

Erkek milleti. Sert, pısrık, buyurgan, memur kafalı, küheylan, düzme meraklısı.
Küti bir varlık; bir ayna gibi, dışarıdan bakıldığında içi görülen, her şeyiyle pragmatik, çoğu
zaman kendisini olduğundan hem üstün hem de becerikli gören,
ama hayatı yönlendirmeyi de beceren cins.

Aklını kadınları elde etmekle bozmuş; dünya imparatorluğu kurmaktan mütevazı solağında
çalını satarak gezinmeye kadar, hayatının bütün stratejisini kadınlara karşı kalıcı zaferler
kazanarak taçlandırmanın peşinde olan, ama bir kadın ona,

"Güle güle, aslanım," deyip sırtını döndüğünde de...

Yanına usul adımlarla yaklaşıyorsunuz. Yüzünü size döndüğünde, pürüzsüz pembe teni de
olmasa bir erkeğin keskin yüz hatlarına sahip bir kadınla göz göze geliyorsunuz. Eli oynadığı
saçlarında, hafifçe selamlıyor sizi. Ona doğru eğilip soruyorsunuz: "İyi de, kimin düşleri
bunlar?" Yakışıklı kadın bir sırı paylaşıyor gibi, "Erkeklerin," diyor usulca.

Odasının kapısını ayakbaşımsın ucuyla ittirirken, bakışlarında hınzırca bir zalimliğin doluşğunu
fark eder gibi oluyorsunuz. İçerisinin cesaret verici yalnızlığıyla yuthunurken, onu tanılamış
otmanın aldatıcılığıyla bilinmeye doğru bir adım atıyorsunuz. Korkmanız gerek yok, bütün
erkeklerin düşleri böyle öykülerle doludur. Ne olacaksa?...

ISBN 978 316 894 2

9 789753 168946

ERKEKLERİN AKLINDAN GEÇEN ÖYKÜLER

HOŞ KİTAPLAR

Haz.: Enver Ercan - İdil Önemli

ENVER ERCAN

1958 yılında İstanbul'da doğdu. 1985 yılından itibaren dergi ve kitap yayıncılığı alanında çalışmaya başladı. Halen *Varlık* dergisinin yayın yönetmenliğini ve İnkılap Kitabevi'nin editörlüğünü sürdürüyor. Hazırladığı derleme ve antolojilerin yanı sıra yayınlanmış üç şiir kitabı var. *Eksik Yaşam* (1977), *Sürçüyor Zaman* (1988) ve *Geçtiği Her Şeyi Öpüyor Zaman* (1996).

İDİL ÖNEMLİ

1977 yılında Kilis'te doğdu. Marmara Üniversitesi İşletme Bölümü'nü bitirdi. Öyküleri *Hayalet Gemi*, *Adam Öykü* ve *Varlık* dergilerinde yayınlandı. 1998'den beri kitap ve dergi yayıncılığı alanında çalışıyor. 2000 yılında Enver Ercan'la birlikte *Yaşamın Aklından Geçen Öyküler* adlı iki ciltlik antolojiyi yayına hazırladı.

ERKEKLERİN AKLINDAN GEÇEN ÖYKÜLER

Hazırlayanlar:
Enver Ercan - İdil Önemli

Hoş Kitaplar 4

Erkeklerin Akından Geçen Öyküler

Yayına hazırlayanlar: Enver Ercan - İdil Önemli

Kapak tasarım: Mithat Çınar

© 2001; bu derlemenin Türkçe yayın hakları
Everest Yayınları'na aittir.

Birinci Basım: Ağustos 2001

ISBN: 975 - 316 - 894 - 2

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık

EVEREST YAYINLARI

Çatalçeşme Sokak No: 52/2 Cağaloğlu/İSTANBUL

Tel: 0 212 513 34 20-21 Fax: 0 212 512 33 76

e-posta: everest@alfakitap.com

Genel Dağıtım: Alfa, Tel: 0 212 511 53 03 Fax: 0 212 519 33 00

İçindekiler

Sunu

vii

<i>Dirilen Adam</i> (Giovanni Boccacio)	1
<i>Sözümona Erdemli Kadın ya da</i>	
<i>Beklenmedik Karşılaşma</i> (Marquis de Sade)	13
<i>Saç</i> (Guy de Maupassant)	21
<i>Madmazel Claude</i> (Henry Miller)	29
<i>Şekerleme</i> (F. Scott Fitzgerald)	41
<i>Röntgencinin Gezintisi</i> (Alberto Moravia)	62
<i>Büyüdükçe</i> (Julio Cortázar)	68
<i>Çorap Çizgisi</i> (Cihat Burak)	86
<i>Bayan Bixby ve Albay'ın Kürkü</i> (Roald Dahl)	91
<i>Hür Hayvanat Bahçesi</i> (Charles Bukowski)	110
<i>Yanılı mı?</i> (Vüs'at O. Bener)	123
<i>Yük</i> (Necati Cumalı)	127
<i>Uyuyan Güzelin Uçağı</i> (Gabriel Garcia Marquez)	132
<i>Büyük Bir Otelde Aşk</i> (Demir Özlü)	139
<i>Bir Delinin Öyküsü</i> (Woody Allen)	147
<i>Kötü</i> (Ferit Edgü)	155
<i>Dokunmak</i> (Ahmet Cemal)	161
<i>Zirvede Aşk</i> (Ernest Brunner)	167
<i>Tahta Döşeme</i> (Jan Henrik Swahn)	185
<i>Son Kitabımın Tanıtım Kokteyli</i> (Küçük İskender)	203
<i>Teşekkürler Sevgilim</i> (Yücel Balku)	206
<i>Palto</i> (Süreyya Evren)	214

SUNU

YİRMİ İKİ AYNA

Bir panayırda olduğunuzu düşleyin şimdi... Bir sürü çadırın ortasında duruyorsunuz. Sesler, renkler ve kokular sarmaşmış, dolanıyorlar etrafta. Bir süre insanların gülüşlerini dinliyorsunuz, çığırkanların seslerini... Hançerelerinden çıkabilecek en gür sesleriyle çadırlarına çağırıyorlar sizi... Kafanız karışıyor biraz. Binlerce yüz akıp gidiyor iki yanınızdan. Her biri farklı yaşamlarca şekillendirilmiş bu yüzleri, teker teker incelemek istiyorsunuz, onları merak ediyorsunuz, -ama en çok erkeklerinkini, çünkü onların yaşamın sarrafı olduğunu biliyorsunuz. Yaşamın aklından geçenleri okuyabilmek için erkeklerin dilini çözmek zorundasınız. Bunu çok iyi biliyorsunuz.

Siz kendi düşüncelerinize dalmışken, çığırkanlardan birinin sesi bu hıncahınç uğultudan sıyrılıp soluk soluğa kulağınıza ulaşıyor:

"Hepsi burada! Görmek istedikleriniz ve istemedikleriniz! Her şey, olmuş olan ve olacak olan! Aşkın her çeşidi, her çeşit söz, her çeşit ses... Düşler ve arzular, geç kalınmışlıklar, kısıtılmışlıklar, yalnızlıklar, kıskançlıklar... Özgürlük ve umutlar... Ak-lınızdan geçebilecek her şey burada!"

Usul adımlarla çığırkanın yanına yaklaşıyorsunuz. Yüzünü size döndüğünde pürüzsüz pembe teni de olmasa bir erkeğin keskin yüz hatlarına sahip bir kadınla göz göze geliyorsunuz. Şapkasının siperliğini hafifçe eğerek sizi selamlıyor. Ona doğru eğilip soruyorsunuz, "İyi de kimin düşleri bu sergilenen?"

Yakışıklı kadın bir sırı paylaşmaya hazırlanır gibi kısıyor gözlerini, büzüyor ağzını, "Erkeklerin," diyor usulca. Çadırın perdesini bastonuyla aralarken, gözlerinden muzip bir ışıltının geçtiğini fark eder gibi oluyorsunuz. Kalabalığın yapışkan uğultusunu geride bırakıp içlerinin serin karanlığına doğru bir adım atıyorsunuz...

AYNANIN İÇİNDEN

Bu seçkiyi, erkeklerin başkahraman olduğu yirmi iki öyküden oluşturduk. Onların düşüncelerini, arzularını, bedenlerini ve ruhlarını tanımak için çıktıkları yolculukları odak alan öyküleri; erkeklerin aklından geçen yolun ilk yirmi iki taşını döşedik bu sayfalara...

Giovanni Boccacio'nun *Dirilen Adam* adlı öyküsünde Ferondo adlı zengin ve budala bir köylünün, karısına göz diken bir keşiş tarafından nasıl kandırıldığını; Marquis de Sade'in *Sözüm Ona Erdemli Kadın ya da Beklenmedik Karşılaşma* adlı öyküsünde ise zavallı Mösyö de Sernenval'in, Madam de Sernenval'in her gün 'ibadete' diye gittiği yerin kilise değil bir rande-

vuevi olduğunu öğrenişini; ve en önemlisi "altın haçlı keşişler ve rahipler çağında", yazarların da din adamlarını kendi engizisyonlarında; yani acımasız bir ironiyle yapıtlarında sorguladıklarını okuyacağız.

Siyah kadife zemine tutturulmuş bir kadın saçının, yavaş yavaş bir erkeğin aklını nasıl başından aldığına tanıklık edeceğiz, Guy de Maupassant'ın durağan bir şiddeti içinde barındıran öyküsünde...

Henry Miller'ın *Madmazel Claude*'unda ise başkahramanın bir fahişeye âşık oluşunu ve "Tanrım! Ne olur bana yüzyıllar boyunca orospudan başka kadın nasip etmel!" yakarışına "Amin!" diyecek; F.S. Fitzgerald'ın *Şekerlemesinde* de genç karısının başka bir erkekle tiyatroya gitmemesi için Roger'ın oynadığı oyuna suç ortağı olacağız...

Röntgencinin *Gezintisi*'nde, bakmaktan görmeye geçişi ve gözetlemek eylemini röntgenleyeceğiz, Alberto Moravio'yla... *Büyüdükçe*'nin başkahramanı Michel fotoğraf makinesiyle şehirde dolaşırken onun peşine takılacağız... Fotoğraf makinesinin merceğinin doğrultulduğu kişi aynı zamanda gözetlenen değil midir? Kusursuz, dayanılmaz bir üçgen: Çeken, çekilen ve resme bakan... ya da yazan, yazılan ve okuyan... Bir okur da röntgenci değil midir?

Cahit Burak, *Çorap Çizgisi*'nde son derece muntazam, sivri topuklu pabuçların üstünde sütun gibi yükselen bir çift bacağın bir erkeğin aklından geçirebileceği her şeyde parmak uçlarını gezindirirken; Roald Dahl, *Bayan Bixby ve Albayın Kürkü*'nde kadınların kurduğu tuzaklara düşen saf, masum(!) Amerikalı erkeklerce kuşaklar boyu barlarda anlatılan bir öyküyü serecek önümüze...

Charles Bukowski'nin, *Hür Hayvanat Bahçesi* adlı öyküsünde; bir sokak serserisinin, müstakil bir evde vahşi hayvanlarla birlikte yaşayan Carol'ın yanına yerleşmesiyle başlayan bir düşün, yelpaze gibi açılışına tanık olacağız...

Vüs'at O. Bener'in, değişik bir anlatım biçimiyle kurduğu

Yanılı mı? adlı öyküsünde, yazarla okurun iç içe geçtiği bir çin kutusunda bulacağınız kendimizi.

Necati Cumalı'nın *Yük'ünde* genç Musa'nın Şehnaz geline duyduğu tutku... *Uyuyan Güzelin Uçağında*'da Gabriel Garcia Marquez'in düşlerinin, bir ninni gibi usul usul genişleyişi... Demir Özlü'nün *Büyük Otelde Aşk* öyküsünde hapisten yeni çıkmış bir adamla güzel bir kadının bir gecelik aşkı... Woody Allen'in *Bir Delinin Öyküsü*'nde, alımlı, zeki bir kadınla bir fotomodel arasında kalan zavallı(!) adamın delirişi... Ferid Edgü'nün *Kötü*'sünde yaşamın karamsar sonuçsuzluğuyla başlayan öykünün gerçeküstü bir sonuca bağlanması şaşırtacak bizi...

Ahmet Cemal, *Dokunmak*'ta şiirsel bir hazzı öykülerken, Ernest Brunner ise *Zirvede Aşk*'ta Ossian ve Milly, Ahmet Cemal'i onaylamak istercesine bu hazzı, ilk dokunuşu pekiştiriyor... Ve Jan Henrik Swann'ın *Tahta Döşeme*'sinde ise geceyi bir rahibeyle geçirmek durumunda kalan bir delikanlının aklından geçenlerin gerçek oluşuna kadar gidiyor art niyetli bir dokunuşun sonu...

Küçük İskender'in *Son Kitabımın Tanıtım Kokteyli* adlı öyküsünde elli yaşlarında 'liseli' bir kadının ilkokul çağı sorularına maruz kalan bir yazarla tanışacağız. Yücel Balku'nun başkahramanı, ev arkadaşına o muhteşem geceyi sadece şu iki kelime için hazırlayacak: *Teşekkürler Sevgilim ... Süreyya Evren*'in *Palto* adlı öyküsü ise Gogol'ün *Palto*'sunu tersten giymek isteyenler için absürd bir kara mizah örneği...

Elbette bizim yirmi iki öyküyle sınırladığımız bu örnekleri çoğaltmak mümkün. *Erkeklerin Aklından Geçenler* bakış açısıyla okunabilecek o kadar ilginç öyküler var ki... Eğer bu yirmi iki öyküyü bir başlangıç kabul edersek diyecek tek şey kalıyor geriye: Kurmacanın o uçsuz bucaksız topraklarında çıkacağın gezintide iyi yolculuklar, iyi okumalar...

ERKEKLERİN AKLINDAN GEÇEN ÖYKÜLER

DIRİLEN ADAM

Giovanni Boccaccio

Vaktiyle Toscana'da, hemen bütün manastırlar gibi, ıssız bir köşede yükselen bir manastır vardı, hâlâ da durur. Bu manastırın başrahibi olan keşiş, kadınlara pek düşkün olmasını bir yana bırakırsak, hayli mazbut bir ömür sürüyordu; hem kadınlar hususunda da o kadar tedbirli davranırdı ki etrafındaki-ler dolaplarından haberdar olmaz, ona bir evliya gözüyle bakarlardı. Manastırın yakınlarında Ferondo adında zengin bir köylü vardı. Maddi ve ahmak bir adamdı. Keşişle tanıştı. Onun bu kadar saf ve sersem olduğunu gören keşiş, kendisini sırf alaya almak için manastıra kabul ederdi. Adam birkaç gün manastırda görünmeyince, gidip kendisini evinde ziyaret etmeye karar verdi. Ferondo'nun karısı genç ve güzeldi. Keşiş, kadını

görür görmez ona vuruldu. "Bu dangalağın, değerini takdir etmekten hiç şüphesiz âciz olduğu böyle bir hazineye sahip olması ne yazık! diyordu. Ama yanılıyordu; Ferondo budala olmakla beraber, karısını gene de çok sever ve onun üstüne titrerdi; hatta kendisini o kadar kıskanırdı ki hemen hiç gözden ırak etmezdi. Bu yeni keşfinden keşiş hoşlanmadı, kadına iyiden iyiye göz koymuştu, ama onu baştan çıkaramayacağından korkuyordu. Bununla beraber ümidini kesmedi. Zeki ve kurnaz olduğu için allem etti, kallem etti, kıskanç adamı karısını ara sıra manastırın güzel bahçesine getirmeye ikna etti. Riya-kâr adam onlarla birlikte geziyor, ikisini de daha iyi kandırmak için onlara hep dinden, imandan bahsediyordu. Tanrı'nın adının ağzından düşmemesi, ruhlarının selameti için gösterdiği büyük alaka yüzünden bu adamı bir ermiş gibi görüyorlardı. Yani rolünü öyle güzel oynadı ki, kadın onu kendisine dini rehber edinmek için can atmaya başladı. Kocasından müsaadesini istedi, o da seve seve razı oldu. Kadın hemen keşişin ayaklarının dibine çöktü, papaz, böyle bir günahkârı ele geçirdiğine pek memnun, maksadına ulaşmak için itiraflarından faydalanmayı düşünüyordu. Büyük günahlar çabuk geçildi; fakat aile meseleleri üzerinde daha uzun boylu duruldu. Keşiş kocasıyla iyi geçinip geçinmediğini sordu. Kadın, "Ne mümkün," dedi, "böyle bir adamla mutluluğa ermek çok güç. Budalalığından, sersemliğinden neler çektiğimi tasavvur edemezsiniz. Olmayacak şeyler yüzünden durmadan azarlar, çıkışır. Doğru söylüyorum, hiç sebebiyet vermediğim halde, kıskançlığının eşi menendi yoktur. Hem beni, hem de kendisini bedbaht eden bu illetten onu kurtarmak için ne yapmam gerektiğini söylerseniz size minnettar olacağım. Bana karşı böyle davrandıkça bütün yaptığım sevapların boşa gideceğini sanıyorum, çünkü bu hareketleri beni çileden çıkarıyor."

Bu sözler keşişin kulaklarına ve gönlüne pek hoş geldi. Bu dilber hakkındaki niyetlerine erişmenin artık kolay olacağını tahmin etti. "Şüphesiz ki hassas ve güzel bir kadının akıl ve

muhakemeden mahrum budala bir kocaya düşmesi pek nahoş bir şeydir," dedi, "ama kocanın kaba ve kıskanç olması bundan da beterdir. Derdinizin büyüklüğünü anlıyorum, kızım. Üzüntünüzü azaltmak için size verebileceğim tek öğüt, kocanızı o zalim kıskançlık hastalığından kurtarmanızdır. Bunun sizin için kolay bir iş olmadığını kabul ediyorum, ama size yardıma hazırım. Hiç şaşmayan bir çare biliyorum: Size söyleyeceklerimi kimseye açmayacağınıza bana söz verirsiniz bu çareyi tatbik ederim."

Kadın, "Merak etmeyin, kimseye açmam," cevabını verdi, "söyleme dediğiniz bir şeyi söylemektense ölmeyi bin kere tercih ederim. Hiç çekinmeden söyleyin, neymiş bu çare, anlatın."

"Kocanızın iyileşmesini istiyorsanız muhakkak arafa bir uğraması icap edecek."

"Ne diyorsunuz, pederim? İnsan hayattayken arafa gidebilir mi?"

"Hayır, gitmeden önce ölecek, kıskançlığından kurtulacak kadar zaman kaldıktan sonra onu diriltmesi için ikimiz Allah'a dua edeceğiz, duanızın kabul edileceğini size temin ederim."

"Fakat onun dirilmesini beklerken ben dul mu kalacağım? Tekrar evlenemez miyim?"

"Hayır, evlâdım, başka bir kocaya varmanıza cevaz yoktur; Tanrı gazaba gelir. Hem nasıl olsa Ferondo öbür dünyadan dönünce, öteki kocadan ayrılmak zorunda kalacaksınız, bu da eski kocanızı eskisinden daha kıskanç bir hale getirmekten geri kalmaz."

"Tek o bu illetten kurtulsun ve ben uzun zaman dul kalmayayım da bütün dileklerinizi yerine getirmeye hazırım, pederim; çünkü itiraf edeyim ki şayet kendisini diriltmeye muvaffak olamazsanız, onun kadar kıskanç da çıkacak olsa başka bir kocaya varmaktan kendimi alamam."

"Hiç merak etmeyin, yavrum, ben işi yoluna koyarım; fakat böyle bir hizmete karşılık bana ne mükâfat vereceksiniz?"

"Ne isterseniz, eğer elimden gelirse, ama benim gibi bir kadının sizin gibi bir adama ne yapabilir?"

"Ben sizin için neler yapabilirsem siz de benim için o kadarımı, hatta daha fazlasını yapabilirsiniz; size rahat ve huzur temin edeceğim, siz de isterseniz bana aynı şeyi yapabilirsiniz; sizi tanıdım tanıyalı ne rahatım kaldı, ne huzurum; derdime deva bulamazsanız canımdan olacağım, siz bana canımı bağışlayabilirsiniz."

"Nedir yapacağım şey? Size şükran borcumu ödemeye can atıyorum. Nedir derdiniz, ona nasıl deva olabilirim?"

"Size vurgun olmaktan başka bir derdim yok; sizi sevdiğim gibi beni sevmezseniz, visalinizi benden esirgerseniz, ben ölmüş bir adamım."

Kadın şaşkın, "Eyvah! benden neler istiyorsunuz," dedi, "ben size evliya gözüyle bakıyordum. Bir keşişin, bir din adamının, bir günah çıkarıcının günahkâr bir kadından böyle şeyler istemesi doğru mudur?"

"Hiç şaşmayın, azizem, benim evliyalığıma zarar gelmeyecektir, çünkü o ruhtadır, benim isteğimse sadece bedenle ilgili bir şey. Bu bedenin ihtiyaçları var, insan itikadını bozmadıktan sonra bu ihtiyaçları tatmin etmesi mübahtır. Pisboğazlık bir günahdır, ama yemek yemek değil; günah olan yemeği aklından çıkarmamaktır; insanın başka ihtiyaçları için de hal ayıdır. Bir şeye şaşacaksanız, güzelliğinizin sadece semavi güzellikleri görmeye alışmış bir adamın üzerinde bıraktığı tesire şaşın. Ne büyük bir cazibeye sahip olmalısınız ki, sizden istediğim lütfu bana arzu ettirdiniz. Kadınların en güzeli olmakla övünebilirsiniz, baksanıza evliyalık bile sizden sevgi dilenmekten kendini alamıyor. Din adamı, keşiş, veli olmakla beraber gene de bir erkeğim. Bana ilham ettiğiniz aşkı ve ondan beklediğim zevki feda edebilseydim şüphesiz Tanrı'nın indinde kıymetim artardı, ama itiraf ederim ki, bu fedakârlık elimden gelmiyor, güzelliğiniz ruhumda o kadar derin tesirler bıraktı. Sizden dilediğim lütfu benden esirgemeyin. Neden esirgeyesiniz?"

Gördüğünüz gibi, henüz ihtiyar değilim; geçirdiğim hayat ne kadar rizayetle dolu olsa da gene beni iğrenç bir hale koymadı; fakat yüz güzelliği bakımından kocanızdan geri kalsam bile sizi seveni sevmeniz, sizi hem bu dünyada, hem öbür dünyada mesut kılmak için imkânsız yaratmaya çalışan birine karşı merhamet duymanız gerekmez mi? Teklifim sizi üzmemek şöyle dursun, bundan memnun olmalısınız. Kıskanç Ferondo arafta bulunduğu sırada ben sizi yalnız bırakmayacağım, size kocalık edeceğim; kimsenin bundan haberi olmayacak. Tanrı'nın karşınıza çıkardığı bu fırsattan faydalanmaya baksanıza, azizem. Böyle bir talihe mazhar olmaya can atacak ne kadınlar bilirim. Akıllı iseniz fırsatı kaçırmazsınız. Hem sizin için yapacaklarımı siz de bana yapmaya razı olursanız size güzel yüzükler, çok kıymetli mücevherler hediye ederim. Rahat ve huzurunuzu temin için ben size bu derece önemli bir hizmette bulunurken, size hiçbir zararı dokunmayacak bir hizmeti benden esirgeyecek kadar nankörlük edebilir misiniz?"

Kadın, gözlerini yere eğmiş, ne cevap vereceğini bilemiyordu. Hayır demeye cesaret edemiyor, evet demek de ona ar ve namusa uygun bir hareket gibi görünmüyordu. Tereddüdünü gören keşiş bunu hayra yordu, mukavemetinin sarsılmış olduğunu tahmin etti. Onu teşvik etmek ve kararını verdirmek için yalvarma ve ısrarlarını artırdı. Nihayet, sofuluğundan ve evliyalığından çıkardığı sebeplerle istediği şeyin hiç de günah olmadığına onu inandırmaya muvaffak oldu. Güzeli kadın o zaman kendisine biraz utanarak ve sıkılarak, istediği her şeyi yapacağı cevabını verdi, ama Ferondo'yu arafa gönderdikten sonra olmak şartıyla.

Keşiş sevinç içinde, "Yakında orada olacaktır," dedi. "Yalnız yarın veya öbür gün, ne kadar tez olursa o kadar iyi, beni görmeye gönderin onu." Bunu söylerken de parmağına bir yüzük geçirerek kadını yolladı.

Keşişin hediyesinden çok memnun kalan, başka hediyeler almayı da uman kadıncağız, keşişten bahsetmek fırsatını bul-

mak için eve dönmeden önce ahbablarını ziyaret etti. Ona keşişin evliyalığı hakkında harikulâde şeyler anlattı, adamı öve öve bitiremiyordu. Riyakârlık ve zamparalık edebileceği kim-
senin aklından geçmediğinden söylediklerine herkes gönül-
den inandı.

Ferondo çok geçmeden manastıra gitti. Yüzsüz keşiş onu görür görmez kötü niyetini hemen yerine getirmeye koyuldu. Şark ülkelerinden sihirli bir toz getirtmişti, bu toz miktarına göre insanları uyutuyordu. Bu tozu kendisine veren kimse ona formülünü söylemiş ve birkaç kere denemesini yapmıştı.

Birini öbür dünyaya gönderip bir müddet sonra geri getir-
mek isteyenler bunu emniyetle kullanabilirlerdi. Bu toz o ka-
dar akıllara durgunluk veren bir şeydi ki tesiri devam ettiği
müddetçe insan ölü gibi kalıyor, ama kendisine hiçbir zararı
dokunmuyordu. Sadece onu duyularından mahrum ediyordu.
Keşiş, şaraba bu tozdan Ferondo'yu üç gün uyutacak miktar-
da kattı. Bu iş olup bittikten sonra, onunla birlikte odasından
çıkarak adamın uykusu gelinceye kadar manastırda dolaştı.
Birçok keşişe rastladı, köylü adamcağızın ahmaklığıyla hep
birlikte eğlendiler. Bu gezinti çok sürmedi. Toz tesirini göster-
meye başladı. Ferondo uyudu ve birdenbire yere yıkıldı. Ke-
şiş, beyin kanaması tahmin ettikleri bu kazaya şaşırmış gibi
göründü, hastayı bir odaya götürmeleri için emirler verdi.
Herkes ona yardıma koşuyordu; biri yüzüne soğuk su serpi-
yor, başkası kendine getirmek için sirke kullanıyordu, ama ne
yapılsa boştu. Nabzını muayene ettiler, hareket yoktu; adam-
cağızın öldüğünden artık kimsenin şüphesi kalmadı. Karısıyla
akrabalarına haber saldılar, onlar da gelip cenazesinin etrafın-
da ağlaşıp sızlaştılar. Nihayet adamı mutat merasimle gömdü-
ler; fakat elbiselerini soymadan hususi ve geniş bir kabre koy-
muşlardı. Yakında kocasını tekrar göreceğini uman karısı, bu
ümitle pek o kadar üzülmeyi ve kocasının akrabalarına bir da-
ha asla evlenmeyeceğini söyleyerek, cenazeye götürmüş oldu-
ğu küçük oğluyla beraber eve döndü.

Karanlık basar basmaz keşişle birkaç gün evvel manastırı-
na almış olduğu sıkı fıkı dostu olan başka bir keşiş, kabre gitti-
ler, adamı tabuttan çıkararak suç işleyen keşişlerin içine tiki-
ldiği karanlık ve derin bir mahzene getirdiler. Elbiselerini soy-
dular, onu keşiş kılığına soktular, samanların üstüne yatırdılar.

Ertesi gün, keşiş, başka bir rahiple birlikte dul kadına baş-
sağılığına gitti, onu matem elbiseleri içinde ve kederli bir halde
buldu. Olgun ve temkinli sözleriyle onu teselli ettikten sonra
kendisini bir kenara çekti, arkadaşının duymaması için alçak
sesle, ona verdiği sözü hatırlattı. Kocasının ölümüyle serbest
kalan ve keşişin parmağında hediye ettiği yüzükten daha güzel
bir yüzüğün parıldadığını gören kadın, sözünde durmaya hazır
olduğunu söyledi, ertesi gece buluşmak üzere anlaştılar.

Gerçekten de, hâlâ uyuyan zavallı Ferondo'nun elbiselerini
giyerek kadının evine gitti. Onunla yattı ve evliyalık taslaması-
na rağmen elinden geleni ardına koymadı. Herifin sadece o ge-
ceyle kalmadığını tahmin edersiniz. O kadar sık gidip geliyor-
du ki, birçok kimse bu esnada kendisine rastladı; fakat yalnız
geceleri göründüğünden onu gören adamcağızlar dua istemek
veya bir kefaretni ödemek üzere bizzat Ferondo'nun mezarın-
dan çıktığına hükmediyorlardı; bu da köyde birbirinden gü-
lünç türlü şaiyaların çıkmasına yol açtı. Hatta dul kadına bile
bundan bahsettiler; fakat o işin içyüzünü herkesten iyi bildi-
ğinden hiç aldırış etmedi.

Zavallı Ferondo, üç dört gün sonra uyandı. Nerede olduğu-
nu bir türlü kestiremiyordu, o sırada bir rahip elinde bir des-
te çubukla içeri girdi, ona var kuvvetiyle beş altı sopa indirdi.

Adamcağız gözünden yaşlar boşanarak, "Ah! neredeyim
ben?" diye haykırdı.

Rahip korkunç bir sesle ona, "Sen araftasın," cevabını verdi.
"Demek ki öldüm."

"Tabii."

Bunu öğrenince, adamcağız büsbütün feryadı bastı, karı-
ıyla oğlu için yanıp yakıldı, aklına geleni söyledi. Rahip az
sonra tekrar gelerek ona yiyecek ve içecek getirdi.

Ferondo, "O da nesi," dedi, "ölüler yemek yer mi?"

Din adamı, "Evet," dedi, "Tanrı emredince yerler. Sana getirdiğim yemek, ardında bıraktığın karının ruhuna dua ettirmek için bu sabah kiliseye gönderdiği yemektir; Tanrı sana burada verilmesini buyurdu."

"Ey can! kim olursan ol, sevgili karıma benim tarafımdan selam et. Önu hayattayken o kadar çok severdim ki, bütün gece kollarımla sarardım; her tarafını öper, canım çekince başka şeyler de yapardım. Mümkünse benden selam et ona. İblis efendi, yahut Melek efendi, hangisi olduğunu bilmiyorum."

Bunları söyledikten sonra, yüreğinde bir eziklik hisseden bizim avanak yiyip içmeye koyuldu. Şarabı kötü buldu, dayanamadı, "Hay Allah müstahakını versin!" dedi, "Vay kaltak vay, neden keşişe duvar dibinden duran fıçıdan göndermedi şarabı?"

Kendisine verilen iki lokma yemeği bitirmişti ki rahip gene dayak faslına başladı.

"Neden vuruyorsun bana?"

"Tanrı öyle buyurdu; günde iki kere sopa yemeni istiyor."

"Peki, ama sebebi ne?"

"Köyün en namuslu, en faziletli kadını olan karını kıskanmışsın da ondan."

"Ne çare! Doğru bu; baldan daha tatlıydı o, ama kıskançlığın Tanrı indinde bir günah olduğunu bilmiyordum. İnan olsun, bilseydim, kıskançlık etmezdim."

"Beyhude kendini yorma; bana verilen emirleri yerine getireceğim; yaşarken öğreneydin. Bu ceza hiç değilse sana tekrar yeryüzüne dönersen bir daha kıskançlık etmemeyi öğretir."

"Ölüler yeryüzüne dönerler mi?"

"Tanrı buyurursa elbette."

"Ah! Bir oraya dönebilsem, dünyanın en iyi kocası olmaya ahdettim. Yok, karımı asla paylamayacağım, ona katiyen fena muamele etmeyeceğim, bir de neden kiliseye mum göndermediğini soracağım, o yüzden yemeği karanlıkta yemek zorunda kaldım."

"Göndermeyi ihmal etmedi, ama dua için yaktılar mumları."

"İyi kalpli kadın! Ara sıra ona cefa ettiğim için şimdi ne kadar pişmanım! Heyhat! İnsan bir şeyin değerini ancak onu kaybedince öğreniyor. Bir gün olur da evime dönersem bırakacağım, ne isterse yapsın. İyi, eşsiz kadın! Peki, ama kıskançlığımın öcünü almak için bana sopa çeken adam, kimsin sen, söyle bana!"

"Ben de senin gibi ölünün biriyim, Sardenya'da doğdum; hizmet ettiğim efendime bir gün kıskançlığı övecek olduğum için Tanrı beni sana yemek getirmeye, seni günde iki kere dövmeye mahkûm etti, hakkımızda yeni bir karar verilinceye kadar bu böyle, sürüp gidecek."

Ferondo devam etti: "Baksana, burada, ikimizden başka kimse yok mu?"

"Binlerce insan var, ama sen onları göremezsin, işitemezsin; onlar da seni görüp işitemezler."

"Memleketimizden ne kadar uzaktayız?"

"Binlerce fersah uzakta."

"Vay canına! Çok be; herhalde dünyanın dışında olsak gerek, köye bu kadar mesafe olduğuna göre."

Rahip, adamcağızın ahmaklığına ve sorduğu şeylerin saçmalığına kıs kıs gülmekten kendini alamıyordu. Her gün ona yemek götürüyordu, ama dövmekten ve onunla konuşmaktan usanmıştı. Bu zavallı, karanlık zindanında on ay kalmıştı ki kendisini hemen hemen büsbütün unutmuş olan karısı günün birinde gebe kalıverdi. Bunun farkına varır varmaz sık sık kendisini ziyarete gelmekten geri durmayan keşişe haber verdi. Kezaletlerini örtbas etmek için kocayı diriltmenin sırası olduğuna karar verdiler. Bu kaza olmasaydı adamcağız belki de burada yıllarca kalacaktı.

Keşiş ertesi gece Ferondo'nun zindanına bizzat gitti ve seini değiştirerek uzun bir boru ardından ona bağırdı, "Sevin Ferondo, Tanrı senin yeryüzüne dönmeni buyurdu, ikinci bir

oğlun olacak, ona Benito adını verirsin. Bu büyük lütfu karının sık ettiği dualara ve köyünün manastırındaki mübarek keşişe borçlusun.”

Feronda, sevinç içinde, “Tanrı’ya bin şükür!” diye haykırdı. “Demek tatlı, iyi karıcığımı, sevgili, tonton yavrucağımı, kurtuluşumu kendisine borçlu olduğum mübarek ve sofu keşişi göreceğim. Tanrı hepsinden razı olsun!”

Bu sözler ağzından çıkar çıkmaz uyuyakaldı. Keşiş şarabına aynı tozdan koydurtmuştu; fakat onu ancak dört beş saat uyutacak kadar koymuşlardı. Keşiş, adamın uykusunu fırsat bilerek, sırdaşı rahiple birlikte ona elbiselerini giydirdi ve kendisini ilk gömüldüğü kabre götürdü.

Sözde ölü, uyandığı zaman ortalık iyice ağarmıştı. On aydan beri mahrum kaldığı ışığı bir delikten görüp de o anda gerçekten hayatta olduğunu hissedince, deliğe yaklaştı, açmaları için var kuvvetiyle bağırmaya başladı. Kimse cevap vermediği için başıyla, omuzlarıyla mezarı örten taşı oynatmaya gayret etti. Öyle uğraştı ki, nihayet pek sıkı tutturulmamış olan kapığı araladı. Tekrar imdat diye bağırdı; sabah duasını etmeye gelen rahipler bu boğuk sesi işitince koştular. Mezara yaklaştılar ve o kadar dehşete düştüler ki, kaçmaya başladılar, gidip keşişe mucizeyi haber verdiler. Keşiş o esnada vâzetmekle meşgul görünüyordu.

“Korkmayın, evlâtlarım,” dedi, “haçla okunmuş suyu alın, Tanrı gücünün başardığı işi gidip görelim.”

O esnada Ferondo, uğraşa didine vücudu geçecek kadar taşı çevirmeye ve dışarı çıkmaya muvaffak olmuştu. Yüzü sarı, hali perişandı, bunca zaman ışıksız yaşamış bir adamın bu halde olması pek tabiiydi. Keşişi görür görmez ayaklarına kapandı ve ona dedi ki: “Pederim, beni arafın cefasından kurtaran ve hayatımı bana bağışlayan sizin ve karımın dualarınızdır. Size uzun ömürler vermesini ve sizi inayetine garketmesini Tanrı’dan diliyorum.”

“Keşiş o zaman, “Ulu Tanrı’ya hamdolsun!” dedi. “Kalk, evlâtlarım, git karımı teselli et, öldüğün günden beri iki gözü iki çeşmeyle git ve Tanrı yolundan ayrılma.”

“Karıma neler borçlu olduğumu hissediyorum; ona minnetkarlığımı göstermek için elimden geleni yapacağıma emin ol. İyi, eşsiz kadın! Hemen onun yanına gidip bana bağlılığını kadrini ne kadar bildiğimi okşayışlarımla kendisine ispat edeceğim. Onu mübarek dualarınıza ve halkın dualarına ısıtarlarım.”

Başkeşiş, rahiplerinden daha çok şaşmış göründü; bu müzenin büyüklüğünü belirtmekten geri durmadı ve Miserere duasını etmelerini emretti.

Ferondo evine döndü. Kendisine yolda rastlayanların hepsi, bir hortlak görmüş gibi kaçıyorlardı. Karısı bile, önceden taberi olmakla beraber korktu ve korkmuş göründü. Fakat canlı bir insanın bütün işlerini gördüğünü, herkesi adıyla çağırabildiğini gördükten sonra endişeleri geçti, gerçekten dirildiğine inandılar. O zaman kendisini sorguya çektiler, ona bin bir dual sordular; o da onlara öteki dünyadan haberler verdi, akrabalarının ruhlarından bahsetti, başına gelen acıklı halleri anlattı, zeki bir adam kesilmiş de onların sağlığıyla alay etmek istermiş gibi sözlerine türlü saçmalar da kattı. Dirilmesinden az önce işittiği nidayı da unutmadı. Bunu kendisine büyük bir melâikenin söylemiş olduğunu iddia etti. Hasılı büyük bir soğukkanlılıkla aklına geleni söyledi, köyün halkı da hepsine gönülden inandı.

Karısı onu büyük bir sevinçle karşıladı. Yedi ay sonra dünyaya bir çocuk getirdi. Sözde dirilmiş adam ona Benito Ferondo adını verdi ve gerçekten babası olduğunu sandı. Ahiret hakkında anlattıkları, uzun zaman ortadan kayboluşu, cenazesine iştirak etmiş olan akrabalarıyla keşişlerin şahadetleri, her şey kendisinin öldükten sonra dirilmiş olduğunu ispata yarım etti: Bu da keşiş babanın evliyahık şöhretinin artmasına az

hizmet etmedi. Ferondo arafta yemiş olduğu sopaları bir daha
aklından çıkarmadı, karısıyla, şüphelenmeden ve kıskanma-
dan iyi geçindi. Kadın da onun müsamahasından ve saflığın-
dan faydalanarak mübarek mürşidiyle âşıkdaşlık etmeye de-
vam etti.

(Türkçesi: Muzaffer Reřit)

SÖZÜMONA ERDEMLİ KADIN YA DA BEKLENMEDİK KARşILAşMA

Marquis de Sade

On iki ya da on beş bin altın geliri olan ve bunu Paris'te rahatça yiyen, eski mesleğinden elini eteğini çeken ve rütbe olarak sadece belediye kurulunda onursal üyelikle yetinen kırk yaşlarındaki Mösyö de Sernenval, bir iki yıl önce eski meslek arkadaşlarından birinin yirmi dört yaşındaki kızıyla evlenmişti.

Madam de Sernenval gibi tazesisi, tombulu, etli butlusu, beyazı görülmemişti; güzellik bakımından Venüs'ün üç tanrıça arkadaşı* gibi değıldi, ama aşkların anası gibi istek uyandırıcıydı, kraliçe gibi davranışları yoktu ama öylesine tadına doymulmayan bir bütünlüğü vardı, ağızı öylesine güzel, gerdanı öy-

*) Grāces: Venüs'ün üç tanrıça arkadaşı. Bu tanrıçaların adları: Alae. Talia, Öfrozina'dır. (ç.n.)

lesine biçimli, öylesine yuvarlaktı ve her şeyi öylesine istek uyandıracak nitelikteydi ki Paris'te ona yeğ tutulacak pek az güzel kadın bulunurdu.

Ama bunca fiziksel çekiciliği bulunan Madam de Sernenal'in zekâca esaslı bir eksiği vardı... Namusluluk yapmacığı, aşırı sofuluğu ve bir çeşit utanması öylesine gülünç bir aşırılıktaydı ki, kocası onun topluluklara girmesini bir türlü sağlayamıyordu.

Kaba sofuluğu en son noktasına vardırıan Madam de Sernenal'in, kocasıyla bütün bir geceyi beraber geçirmeye yanaşması pek nadirdi. Lütfen kocasına ayırdığı zamanlarda da her zaman aşırı bir sıkıntıyla davranır, gömleğini hiçbir zaman yukarı doğru sıyırmazdı.

Birleşme tapınağının kapısına sanatlıca bir biçimde yerleştirilen "koşum başlığı gözlüğüne benzeyen bir şey", edebe aykırı hiçbir değdirmeyi ve hiçbir şehvetsel birleşmeyi sağlamayacak biçimde bu girişi kesin koşullara bağlamıştı; utançalışının koşullarına uygun olan sınırlar aşılmak istenince Madam de Sernenal öfkelenirdi. Bunu deneyen koca, bu bilgili ve erdemli dişinin yakınlığını bir daha kazanamamak tehlikesiyle karşılaşabilirdi.

Mösyö de Sernenal bu maskaralıklara gülüyordu, ama karısını çok sevdiğinden zayıflıklarına da saygı gösteriyordu; ama bazen ona öğütler vermeye çalışıyor, namuslu bir kadının yaşamını kiliselerde ya da rahiplerle beraber geçirerek görevlerini gerçekten yerine getiremeyeceğini açık seçik biçimde tanıtlıyordu.

Ayrıca böyle bir kadının görevlerinin en başında eviyle ilgili olanların geldiğini, sofu bir kadının ister istemez bunları ihmal edeceğini söylüyor ve manastırlara gidip kapanacak yerde namusluca yaşayarak Tanrı'nın görüşlerine çok daha büyük saygı göstereceğini, *Meryem'in damızlık aygırlarıyla* bu lunmanın, topluluklarının içine girmekten kaçındığı bu güvenli dostlardan gülünç bir biçimde çok daha tehlikeli olduğunu anlatıyordu.

Bütün bunlardan sonra Mösyö de Sernenal, "Bütün bu dinsel davranışlar sırasında sizi düşünerek çok kaygılanmam gene sizi bildiğim ve çok sevdiğim içindir," dedi. "Tanrı'nın yumuşak döşeklerinde kendinizi unutmadığınızı bana kim temin eder? Bu namussuz rahiplerden daha tehlikeli bir şey olamaz; karılarımızı ve kızlarımızı hep Tanrı'dan söz ederken baştan çıkarırlar ve her zaman namusumuzu onun adına iki paralık ederek bizi aldatırlar. İnanın bana, sayın dostum, insan her yerde namuslu olabilir; erdem, tapınağını ne Budha papazının kürsüsünde ne de çok sevilen kimsenin köpek kulübesinde yükseltir; bu tapınak iffetli bir kadın kalbindedir, size salık verdiğim yollu yöntemli arkadaş toplulukları sizin onlara karşı göstermeniz gereken saygıyla bağlaşmazlık edemez... Herkese göre siz kilisenin sadık çömezlerinden birisiniz; ama bu üne gerçekten layık olduğunuzu gösteren hangi tanıt var elimde? Düzensiz ve hileli saldırılara karşı koyduğunuzu görseydim size daha çok inanırdım. Erdemi en iyi tanıtlanan kadın, hiçbir zaman baştan çıkarılma durumuna kendini sokmayan kadın değil, hiçbir şeyden korkmadan her şeyin karşısına çıkacak kadar kendine güvenen kadındır."

Madam de Sernenal bunlara hiç karşılık vermiyordu, çünkü zaten karşılık verilecek şeyler değildi. Ama zayıf, baştan çıkarılmış ya da yapmacıklı kadınların ortak yardım kaynağı olan ağlamaya başvurmaktan da geri kalmıyor, kocası bunun üzerine verdiği dersi uzatmaya cesaret edemiyordu.

Karı-koca arasındaki ilişkiler işte bu durumdaydı ki, Sernenal'in Desportes adında eski bir arkadaşı onu görmek ve aynı zamanda başkentte bazı işlerini bitirmek üzere Nancy'den geldi.

Desportes, yiyip içmeyi, eğlenmeyi seven neşeli bir adam. Aşağı yukarı arkadaşının yaşındaydı ve insanı ezen, bunalan kötülükleri unutmak için iyiliği sever, doğanın insanoğluna alışladığı zevklerin hiçbirinden nefret etmezdi.

Sernenal kendi evinde kalmasını teklif edince Desportes buna dayanamadı, arkadaşını bulmaktan çok memnun oldu ve aynı zamanda, bir yabancıнын evde bulunduğunu öğrenince ortalara çıkmamaya karar veren ve hatta yemeklere bile inmeyen karısının sertliğine şaşıtı.

Desportes onları rahatsız ettiğini söyledi, başka bir yerde kalmak istedi, Sernenal buna engel oldu ve sonunda tatlı karısının bütün gülünç yönlerini bir bir anlattı.

Çabuk kanıcı koca, "Onun kusuruna bakmayalım," dedi. "Bu kusurları o kadar çok erdemle kapattı ki benim hoşgörölüğümü kazandı, senin de bağışlamayı rica ederim."

Desportes, "Pekâlâ," diye karşılık verdi. "Bana karşı kişisel bir şey olmayınca ben her şeyi bağışlarım. Sevdiğim birinin karısının kusurları da gözümde ancak saygıdeğer özellikler olabilir."

Sernenal arkadaşını kucakladı ve bunun üzerine ikisi de zevk ve eğlencelere yöneldiler.

Fahişelerle düzenlenen eğlenceler, halkın ilkelere körü körüne bağlılığı nedeniyle gizliden gizliye sürdürölüyordu. Bir meme ucuna bakan adamla, edep yeri üzerinde duran bir adam arasındaki fark ne kadarsa, muhakkak ki namuslu biriyle namussuz bir herif arasındaki fark da o kadardır. Ama, bu durumlardan birine ya da ötekine (tabii alışkanlıklara göre) yönelen bir kişi toplumsal baskıdan dolayı, ahmakçasına vatan haini olduğunu düşünmeye yöneliyordu. Evet, dediğim gibi, bütün bu bayağılıklar olmasaydı birisi koyu sofı bir kadınla evli, öteki de bekâr olan; övölmeğe değer iki burjuva da bu hanımların yanında çok haklı olarak bir-iki saat geçirebilirlerdi; ama bu akıl almaz toplumsal ve idari alçaklıklar vatandaşlarda zevk diye bir şey bırakmadığından, bunu Desportes'a hatırlatmak bile geçmedi Sernenal'ın aklından...

İşin farkına varan ve nedenleri bilmeyen Desportes, arkadaşına, başkentin bütün eğlencelerini teklif ettiğı halde neden bu âlemlerden söz etmemiş olduğunu sordu.

Sernenal ahmakça yürütölün engizisyonu ileri sürölnce arkadaşısı onunla alay etti ve ne komiser raporlarına, ne de tutuklamaları yapan polislerin ifadelerine, ne de polis şefinin tesbit ettiğı terbiyesiz Lutece'in* bu türden âlemlerle ilgili bütün edepsizliklerine aldırış etmeyen Desportes, arkadaşına fahişelerle muhakkak bir akşam yemeğı yemek istediğini söyledi.

Sernenal, "Bak dinle" diye karşılık verdi. "İsteğini yerine getireceğim, hatta bu konu üzerinde nasıl filozofça düşündüğümü tanıtlamak için seni oraya kendi elimle götüreceğim, ama senin yermeyeceğini umduğım ve alt edemediğim duyguları gözönünde bulundurarak zevklerini seninle paylaşmama izin verirsen bunları sana sağlayacağım... ve her şey orada bitecek..."

Desportes arkadaşısıyla kısa bir süre acı acı alay etti ama onun bu konu üzerinde daha fazla konuşmamaya kararlı olduğunu görünce her şeye razı oldu ve yola çıktılar.

Sernenal'ın arkadaşısını kurban etmek istediğı tapınağın rahibi S.J. adındaki ünlü kadındı.

Sernenal, "Bize güvenilir bir kadın, namuslu bir kadın gerek," dedi. "Kendisine yakınlık göstermenizi rica ettiğim bu arkadaşım çok kısa bir süre için Paris'te bulunuyor, oturduğu şehre kötü bir armağan götürüp sizin ününüzü de rezil etmek istemiyor; elinizin altında ona uygun birinin bulunup bulunmadığını, böyle biri varsa arkadaşısına istediğı zevki sağlayıp sağlayamayacağını açıkça söyleyin."

"Bakın," diye karşılık verdi S.J., "Kiminle konuşmak onuruna sahip olduğumu biliyorum, ben sizin gibi insanları aldatmam, onun için namuslu bir kadın gibi konuşacağım, davranışlarım da namuslu bir kadın olduğumu kanıtlayacaktır. Tam bize göre biri var, yalnız paradan haber verin, çok sevimli bir kadındır, konuşmasını duyar duymaz bayılacağınız bir yaratık... Biz böylelerine rahiplere layık bir parça deriz, bilirsiniz,

* Lutece: Paris (ç.n.)

rahipler en iyi müşterilerim olduğundan işe yaramayanları onlara vermem... Daha üç gün önce M. Piskopos yardımcısından otuz altın aldım... Ben size bu kadını on altına bırakıyorum, o da sırf sizin güzel hatırlığınız için, baylar... Ama belirli gün ve saatte burada hazır bulunmak gerek, çünkü kocasının baskısı altındadır, hem de öyle bir koca ki gözlerini üzerinden ayırmıyor, ancak kaçamaklar yapabildiğinden kararlaştıracığımız saati bir dakika bile geciktirmemek gerekir..."

Desportes biraz pazarlık yaptı, Lorraine bölgesinde hiçbir fahişenin on altın almadığını söyledi, fiyatı kırmaya çalıştıkça, S.J. malı daha çok övüyordu; uzatmayalım, anlaşmaya varıldı ve ertesi gün sabahın saat onu buluşma saati olarak kararlaştırıldı.

Sernenal âleme katılmak istemediğinden arkadaşı bu saati seçmişti, tabii akşam yemeği de yenmeyecekti, böylece Desportes bu işi erkenden rahatça bitirip günün geri kalan saatlerinde öteki önemli işlerini görebilecekti.

Saati gelince bizim iki arkadaş sevimli çöpçatanlarının evine vardılar. Desportes'in kurban edeceği tanrıça, loş ve şehvetli gün ışığının kapladığı bir yatak odasındaydı.

Sernenal onu tapınağa doğru iterek, "Aşkın mutlu çocuğu," dedi. "Sana doğru uzatılan şehvetli kollara koş, sonra da gel bana aldığın zevkleri bir bir anlat; mutluluğun beni sevin-direcek, kıvancım da öylesine temiz olacak ki hiçbir kıskançlık duymayacağım."

Desportes aşk tapınağına girdi, üç saat ödevini ancak yeri-ne getirmeye yetti, sonunda arkadaşının yanına dönerek ömründe böyle bir şey görmediğini ve aşkların anasının bile ona bu kadar zevk tattıramayacağını söyledi.

Yarı yarıya coşkunluğa kapılan Sernenal, "Demek tadına doyulmaz bir kadın ha?" dedi.

"Tadına doyulmaz da söz mü? Ah onun nasıl bir kadın olduğunu anlatacak kelime bulamıyorum, hayalin yok olduğu şu anda bile bu kadının beni sürüklediği zevk sellerini resimleye-

bilecek hiçbir fırça bulunamayacağımı hissediyorum. Doğadan aldığı güzelliklere bunları değerlendirecek öylesine şehvetli bir sanat ekliyor, kendi duyduğu zevke öylesine gerçek tuz-biber katmasını biliyor ki sarhoşluğum hâlâ geçmedi... Yalvarırım dostum, sen de bir dene, Paris'in güzel kadınlarına ne kadar alışık olursan ol, hiçbirinin bu kadının değerinde olmadığını itiraf edeceğinden eminim."

Hâlâ kararından dönmeyen, bununla beraber meraklan da biraz coşkuya kapılan Sernenal, odadan çıktığı zaman bu kızı önünden geçirmesini S.J.'den rica etti.

Çöpçatan kabul etti, kadını gözlemek için iki arkadaş ayakta durdular, prenses de gururla geçti... Ey ulu Tanrım, karısını tanıyınca Sernenal ne hale geldi! Evet, bu kadın karısıydı çünkü... Kocasının arkadaşının yanına utançtan inmeye cesaret edemeyip böyle bir evde fuhuş yapmak küstahlığını gösteren sofı kadını bu...

"Alçak kadın!" diye bağırды, Sernenal öfkeyle.

Ama bu kalles yaratığa doğru boşuna koştu, çünkü kadın kendisini gördükleri anda onu tanımış ve evden çıkıp uzaklaşmıştı bile...

Anlatılamayacak bir durumda bulunan Sernenal, S.J.'ye çatmaya kalkıştı; çöpçatan kadın onun nerede olduğunu bilmediğini söyleyerek özür diledi, bu genç kadının on yıldan fazladır, yani bu mutsuz adamın evliliğinden çok daha önceden beri bu evdeki âlemlere katıldığını söyledi.

Arkadaşının boş yere teselliyle çalıştığı mutsuz koca, "Vicdânsız kadın!" diye bağırды. "... Hayır, hayır, bitsin artık bu aşağılama! Ben de kadınları asla ikiyüzlü maskelerine göre yargılamamak gerektiğini bu felaketle öğrenmiş oldum."

Sernenal evine döndü, ama kaltağı orada bulamadı, kadın belli ki yolunu çizmişti, Sernenal bunu artık düşünmedi; olup bitenlerden sonra onun evinde kalmaya cesaret edemeyen arkadaş da ertesi gün ondan ayrıldı, bunun üzerine yalnız kalan ve içi utanç ve acıyla dolan mutsuz Sernenal, oturup ikiyüzlü evli

kadınlara karşı, kadınların kusurlarını hiç düzeltmeyen, erkeklerin de hiçbir zaman okumadığı dört yapraklık bir yazı yazdı.

(Türkçesi: Adli Moran)

SAÇ

Guy de Maupassant

Hücrenin duvarları badanalı, fakat çıplaktı. Yetişilemesin diye gayet yüksek açılmış dar ve parmaklıklı bir pencere bu küçük, aydınlık, fakat uğursuz daireye ışık veriyor ve hasır bir iskemlede oturan deli bize sabit, belirsiz ve teklifsiz bir gözle bakıyordu. Bu, çukurlaşmış yanakları ve bir iki ayda ağardığı hemen anlaşılan bembeyaz saçlarıyla çok zayıf bir adamdı. Giydiği elbise, kurumuş uzuvları, darlaşmış göğsü ve derine kaçmış karnı için pek geniş görünüyordu. Kendisini düşünce-
sinin yediği, tıpkı bir meyveyi bir kurt yer gibi bir düşüncenin kemirdiği belliydi. Orada, bu kafanın içinde delilik, deli fikir, inatçı, tırnaklayıcı, oyuncu bir şeydi. Yavaş yavaş vücudu eritiyordu. Evet; o görünmez, o dokunulmaz, o avuca alınmaz, o

madde yoksulu fikir, eti rendeliyor, kanı içiyor, hayatı söndürüyordu.

Bu adamı bir vehmin öldürmesi nasıl iştî? Zavallı perili, insanı üzüyor, korkutuyor ve acındırıyordu. Hangi muammalı, korkunç ve yere vurucu hayal bu alnın arkasında duruyor ve onu biteviye kımıldanan derin çizgilerle karıştırıyordu?

Doktor bana, "Bu, gördüğün erken bunamaların en gariplerinden biridir," dedi. "Hastaya dehşetli hiddet buhranları geliyor. Kendisi karasevda geçirmiştir. Bir çeşit ölüseverdir. Bir hatıra defteri vardır ki, bize aklındaki zoru bütün dal budagiyla gösteriyor. Deliliğine bu defterde âdeta elle dokunulabilir. Eğer sizi alâkadar ederse gözden geçirmenize mani yok."

Doktoru dairesine kadar takip ettim. Orada elime bu zavallı adamın hatıralarını verdi ve, "Okuyun da sonra bana fikrini söyleyiniz," dedi.

İşte defterin içindekiler:

Otuz iki yaşına kadar sakın ve aşksız yaşadım. Hayat bana çok basit, çok iyi ve çok kolay görünüyordu. Zengindim. O kadar şeye merakım vardı ki, hiçbir şey için ihtiras duymazdım. Yaşamak ne iyiydi! Her gün canımın istediklerini yapmak için bahtiyar uyanıyor ve gölgesiz bir yarın, bir istikbal beklemek huzuruyla rahat rahat yatıyordum.

Sahip olduktan sonra kalbimin arzudan çıldırdığını ve ruhumun, aşkla didiklendiğini hiç duymadan birkaç metres edinmiştim. Böyle yaşamak ne hoştur. Fakat yine sevmek işin âlâsı, müthişidir. Bununla beraber, herkes gibi sevenlerin duyacağı yakıcı saadet, herhalde benimkinin yanında eksik kalır. Çünkü aşk, beni inanılmaz bir şekilde gelip buldu.

Zengin olduğum için hep antika eşya ve eski öteberi arıyordum. Çok defa da bu şeylere dokunmuş meçhul elleri, beğenerek bakmış gözleri ve bunları sevmiş kalpleri düşünürdüm. Çünkü eşya da sevilir! Geçen asra ait küçük bir cep saatine sa-

atlerce baktığım çoktu. Minesi ve işlemeli altınıyla bu saat ne güzel, ne minik şeydi. Ve hâlâ, bir kadının, ince iş bir mücevhefe sahip olmak heyecanıyla onu aldığı ilk günkü gibi işliyordu. Çırpınmaktan, kendi makine hayatını yaşamaktan hiç kalmamıştı ve geçmiş bir asırdan beri daima muntazam tik takına devam ediyordu. Onu, kalbi kendi kadın kalbine karşı çarparak ilk defa göğsünde, kumaşların ılıklığı içinde taşıyan kimdi acaba? Hangi el onu biraz sıcak parmaklarının ucunda tutmuş, evirmiş, evirmiş ve sonra derisinin nemiyle onun bir an için buharlaşan porselen çobanlarını silmişti? Bu çiçekli kadran üzerinde muayyen saati, aziz ve ilahi saati kollayan gözler ne çeşitti?

Bu nefis ve az bulunur parçayı seçmiş olan kadını ne kadar görmek ve tanımak isterdim! Halbuki o ölmüştü! Ben eskiden yaşamış kadınları arayan bir isteğin esiriyim. Hep vaktiyle sevmiş kadınları uzaktan sevmekteyim! Artık masal olmuş sevgilerin hikâyesi boyuna içimi acıyla doldurur. Ey güzellik, gülmseyişler, çocukça sokulmalar ve ümitler! Sizler ebedi olamayacak mıydınız?

Kaç gece, sabahlara kadar geçmişin o kadar güzel, o kadar duygulu, o kadar uysal ve öpülsünler diye kolları açılmış, sonra ölmüş zavallı kadınları için ağladım. Onlar öldü, fakat öpüş ebedidir. Dudaktan dudağa, asırdan asıra, devirden devire geçmektedir. İnsanlar onu topluyor, veriyor ve ölüyorlar.

Geçmiş beni çekiyor, hal korkutuyor; çünkü gelecek ölümdür. Her yapılane acıyor, bütün yaşamışlara ağlıyorum. Elimden gelse zamanı durdurur, saati alıkoyardım. Fakat o yürüyor, ilerliyor, geçiyor ve yarının yokluğu namına benliğimden her saniye bir parça alıyor. Ve ben bir daha yaşamayacağım.

Elveda dünün kadınları! Sizi seviyorum!

Bununla beraber acınmama bir sebep yok. Çünkü ben de onu, beklediğim kadını buldum ve inanılmaz zevklerin tadını aldım.

Güneşli bir sabah Paris'te içim ferah, ayaklarım oynak, dükkânlara bir keyif gezgininin o bulutlu alâkasıyla bakarak

gelişigüzel dolaşıyordum. Ansızın bir antikacıda on yedinci asra ait İtalyan işi bir dolap gördüm. Çok güzel, çok güç bulunur şeydi. Onu o zamanlar meşhur olan Viteli isminde bir sanatkâra nispet ettim.

Sonra geçtim.

Neden bu dolabın hayali, geri döndürecek kadar sıkı sıkıya takip etti beni? Onu bir daha görmek için tekrar mağazanın önünde durdum ve büyülendiğimi duydum.

Şu büyülenme ne garip şeydir? Bir parçaya bakarsınız ve yavaş yavaş o, bir kadın yüzüymüş gibi sizi büyüler, şaşırtır ve esir eder. Onun cazibesi, şeklinden, renginden, eşyalık çehresinden gelen acayip cazibesi içinize akar ve siz bu şeyi hemen sever, özler ve istersiniz. Artık bir sahip olmak ihtiyacının pençesindesinizdir. Evvela az sezilir, âdeta korkak, fakat git-tikçe büyüyen ve şiddetle kabarıp yenilmez olan bir ihtiyaç.

Dükkâncılar bu gizli, fakat artan isteği bakışınızın alevinden anlar gibidirler.

Dolabı aldım ve çabucak evime taşıttım, odama yerleştirdim.

Oh! Bir koleksiyoncunun yeni satın alınmış ufak tefekle geçirdiği balayını öğrenmemiş olanlar ne zavallıdırlar! Bu ufak tefek şeyler, sanki ettenmişler gibi, gözle ayrı, elle ayrı okşanırlar. Hemen her dakika yanlarına gelirler. Nereye gidilirse gidilsin, ne yapılsa yapılsın, hep onlar düşünülür. Sevgili hayalleri sokakta, âlem içinde, her yerde daima sizinle beraberdir. Evinize döner dönmez, hatta şapkanızı ve eldivenlerinizi çıkarmadan bir âşık inceliğiyle onları seyretmeye koşarsınız.

Ben de, tam sekiz gün, bu dolaba taptım. Her saniye kapaklarını, çekmelerini açıyor, onu, sahip olmanın bütün hususi hazlarını duyarak kıyamaya kıyamaya elliyordum.

Bir akşam da bir levhasının kalınlığını yokluyordum ki orada gizli bir göz olması lazım geldiğine hükmettim. Hemen kalbim çarpmaya başladı. Geceyi, bir şeye muvaffak olamadan, sırrı açmaya çalışmakla geçirdim.

Ertesi günü bir kaplama yarığına ince bir demir sokarak meseleyi hallettim. Bir kapak kaydı ve ben, siyah bir kadife zemin üzerine tutturulmuş, harikulâde bir kadın saçı gördüm!

Evet, bir saç, herhalde derinin hemen üstünden kesilmiş ve sırma bir telle bağlanmış, sarışın, hemen hemen kızıl saçlardan gür bir örgü.

Şaşırmış, alıklaşmıştım! Titriyordum. Bu esrarlı çekme ile onun içindeki umulmadık şeyden eski, zor duyulur bir koku âdeta bir koku ruhu yükseliyordu.

Saçı yavaşça, hemen hemen tapınırcasına aldım ve yuvamdan çıkardım. Hemen çözüldü ve bir yıldızın ateşten kuyruğına benzeyen yaldızlı dalgasını, koyu ve hafif, parlak ve yumuşak, yerlere kadar uzattı.

İçimi garip bir heyecan kapladı... Ne görüyordum? Bu saç ne zaman, nasıl ve ne diye buraya konmuştu? Bu hatıra hangi sergüzeşt, hangi dram gizliydi?

Onları kim kesmişti? Bir veda gününde bir sevgili mi? Bir intikam saatinde bir koca mı? Yoksa bir ümitsizlik anında, bizzat bunları alnında taşıyan kadın mı?

Acaba bu sevgi hazinesi oraya, yaşayanlar dünyasına bırakılan bir rehin gibi, bir manastıra girilirken mi atılmıştı? Yoksa genç ve güzel ölü tabutuna konurken içi yanan sevgili onun başındaki süsü, ondan saklayabileceği bu tek şeyi, onun etinin bu yegâne çürümeyecek canlı kısmını acıdan kudurduğu zamanlar hâlâ sevip okşayabileceği ve öpeceği bu biricik şeyi yanında alıkoymak mı istemişti?

Hasıl olduğu vücuttan küçük bir zerre bile kalmamışken bu saçın böyle sapasağlam durması garip değil miydi?

Parmaklarımın üzerinden akıyor; derimi acayip bir okşama, bir ölü kadın okşamasiyle gıcıkliyordu. Ağlayacakmışım gibi yüreğimin yufkalaştığını hissettim.

Onu ellerimde uzun bir zaman tuttum. Sonra beni, içinde gizli bir ruh kırıntısı kalmışçasına, yavaş yavaş heyecana getiriyor sandım. Ve hemen zamanla solar gibi olmuş kadifesinin

üzerine koyarak çekmeyi ittim, dolabı kapadım, hayal kurmak için sokaklara daldım.

Kafam hüznle, acıyla, bir aşk öpüşünden sonra ruhta kalan çeşitten bir acıyla dolu, rastgele yürüyordum. Sanki ben de evvelce yaşamış ve bu kadını tanımıştım.

Dudaklarımdan, tıpkı bir hıçkırık yükselir gibi, Villon'un şu mısraları çıktı:

Söyleyin bana, Flora, güzel Romalı kız
Nerde ve hangi memlekette?

Ya Archipiada ve onun amca kızı
Thaisne oldu?

Nerde o, bir başka âlem güzeli olan
Ve ırmakların, göllerin üzerinden
Ses alınca konuşmaya başlayan Echo?
Ama nerede o eski karlar şimdi?

...
Berrak sesle şarkı söyleyen
Zambak gibi beyaz kraliçe
Büyük ayaklı Berthe, Bietris, Aliys
Ve Maine eyaletinin sahibi Harembourges
Ve İngilizlerin Rouen'da yaktığı
Lorraine'li güzel Jehanne nerede?
Nerdeler, aziz Meryem anamız?
Ama nerede o eski karlar şimdi?

Evime dönünce ganimetimi tekrar görmek için dayanılmaz bir arzu duydum. Onu gene ellerime aldım ve bu dokunuşla bütün vücudumdan uzun bir titreme geçtiğini fark ettim.

Saçın her dakika kafamda canlı durmasına rağmen birkaç gün tabii vaziyetimi korudum.

Yalnız sokaktan geldiğim zamanlar onu görmem ve ellemem icap ediyordu. Dolabın anahtarını bir sevgilinin kapısı açılırken duyulan heyecanla çeviriyordum. Çünkü ellerimde

ve kalbimde parmaklarımı bu cansız saçların büyüülü ırmağına daldırma ihtiyacı, o karışık, acayip, devamlı ve ihtiraslı ihtiyaç belirliyordu.

Sonra okşamam bitip de dolabı kapadım mı, onu orada, sanki canlı bir mahlûkmuş gibi gizlenmiş ve mahpus kalmış sanmaya başlıyordum. Oyle kuruyor ve yine özlüyordum. O vakit yeniden içimde onu almak, yoklamak, onun soğuk, kaygan, dürtten, çıldırtan, insanı kendinden geçiren dokunuşuyla ölesiye hırpalanmak ihtiyacı doğuyordu.

Bu şekilde bir ay mı, iki ay mı, ne kadar yaşadım bilmiyorum. O hep bana musallat, hep benimle beraberdi. Bir aşk bekleyişi içindeymiş gibi, sonu yine kucaklamaya çıkan bir itiraf dinlemişim gibi, hem bahtiyar, hem üzgündüm.

Onu derimin üstünde duymak, dudaklarımı onun aralıklarına sokmak, onu öpmek ve ısırmak için tek başıma bir odaya kapanıyordum. Yumağını yüzümde gezdiriyor, akışını içiyor ve dünyayı sarışın görmek için gözlerimi onun yaldızlı dalgasına boğuyordum.

Onu seviyor; evet, seviyordum. Artık ne ondan geçebiliyor, ne de bir saat onu görmeden durabiliyordum.

Ve bekliyor... beklüyordum. Neyi? Bilmiyorum. Onu işte.

Bir gece odamda yalnız olmadığım zannıyla ansızın uyandım.

Oysa yalnızdım. Fakat bir daha uyuyamadım. Bir uykusuzluk humması içinde çırpınırken saça dokunayım diye kalktım, bana her zamankinden daha yumuşak, daha canlı gibi geldi. Ölüler döner mi? Yağdırdığım öpüşler beni saadetten öldürecek. Onu kaptığım gibi yatağıma götürdüm ve sahip olunacak bir metresmişçesine dudaklarıma bastırarak yattım.

Evet, ölüler döner! O da döndü. Ciddi söylüyorum, ben onu gördüm, tuttum ve ona sahip oldum. Tıpkı yaşadığı zamanki gibi iri, sarışın ve etliydi. Serin göğsü ve rebap şeklinde kalçası vardı. Vücudunun bütün dönüm ve bükümlerini koklayarak boynundan ayaklarına giden o dalgali ve ilahi çizgiyi okşadım... okşadım.

Evet, ona her gün, her gece sahip oldum. Ölü, güzel ölü, o sevgili, esrarlı ve meçhul ölü her gece geri geldi.

Saadetim o kadar büyüktü ki saklayamadım. Onun yanında insanınkinden üstün, bir eriyiş, derin ve anlatılmaz bir haz duyuyordum. Erişilmeze, görünmeze, ölüye sahip olma hazzı! Hiçbir âşık bunun kadar yakıcı, bunun kadar korkunç bir zevk tatmamıştır.

Bahtiyarlığımı saklamak elimden gelmedi. Onu öyle seviyordum ki yanından hiç ayrılmak istemedim. Nereye gitsem birlikte taşıdım. Şehirde karım gibi gezdirdim ve metresim gibi tiyatroya, parmaklıklı localara götürdüm. Fakat onu gördüler... keşfettiler... elimden kaptılar. Ve beni bir suçlu gibi hapishaneye attılar. Evet, onu benden aldılar... Ah! Ne alçaklık!..

Defter burada bitiyordu. Gözlerimi doktora kaldırırken ansızın tımarhanede müthiş bir çığlık, bir âciz hiddet ve kuduz arzu gürlemesi yükseldi.

Doktor, "Dinleyin, dinleyin..." dedi, "bu edep tanımaz deliye günde beş defa düş yaptırmak lazımdır. Bertrand Çavuş da ölü kadın sevmekten hiç anlamaz."

Vakit vakit şaşmak, ürkmek ve acımaktan heyecanlanmış, kekeledim, "Fakat... şu saç... hakikaten mevcut mu?"

Doktor kalktı, küçük şişeler ve aletlerle dolu bir dolap açtı ve bana, kabinesinin ortasında altın bir kuş gibi uçan, uzun bir sarışın saç halkası fırlattı.

Onun hafif ve okşayıcı dokunuşunu ellerimde duyunca titredim. Kalbim hem tiksınme, hem de arzuyla çarptı. Cinayetlere karışmış bir eşyaya dokunuyormuşum gibi nefret; gizli ve ahlâksızca bir şeyin tahriki karşısında kalmışım gibi istek duyuyordum.

Doktor omuzlarını kaldırarak, "İnsan kafası her şeye muktedir, dedi."

(Türkçesi: Enver Behiç Koryak)

MADMAZEL CLAUDE

Henry Miller

Aslında, bu anlatının ilk yazılışında, Madmazel Claude'un bir orospu olduğunu açıklamakla başlamıştım söze. Orospu olmasına orospu, bunu yadsımaya da niyetim yok. Ama Madmazel Claude'u orospu sayarsam, tanıdığım öbür kadınları nasıl nitelemem gerekir diyorum şimdi? Bu orospu sözcüğü, bir bakıma onun için yetersiz kalır. Madmazel Claude, orospudan da öte bir şey çünkü. Bilmem ki ona ne ad vermeli? Belki de sadece Madmazel Claude demek yeter.

Bir teyzesi varmış. Her gece, yatmayıp onu beklermiş. Doğrusu bunu pek yutamıyordum. Teyzesiymiş! Ne demezsin? Pezevengidir olsa olsa. Yine de her şeye rağmen, kendisi dışında kimseyi ilgilendirmezdi bu konuda ne yaptığı...

Yine de en azından, bu duruma bozuluyordum. O deyyusun kendisini beklediği, yeniden işe çıkmak istemezse dövme-ye hazır olduğu düşüncesi aklımdan çıkmıyordu. Ne denli sevgiyle dolu olursa olsun (bence Claude sevişmeyi de iyi biliyordu) kafamın içinden, Claude'un keyfini süren o kan emici, o aşağılık itin imgesi kaybolmuyordu. Orospular konusunda aldanmamak gerek. Hatta binliği el altından sıkıştırdığınızda (öyle enayi de nerede, sorarım size), en iyi niyetlisini, en eli açığını bile, bir yerlerde bekleyen bir herif vardır. Sizin alacağınız zevk, bir tadımlığı geçmez hiçbir zaman. Asıl tadını tuzu- nu o çıkarır. Hiç kuşkunuz olmasın.

Aman, neyse işte. Sonradan anladım ki, boşuna dert edinmişim. Claude'un pezevengi falan yoktu. Olsa olsa bendim Claude'un ilk pezevengi. Üstelik ben de kendi kendime pezevenk demeye karşıyım. En uygunu herif sözcüğü. Onun herifiyim şu anda ben.

Claude'u odama ilk götürüşümü ayrıntılarıyla anımsıyorum. Amma da eşeklik etmişim o gün. Aslında şaşılacak bir yanı yok. Cinsel konulardaki yeteneğimin sonucu. İşin kötüsü, kadınlara da bayılırım ben. Birer mabude gibidirler benim için. Onlar ise bundan hiç hoşlanmazlar. Nedir mi hoşlandıkları? Onların hoşlandığı... Her neyse, bırakalım şimdi bunu da, o ilk geceye dönelim. İster inanın, ister inanmayın bana, sanki o zamana kadar hiçbir kadınla yatmamış gibi davranıyordum. Bugün bile, niye öyle davranmış olduğumu anlayabilmiş değilim. Ama oldu işte.

Soyunacağına ilişkin en küçük bir hareketi olmadan, yatağın kenarına oturduğunu hatırlıyorum. Gözlerini bana kaldırmış, sanırım ilk davranışın benden gelmesini bekliyordu. Titriyordum. Zaten kahveden ayrıldığımız andan beri titriyordum. Bir öpücük kondurdum, dudaklarına galiba. Bilmiyorum. Belki de alınna; tam da benim tarzımda... Bir yabancıyla da kolayca uyuşabiliyor insan. Nedenini bilmiyorum ama, bana büyük yakınlık göstermiş gibi geliyordu. Bir orospu bile size bazen bu

duyguyu verebilir. Ama bir kez daha yineleyeyim: Claude, bir orospudan çok daha üstün bir şey.

Şapkasını çıkarmamıştı. Gitti, pencereyi kapattı. Özenle perdeleri çekti. Sonra şöyle yan yan bir göz attı bana, gülüm-sedi, soyunmakla ilgili bir şeyler mırıldandı. Tanrı bilir ne maskaralıklarla orasını burasını yıkamaya çöktüğünde, ben ciddiyetle çırlıçıplak soyunmaya koyulmuştum. Sinirli olduğum bir gerçektir. Yaptıklarını seyredersen rahatsız olabilir di-yerek, masanın üstünü dolduran kâğıtları karıştırmaya koyul-dum. Anlamsız kimi notlar yazıp çizdim. Yazı makinesinin kılı-fını üstüne geçirdim. Döndüğümde, sırtında gömleği, muslu-ğun yanında bacaklarını kurulamaktaydı.

"Yatağa girmekte acele et!" dedi bana. "Yerimi ısıt!"

Bu sözlerinden sonra da havluyla birkaç kez daha kurulandı.

Bütün davranışları o denli doğaldı ki, kendimi daha rahat, daha az sinirli duyumsamakta gecikmemiştim. Çoraplarını, bi-leklerine kadar özenle yuvarlamış olduğunu ayırt ettim. Belin-den sarkan, jartiyerden çok koşuma benzer şeyi, hemen san-dalyenin arkasına attı.

Oda gerçekten soğuk olmalıydı. Yatakta, birbirimize sarılıp büzülerek, uzun bir süre sessiz kaldık, karşılıklı ısınmak için. Bir kolumu boynuna dolamıştım, öbürüyle de onu kendime iyice yapıştırmıştım. İçeri girdiğimiz sırada nasıl bakmışsa ba-na, aynı bekleyiş ifadesiyle, gözlerime dikmişti bakışlarını. Ye-niden titremeye koyuldum. Heyecandan, bildiğim Fransızca'yı bile unutmuştum.

Bilmiyorum o gün müydü, ona pat diye kendisini sevdiğimi söylemem. Herhalde o gündü. Neyse, söylemişsem bile önem-li değil. Biraz sonra unutmuştur zaten. Ayrılırken ona, hiç oku-mamış olduğunu söylediği "Afrodit" kitabını ve bir başkası için aldığım bir çift ipek çorabı armağan etmişim. Kuşkusuz, çoraplar hoşuna gitmişti.

Onu yeniden gördüğümde otel değiştirmiştim. Çevresine bir göz attı. Yabancı olmağı nesneleri hemen kavrayan,

canlı ve iveness bakışlarıyla, durumun hiç de parlak olmadığını anlamıştı. Safça bir edayla, iyi beslenip beslenmediğini sor-
du.

“Bu odada kalamazsın.” dedi bana. “Çok hüzünlü burası.”

Belki hüzün sözcüğünü kullanmamıştı. Ama demek istediği pekâlâ buydu.

Gerçekten, odam hiç de iç açıcı değildi. Mobilyalar dökülü-
yordu. Camlar kırık. Yerdeki halı yırtık ve pisti. Akar su yok-
tu. Işık bile solgun ve zayıftı. Solgun ve sarıya çalan ışık, yatak
örtüsünü kül renginde gösteriyordu. Rutubetten küflenmiş gi-
bi duran yatak örtüsünü.

O gece, bilmem hangi nedenle, kışkanç olduğumu ileri sür-
müştü.

“Sen bir başkasını seviyorsun,” dedi.

“Hayır, senden başka kimse yok yaşamımda,” diye karşılık
verdim.

“Öyleyse öp beni!”

Ve bana sarıldı. Sevgiyle, bütün kuvvetiyle. Derimin üstünde
vücudunun sıcaklığını, bir karıncalanma gibi duyuyordum. Te-
ninin ateşinde yüzüyordum sanki... Boğuluyordum. Evet, yüz-
mekten de öte bir şey, sonsuz bir mutlulukta boğuluyordum.

Sonra konuşmamız, döndü dolaştı Pierre Loti'ye ve İstan-
bul'a dayandı. Günün birinde İstanbul'a gitmekten çok hoşla-
nacağını anlattı. Ben de hoşlanmaz değilim dedim. Ve bunun
üstüne bana hemen, yanılmadığını sanıyorum, “Sen gönül
adamısın,” dedi.

Onu yanlışısından kurtarmak için en küçük bir çaba harca-
madım. Çok mutlu olmalıydım. Bu tür bir açıklama, hele bir
orospudan gelmekteyse, kutsal bir anlam içerir. Gönül, oros-
puların günlük konuşma konuları arasında yer almaz çünkü.

Sonra beklenmedik bir şey daha oldu. Paramı almayı red-
detti.

“Parayı dert etme,” dedi bana. “Biz iki dostuz şimdi. Üste-
lik de sen pek yoksulsun.”

Onu kapı sahanlığına kadar yolcu etmem için yataktan
kalkmama izin vermedi. Çantasından birkaç sigara çıkarıp, ge-
ce masasının üstüne bıraktı. Birini alıp, dudaklarımın arasına
yerleştirdi. Kendisine armağan edilmiş küçük bir bakır çak-
makla yaktı. Eğildi ve iyi geceler dileyerek beni öptü.

Kolundan tuttum:

“Claude!” dedim. “Sen bir meleksin sanki.”

“Yok canım!” dedi, diri bir sesle.

Ve gözlerinden, üzüntüye benzer bir ifade gelip geçti. Belki
de dehşete benzer bir ifade.

Eminim ki, Claude'un başına ne felaket gelmişse, bu ifade
yüzünden gelmiştir. Hemen duyumsadım bunu. Bir de, bir sü-
re sonra ona verdiğim mektup yüzünden. Fransızcamın son
derece berbatlığına rağmen, hayatımda yazdığım en iyi mek-
tuptu bu. Her zaman buluşmaya alışık olduğumuz kahvede,
birlikte okuduk mektubu. Paul Valéry'den yürüttüğüm bir ya-
da iki bölüm dışında, söylediğim gibi Fransızcası berbattı mek-
tubun. O bölümlere geldiğinde biraz durmuş:

“Ne güzel söylemişsin!” diye bağırıyordu. “Evet, çok, çok gü-
zel!”

Ardından da, bana sorgulayıcı bir bakış fırlatarak, okuma-
sını sürdürmüştü. Eh, Valéry'nin de farkına varacak değildi ya!
Kesinlikle değildi. Ben de artık Valéry'siz yapabilirdim. Ona
asıl koyan, meleklikle ilgili sözlerimdi. Mektuptaki sözlerimle,
konuyu yine karşısına çıkarmıştım. Hem bu kez, konuyu ince-
likle açıp yaymak, inandırıcı ayrıntıları belirtmek için, tüm be-
cerimi ortaya koyarak. Ancak mektubu okuyup bitirdiğimizde,
huzursuzluğumdan kurtulabilmiş değildim. Onu bu şekilde
kandırmak hiç de hoş değildi. Mektubumun içtenlikle yazılma-
dığını söylemiyorum. Ama o ilk, hiç beklenmedik davranışım-
dan sonra, ne bileyim, en azından biraz edebiyat gibi geldi ba-
na. Az sonra, ikimiz birden yatağın üstünde otururken, yazdı-
ğım nesri yeniden okumak için ısrar edince, bu kez dikkatini
gramer yanlışlarında toplaması işi daha da berbatlaştırdı. Sab-

rim taşmış bir tavır takındığımdan bana içerledi. Ama bu olay mutluluğunu eksiltmedi. Mektubumu asla yanından ayırmayacağına sözledi.

Tanyeri ağarmadan az önce, sessizce çıktı. Hep teyze öyküsü. Yavaş yavaş bu teyze öyküsüne de alıştıırıyordum kendimi. Hem bu gerçekten bir öyküyse, önünde sonunda öğrenecektim. İkiyüzlülük Claude'a özgü bir şey değildi. Meleklik dalgasını saymazsak elbet... Ki o da kendi yolunda ilerliyordu.

Yeniden uykuya dalamadığımdan, onu düşünüyordum. Bana karşı gerçekten iyi davranmıştı. Peki ya pezevengi! Onu da düşünmüştüm, ama öyle uzun süre değil. O konuda hiç kuş-kum kalmamıştı artık. Claude'u, yalnız Claude'u düşünüyordum. Onu mutlu kılabilmek için nasıl davranacağımı? İspanya... Capri... İstanbul... Claude'un, yakıcı güneşin altında bitkin bitkin dolaştığını, güvercinlere ekmek kırıntıları attığını, güvercinlerin suya eğilişlerini seyrettiğini getiriyordum gözle-rimin önüne. Ya da elinde, ona salık vermiş olabileceğim bir kitapla, bir hamağa uzanmış, dinlenmesini... Zavallı yavrucuk! Ömründe belki de Versailles'dan daha öteye geçmiş değildi. Trene bindiğimizde yüzünün alacağı ifadeyi görür gibi oluyordum. Ve daha sonra da, bir yerlerde, bir çeşme başında ayakta dururken... Madrid'te mi, Seville'de mi artık. Hep yanımda, benimle birlikte, bana yakın mı yakın yürüdüğünü duyumsuyordum. Çünkü yalnız olursa, kendi başına ne yapacağını bilemezdi. Bu düşünce, salakça da görünse hoşuma gidiyordu. Böylesi çok iyiydi. Ardınızda sürüklenen baş belası bir küçük orospudan da, sizi ekmekten başka şey düşünmediği için, yaktakta tutulduğu sürece işini çabuk bitirmeye çalışan kuş beyinli bir kaltaktan da, Tanrı bilir çok daha iyiydi böylesi. Hayır, Claude ile hiç değilse içim rahattı. Belki ileride bı kacaktım ondan. Ama ilerde... Çok sonra... Elimin altında bir orospu tutmaktan adamakıllı memnundum. Hem de bana bağlı bir orospu! Tanrım, kendilerine bunu anlatsam kakhahalarla gülecek nice insan tanıyorum.

Ayrıntılı planlar kuruyordum: Gideceğimiz yerler, giyeceği kıyafetler, konuşma konularımız hakkında... Her şeyi... Kesinlikle her şeyi düşünüyordum. Katolik olmalıydı, fakat Katolikliği de umurumda değildi. Aslında din fikrine karşı durduğum da yoktu. Kiliseye ayin dinlemek için gitmek, mimarlık öğrenmek ya da başka hıyarlıklar için gitmekten elbet daha iyi olmalıydı. Hatta sırf onun hoşuna gidecek diye Katolik bile olabilirdim... Allah kahretsin! Ne olursa olsun, ne isterse razıydim. Yaptığım şey onu duygulandırsın yeterdi. İçlerinden çoğunun olduğu gibi, onun da bir yerlerde saklı bir yavrusu bulunup bulunmadığını geçirirdim aklımdan. Düşünün bir, Claude'un çocuğu. Yüce Tanrım! Bayılırdım onun çocuğuna. Kendi çocuğumdan da çok severdim. Evet, kesinlikle bir çocuğu olmalı Claude'un. İşte üstünde durulacak bir nokta daha. Günün birinde, biliyordum, balkonlu büyük bir odamız olacağını. Pencerelelerinde çiçekler ve içinde şakiyan kuşlarla, ırmağa bakan görkemli bir odamız olacağını. (Bir de kolumun altında bir kuş kafesiyle, bir yerlerden geldiğimi görüyorum kendimin!.. Onun hoşuna gidecek bir davranışsa, neden olmasın ki!) Ama ırmağa gelince, ırmak da bulunur zamanla. Bayılırdım ırmaklara. Bir gün Rotterdam'da, hatırladığıma göre... Sabah sabah, güneş pencerelerden sel gibi içeri dalarken, koynunda sadık ve iyi huylu, üstelik sevimli ve sizi köküne kadar seven bir orospuyla uyanma düşüncesi, evet, uyanma düşüncesi ve kuşların şakıması, kurulmuş sofra... Ve bu arada o yıkanır ve saçlarını tarrarken, onunla yatan tüm erkekleri düşünmek. Evet, onları düşünürken de, işte şimdi sıra benim demek. Yalnız bir farkla: Ben tekim. Ve geçen gemiler... Direkleriyle, tekneleriyle. Akıp giden şu yaşam, bizim üstümüzden akıp gittiği gibi, bizden öncekilerin üstünden de akıp gitmişti, bizden sonrakilerin üstünden de akıp gideceği gibi herhalde. Evet, çiçekler, kuşlar ve sel gibi güneş ve hepsinin kokusu. Tatlı anı. Tatlı anılar kuyusu, boğazımıza kadar yükselir. Tanrım! Ne olur bana, yüzyıllar boyunca orospudan başka kadın nasip etme!

Claude'dan, geliş benimle yaşamasını istedim. Geri çevirdi. Beklenmedik bir olay. Yoksulluğumla hiç ilgisi yok bunun. Çünkü Claude'un parasal durumundan, yazdığım kitaptan falan tümünden haberi vardı. Hayır, nedeni daha başkaydı. Daha derindi. Ama açıklamıyordu bir türlü.

Hepsi bu olsa iyi. Bir de başlamayayım mı ermiş gibi yaşamaya. Tek başıma uzun yürüyüşler yapıyorum. Şu yazdığımı da hazırladığım kitapla hiç ilgisi yok. Sanki dünyada tek başımayım. Sanki yaşamım bir yontununki gibi çevresinden kopuk ve kendi kendine yeten bir durumda. Beni yaratanın adını bile bilmiyorum hatta. Ve tüm yaptıklarımın yükseklerdeki gizemli bir kaynaktan fışkırdığı duygusu içindeyim. Sanki bu aşağılarda iyilikten başka bir şey yapamam. Başkalarının onayını almak zorundayım sanki.

Artık Claude'un sadakalarını kabul etmiyorum. Ona olan tüm borcumun da hesabını çıkarıyorum. Üzgün Claude ve bunu da gizlemiyor. Oturduğu kahvenin terası önünden geçtikçe, gözlerini yaşlar içinde gördüğüme yemin edebilirim. Şimdi beni sevdiğinden de eminim. Hem de umutsuzca. Kahvenin terasında oturuyor, ama saatlerce, saatlerce. Kimi kez bulmaya gidiyorum onu. Böyle acı çekerek beklemesine, beklemesine, evet beklemesine içim dayanmıyor çünkü... Hatta bazı arkadaşlarıma da sözünü ettim. Onların kulağına, sır verir gibi fısıldadım anlayacağınız. Evet, ne söyledimse söyledim işte. Claude'u öyle garip garip oturmuş bekler görmektense... Acaba böyle tek başına bekleme saatlerinde ne düşünebilir ki?

Bir gün gidip onu bulsam ve eline binlik bir kâğıt sıkıştırısam, ne der diye kendi kendime sorduğum olur. Canım, işte öylesine, bakışlarında can sıkıntısı okunan bir gün, gidip onu bulacak ve "İşte geçen gün unuttuğum şey," diyeceğim. Bazen ikimiz yataktayken ve aramıza su baskınları gibi yoğun bir sessizlik girmişken, bana sorar, "Ne düşünüyorsun şu anda?" diye. Cevabım her zaman: "Hiç!" olur. Ama içimden ve gerçekten düşündüğüm ise, "İşte öyle bir şey ki..."dir. Borç karşılığı sevişmenin güzelliği de budur zaten.

Yerinde bulunmayınca da sanki çıldırıyorum: kafamda pazar çanları çalıyor. Olağanüstü bir dirlik ve düzenin varsa eğer, onun sayesinde. Sırtımı yastığa yaslayıp giderken verdiği sarı tütünlü sigaranın, beklenmedik bir lüks gibi keyfini sürüyorum. Kıpırdamam gerekmiyor. Gereğini duyduğum her şey elimin altında. Takma dişim olsa, eminim ki onu bile, gece masası üstünde duran kibritlerin, çalar saatin ve bütün öteki ıvrır zıvırın arasındaki diş bardağına koymayı düşünürdü. Pantolonlarım hep ütülüdür. Şapkam, ceketim, kapının yanındaki askısına asılıdır. Her şey yerli yerindedir. Tam bir harika! Orosu deyip geçmeyin. Değerli bir taş gibi...

Asıl iyisi de, duygusallığın ölmemesi hâlâ. Arı bir gizemcilik bu. Gizemci olmak da yaşamın bütünlüğü duygusunu özümsemekten başka ne ki... Artık ermişliği de taktığım yok şimdi. Fazla savaşım, fazla çalışma istiyor ermişlik. Savaşım son verdim. Bundan böyle bir gizemciyim ben. İyilik, barış ve erinç taşımakla yükümlüyüm dünyaya. Benim sayemde Claude'un da (müşterisi durmadan arttığından) önünden geçtiğim zaman gözlerinde beliren üzüntülü hava kalmadı. Hemen her gün, yemeklerimizi birlikte yiyoruz. Beni pahalı yerlere götürmek için ısrar ediyor. Ben de artık yalvartmıyorum. Yaşam tüm evreleriyle hoşuma gidiyor ve her evresinden yararlanıyorum. İster pahalı yerler olsun, ister ucuz yerler, pek aldırdığım yok. Yeter ki, Claude hoşnut kalsın...

Yine de kafamı karıştıran bir konu var. O kadar abartılacak bir şey değil elbet, ama şu son günlerde, beynimde gittikçe büyüyen bir önem kazanmaya başladı. İlkinde konuyu hiç açmadım ona. İçimden, bu da benim bir inceliğim diye düşündüm. Üstelik hoş bir özen. İkincisinde, yine aynı tutum mu, yoksa sadece vurdumduymazlık mı, bir şey diyemiyorum buna. Ama ikincisiyle üçüncü arasında, söylemek gerekirse aldattım onu. Evet, Grands Boulevards'daydım bir akşam, biraz da keyiflice. République meydanından, Matin'in binasına kadar uzayan yolu teptikten sonra, kaz kafalı, yaşlı, iri yarı bir karı kancayı tak-

tı bana. Öyle bir malın gözü ki, genellikle üstüne işlemek için ayacağımı kaldırmaya bile değmez. Beş dakikada bir tak tak kapıyı vururlar, yoklama için. Zavallı küçük düşkün kızlar, iyi yürekli beyden bir şeyler vermesini dinlemeye gelmektedirler. Yirmi frank, otuz frank. Rica ederim, kimin şerefine? Hiç... Zevk için. Garip bir gece. Hem de çok garip. Bir ya da iki gün sonra da, kaşıntılar, kuşkular. Amerikan hastanesini son hızla ziyaret, Ehrlich'in gözlemleri, kara sigaraları. Ama sonu selamet. Tehlikeli bir şey yok. Sıkıntıdan kurtulup ferahlama.

Konuyu Claude'la görüşmeye karar verdiğimde, şaşkın şaşkın bakıyor.

"Bana sonsuz güvenin olduğunu biliyorum, Claude, fakat..."

Claude, bu tür öykülerle zamanını kaybetmeye karşı. Hastalığını bile bile, kasten bir kadına geçirmek için, delinin biri olmak gerek. Claude'un görüşü böyle. Bana soruyor:

"Doğru değil mi?"

Doğru elbette. Bundan daha doğru ne olabilir? Ama yine de... Fakat tartışma kapanmıştır. Bunu yapan bir erkek bir katildir.

Şimdi sabahları parafin yağını yudumlarken -hiç şaşmadan bir portakalla birlikte- hastalıklarını kadınlara geçiren o katilleri düşünüyorum. Parafin yağı kolayca çıkmadığı için, kaşık yapış yapış oluyor. Usulünce yıkanması gerekiyor. Bıçağı da, çatalı da özenle yıkıyorum. Zaten her şeyi özenle yaparım. Yaratılış sorunu. Elimi yüzümü yıkadıktan sonra, dikkatle havlu ya bakıyorum. Otel sahibi, haftada üç havludan fazlasını kesinlikle vermiyor. Salı günü geldiğinde üçü de kirleniyor. Havlulardan birini, bıçak ve kaşığı kurulamak için kullanıyorum. Yüzüm için de yatak örtüsünden yararlanıyorum. Örtüyü yüzüme hiç sürtmüyorum. Yatak örtüsünün ayak tarafında bir yerini, yüzüme hafifçe bastırmakla yetiniyorum.

Hippolyte-Mandrom sokağının öyle bir havası var ki, bana göre değil ve hoşuma da gitmiyor. Bu mahallenin, çarpık, pis, daracık, romantik adlarla gülünçleşen sokaklarından tiksini-

yorum. Paris'i hiç de güzel görünmeyen kocaman bir çibana benzetirim ben. Sokakları kangrenli. Kim hasta değil ki? Belsoğukluğu yoksa frengi vardır. Avrupa, baştan aşağı hastalığı kapmış. Hem de Fransa'dan kapmış. İşte, Voltaire ile Rabelais'ye hayran olmanın bedeli! Moskova'ya gitmeliymişim ben, niyet ettiğim gibi. Rusya'da pazar günlerinin olmaması ne fark ettirir? Şimdi pazarları da öteki günlere benziyor. Şu küçük ayırtı var yalnız. Sokaklar orospuların kurbanlarıyla daha da dolup taşıyor. Herkes birbirine hastalık bulaştırmakta.

İyice sokun kafanıza: Claude'a karşı değilim. Claude bir mücevherdir benim için. Bir melektir. (Hem de *sanki* kaydı söz konusu olmadan.) Kuş kafesi pencerenin dışına asılmış. Çiçekler de orada. Ama çeşmeler ve güvercinler yok. Çünkü ne Madrid orası, ne de Séville. Hayır, her gün kliniğe gitmek var. O bir kapısından giriyor, ben öbür kapısından giriyorum. Lüks lokantalara paydos artık. Aşırı uyarılmamaya dikkat edilerek, her akşam sinemaya gidiliyor. Teraslarındaki masa çevrelerine, seçkin havalı, sağlıklı görünümlü, güzel Havana paltoları, kolalı gömlekleri ve kolonya kokularıyla yerleşmiş o pis heriflerle, Dôme ya da Coupole'ü görmeye bile dayanamıyorum. Kusur sadece Claude'da da değil. Onu, sevimli görünüşlü o dangalaklardan korumak için, elimden geleni yaptım. Kendine çok güveniyordu. Şıngıllara, her şeye, her şeye. Ve sonra, hastalığını kadınlara geçiren erkekler... Her zaman böyle olur bu işler. Dedğim gibi. Başka türlü değil. Bir orospuyla yaşamak da -ister o dünyanın en iyi orospusu olsun- sanıldığı gibi her zaman toz pembe yürümez. Bütün sorun da gelip geçenler değildi (elbet bu sürekli geçitte, ilişkilerin sayısı kadar, onun bedensel durumu da söz konusuydu), gelip geçenlerden çok, bitip tükenmez sağlık temizliği, önlemler, duşlar, incelemeler, canının sıkılması, korku. Ve her şeye rağmen bitirmek için... Claude'u uyarmıştım oysa... Kaç kez uyarmıştım: "Kendini koru, paralı hergelelere güvenme!" diyerek.

Hayır, kınanacak biri varsa eğer, o da benim. Olan biten

için kendi kendimi kınıyorum. Ermişlik oyunuyla yetinmemeliydim. Ermişliği kanıtlamalıydim. İnsan erdiğini fark ederse bir kez, bunun üstünde durmalı, bunda direnmelidir. Bir zavalılı küçük orospunun gözüne ermiş gibi görünmenin, cennete arka merdivenlerden tırmanmaktan ne farkı olabilir? Bana sokulduğu zaman -şimdi beni her vakitkinden daha çok seviyor- pis bir mikropmuşum duygusu doğuyor içimde. Claude'un gönlüne ulaşan yolu açmış bir kurt gibiymişim sanki. Bir meleklerle birlikte yaşadığıma inansam da, adam olmak sorumluluğunu yüklenmek zorunda hissediyorum kendimi. Bu kokuşmuş izbeyi bırakıp, aydınlık ve güneşli bir yerde yaşamalıyız. Bize ırmağa bakan, balkonlu bir oda gerek. Ve kuşlar, çiçekler içinde akıp giden bir yaşam. O ve ben. Ama yalnız o ve ben.

(Türkçesi: Naim Tirali)

ŞEKERLEME

F. Scott Fitzgerald

1

Kaldırımlar kuru yapraklarla bezeliydi, komşunun yaramaz çocuğu demir posta kutusuna dilini sürtünce dili donmuştu. Geceye kalmaz, kar yağardı. Bu da kömür demekti, Noel demekti; oysa kendi evinin önünde duran Roer Halsey, baygın gökyüzüne bakıp, havadan yana dertlenmeye vakti olmadığına direndi. Sonra acele eve girdi, konuyu dışarıda, soğuk alacakaranlıkta bıraktı.

Sofa karanlıktı, ama yukarıdan karısının, dadının ve bebeğin sesi geliyordu, bitmek tükenmek bilmeyen söyleşilerini sürdürmekteydiler. Bu söyleşiler özellikle "Olmaz!" ve "Dikkat

et, Maxy!" ve "Haydi bakalım, gene mi?" sözcüklerinden oluşur, arada öfkeli tehditler ve hafif vuruşlar ve küçük, cesur, minik ayak sesleri de duyulurdu.

Roger sofanın ışığını açtı, oturma odasına girdi ve kırmızı ipek abajurlu lambayı da yaktı. Şişkin evrak çantasını masaya bıraktı, oturdu, canlı, genç yüzünü birkaç dakika avuçlarına dayadı, gözlerini özenle ışıktan koruyordu. Sonra bir sigara yaktı, tablada ezip söndürdü ve merdivenin dibine gidip karısına seslendi.

"Gretchen!"

"Hoş geldin, sevgilim." Sesi gülücük doluydu. "Gel de bebeğe bak."

Roger hafifçe küfretti.

Yüksek sesle, "Bebeğe şimdi bakamam," dedi. "Sen ne zaman aşağıya ineceksin?"

Önce garip bir sessizlik, sonra "Olmaz"lar, "Dikkat et Maxy"ler; anlaşılan karısı bir felaketi önleme çabası gösteriyordu.

Roger, hafifçe sinirli, "Ne zaman aşağıya ineceksin?" diye sorusunu yineledi.

"İneceğim, canım."

Roger bağırdı, "İyi de, ne zaman?"

Her gün bu saatte, sesini kentin ivedi tonundan, örnek bir evin uygun, rahat havasına dönüştürmekte güçlük çekerti. Ama bu akşam özellikle sabırsızlanmaktaydı. Gretchen basamakları üçer üçer inerken ve biraz da şaşkın bir sesle, "Ne var?" diye sorarken, Roger az çok düş kırıklığına bile uğradı.

Opüştüler, biraz da uzattılar. Uç yıldır evliydim, bu süre için alışılmışın dışında birbirlerine âşıkıldılar. Genç çiftlerin birbirlerine karşı hissedebildiği fırtınalı nefreti pek ender taşır-lardı, çünkü Roger hâlâ ve kesinlikle karısının güzelliğinin farkındaydı, bunu belli de ederdi.

Kısaca, "Gel buraya," dedi. "Seninle konuşmak istiyorum."

Karısı pırıl pırlı, Titian gibi saçları vardı, Fransız bez be-bekleri gibi renkliydi. Kocasının ardından oturma odasına girdi.

Roger kanepenin kenarına oturdu. "Dinle, Gretchen. Bu akşamdan başlayarak ben... Ne var?"

"Hiç. Sigara arıyorum. Devam et."

Genç kadın soluğunu tutarak parmaklarının ucunda kanepeye yaklaşıp, öbür ucuna oturdu.

"Gretchen ..." Gene sustu. Kadın avucunu açmış, elini ona uzatmıştı. Hırsla, "Şimdi ne var?" diye sordu.

"Kibrit."

"Ne?"

Böylesine sabırsızken, karısının kibrit isteyeceğine bir türlü aklı yatmıyordu, ama hemen cebini karıştırmaya başladı.

Genç kadın, "Teşekkür ederim," diye fısıldadı. "Sözünü kesmek istememiştin. Devam et."

"Gretchen..."

Cart! Kibrit yandı. Ters ters bakiştılar.

Bu kez, kadının iri ceylan gözleri sessizce özür diliyordu. Roger güldü. Üstelik, olan biten, bir sigara yakmıştı, o kadar; ama o bu havaya girdi mi, en küçük bir hareket bile çileden çıkarırdı.

Küskünce, "Dinlemeye vaktin olunca, belki benimle yoksullar evi konusunu görüşürsün," dedi.

"Hangi yoksullar evi?" Gretchen gözlerini fal taşı gibi açmıştı, ürkmüştü; bir fare gibi sessiz oturuyordu.

"Dikkatini çekmek için öyle dedim. Ama, bu akşamdan itibaren, diyelim yaşamının en önemli altı haftası başlayacak; bu altı hafta, bizim yaşam boyu bu berbat yörede bu berbat evde yaşayıp yaşamayacağımızı belirleyecek."

Gretchen'in kara gözlerinde, korkunun yerini sıkıntı almıştı. Güneyliydi, yaşamda ilerleme konusu hep başını ağrıtır di.

Roger, "Altı ay önce New York Litografi Şirketi'nden ayrıldım," diye anlatmaya başladı, "ve kendi adıma bir reklam şirketi kurdum."

Gretchen biraz üzgün, "Biliyorum," diye sözünü kesti. "Bu yüzden ayda altı yüz dolar alacağımıza, beş yüz doları iple çekiyoruz."

Roger sertçe, "Gretchen," dedi. "Altı hafta daha bana güvenmeyi başarırısan, zengin oluruz. Şimdi bu ülkede en büyük şirketlerden birkaçının reklam işini alma umudum var." Durakladı. "Bu altı hafta süresince, hiçbir yere gitmeyeceğiz, hiç kimseyi de buraya çağırmayacağız. Her gece eve iş getireceğim, perdeleri kapatacağız, kapıyı çalan olsa da açmayacağız."

Hafifçe güldü, sanki birlikte oynayacakları yeni bir oyun öneriyordu. Gretchen ses çıkarmayınca gülücüğü soldu, ürkekçe karısına baktı.

Sonunda Gretchen'in sesi çıktı: "Ee, ne olacak yani? Kalkıp oynayacak mıyım? Zaten çok çalışıyorsun. Eve daha da fazla iş getirirsen, bunalıma girersin. Geçenlerde okudum..."

George karısının sözünü kesti. "Sen benden yana kaygılanma," dedi. "Ben iyiyim. Ama sen her akşam evde oturma oturma sıkılacaksın."

Genç kadın, hiç de inandırıcı olmadan, "Yo, sıkılmam," dedi. "Ama bu akşam olmaz."

"Ne varmış bu akşam?"

"George Tompkins bizi yemeğe davet etti."

"Kabul ettin mi?"

Gretchen kızarak, "Elbette ettim," dedi. "Neden etmeyecekmişim? Sen hep bu çevre berbat diye yakınırırsın, ben de daha güzel bir semte gidersek iyi olur diye düşündüm."

"Daha güzel bir semte gidersek, orada kalmak isterim."

"Peki, gidiyoruz değil mi?"

"Kabul ettiğine göre, başka çaremiz yok."

Konuşma ansızın burada sona erince, canı sıkıldı. Gretchen fırladı, kocasını hafifçe öptü, banyo yapmak için su ısıtıcısını açmak üzere mutfığa koştu. Roger içini çekti, evrak çantasını dikkatle kitaplığın arkasına yerleştirdi; içinde reklam taslakları ve sayfa düzeni vardı ama ona kalırsa, hırsızın ilk el koyacağı değerli eşya bunlardı. Sonra dalgın dalgın merdivenlerden çıktı, ıslak bir öpücük almak için bebeğin odasına girdi ve akşam yemeğine gitmek üzere giyinmeye başladı.

Otomobilleri yoktu, bu nedenle saat 6.30'da George Tompkins onları almaya geldi. Başarılı bir iç mimardı, iri yarı, pembe yüzlü, yakışıklı, bıyıklı ve bol yasemin kokulu bir adamdı. Bir zamanlar George'la birlikte New York'ta aynı pansiyonda kalmışlardı, son beş yılda da ara sıra görüşmüşlerdi.

Roger'a bu akşam, "Daha sık görüşmeliyiz," dedi. "Sen biraz daha fazla gezmelisin arkadaş, kokteyl?"

"Hayır, teşekkür ederim."

"Demek hayır. Eh, belki güzel eşin bir tek içer... ne dersin, Gretchen?"

Gretchen kadehi aldı, hayranlıkla gemi modellerine, antika viski şişelerine ve 1925'in moda olan diğer ıvır zıvırına bakarak, "Bu eve bayılıyorum," dedi.

Roger sıkıntıyla, tatsız, soğuk odaya göz gezdirdi, yanlışlıkla mutfığa mı girdiler diye merak etti.

Ev sahibi, "Berbat görünüyorsun, Roger," dedi. "Bir kokteyl yuvarla da, için açılın."

Gretchen de direndi, "İç bir tek."

"Ne?" Roger sanki başka bir dünyadan gelmiş gibiydi. "Yo, teşekkür ederim. Eve gidince, çalışacağım."

"Çalışmak ha!" Tompkins gülümsedi. "Bana bak, Roger, çalış çalış öleceksin. Yaşamına biraz denge getir, biraz çalış, biraz da eğlen, ha?"

Gretchen, "Ben de bunu söylüyorum," dedi.

Yemeğe oturacakları sırada Tompkins, "Sen sıradan bir işadının günü nasıl geçer, bilir misin?" diye sordu. "Sabahları bir kahve, sekiz saat çalışma, arada bir öğle yemeği, sonra huzursuzluk ve huysuzlukla eve gidip kadının canına okumak."

Roger kısaca güldü.

Kuru bir sesle, "Sen biraz fazla sinemaya gitmişsin," dedi.

"Ne?" Tompkins biraz sinirlenerek ona baktı. "Sinema mı? Yaşam boyu, sinemaya ender gitmişimdir. Bence filmler berbat. Yaşam konusunda düşüncelerim kendi gözlemlerime dayanır. Ben dengeli yaşamdan yanayım."

Roger, "O da nesi?" diye sordu.

"Şey ..." Duraksıyordu. "... belki de en iyisi, sana benim kendi günüm nasıl geçiyor, onu anlatayım. Çok mu bencillik etmiş olurum?"

Gretchen ona ilgiyle bakıyordu. "Yo, hayır! Ne olur, anlat sana."

"Eh, sabah kalkarım ve bir süre çeşitli türde jimnastik yaparım. Küçük bir jimnastik salonu gibi düzenlediğim bir oda var, bir saat kadar kum torbasını yumruklarım, kendi kendime boks yaparım, ağırlık kaldırıyorum. Sonra soğuk suyla banyo yaparım... İşte, önemli olan bu! Sen her gün soğuk suyla yıkanır mısın?"

Roger, "Hayır," diye itirafta bulundu. "Haftada üç dört kez, akşamları sıcak suyla yıkanırım."

Ortalığı feci bir sessizlik kaplamıştı. Ayıp bir şey söylenmiş gibi, Gretchen ile Tompkins bakıştılar.

Roger biraz da sinirlenerek önce birine, sonra öbürüne bakarak, "Ne olmuş yani?" diye sordu. "Biliyorsun, her gün yıkanmıyorum, vaktim yok."

Tompkins uzun uzun iç çekti.

Konuyu, merhametle kapatarak, "Banyodan sonra," diye devam etti. "Kahvaltı ederim ve arabamla New York'taki büroma giderim, orada saat dörde kadar çalışırım. Sonra işten çıkarım, mevsimlerden yazsa hemen buraya gelirim ve golf oynarım, ya da kışsa, kulübümde masa tenisi oynarım. Ondan sonra şöyle keyifli bir briç, bir saat kadar, benim kulüpte. Akşam yemeği biraz, iyi kötü, işle ilgilidir, ama hoş tarafından. Belki bir müşterinin evini bitirmişimdir, ilk vereceği davette, ışık yeterince yumuşacık mı filan diye benim de yakınında olmamı ister, bunun gibi bir şey. Ya da, elime güzel bir şiir kitabı alıp, akşamı yalnız başıma geçiririm. Her ne halse, kendi kağıtından çıkmak için, her akşam bir şeyler yaparım."

Gretchen heyecanla, "Harika olmalı," dedi. "Keşke biz de böyle yaşasaydık."

Tompkins içtenlikle masada öne doğru eğildi.

Etkileyici bir tavırla, "Olabilir," dedi. "Neden olmasın? Bana bak, Roger, eğer her gün dokuz çukur golf oynarsa, yeniden doğmuş gibi olur. Kendi kendini tanıyamayacaktır. İşini de daha iyi yapar, ne yorgunluk, ne sıkıntı duyarlı... Ne var, ne oluyor?"

Sustu. Roger açık seçik esnemişti.

Gretchen sertçe, "Roger," dedi. "Bu kadar kaba olmamalı-sın. George'un dediklerini yaparsan, çok daha iyi olabilirsin." Öfkeyle ev sahibine döndü. "En son duruma göre, tam altı hafta akşamları evde çalışacak. Perdeleri indirecekmışiz, mağara adamı gibi eve sığınacaktımız. Zaten bir yıldır her pazar böyle yapıyor, şimdi de, tam altı hafta, akşamları bunu sürdürecekt."

Tompkins üzülen başını salladı.

"Altı haftanın sonunda, sanatoryumun yolunu tutar. Sana bir şey söyleyeyim mi, New York'taki her özel hastanede senin durumunda kaç hasta var, bir bilsen. İnsanın sinir sistemi-ne fazla yüklenirsen, güml.. Her şey birden çöker. Altmış saat kurtarayım derken, onarım için altmış hafta hastanede yatarsın." Sustu, ses tonunu değiştirdi ve gülümseyerek Gretchen'e döndü. "Sana olanlar da cabası. Bu aşırı çalışma çılgınlıklarında, kocadan çok eşi çeker."

Gretchen sadakatle, "Ben aldırmam," dedi.

Roger sıkıntılı, "Aldırır," dedi. "Hem de nasıl. Pek uzağı göremez, sanıyor ki sonsuza dek böyle sürdüreceğim, tam bir atılım yapamayacağım, belki bir iki yeni giysi alabilecek, o kadar. Ama başka çıkar yolu yok. Kadınların en acıklı yanı, ellerinden gelen tek şeyin oturup ellerini ovuşturmak olması."

Tompkins acıyarak, "Senin kadınlar hakkında görüşlerin yirmi yıl geride kalmış," dedi.

Roger inatla direndi. "Öyleyse kırkında erkeklerle evlensinler. Bir kız aşk uğruna genç bir adamla evlenirse, kocası ilerlediği sürece, makûl bir özveride bulunması gerekir."

Gretchen sıkılmıştı. "Artık bundan söz etmesek. Roger, ne olursun, bu defalık biraz eğlenelim."

Saat on birde Tompkins onları evlerinin kapısına bıraktığı vakit, bir an kaldırımda durup kış gecesinde parlayan aya bak-
tılar. Havada güzel, ıslak, toz gibi bir kar vardı, Roger derin de-
rin bu havayı soludu ve keyifle Gretchen'e sarıldı.

Gergindi. "Ben ondan çok kazanabilirim," dedi, "bunu da
kırk gün içinde başaracağım."

"Kırk gün." Gretchen içini çekti. "Ne kadar uzun bir zaman.
Herkes eğlenirken. Kırk gün uyuyabilsem."

"Neden olmasın, sevgilim? Sen kırk defa göz kırp, bir güzel
kestir, şekerleme yap. Uyanınca, her şey yoluna girmiş olur."

Gretchen bir an ses çıkarmadı.

Düşünceli bir tavırla, "Roger," dedi. "George pazar günü
beni atla gezmeye götüreceğini söylerken ciddi miydi?"

Roger kaş çatı.

"Bilmem. Herhalde değildi, umarım değildi." Duraksadı.

"Daha doğrusunu istersen, bu akşam benim biraz canımı sıktı,
soğuk banyo zırvalığı, daha neler."

Sarmaş dolaş, eve doğru ilerlediler.

"Bahse girerim, her akşam soğuk suyla yıkanmıyordur," diye
devam etti, "ne de haftada üç defa." Cebinde anahtarını aradı, çı-
kardı, büyük bir titizlikle anahtar deliğine soktu. Sonra meydan
okurcasına döndü. "Bahse girerim bir aydır yıkanmıyordur."

2

On beş günlük yoğun çalışmadan sonra, Roger Haley'in
günleri birbirine karıştı ve ikişer, üçer, dörder geçmeye başla-
dı. Sabah sekizden 5.30'a kadar bürosundaydı. Sonra yarım sa-
ati trende geçiyordu, orada da boğuk sarı ışık altında zarfların
üstüne bir şeyler karalıyordu. Saat 7.30'da kalemleri, makasla-
rı ve kâğıtları oturma odasındaki masanın üstüne yayıyor, ma-
sanın başında homurdanarak, iç çekerek, gece yarısına kadar
çalışıyordu; bu arada Gretchen elinde bir kitapla kanepeye

uzanıyordu, zaman zaman kapının zili, kapalı kepenkler ardın-
da çalıyordu. Saat on ikide, yatıp yatmayacağı konusunda hep
bir tartışma olurdu. Her şeyi toparladıktan sonra yatacağını
söylerdi ama akli hep yeni düşüncelerle çelinirdi, sonunda,
parmaklarının ucuna basarak yukarıya çıktığı vakit, Gretchen
çoktan uyumuş olurdu.

Bazen, Roger son sigarasını izmarit dolu tablada ezip sön-
dürürken, saat üçü bulurdu, karanlıkta soyunurdu, yorgunluk-
tan eli ayağı tutmazdı ama yeni bir günü daha içinde utku duy-
gusuyla tamamlamış olurdu.

Noel geldi, geçti ve Roger geçtiğini bile fark etmedi. Garrod
pabuçları için yaptığı vitrin afişlerini tamamladığı vakit, neden
sonra geçtiğini anladı. Ocak ayı içinde hedeflediği sekiz bü-
yük müşteriden biriydi. Bu müşterilerin yarısını elde tutsa, yıl
boyu çeyrek milyon dolar kazanmış olurdu.

Oysa, işinin dışındaki dünya kâbusa dönüşmüştü. George
Tompkins'in serin aralık ayının iki pazarı Gretchen'i atla gez-
meye götürdüğünü, bir başka sefer de kulübün yamacında ski
yapmaya arabasıyla gittiklerini biliyordu. Bir sabah yatak oda-
larının duvarında, pahalı bir çerçeve içinde, Tompkins'in res-
mi belirdi. Bir akşam da Gretchen, kente tiyatroya Tomp-
kins'le gidince, hayretle ve dehşetle karşı çıkmıştı.

Ama işini neredeyse tamamlamıştı. Her gün hazırladığı iş-
ler birer birer baskıdan dönüyordu, sonunda tam yedi tane ol-
du, bürosunda kasaya yerleşti. Yaptığı işin ne kadar iyi oldu-
ğunu biliyordu. Böylesine iş parayla alınamazdı, kendi sezgi-
sinden de öte, bunlar sevgiyle yapılmıştı.

Aralık ayı, takvimden kurumuş bir yaprak gibi kopup gitti.
Ardından, çarpıntı yaptığı için kahveyi bıraktığı acı hafta gel-
di. Dört gün daha dayanabilirse, üç gün daha...

Perşembe öğleden sonra H.G. Garrod, New York'a gelecekti.
Çarşamba akşamı eve geldiği vakit, Gretchen'in gözlerinde
garip bir bakışla aralık ayına ait faturaları saçtığını gördü.

"Ne oldu?"

Gretchen başıyla faturaları gösterdi. Roger, kaşlarını çatarak, faturaları inceledi.

"Vay be!"

Gretchen birden patladı. "Ne yapayım! Feci bunlar."

"Ben seninle harika bir ev hanımı olduğun için evlenmedim. Bunları hallederim. Sen küçük kafanı yorma."

Gretchen soğuk soğuk ona baktı.

"Çocukmuşum gibi konuşuyorsun."

Roger birden sinirlendi. "Gerekıyor."

"En azından, ıvır zıvır bir eşya gibi, bir yere koyup sonra unutacağın bir şey değilim."

Hemen karısının yanına diz çöktü, onu kollarına aldı.

Soluk soluğa, "Dinle, Gretchen," dedi. "Ne olursun, şimdi pes etme! İçimiz sıkıntı ve öfke dolu, tartışmaya başlarsan kötü olur. Seni seviyorum, Gretchen. Sen de beni sevdiğini söyle... hemen!"

"Seni sevdiğimi biliyorsun."

Kavga önlenmişti, ama yemek boyunca alışılmadık bir gerginlik vardı. Roger masanın üstünde çalışma düzenini kurmaya başlayınca, doruğa vardı.

"Uf, Roger, bu akşam çalışmayacağını sanıyordum."

"Ben de öyle sanıyordum, ama bir iş çıktı."

"George Tompkins'i davet ettim."

Roger, "Eyvah!" diye bağırdı. "Özür dilerim canım, ama telefon et, gelmesin."

"Yola çıkmış. Kentten doğru buraya geliyor. Neredeyse gelir."

Roger inledi. İkisini de sinemaya göndermek aklına geldi, ama nedense sözcükler dudaklarında takılı kaldı. Karısının sinemada değil, yanında olmasını, ona bakıp, birlikte olduklarını bilmek istiyordu.

George Tompkins saat sekizde rüzgâr gibi geldi. Odaya girerken, paylayarak, "Vay vay," dedi. "Hâlâ işbaşında."

Roger, soğuk soğuk, öyle olduğunu doğruladı.

"Bırak ... bırakmak zorunda kalmadan bırak." Tatlı bir rahatlık ve keyifle iç çekerek koltuğa yerleşti, bir sigara yaktı.

"Bu işe bilimsel açıdan bakmış olan birinin sözüne kulak ver. Bir yere kadar dayanabiliriz, ondan sonra ... gülm!"

"İzinle," Roger elinden geldiğince nazik bir ses çıkarmaya çalışıyordu, "yukarıya çıkıp bu işi bitireceğim."

"Sen bilirsin, Roger." George gelişigüzel elini salladı. "Bana göre hava hoş. Ben aile dostuyum, evin beyi olmasa da evin hanımıyla otururum." Muzipçe gülümsedi. "Ama yerinde ol sam, dostum, işi bırakıp güzel bir uyku çekerdim."

Roger malzemeyi yatağın üstüne serdiği vakit, ince döşemedi, seslerini, mırıltılarını duyabiliyordu. Konuşacak ne buluyorlar diye merak etti. İşe daldıkça, aklı hep bu soruya gidiyordu, birkaç defa kalkıp sinirli sinirli, odada dolaştı.

Yatak bu işe uygun değildi. Birkaç defa, tahta üzerindeki kâğıt kayıp yere düştü, kalem kâğıdı deldi. Bu akşam her şey ters gidiyordu. Gözünün önünde rakamlar ve harfler bulanıyor, şakakları zonklarken, mırıltılar kulaklarını dolduruyordu.

Saat onda, bir saattir hiçbir şey yapmamış olduğunu fark etti, ani bir öfkeyle kâğıtlarını topladı, dosyasına koydu ve aşıya indi. Odaya girdiği vakit, onlar kanepede oturuyordu.

Gretchen, "A, merhaba," dedi. "Biz de senden söz ediyorduk."

Roger, alayla, "Teşekkür ederim," dedi. "Hangi parçamı didikliyordunuz?"

Tompkins neşeyle, "Sağlığını," dedi.

Roger kısaca, "Sağlığım yerinde," dedi.

Tompkins, "Ama sen bu konuya çok bencilce bakıyorsun," diye bağırdı. "Sen bu konuda yalnız kendini düşünüyorsun. Gretchen'in de bazı hakları yok mu? Harika bir şiir üzerinde fiilen çalışır olsaydın," Gretchen'in Titian saçlarına göz attı, "Eh, o zaman, yürü dostum derdim. Ama değil. Olan biten aptal bir reklam işi, Nobald saç toniği reklamı, üstelik yeryüzündeki tüm saç tonikleri denize dökülse, dünyanın umurunda olmaz."

Roger öfkeyle, "Dur bir dakika," dedi, "haksızlık bu, işimin önemini abartıyor değilim, benim işim de seninki kadar boş. Ama Gretchen'le benim için dünyanın en önemli işi sayılır."

Tompkins inanmayarak, "Benim işim değersiz mi demek istiyorsun?" diye sordu.

"Yoo, parasını nereye harcayacağını bilmeyen salak bir pantolon üreticisini mutlu edecekse neden olsun?"

Tompkins ve Gretchen bakiştılar.

Tompkins alayla, "Onca yıl vaktimi boşa harcadığının farkında değilmişim," dedi.

Roger kaba bir karşılık verdi. "Sen bir aylaksın."

"Ben mi?" Tompkins öfkelenmişti. "Sen bana aylak diyorsun çünkü benim yaşamım dengeli, ilginç şeyler yapmaya vakit buluyorum, ondan mı? Çünkü hem çok eğleniyorum, hem de çok çalışıyorum ve can sıkıcı, baş ağrıtıcı bir budala olmuyorum?"

İkisi de artık öfkeliydi, sesleri yükselmişti, gerçi Tompkins'in yüzünde hâlâ silik bir gülümseyişin izi vardı.

Roger sakince, "Benim karşı çıktığım şey, son altı haftadır senin eğlencenin de bu evde oluşu," dedi.

Gretchen, "Roger!" diye bağırdı. "Bu ne biçim konuşma böyle, sen ne demek istiyorsun?"

"Ne diyorsam onu."

Tompkins gösterişli bir serinkanlılıkla bir sigara yaktı. "Öfkeye kapıldın. Çalışmaktan sinirlerin öyle bozulmuş ki ne dediğini bilmiyorsun. Sen bir sinir bunalımına girmek üzeresin."

Roger şiddetle, "Defol buradan!" diye bağırdı. "Ya defolup gidersin... ya da seni ben kapı dışarı ederim!" Tompkins öfkeyle ayağa fırladı.

İnanamayarak, "Sen ha... Sen mi beni kapı dışarı edecek sin!" dedi.

Tam birbirlerinin üstüne yürürken, Gretchen aralarına girdi, Tompkins'in kolunu yakaladı ve onu kapıya doğru sürükledi.

"Saçmıyor, ama sen de gitsen iyi olur," diye bağırdı, bir yandan da sofada adamın şapkasını el yordamıyla arıyordu.

Tompkins, "Bana hakaret ettil!" diye haykırıyordu. "Beni kapı dışarı etmekle tehdit ettil!"

Gretchen, "Aldırma George," diye yalvardı. "Ne dediğinin farkında değil. Lütfen git! Yarın saat onda görüşürüz."

Kapıyı açtı.

Roger, sakın. "Yarın saat onda görüşmeyeceksiniz," dedi. "Artık bu eve gelmeyecek."

Tompkins, Gretchen'e döndü.

"Burası onun evi," diye öneride bulundu, "benim evde buluşsak."

Ve gitti. Gretchen kapıyı ardından kapattı. Gözleri öfke yaşlarıyla doluydu.

"Gördün mü yaptığını!" diye hıçkırıyordu. "Tek dostum, bana nazik davranan yeryüzündeki tek kişi, kendi evimde, kocam tarafından hakarete uğruyor."

Kendini kanepeye attı ve yastıklara ateşli gözyaşları döktü.

Roger inatla, "Kaşındı," dedi. "Kendi kendime saygım yüzünden dayanabildiğim kadar sustum. Artık onunla bir yere gitmeni istemiyorum."

Gretchen çıldırmış gibi, "Giderim," dedi. "Dilediğim kadar onunla gezerim! Seninle birlikte yaşamak çok mu eğlenceli sa- niyorsun?"

Roger, soğuk, "Gretchen," dedi. "Şimdi çık, şapkanı, paltonu giy, şu kapıdan çık, ama bir daha dönme!"

Genç kadının ağzı hafifçe açık kaldı.

Şaşkınca, "Ama dışarıya çıkmak istemiyorum," dedi.

"Öyleyse kendine gel." Sonra daha tatlı bir sesle devam etti. "Hani sen kırk gün uyuyacaktın, şekerleme yapacaktın?"

Gretchen acı acı, "Elbette," dedi. "Demesi kolay! Ama bıkmam uyumaktan." Ayağa kalktı, kocasının yüzüne dik dik baktı. "Stelik, yarın George Tompkins'le birlikte at bineceğiz."

"George Tompkins'le bir yere gitmeyeceksin, seni New York'a götürüp işim bitene kadar büromda tutmam gerekse, gitmeyeceksin!"

Gretchen gözünde çılgın bir öfkeyle kocasına baktı.

Ağır ağır konuşarak, "Senden nefret ediyorum," dedi. "İçimden yaptığın işlerin tümünü yırtıp ocağa atmak geliyor. Yarın aklına takacağın bir şey daha söyleyeyim, akşama eve geldiğinde ben herhalde burada olmam."

Kanepeden kalktı ve belli etmeye özen göstererek, aynada, kızarmış, gözyaşlarıyla ıslak yüzüne baktı. Sonra koşarak merdivenlerden çıktı, yatak odasının kapısını gürültüyle kapattı.

Roger hemen ardından kâğıtlarını oturma odasındaki masaya yaydı. Çizdiği resimlerin pırıl pırıl renkleri, canlı, diri güzel kadınlar -Gretchen bunlardan biri için poz vermişti- ellerinde alkolsüz bira ya da parlak ipek çorap; resimler kafasının içini kamaştırdı, bir tür komaya girmişti. Yerinde duramayan kalem resimlerin üstünde bir oraya bir buraya dolaştı, harfleri bir santim sağa çekiyor, serin bir mavi tutturmak için bir düzine mavi renk deniyor, bir tümceyi solgun baygın yapan sözcüğü çıkartıyordu. Yarım saat geçmişti, artık kendini işe iyice kaptırmıştı, odada duyulan tek ses parak karton üzerinde kalemin yumuşacık gezintisiydi.

Uzun bir süre sonra saatine baktı, üçü geçmişti. Dışarıda rüzgâr çıkmıştı, gürültülü, ürkütücü vuruşlarla evin köşelerine değiyordu, sanki boşlukta iri iri gövdeler düşüyor gibiydi. Durdu, dinledi. Yorgun değildi, ama kafasında sanki damarlar şişmişti, tıpkı doktor odalarındaki derisi soyulmuş insan resimleri gibi. Elleriyle başını yokladı. Şakağındaki eski bir yara izinin çevresinde damarlar düğüm düğüm ve sertti.

Birden korkmaya başladı. Duyduğu yüzlerce uyarı aklından gelip geçti. İnsanlar bazen fazla çalışarak kendilerini mahvederlerdi, onun da vücudu ve beyni de aynı dayanıksız, ölümlü maddeden oluşuyordu. İlk kez, George Tompkins'in sakin sinirlerine ve sağlıklı yaşam biçimine imrendi. Ayağa kalktı ve panik içinde odada dolaşmaya başladı.

Gerilim içinde, kendi kendine, "Uyumalıyım," diye fısıldadı. "Yoksa aklımı kaçıracağım."

Gözlerini ovuşturdu, kâğıtlarını toplamak için masaya döndü, ama parmakları titriyordu, resim tahtasını güçlükle tuttu. Kuru bir dal pencereye çarpınca, ürküp bağırdı. Kanepeye oturdu ve düşünmeye çalıştı.

Saat "Dur! Dur! Dur!" diyordu. "Dur! Dur! Dur!"

Yüksek sesle, "Duramam," diye cevapladı. "Duramam, elimde değıl."

Dinle! A, işte kurt kapıda şimdi! Pençelerinin cilalı tahtayı kazıdığını duyuyordu. Yerinden fırladı, sokak kapısına gitti, ardına kadar açtı; sonra korkunç bir çığlıkla geriye çekildi. Koca bir kurt ön avluda durmuş, kıpkırmızı, kem gözlerle, dehşet saçarak ona bakıyordu. Kurdu gözlerken, boynundaki tüylerin titreştiğini gördü; sonra hayvan uluyarak karanlıkta kayboldu. Ardından sessiz, neşesiz bir gülücükle Roger, gördüğü hayvanın yoldan geçen polis köpeğı olduğunu anladı.

Ayak sürterek, yorgun argın mutfağı gitti, çalar saati alıp oturma odasına getirdi ve saati yediye ayarladı. Kalktı, kaygıyla ellerine baktı, ama artık titremediğini görünce rahatladı. Şimdi çok daha iyiydi. Sonra, gece olan bitenleri ayrıntılarıyla hatırlamaya başladı. Kaşları gene üç derin çizgiyle çatıldı. Daha yapacağı iş vardı, yirmi dört saatlik iş; üstelik, istese de istemese de, Gretchen'in bir gün daha uyuması gerekiyordu.

Birden, sanki yeni bir reklam düşünö bulmuş gibi kafasının içi aydınlandı. Birkaç dakika sonra, keskin sabah havasında Kinglsey'in eczanesinin yolunu tutmuştu.

"Bay Kingsley geldi mi?"

İlaç bölümünün ardından kalfa baktı.

"Sizinle yalnız konuşabilir miyim?"

Saat 7.30'da eve dönmüştü, mutfağı gitti. Hizmetçi henüz gelmişti, şapkasını çıkarıyordu.

"Bebé," dedi, kızla senli benli değıldi, ama kızın adı buydu. "Bayan Halsey'in kahvaltısını hemen hazırla, yukarıya ben götüreceğim."

Bebé, bunun işi başından aşkın bir adam için garip bir hizmet olduğunu düşündü, üstelik Roger'ı tepsiyi mutfaktan alıp götürürken görseydi, daha da şaşardı. Çünkü Roger tepsiyi yemek masasının üstüne yerleştirdi ve kahvenin içine, pudra şekeri değil, başka beyaz bir tozdan bir kaşık koydu. Sonra merdivenlerden çıktı ve yatak odasının kapısını açtı.

Gretchen şaşırarak uyandı, yanındaki yatağa baktı, yatılmamıştı, gözlerini hayretle Roger'a çevirdi, ama elindeki kahvaltı tepsisini görünce bakışları, alaya dönüştü. Ödün olarak kahvaltı getirdiğini sanmıştı.

Soğuk bir sesle, "Kahaltı etmeyeceğim," dedi. Roger'ın yüreğine oturdu. "Biraz kahve içerim."

"Kahvaltı etmeyecek misin?" Roger'ın sesinde üzümlük ifadesi vardı.

"Kahve içerim dedim."

Roger özenle ve sessizce tepsiyi yatağın başucundaki masaya bıraktı ve hemen mutfığa döndü.

"Biz yarın öğleden sonraya kadar yokuz," dedi Bébé'ye. "Evi şimdiden kapatmak istiyorum. Sen de şapkanı giy ve hemen evine dön."

Saatine baktı. Sekize on vardı ve 8.10 trenine yetişmek istiyordu. Beş dakika bekledi sonra parmaklarının ucuna basarak Gretchen'in odasına gitti. Derin uykudaydı. Kahve fincanı boştu, içinde yalnızca bir iki kara iz ve dibinde kahverengi ince bir telve vardı. Biraz kaygıyla karısına baktı, ama düzenli ve rahat soluduğunu gördü.

Sandık odasından bir bavul aldı ve içini çabuk çabuk karısının pabuçlarıyla doldurdu -yürüyüş pabuçları, gece pabuçları, lastik altlı botlar- bu kadar çok pabucu olduğunu bilmiyordu. Kapattığı vakit, bavul iyice şişmişti.

Bir an duraksadı, sonra bir kutudan dikiş makasını çıkardı, telefon kordonunu konsolun arkasına kadar izledi, tam arkada bir güzel kesti. Kapı vurulunca, sıçradı. Hizmetçiydi. Onun varlığını çoktan unutmuştu.

Rahatça, "Bayan Halsey'le birlikte yarın akşama kadar kentte kalacağız," dedi. "Bebeği kumsala götür, öğle yemeğini orada yersiniz. Bütün gün kal."

Odaya dönünce, içi burkuldu. Gretchen, çok güzel ve çok çaresiz, derin uykudaydı. Gencecik yaşamından bir gün çalmak feciydi. Parmaklarıyla saçlarına dokundu, genç kadın düşlerinin arasında bir şeyler mırıldanırken, eğildi, pırıl pırıl yavaş yavaş öptü. Sonra içi pabuç dolu bavulu aldı, kapıyı kilitle-di ve çarçabuk merdivenlerden aşağıya koştu.

3

O gün saat beşte, Biltmore Oteli'nde kalan H.G. Garrod'a, Garrod pabuçları reklamları özel bir kuryeyle gönderilmişti. Karar ertesi sabah verilecekti. Saat 6.30'da sekreteri omuzuna dokundu.

"Hanın yöneticisi Bay Golden sizi görmek istiyor," dedi.

Roger hayretle döndü.

"Ya, buyrun?"

Bay Golden hemen konuya girdi. Bay Halsey bu büroda kalmak istiyorsa, kira konusundaki unutkanlığı hemen giderilmi-liydi.

Roger bezgin, "Bay Golden," dedi. "Yarın sabah her şey yoluna girmiş olacak. Şu anda beni kaygılandırırırsanız, paranızı belki hiç alamazsınız. Yarından sonra fark etmez."

Adam, "Yola mı gidiyorsunuz?" dedi.

"Ne? A, yo. Bunlar birkaç giysi."

"Giysi ha? Pekâlâ Bay Halsey, dediklerinizin doğruluğunu kanıtlamak için, bu bavul yarına kadar bende kalsın."

"Buyrun."

Bay Golden, özür dilermiş gibi bavulu aldı.

"Usl böyle," dedi.

Roger, koltuğunu döndürerek, "Anlıyorum," dedi. "Güle güle."

"Bu kadar çok çalışmayın, Bay Halsey. Bunalıma girmek istemezsiniz herhalde..."

Roger, "Hayır," dedi, "ama şimdi yakamı bırakmazsanız herhalde girerim."

Kapı Bay Golden'in ardından kapanırken, sekreter üzülerək döndü.

"Ona bu kadar yüz vermeyecektiniz," dedi. "Ne vardı içinde? Giysi mi?"

Roger dalgın, "Hayır, sadece karımın bütün pabuçları," dedi.

O gece büroda, masasının yanındaki kanepede attı. Gün ağırlarken sinirli ve gerilim içinde uyandı, kahve içmek için so-kağa fırladı, on dakika sonra korkarak döndü, Bay Garrod'un telefonunu kaçırmışsam diye ödü kopuyordu. Saat 6.30'du.

Saat sekizde bütün vücudu yanıyor gibiydi. Yanında çalışan iki ressam geldiği vakit, o ağrı çekiyormuş gibi kanepeye uzanmıştı. Telefon büyük çalımla saat 9.30'da çaldı; titrek el-lerle telefonu açtı.

"Alo."

"Halsey Ajans mı orası?"

"Evet, ben Bay Halsey."

"Ben, Bay H.G. Garrod."

Roger'in kalbi durdu.

"Aramamın nedeni, genç arkadaş, yaptığın iş bir harika. Hepsini istiyoruz, yapabildiğiniz kadar, başka da istiyoruz."

Roger telefona, "Tanrım," dedi.

Bay H.G. bir hayli şaşırmişti. "Ne?" dedi. "Durun bir dakika, bekleyin."

Ama karşısında kimse yoktu. Telefon yere yuvarlanmıştı, Roger da, sırt üstü kanepeye yatmış, hıçkıra hıçkıra ağlıyordu.

Üç saat sonra, Roger yüzü biraz solgun, ama gözleri güzel bir çocuk gibi sakin, karısının yatak odasının kapısını açtı, kol-tuğunda sabah gazetesi vardı.

Kadın, "Saat kaç?" diye sordu.

Roger saatine baktı.

"On iki."

Birdenbire, Gretchen ağlamaya başladı.

Kırık bir sesle, "Roger," dedi. "Dün gece çok biçimsiz da-randım, özür dilerim."

Roger, serinkanlı, başını salladı.

"Her şey yolunda artık," diye cevapladı. Sonra ekledi: "Re-lam işini aldım. En büyüğünü."

"Aldın ha?.. Yeni bir giysi alabilir miyim?"

"Giysi mi?" Roger hafifçe güldü. "Bir düzine al. Bir tek b-müşteri bize yılda kırk bin getirir. Batıda en büyük şirket o."

Karısı hayretle ona bakıyordu.

"Yılda kırk bin!"

"Evet."

"Vay" ... sonra hafifçe... "Hiç de böylesini beklemiyordum dedi. Gene bir dakika düşündü. "Bizim de George Tompkins'i evi gibi evimiz olabilir."

"Ben iç mimari bürosu istemem."

Gretchen, "Yılda kırk bin," diye yineledi, sonra hafifçe ek-le-di: "Ah, Roger..."

"Efendim?"

"George Tompkins'le gitmeyeceğim."

"İstesen de, bırakmazdım."

Genç kadın biraz direnir gibi yaptı.

"Ama haftalar öncesinden perşembe buluşacağız diye ka-rarlaştırmıştık."

"Bugün perşembe değil."

"Perşembe."

"Bugün cuma."

"Roger, sen delirmişsin! Hangi gün olduğunu bilmiyor mu-yum sanki?"

Roger inatla, "Perşembe değil," dedi. "Bak." Gazeteyi uzattı.

"Cuma! Yanlış bu! Bu geçen haftanın gazetesi olmalı. Bugün perşembe!"

Gözlerini kapatıp bir an düşündü.

Kesinlikle, "Dün çarşambaydı," dedi. "Çamaşırcı kadın dün geldi. Bilmem gerek."

Roger keyifle, "İyi ya," dedi. "Gazeteye bak. Durum ortada."

Gretchen yüzünde şaşkın bir ifadeyle kalktı, giysilerini aramaya başladı. Roger traş olmak için banyoya girdi. Bir dakika sonra somyanın gıcırdadığını duydu. Gretchen tekrar yatmıştı.

Roger başını banyo kapısından uzatarak, "Ne var?" diye sordu.

Gretchen sesi titreyerek, "Korkuyorum," dedi. "Sanırım sınırlarım bozuldu. Pabuçlarımı bulamıyorum."

"Pabuçların mı? Sandık odası pabuç dolu ya."

"Biliyorum, ama bir tekini bile bulamıyorum." Korkudan sapsarı olmuştu. "Ah, Roger!"

Roger başucuna gitti, karısını kollarına aldı.

"Ah, Roger. Benim neyim var? Önce bu gazete, sonra bütün pabuçlarım. Bana dikkat et, Roger."

"Doktoru çağırayım."

Roger hiç vicdanı sızlamadan, telefona gitti. Bir an sonra, "Telefon bozuk olmalı," dedi. "Bebé'yi gönderirim."

On dakika sonra doktor geldi.

Gretchen bezgin bir sesle doktora, "Sanırım çökmek üzereyim," dedi.

Doktor Gregory yatağın kenarına oturdu ve genç kadının bileğini tuttu.

"Bu sabah salgın var sanırım."

Gretchen dehşet dolu bir sesle, "Sabahleyin kalktım," dedi, "bir de baktım, tam bir gün kaybetmişim. George Tompkins'le at binecektik..."

Doktor hayretle, "Ne?" dedi. Sonra güldü.

"George Tompkins uzun bir süre, at binemez."

Gretchen merakla, "Bir yere mi gitti?" diye sordu.

"Batiya gitti."

Roger, "Neden?" dedi. "Birinin karısını mı kaçırdı?"

Doktor Gregory, "Hayır," dedi. "Sınırları çöktü ve bunalım girdi."

İkisi birden, "Ne?" diye bağırdı.

"Yağmur yemiş kâğıt şapka gibi çöktü."

Gretchen soluğunu tutarak, "Ama hep söz ettiği, düzen yaşamaydı. Kafaya takmıştı."

Doktor, "Biliyorum," dedi. "Bu sabah bunu diline dolamıştı. Bu yüzden biraz kaçırmış olmalı. Bu uğurda çok uğraşmış doğrusu."

Roger hayretle, "Neye uğraşmıştı?" diye sordu.

"Dengeli bir yaşam sürdürmeye." Doktor, Gretchen'e döndü. "Bu bayana önereceğim tek şey, iyice dinlenmesi. Birkaç gün evde kalsın, şöyle kırk defa göz açıp kapayıncaya kadar bir güzel şekerleme yapsın, bir şeyciği kalmaz. Biraz sıkılmış."

Roger boğuk bir sesle, "Doktor," dedi. "Benim de biraz dinlenmem filan gerekir mi? Son zamanlarda çok fazla çalıştım."

"Sen mi!" Doktor Gregory güldü, Roger'ın sırtına hızla vurdu. "Oğlum, seni hiç bu kadar sapaşğlam görmemişim."

Roger gülücüğünü gizlemek için hemen arkasını döndü. Kırk defa, ya da kırka yakın, göz kırptı, bir yandan da George Tompkins'in yatak odasının duvarında çarpık asılı duran resmine bakıyordu.

(Türkçesi: Filiz Ofluoğlu)

RÖNTGENCİNİN GEZİNTİSİ

Alberto Moravia

Trik, trak! Anahtar, kilidin içinde, red ve tiksinti ifade etmek istercesine sertçe dönüyor. Hemen sonra da bunu desteklemek istercesine, karısının sesi kapının arkasından, son derece açıklayıcı bir tonda, onunla ne bugün, ne yarın, ne de başka bir zaman sevişmek istediğini haykırıyor. Evliliklerinin bu ilk yılında daha önce de defalarca haykırmıştı; yalnız bu seferki açık ve kesin bir red ifade ettiği için hepsinden daha fazla ümitsizlik dolduruyordu içini. Demek ki hep böyle olacak, demek ki kim bilir daha ne kadar zaman içinde kapalı kalacakları bu kafes engellerle örülü. Bu düşünceler arasında, villanın terasından çıkıp kumulları geçerek kumsala varıyor ve dalgın dalgın sahil boyunca yürümeye başlıyor.

Hiçbir şey düşünmüyor, kâh dalgaların ıslak kumda bıraktığı siyah ve zarif izlere, kah ısı yüklü başıboş bulutların dağıldığı gökyüzüne, kâh üzerinde ne kıyıya ulaşabilen, ne de dibine batabilen kâğıt parçalarının ve başka çöplerin yüzdüğü bulaşık ve avare denize bakarak yürüyor.

Birden, bu dalgınlıktan kesin bir karar doğuyor; isteg dışındaki bu gezintide mümkün olan en uzağa gidecek, böylece öğle yemeği için eve dönmeyecek. Kim bilir, belki de yokluğ, karısını bir sonraki gece için daha sevecen kılar.

Bu inatçı ve zavallı, öğle yemeğine eve dönmeme fikriyle daha da hızlanarak yürümeyi sürdürüyor; sanki bir amacı ve gidilecek belli bir yeri varmış gibi. Kumulların üstündeki kapalı ve kimsesiz bütün o villalar, kapalı ve ıssız kulübelere, otel ve şan tesisler ve kumsalda oraya buraya dağılmış güneşlenen birkaç çiftle eylül ayı. Meskün yerlerden sonra, işte villasız, kulübesiz uzun bir sahil geliyor; makilerden, kumsal ve denizden başka hiçbir şey yok. Yalnızlık omuzlarına çöküyor. Uzakta görünen, kumsala kadar uzanmış bir çamlığa kadar gitmeye karar veriyor. Uğruna birkaç kilometre yürüdüğü amaç bu mu yani? Kim bilir neden, "Belki de," diyor. "Şimdi göreceğiz."

Çamlara varıyor. İlk düş kırıklığı. Bir tel örgü, çamlığı çevreleyip denizin içine kadar devam ediyor. O zaman iki elini tellerin üstüne koyup, yüzünü mümkün olduğunca ileri uzatarak çamlara bakıyor.

Çamlık, oraya buraya düşen ve bir kesişip, bir uzaklaşarak güneş ışınlarının alacalayıp kızılaştırdığı çam tomruklarıyla tam bir ıssızlık içinde. Çamlığın ortasında, bütün pencereleri kapalı, kiremit renginde eski ve büyük bir villa görünüyor. Derin bir sessizlik var. Bu sessizlik, uzaklardan gelen bir arpa sesi gibi, denizin üzerindeki rüzgârın tatlı ve yumuşak şarkısının taşıdığı içinde. O zaman, belki de tel örgülerden içeri bakmanın benzerliğinden ötürü, aklına mahkûmların iki elleriyle telleri tutarak baktıkları toplama kampı fotoğrafları geliyor? Yalnızca üzüntüyle, görünürde özgür olmasına rağmen mahkûmun bu kez kendisi olduğunu düşünüyor.

Birden, bütün bu düşüncelerin verdiği bir duyguyla, çamlığın ıssız olmadığını fark ediyor. Hemen hemen aynı anda, önce tellerin diğer tarafında, parlak elektrik mavisi bir arabanın durduğunu görüyor, sonra da çam iğneleriyle kaplı bir çukurun içine dağınık olarak atılmış kadın ve erkek giysilerini. Gözlerini kaldırıyor, denize doğru bakıyor ve çifti o zaman fark ediyor. Tepeden tırnağa ıslak ve üstlerinden sular damlayan, tümüyle çıplak bir kadınla bir erkek. Belli ki denize yeni dalmışlar, şimdi de hafifçe eğimli kumsala çıkıyor ve elbiselerini bıraktıkları çukura doğru yürüyorlar.

Onları gördüğü anda, baktığı ölçüde göremediğini seziyor ve bakmaktan görmeye geçtiği anda gözetlediğinin farkına varıyor. O zaman, bu meraklı girişimi daha başlarken bastırmak zorunda olduğunu düşünüyor; daha fazla ileri gitmeden uzaklaşmak. Ama başaramıyor. Uzaklaşmasını engelleyen, eninde sonunda gizemli bir şekilde onu ilgilendiren bir şeyleri gözetliyor olduğu fikri. Hem sonra o aranmadı, yalnızca olayların gidişi, onlar denizden çıktığı anda tel örgülere yanaşmasını istedi.

Hemen anlaşılacağı gibi, bütün bunlar aslında boş laf. Yoksa neden önce ikisine birden baktıktan sonra, kadından önce adamı daha kuruntulu bir dikkatle incelesindi ki? Bunu hem kendine ilgilenmiyormuş havası vermek, hem de en güzel lokmayı yemeğin sonuna saklayan oburlar gibi kadını sonraya bırakıp, böylece daha uzun ve dikkatle inceleme fırsatını bulmak için yaptığının farkına vardı. Bu arada tüm bu parlak fikirlere rağmen, dinmeyen bir açgözlülükle çifti izlemekteydi. Adam genç ve ufak tefek olmasına rağmen güçlü kolları ve bacaklarıyla yapılı bir görünüme sahip. Alnı açılmış, yüzü aç gözlü bir ifadeyle ileri doğru çıkık duruyor. Şimdi sıra kadında. İri yapılı, bir heykel gibi biçimli, tanımlanamayacak tarzda ama kesinlikle güzel. Onu incelerken, tek tek birçok bireysel benzerlik gözüne çarpıyor. Örneğin, kollarının ve baldırlarının yuvarlaklığı, saçlarının ve bağrının esmerliği.

Bir anda gergin ve kızgın bir sabırsızlık duygusuyla bak-

maktan, daha doğrusu gözetlemekten kendini alamadığının farkına varıyor. Evet, yalnızca onları hareket ederken izlemekle kalmıyor, aynı zamanda hareketi başlatmalarını da istiyor. Sesi ve hareketleriyle, tuttuğu oyuncuya şunu ya da bunu yaptırtmak isteyen maç izleyicisinin duyduğuna benzer bir istek bu. Gerçekten de aniden dişlerinin arasından homurdanıyor: "Şimdi ne yapıyorsun? Niçin ona yaklaşmıyorsun? Ya sen, ona bakman gerekirken neden çamlığa bakıyorsun?" Evet, onların daha mahrem davranışlar içinde olmalarını istiyor. Bunun, tam da, karısının kapıyı suratına vurarak reddettiği mahremiyet olduğunu düşünmekten kendini alamıyor.

Ama bu ikisi onun sözünü dinlemeyip, sanki akıllarında başka bir şey varmış gibi kendi havalarında takılıyorlar. Kadın havluyu almaya eğilip, ayakta dimdik durarak yavaşça vücudunu kurulumaya başlar ve adam da bir sigara yakmak için otururken, birden arzusunun ona fısıldadığı gibi erotik bir mahremiyet yönünde gelişmeyecek, önceden kararlaştırılmamış bir gösteriyi izlediğinin farkına varıyor. Gerçekte o, hakkında hiçbir şey bilmediği ve her yapay şeye gösterilen bir sabırla bakması gereken bir olayı izleyen tiyatro ya da televizyon seyircisidir. Evet o, avını gözetleyen tetikteki bir avcı değil. Ama ke-sintiye uğramayan bir dikkatle temsili seyredip, aktörlerin "iyi" rol yapmalarını isteyen bir eleştirmen. Ama bu durumda "iyi" oynamak ne demek? İşte can alıcı nokta bu, diye haykırıyor içinden. Karısının o sabah vahşice yarıda bıraktığı metne göre değil, onların metnine göre. Bu metinde denizden çıktıktan sonra sevişmeleri mi yazılı? Öyle mi, çok iyi, yapsınlar o halde. Ama eğer bir çama dayalı duran küçük piknik sepetini açmaları ve kahvaltı edip sonra uyumaları yazılıysa, tamam, o arzu et-se de etmese de, kesinlikle sevişmemeleri gerek.

Aniden sert bir biçimde, sakın ve huzurlu sahne kesiliyor ve az önceki arzusu yönünde gelişiyor. Kurulanması biten kadın, eğilip yerden gömleğini alıyor, adam da onun poposuna kabaca bir şaplak indiriyor ve kaba etlerinden kavlıyor. Ken-

dini kötü hissedip midesi bulanmış, tıpkı oyuncuların kötü rol yaptığını gören bir seyirci gibi, bir an kadının bu kaba ve uygunsuz saldırıyı reddetmesini, alınmasını, arkadaşını eski yerine oturtmasını umut ediyor. Halbuki hiç de öyle olmuyor. Kadın, kollarını bacaklarını savurarak kahkahalarıyla oynanan oyunun farkında olduğunu ortaya koyuyor; küçük çıgıklar atarak yapmacık bir korkuyla kurtulup kaçıyor. Bunlar, onun da oyuna ortak olduğu konusunda hiçbir şüpheye yer bırakmıyor.

Böylece her şey, en kötü ve en bayağı biçimde gerçekleşiyor. İkisi birbirlerini kovalamaya devam ederek, aşağıda çam kütükleri arasından görülen denize doğru koşuyorlar. Kadın coşkuyla denize giriyor, adam onu kavıyor, çevreye köpükler saçarak birlikte sig suya düşüyorlar. Uzaklaşırken, hiçbir şeyin, ağlarda çırpınan iri bir balığın can çekişmesine, denizde sevişen birbirini kucaklamış bir çiftten daha çok benzeyemeyeceğini düşünüyor.

Eve dönerken, tıpkı gelirken olduğu gibi, yine hiçbir şey düşünmüyor. Kâh kumsala, kâh göğe, kâh kumullara, kâh denize bakmakla yetiniyor. Ama villaya gelir gelmez, zihninin sessizliğinden bir anda bir karar doğuyor. Gözetlemiş olmanın verdiği rahatsız edici ve aşağılayıcı duygudan kurtulmak için, karısıyla çamlığa dönüp, az önce seyrettiği şeyi onunla yapmak.

Dediğini yapıyor. Önceden düşündüğü gibi, karısının ruh hali değişmişti, yine sevecen bir hale bürünmüştü ve ertesi gün onun "keşfettiğini" söylediği güzel ve masalsi çamlığa bir gezinti yapmayı sevinerek kabul etti. Böylece her şey aynı gök, aynı deniz, aynı ıssız binalar ve aynı kapalı villalarla aynı şekilde geliyordu. Her şey, önemli bir ayrıntı hariç her şey. Ne kadar uğraşırsa uğraşsın çamlığı bulamıyordu. Aradığı yer, meskûn olmayan taşlık bir kıyıdan sonra, denize uzanan bir tepelikten önce bulunuyordu. Ama kumsal boyunca birçok kere bir aşağı, bir yukarı dolaşmasına rağmen, kumsal, çamlık, villa bir türlü canlanmıyor, kendisinin de kuşkulanmaya başladı-

ğı bir anı olarak kalıyordu. Sonunda ona gülen karısının karşısında artık mümkün görünen tek varsayımı öne sürüyor: "Düşünmüş olmalıyım."

Garip biçimde, karısı bunu hemen kabul ediyor: "Bak, gördün mü, düşünde güzel bir yer gördün ve oraya hemen benimle gitmek istedin. Bütün bunlar ne kadar güzel, değil mi?"

Ama hiç de öyle değil, diye buruklukla düşünüyor adam. Gerçekten de düşünde kendini ve onu değil de, kıskançlıkla kışkırtmayla ve onaylamadan iki yabancıyı gözetliyormuş gibiyi olduğunu söylemeye cesareti yok.

Halbuki gerçek aşk, hiç kimseyi görmemekten ve "işte, yarın onunla birlikte gelmek için mükemmel bir yer" demekten ibaret olmalıydı.

(Türkçesi: Ebru Boragazi - Sibel Yüce)

BÜYÜDÜKÇE

Julio Cortázar

Bunun nasıl anlatılması gerektiği hiçbir zaman bilinmeyecek; birinci kişi mi, ikinci kişi mi, üçüncü kişi çoğul olarak mı, yoksa durmadan işe yaramaz kalıplar yaratarak mı? Denilebilir: Biz ayın doğaraklığını göreceğim. Ben gözlerimizin ardında acı duyuyorsun... Hele hele; Sen, ey sarışın kadın, benim senin onun, bizim sizin onların yüzü önünden uçup geçen bulutlardınız, denilebilse. Boş ver, canı cehenneme.

Hazır anlatmaya oturmuşken, insan gidip bir siyah bira içebilse de yazı makinesi kendiliğinden yazıyı sürdürse (yazılarını makinede yazarım çünkü) en ideali olur. Hem sözgelişi de değil bu, gerçekten ideal olur. Çünkü şuracıkta da bir başka makine sayılması gereken aygıt (başka türlü bir makine, bir

contax 1.1.2) duruyor. Makinelerin de birbirleri konusunda benden, senden, ondan (hani o sarışın) ve bulutlardan daha çok şey bilmeleri olasıdır. Gelgelelim şanssızlığa bakın ki, ben gidersem şu Remington, masanın üstünde durduğu yerde, hareket eden şeylerin hareketsizleştikleri zaman büründükleri o iki kat durallıkla taş kesilip kalacak. İşte bu yüzden yazmak zorundayım. Bu olup bitenler anlatılacaksa içimizden birinin yazması zorunlu. En iyisi ben yazayım madem ölmüşüm, çünkü ben ötekiler oranında bulaşmış değilim bu işe; ben ki bulutları görebiliyor, kafam dağılmadan düşünebiliyor, kafam dağılmadan yazabiliyor (işte, biri daha uçup geçti, uçları gri renkte), olup bitenleri kafam dağılmadan hatırlayabiliyorum; ben ki ölmüşüm (hem de sağım, kimseyi aldatmaya çalışıyor değilim, can alıcı dakikaya geldiğimizde göreceksiniz, çünkü bir yerden başlamam gerek, ben de bu dönemden başladım, en sonda öncesi, her şeyin başlangıcı ki dönemlerin en iyisidir bir şeyler anlatmak istiyorsanız).

Birden kendi kendime soruyorum, bunu anlatmam neden zorunlu diye. Gelgelelim insan bir kez tüm yaptıklarını, "Neden yapıyorum?" diye kendi kendine sormaya başlarsa... Bir yemek çağrısına neden evet dediğini sorarsa kendi kendine (şimdi bir güvercin uçuyor ve gözüme kırlangıç gibi gözüküyor) ya da neden, birisi bize güzel bir fıkra anlatır anlatmaz midemizde gıcığımsı bir şey kıpırdar da hemen koridorun karşısındaki odaya koşup fıkrayı bir iş arkadaşımıza anlatmadan edemeyiz, ondan sonra da hemencecik rahatlar, mutlu olur, işimizin başına dönebiliriz? Bana öyle geliyor ki bunu bir açıklayan çıkmamıştır. Kısacası, en iyi yol tüm resmiliği bir yana bırakıp anlatmak. Öyle ya, herhangi bir kimsenin, sözgelişi so-lumaktan, ayakkabılarını giymekten utandığı duyulmuş mudur? Üstünde durmaksızın yapıp geçtiğimiz şeylerdir bunlar. Ancak olağandışı bir tuhaflik olursa, ne bileyim, ayakkabımızın içinden bir örümcek çıkarsa, soluk aldığımız zaman göğsümüz kırık bir pencere gibi hırıldarsa, işte o zaman olup biteni

anlatmak gelir içimizden, çalışma yerimizdeki arkadaşlara ya da doktora anlatmak... Her seferinde anlatmak, midemizdeki o bizi dürtükleyen gıcığı gidermek her seferinde.

Şimdi, madem ki anlatmaya başlayacağız, olayları biraz düzene sokalım. Bu evin merdiveninden aşağı inmekte olacağız, bir ay öncesine, 7 Kasım pazar gününe dönerek. Beş kat iniyoruz, sonra pazar gününün içine, kasım ayında Paris'ten umulmayacak bir güneşe çıkıyoruz; sokak sokak dolaşıp dört bir yanımıza bakmak, fotoğraflar çekmek için büyük bir iştah var içimizde (çünkü fotoğrafçıyız, fotoğrafçıyım). Biliyorum, işin en çetin yönü bunu anlatmanın yöntemini bulmak olacak. Bir dediğimi bir daha demekten korkmuyorum. Çetin olacak, çünkü anlatanın kim olduğunu aslında hiç kimse bilmiyor, ben ben miyim, gerçekte ne oldu, neler görüyorum (bulutlar ve arada bir güvercin) ya da açık konuşalım, yalnızca benim gerçeğim olan bir gerçeği mi söylüyorum, öyleyse gerçek, salt benim yutabileceğim türden midir ki içimden böyle hep koşmak ve bu şeyi (bu şey neyse) bir yolunu bulup bitirmek geliyor.

Yavaş yavaş anlatacağız. Kaleme aldığım şeyin ortalarında geçen olaya yaklaştık bile. Eğer beni yerimden oynatırlarsa, eğer daha şimdiden ne diyeceğimi bilemiyorsam, eğer bulutların geçmesi durur da başka bir şey gelirse (çünkü bunun böyle sürüp gitmesi olanaksız, bulutların durmadan uçup geçmesi ve arada bir güvercin), eğer bütün bunların içinden bir şey... Ve eğer tümceyi doğru olarak kurup bitireceksem, "eğer"den sonra ne koyacağım? Ne var ki eğer sorular sormaya başlarsam hiçbir şey anlatamam, oysa anlatmak belki kanıt yerine geçer, hiç değilse bunu okuyan için.

Roberto Michel, Şili kökenli Fransız, boş zamanlarında amatör fotoğrafçı olan çevirmen, bu yılın 7 Kasım'ına raslayan pazar gününde, Monsieur-Le-Prince, no. 11'den dışarı çıktı. (Şimdi de iki tane, küçücüğü geçiyor, kıyıları gümüş zırlı). Santiago profesörlerinden Jose Norberto Allende'nin *İtirazlar ve Temyizler* konulu bir tezinin Fransızca çevirisi üstünde üç

haftadır çalışmaktaydı. Paris'te rüzgârın estiği seyrek görülür hele köşelerden savrularak dönen, yükseklerle uzanıp eski tah ta panjurları sarsalayan, panjurların artlarındaki yaşlı kadınlara, "Şu son yıllarda havalara nasıl da güvenilmez oldu!" dedirten böylesi bir rüzgâr. Bir yandan güneş de parlıyordu, rüzgârın sırtına binmiş uçan, kedilerin dostu olan. Demek ki Seine kıyısındaki rıhtımlar boyunca yürüyüş yaparak Konservatuvar'ın, Sainte-Chapelle'in fotoğraflarını çekmekten beni alıkoyacak hiçbir şey yoktu. Saat daha ona gelmemişti. On birde ışığın çok iyi olacağını hesaplıyordum, gün gündüzlerinin en elverişli ışığı. Biraz zaman öldürmek için Saint-Louis adasını çevresinden dolanıp Quai d'Anjou boyunca yürümeye koyuldum. Bir süre Hôtel de Lauzun'a baktım, Apollinaire'den, ne zaman Hôtel de Lauzun'un önünden geçsem aklıma takılan bir şeyler okudum (bunu derken öteki ozanı da hatırlamamam gerekir, ya şu Michel inatçı serserinin biri işte) ve rüzgâr bıcağıyla kesilmişçesine diniverip de güneş iki kat açınca (daha sıcak demek istiyorum ya aslında ikisi bir kapıya çıkar) kıyıda ki parkın üstüne oturdum ve bu pazar sabahının içinde olmanın müthiş bir mutluluk duydum.

Tükenmişlikle başatmenin birçok yolunun en iyilerinden biri fotoğraf çekmektir; insan bu beceriyi çok erken yaşta edinmeli, çocuklara öğretmelidir, çünkü disiplin, estetik eğitimi, keskin göz, sağlam sinirli eller gerektirir. Sıradan bir foto muhabiri gibi pusuda yatıp yalanlar yakalamak, Downing Street, No. 10'dan çıkıp VIP'lerin şapşal silüetini şipşaklamak değil benim söylediğim. İnsan elinde fotoğraf makinesiyle dolaşırken hangi konuda olursa olsun gözünden hiçbir şey kaçır-mamakla sanki yükümlüdür. Güneş ışınlarının birden kıvıncıyla eski bir duvardan yansımasını, bir somun ekmek, bir şişe süt-le evine giden bir kız çocuğunun saç örgülerinin kopardığı koşuyu kaçırmamak zorundadır. Fotoğrafçı her zaman, makinesinin sinsice yaptığı baskılara karşın kendi kişisel dünya görüşünde direnmeye çalışır (şimdi de kocaman bir bulut geçiyor,

rengi siyaha yakın), Michel bunu biliyordu. Kendine güveni de noksansızdı. Biliyordu ki dalga geçmenin kilit noktasını, çevresiz görüntüyü, diyafram açısız 1/250 saniyesiz ışığı yeniden ele geçirmesi için contax'ini almadan sokağa çıkması yeterlidir. Şimdiyse (ne sözcük ama şu ŞİMDİ, ne aptal bir yalan) ırmak kıyısındaki parmaklıkta oturmuş, aşağıdan geçen alı karalı motorları fotoğraf açısından düşünmeksizin seyredabiliyor, eşyanın yakasını bırakmanın rahatlığına kendini kapıp koyvermekle, zaman ırmağında kıpırtısız akıp gitmekle yetiniyordum. Hem artık rüzgâr da esmiyordu.

Daha sonra Quai de Bourbon boyunca yürüyerek adanın bitimindeki o kuytu küçük parkın bulunduğu yere vardım. (Küçüklüğünden ötürü kuytu diyorum, yoksa sokuntu değildir; göğsünü olduğu gibi gökyüzüyle ırmağa açmış durur). Çok keyif verdi bu bana. Küçük parkta bir çift vardı yalnızca, bir de, doğallıkla, güvercinler. Kim bilir, belki şu sırada gözümün önünden uçup geçen güvercinler de ordaydı. Duvarın üstüne sıçrayıp oturdum; güneşin beni yakalayıp mimlemesine fırsat verecek biçimde dönerek yüzümü, kulaklarımı, ellerimi sundum ona (eldivenlerim cebimdeydi). Resim çekmek istemiyordum; bir şey yapmış olmak için bir sigara yaktım; sanırım delikanlıyı ilk görüşüm, tam kibritin tütüne değmek üzere olduğu dakikaya rastlar.

Bir "çift" diye düşündüklerim şimdi daha çok ana oğlu andırıyordu. Bir yandan da onların ana oğul olmadıklarını, bir çift olduklarını biliyordum; parmaklıklara sokulmuş olarak ya da park sıralarında sarmaş dolaş gördüğümüz çiftlere yakıştırdığımız anlamda "çift". Yapacak başka işim olmadığından delikanlının neden genç bir tay, bir tavşan gibi böylesi ürkek, tedirgin olduğunu merak etmeye bol bol zamanım vardı. Ellerini ceplerine sokuyor, sonra hemencecik geri çekiyordu, bir birini, bir öbürünü; parmaklarını saçlarının arasından geçiriyor, duruşunu değiştiriyordu. Neden korktuğu özellikle merakımı çekti. Yaptığı her şeyden anlayabiliyordunuz bunu: utangaçlı-

ğının bastırıp boğduğu bir korku, telgraf çekercesine yayımladığı bir gerileme isteği, kaçışın sınırındaymış gibi duran, son kertede, acınası bir terbiyeyle yerinde çakılı kalan gövdesi.

Bütün bunlar öylesine açık seçikti ki dört beş metre öteden (adanın en ucundaki parmaklığın önünde yalnızca bizler vardık) çocuğun korkusu benim sarışın kadını görmemi başlangıçta engelledi. Şimdi geriye dönüp yeniden düşündüğümde kadını, yüzünü okuduğum o ilk saniyede, apacık görür gibi oluyorum. (Birden dönüvermişti rüzgârhorozları gibi ve gözleri karşımdaydı işte, o gözler). O anda çocuğun başına neler gelmekte olduğunu hayal meyal sezinlemiş, "Kalıp gözlemeye değer," diye düşünmüştüm. (Rüzgâr ağızlarından çıkan sözcükleri alıp dağıtıyordu ve onlar alçak bir mırıltıyla konuşmaktaydılar zaten). Bakmasını bildiğimi sanıyorum, gerçekten bildiğim bir şeyse bu. Her bakıştan yalancılık sızdığını çünkü her bakışın bizi, en ufak bir güvencemiz olmaksızın kendimizden dışarı ittiğini de biliyorum. Oysa koklamak duyusu (ama Michel daldan dala sıçrayıp konuyu dağıtmasını pek bilir; onun böyle kafa ütülemesine fırsat vermenin gereği yok). Her neyse, düşebileceği bir yanılgıyı önceden kestirebilirse dönüp yeniden bakmak kişinin elindedir. Her şeyi, üstlerindeki gereksiz kılıkları soyarak çırılçıplak bırakmak için bakmak ile bakılan gerçek arasında bir seçim yapmak yeterlidir, belki de. Bütün bunların çok güç olması da cabası!

Delikanlıya gelince, gövdesinden önce imgesini anımsıyorum (sonradan bu da açıklığa kavuşacak), oysa kadının gövdesini imgesinden çok daha iyi hatırladığıma şimdi kalıbımı basabilirim. İnce, dal gibi uyumluydu, onun ne olduğunu tanımlamak için bu sözcükleri kullanmak haksızlık da olsa. Siyah sayılabilecek bir kürk palto giymişti, uzun sayılabilecek, güzel sayılabilecek. Sabahın tüm rüzgârı (şimdi belli belirsiz bir esintiydi, hava da soğuk sayılmazdı), sarı saçlarını dağıtarak o beyaz, o renksiz ve ıpsız yüzünü -işte gene haksızlık eden birkaç sözcük- ortada bırakmış, dünyayı ayakları dibine ve

korkunç bir yalnızlıkla koygun gözlerinin önüne sermişti. Gözleri bir çift kartal gibi atılıyordu baktığı her şeyin üstüne, hiçliğe yapılan bir çift atılım, yeşil sıvışıklıklarla dolu bir çift kabarcık. Herhangi bir şeyi tanımlıyor değilim, daha çok bir şeyi anlamaya çalışmak sorunu bu. Ve ben, yeşil sıvışıklıklarla dolu bir çift kabarcık, dedim.

Hakkını verelim, delikanlı düzgün giyinmişti. Bir çift sarı eldiveni vardı ki bunları bir hukuk ya da sosyoloji öğrencisi olan ağabeyinden aldığına yemin edebilirdim; eldiven parmaklarının ceket cebinden sarkışını görmek çok hoştu. Uzun süre yüzünü göremedim, zar zor seçilen bir profil: aptal değildi; korkudan ödü kopmuş bir kuş; bir Fra Filippo meleği, sabahları kaynamış sütle yumurta, judo öğrenmek isteyen, bir kız kardeşin, bir düşüncün savunulması uğruna birkaç dalaş vermiş olan bir yeni yetmenin sırtı. On dördünü, belki de on beşini sürüyor; ana babası onu giydirip doyuruyor ama cebi delik, diye kestirebilirsiniz. Bir kahve, bir konyak, bir paket sigara almaya karar vermezden önce arkadaşlarına başvurmak zorunda. Sınıftaki kızları düşünerek sinemaya gidip son filmleri görmenin, bir roman, bir boyunbağı, yeşil beyaz etiketli bir şişe içki almanın ne güzel olacağını düşünerek yürüyor yollarda. Evdeyse (saygın bir yuvaydı hiç kuşkusuz, öğleyin kurulan sofra, duvarlarda romantik manzara resimleri, loş bir giriş, kapı ardında maun bir şemsiyelik) yavaştan yavaş bir zaman yağmuru: ders çalışmasına, annesinin umudu olmasına, babasına benzemesine, Avignon'daki teyzeye mektup yazmasına yetecek ölçüde. Demek ki bol bol sokakta dolaşıyordu, ırmak boyu onun (ama cebi delik), on beş yaşında olanların gizemli kenti, kapılarındaki levhalar, ürkünç kedileriyle; otuz franga bir külah patates kızartması, dörde katlanmış açık saçık dergi, cebinin boşluğunu andırır bir yalnızlık... Akla sığmamakla birlikte noksansız bir sevdıyla ışılan onca şeye, rüzgârla sokakların umdurduğu nice şeylere karşı duyulan coşkulu özlem.

O delikanlının, rastgele herhangi bir delikanlının yaşam öy-

küsüydü bu. Gelgelelim ille bu delikanlıya baktığımızda, yalıtılmış olduğunu görebiliyordunuz; ona sürgit bir şeyler anlatan sarışının varlığıyla kuşatılmıştı. (Vurgulamaktan ben de bezdim ama tam şu sırada iki uzun, pürçüm pürçüm bulut geçti. O sabahsa bir kez bile gökyüzüne baktığımı sanmıyorum, çünkü çocukla kadın arasında olup bitenlerin öyle üstüne gelmiştim ki onlara bakıp beklemekten öte bir şey yapmıyordum, onlara bakmak ve...) Sözü uzatmayalım, çocuk heyecanlı, diken üstündeydi. Birkaç dakika önce kadınla arasında neler geçtiğini insan kolayca kestirebiliyordu. Çocuk adanın ucuna gelmiş, kadını görmüş, ona bayılmıştı. Kadın da bunu bekliyordu, çünkü orada beklemesi bundandı. Belki çocuk daha önce gelmişti de kadın onu bir balkondan, bir otomobilden görüp yanına gitmiş, gelişigüzel bir konuyla sözü açmıştı. Başlangıçtan beri kesinlikle biliyordu onun ürkeceğini, kaçmak isteyeceğini, gene de, doğallıkla, görmüş geçirmişlik taslayarak, serüvenden hoşlanıyormuş gibi yaparak kalacağını, gergin, somurtuk. Gerisi kolaydı çünkü dört beş metre ötemden geçiyordu. Maçın aşamalarını, o yarı alaycı, yarışmalı kılıç oyunlarını kim olsa kestirebilirdi. Başlıca çekicilik maçın yapılmakta olması değil, sonucun önceden bilinmesiydi. Delikanlı verilmiş başka sözü, işi filan varmış gibi yaparak, maçı bitirmeye yeltenecek, siniri bozulmuş, ayakları birbirine dolaşıp sendeleyerek uzaklaşacaktı, daha güvenli adımlarla yürüyebilmenin özlemiyle dolu ama onu gözden yitirinceye dek izleyen alaylı bakışların karşısında çırılçıplak. Belki de büyülenmiş gibi ya da salt ilk adımı atamadığı için orada kalacaktı. Kadın da onun yüzünü okşamaya başlayacaktı, yumuşacık, saçını karıştırmaya, hâlâ sessizce mırıldanarak. Çok geçmeden kolundan tutarak alıp götürecekti çocuğu, meğer ki çocuk, duyduğu isteğe, serüvenden aldığı şu ilk paya bir tedirginliğin gölgesi vurmaya başlayınca silkelensin de kolunu kadının beline dolasın, öpsün onu. Gerçi olmadı ama bunlardan herhangi biri olabilirdi. Michel de parmaklığa oturmuş, inatla bekliyordu, adanın bu güzel köşesin-

de yüz yüze konuşan bu ilginç çiftin çarpıcı bir resmini çekmeye hazır, gene de fotoğraf makinesine pek bakmayarak, çekeceği pozları kafasında tasarlıyordu.

Ne garip, şimdi karşısındaki sahne (aslında bir hiç: yaş yönünden uyumsuz iki kişi işte), ürpertici bir havaya bürünmeye başlamıştı. Bunu ben kendim ille böyle görmekte diretiyorum, diye düşündüm; sahnenin resmini çekersem makinem her şeyi gerçek aptallıklarıyla yeni baştan biçimlendirecekti. Şimdi ötekinin de ne düşündüğünü bilmek istiyordum, küçük köprünün dibinde park edili duran arabanın direksiyonundaki gri şapkalı adam; gazete mi okuyordu yoksa uyuyor muydu, bunu da bilmek istiyordum. Daha şu dakikada gözüme çarpmıştı, çünkü park edilmiş arabaların içinde oturanlarda bir gözden silinme eğilimi vardır. Devinim ve tehlikenin verdiği güzellikten sıyrılmış olan o sefil özel kafeste oturanlar yitip giderler sanki. Ne var ki otomobil başlangıçtan beri oradaydı, adanın bir parçasını oluşturuyordu. (Adayı parçalıyor muydu yoksa?) Bir otomobil; yanan bir sokak lambası, bir park kanepe, der gibi. Hiçbir zaman rüzgâr, güneş ışığı der gibi değil, çünkü bunlar göze, tene her zaman yepyeni çarparlar. Delikanlıyla kadın da benzersizdiler; oraya adayı değiştirmek için, benim adayı bambaşka bir gözle görebilmemi sağlamak için getirilmişlerdi. (Bir de şu var:) Belki eli gazeteli adam da onları görmüştü; o da benim gibi olması gerekenler olsun diye beklemenin hain tadına varacaktı. Şimdi kadın kıvrakça dönerek delikanlıyı kendisiyle duvar arasına almıştı, ikisini de yandan görüyordum. Delikanlı (çok değil ama) daha uzun boyluydu, gene de kadın ona egemendi, onun üstüne kanat germişti, (birden patlayan kahkahası tüyden bir kırbaç gibi) salt orada olmasıyla çocuğu eziyordu, gülümser, bir elini ağır ağır havada dolaştırarak. Artık beklemenin ne gereği vardı? Açı on altıda, o çirkin kara araba dışarda kalsın ya, evet, o ağacı almalı, aradaki gri boşluğu bölmeye yarar...

Fotoğraf makinemi kaldırdım, onları içermeyen bir odak

ayarlıyormuş gibi yaparak beklemeye koyuldum. Onları dik katle gözlüyor, içi dışa vurup her şeyi özetleyecek olan ifadeyi en sonunda yakalayacağıma inanıyordum: yaşam ki devinimle ritm kazanır ama katı bir imge zamanı ortadan kesip dilimlere bölerek devinimi yok eder, o uçucu, elle tutulmaz, en gerekli, en öz zaman kıymığını seçmezsek eğer. Çok bekledim. Kadın delikanlıyı tatlı tatlı zincire vurmaktaydı; inanılmaz derecede yavaş, tadına doyumaz bir işkenceyle tel tel koparıp alıyordu onun özgürlüğünü. Varılabilecek sonuçları kafamda canlandırabiliyordum (şimdi de ufak, puf bir bulut belirdi, gökyüzünde hemen hemen tek başına), eve varışlarını görüyordum (kadının kocaman yastıklar ve kedilerle doldurmuş olacağı bir bodrum katı, büyük bir olasılıkla), çocuğun korkusunu, başka çıkar yol bulamayarak umursamaz davranmaya, durumda kendisi için bir yenilik yokmuş gibi yaparak kadınla birlikte gitmeye karar verişini. Gözlerimi kapayarak, gerçekten gözlerimi kapadımsa eğer, sahneyi kurdum: gıcıklayan öpücükler, leylak rengi kuştüyü yorganla örtülü yatağın üzerinde kadın, delikanlının onu soymak isteyen ellerini (romanlardaki gibi) usulca itiyor, bir yandan da kendisi onu soyuyor, sütümsü sarı bir ışığın altında gözle görülürcesine bir ana bir oğul. Ve her şey olağan olduğu üzere sonuçlanacaktı belki. Ama belki de öyle bitmeyecekti, belki işler tersine gidecek, yeni yetme delikanlının gözünün açılma töreni yapılmayacaktı, kadın izin vermeyecekti bunun yapılmasına. Tüm beceriksizliklerden, çıldırtıcı okşayıslardan, ellerin gövdeler üstünde dolaşmasından oluşan upuzun bir başlangıç gelip dayanacaktı... Kim bilir nereye? Belki yapayalnız tadılan farklı bir zevke; böylesi derin ve zavallı bir masumluluğu şaşırtıp yorma hüneryle karışmış hırçın bir kaçınmaya. Evet, işler bu yönde gelişebilirdi, pek olasıydı bu yönde gelişmesi. Bu kadın sevişmek için istemiyordu çocuğu; taş yürekli bir oyun olduğunu bilmedikçe anlayamayacağınız bir amaç uğruna baskı yapıyordu ona: Doyuma ulaşmaksızın istemenin isteği, kendini bir başkası için,

bu çocuğun dünyada olamayacağı bambaşka birisi için heyecana getirmek uğruna.

Michel "edebiyat yapmak"tan, kafasında uydurmacalar üreterek oyalanmaktan suçlu. En hoşlandığı şey kuralların ayırılıklarını aramaktır, sürüden ayrılan bireyler, hepsi de iğrenç sayılamayacak birtakım canavarlar. Ama o kadın da böyle kuram ve incelemelere çanak açıyor, belki de kuramların isabet almasına yetecek ölçüde ipucu veriyordu. O hazır daha oradayken, madem ki günlerce düşlemlerimi dolduracaktı (çünkü uzun düşüncelere dalmak huyundayımdır) bir tek dakika bile yitirmemeye karar verdim. Her şeyi (ağaç, parmaklık, sabahın on birindeki güne ışığı), makinenin penceresine sığdırarak resmini çektim. İkisinin de beni görmüş olduklarını o zaman anladım. Durmuş, bana bakıyorlardı. Çocuk şaşırmış, soru sorar gibiydi. Ama kadın sinirlenmişti; yüzü de gövdesi de sımsıkı bir düşmanlık belirtiyordu: oyuna gelmiş, ufak kimyasal bir imgeye yansıyor küçük düşmüştü.

Bunları çok daha ayrıntılı olarak anlatabilirim ancak zahmete değmez. Kadın kimsenin izinsiz fotoğraf çekmeye hakkı olmadığını söyleyerek filmi ona vermemi istedi. Düzgün bir Paris aksanı taşıyan, tınısıyla canlılığı giderek artan buruk, duru bir sesle. Bana gelince, filmi elimden alıp almayışı umurumda değildi. Gelgelelim, beni tanıyan kime sorsanız söyler size: benden bir şey isteyecekseniz tatlılıkla isteyin. Bu yüzden ben de, kamuya açık olan yerlerde fotoğraf çekmenin yasak olmadığı, tersine, özel ve tüzel kişilerce onaylandığı görüşünü dile getirmekle yetindim. Bunu söylerken bir yandan da göz ucuyla çocuğun çekildiğini görebiliyordum; yerinden kıpırdamakla birlikte geri geri gider gibiydi. Derken birden döndü (neredeyse inanılmaz bir şey) ve bir koşu kopardı, zavallı çocukcağız, yürüdüğünü sanıyordu ama gerçekte tabanları yağlamış, kaçıyordu. Arabanın yanından koşarak geçti, bir sap ibrişimden örülmüş melek salyası gibi sabah havasına karışıp gitti.

Ne var ki melek salyalarına şeytan balgamı da denebilir. Michel de oldukça okkalı sövgülere göğüs germek, başkalaşımın işine burnunu sokan alıgın biri olduğunu dinlemek zorunda kaldı. Bir yandan da kendini zorlayarak gülümsüyor, kasını hafifçe sallayarak bu insafsız yüklenmeyi yatıştırmaya çalışıyordu.

Sıkılıp yorulmaya başlamıştım ki otomobil kapısının çarpışını duydum. Gri şapkalı adam orda durmuş, bize bakmaktadı. Onun da güldürüde bir rol oynadığı ancak bu noktada ka-
ma dank etti.

Adam elinde demin okur gibi yaptığı gazeteyle bize doğrular ileledi. En açık hatırladığım şey, ağzının, yüzünü kırış kırış yapan çarpıltısıydı. Dudakları titrediği için bu çarpıltı hem yavaş hem biçim değiştirerek, tekerlekliymiş gibi ağzın bir yanından öbür yanına gidip geliyordu, kendiliğinden. Yüzün geri kalanı yanırsa yerli yerindeydi, unla pudralanmış bir palyaço ya da kansız bir adam; donuk, kuru bir ten, çukura batık gözler, saçından, kaşından, boyunbağından daha siyah olan belirgin birer run delikleri. Kaldırım ayağını acıtıyormuş gibi sakıngan bir yürüyüş. Rugan ayakkabılarını gördüm, tabanları öylesine inceydi ki adam kaldırımın her pürüzünü duyumsuyor olsa gerekti. Parmaklıktan neden indim, filmi onlara vermemeyi, ben onların korkusunu, korkaklığını sezdirten buyuruya karar çıkmayı neden kafama koydum, bilmiyorum. Palyaçoyla kadın birbirlerine sessizce danıştılar. Kusursuz ve dayanılmaz bir üçgen oluşturuyorduk; içimde, bir kırbaç şaklatarak parçalanmak itkisi uyandıran bir şey. Yüzlerine karşı güldüm, sonunda dönüp yürümeye başladım. Deminki çocuktan biraz daha yavaş yürüdüğümü sanıyorum. Küçük demir köprüye, ilk evleri önüne gelince durup onlara baktım. Yerlerinden kımlıdamlamışlardı. Yalnız adam gazetesini elinden atmıştı. Bana öyle geldi ki sırtı parmaklığa dönük duran kadın kaçacak yol arayanların o geleneksel, gülünç devinimleriyle taşı sıvazlamaktadı.

Ondan sonra olan şey burada oldu, hemen biraz önce, beşinci kattaki bu odada. Michel pazar günü çektiği resimleri banyo edinceye dek aradan günler geçti. Konservatuarla Saïnte-Chapelle'in resimleri istediği gibi çıkmıştı. Sonra unutmuş olduğu bir iki resim buldu: köhnede bir sokak helâsinin çatısına şaşılışı biçimde tünemiş duran bir kediye yakalayabilmek için boşuna harcanmış bir poz, bir de o sarışınla delikanlının resmi.

Negatif öyle iyiydi ki Michel resmi büyüttü; bu da öyle iyi çıktı ki çok daha büyük, nerdeyse poster boyunda bir kopyasını yaptı. Yalnızca Konservatuar resmi bunca uğraşıya değerdii, oysa Michel (şimdi insanın kafasını kurcaladıkça kurcalayan bir nokta) bunu düşünmedi bile. Filmde onu ilgilendiren tek resim adanın ucundaki parkta çektiği idi. Büyütülmüş kopyayı odasının bir duvarına raptiyeledi. O ilk gün uzun uzun fotoğrafa bakıp o sahneyi anımsadı: elden gitmiş olan gerçekle anının iç karartan karşılaştırılması, bütün resimler gibi donmuş bir anı ki hiçbir şeyi eksik değildi, sahnenin asıl toparlayıcısı olan hiçlik bile; hele hele hiçlik hiç eksik değildi. İşte kadın, işte çocuk, tepelerindeki ağaç kaskatı, gökyüzü duvarın taşı kadar sert, bulutlarla taşlar eriyerek ayrılmaz tek bir madde oluşturmuş. (Şimdi fırtına öncüsü gibi keskin çizgili bir tanesi geçiyor.) İlk iki gün bu yaptığım işi, resmin kendisiyle başlayıp duvardaki büyütülmüş kopyasına geçişimi benimse-dim. José Norberto Allende'nin tezinden yaptığım çeviriye zaman zaman ara vererek yeniden kadının yüzüne, parmaklığın koyu alacalarına bakışımı garipsemedim bile. Öylesine budala serserinin biriyim ki bir fotoğrafa karşıdan baktığınızda gözle-rin hem bakış hem de görüş açısından merceğin yerine geçti-gini bundan önce hiç düşünmemiştim. Zaten bu gibi şeyler olağan sayılır da üzerinde düşünmek kimsenin aklına gelmez. Önümde yazı makinesiyle masa başında oturduğum yerden fo-toğrafa beş metrelik uzaklıktan bakıyordum. Derken resmi tam merceğin görüş noktasına asmış olduğumu ayırladım.

Çok iyi görünüyordu böyle; bir fotoğrafın tadını çıkarmanın iyi yolu kuşkusuz buydu. Gerçi yan açıdan bakmak da kesinle zevklidir, resmin bambaşka yönlerini bile göz önüne sereli-r. Birkaç dakikada bir, örneğin, Jose Norberto Allende'nin çok iyi bir İspanyolcayla söylediğini iyi bir Fransızcayla söyle-meyi beceremediğimde gözlerimi kaldırıp fotoğrafa bakıyo-dum. Kimi zaman kadına takılıyordu gözlerim, kimi zaman çuğa, kimi zaman da kaldırımın üstündeki kuru yaprağa. Ya-rak yanlamasına bir çizgiyi vurgulamak istercesine, bilmiş gi-bi, pek uygun bir biçimde düşmüştü. Böyle zamanlarda, çalı-ma yorgunluğunu çıkarmak için biraz dinleniyor, kendimi gı-ne kıvançla, fotoğrafın iliklerine işlemiş olan o pazar sabahını içine kaptırıyordum. Benden filmi isteyen kadının öfkesini, çuğun o acınası, gülünç kaçışını, beyaz yüzlü adamın sahneye girişini buruk bir gülümseyişle ansıyordum. Temelde kendin-den hoşnuttum. Gerçi oynamış olduğum rol pek parlak değ-di. Sonra laf altında kalmamak Fransızlara bir Tanrı vergisi o-duğuna göre, vatandaşların hak, ayrıcalık ve önceliklerini ba-tan sona sayıp dökmeden oradan niçin ayrıldığıma da pek ak-erdiremiyordum. Ne var ki önemli olan, asıl önemli olan şe-çocuğun zamanında kaçmasına yardım edebilirdim. (Varsayım-larımı doğru sayarsak elbet. Yeterince kanıtlanmadıysa b-le kaçış olgusu bu varsayımı doğrular nitelikte değil mi?) Düş-pedüz başkasının işine burnumu sokmakla ona en sonund-korkusundan yararlanarak olumlu bir şey yapma fırsatı ver-miştim. Şimdi o bundan pişmanlık duyuyor, onurunun zede-lendiğini, erkekliliğine gölge düştüğünü düşünüyordu kuşku-suz. Olsun! O adada çocuğa baktığı gibi bakabilen bir kadın-ılgisinden yeğdi bu. Michel kimi zaman biraz dar kafalı olup ç-kar; güçlü durumda olanın güçsüzü baştan çıkarmasının yan-lış olduğuna inanır. Sonuç olarak, o fotoğrafı çekmekle iyi et-miştim.

Ne var ki şimdi çalışırken paragraf aralarında fotoğrafa ba-kiyorsam yaptığım işin iyiliğinden ötürü değildir. O dakikada

gerçek nedeni bilmiyordum, büyüttüğüm fotoğrafı duvara asmamın nedeni. Belki bütün yaşamsal davranışlar böyledir; gerçeğe dönüşebilmelerinin koşuludur bu belki de. Ağaç yapraklarının sinsiliğe kaçan titreşimi beni ürkütmedi, sanırım. Bir tümce üstünde çalışmaktaydım, tümceyi güzelce toparladım. Alışkanlıklar büyük baharat dolabı gibidir. Sonunda 32x28 boyunda büyütülmüş bir fotoğraf bir sinema ekranına benzer; ekranda, bir adacığın köşesinde bir kadın bir delikanlıyla konuşmakta, bir ağaç da kuru yapraklarını onların üstüne serpmekte.

Gelgelelim kadının elleri işi azıttı. Ben tam, "Böyle durumlarda ikinci kilit noktası toplumların bünyesindeki güçlüklerin niteliğidir, bu da..." diye bir şeyler çevirmiştim ki kadının ellerinin usulca kıpırdamağa başladığını gördüm, parmak, parmak. Benden hiçbir şey kalmadı ortada, artık bitirmek zorunda olmayacağım Fransızca bir tümce, yerde bir yazı makinesi, sarsılıp gıcırdayan bir sandalye, sis. Çocuk şöyle bir boyun kırıp başını eğmişti; hani boksörler ellerinden gelenin tümünü yapmışlardır da en son yumruğu bekliyorlardır artık; paltosunun yakasını kaldırınca büsbütün bir tutukluya benzemişti, kendi acı sonunun yaklaşmasına yardımcı olan ideal kurban. Şimdi kadın onun kulağına fısıldıyordu. Çocuk şaşkınlıktan çok kuşku içindeydi, birkaç kez kafasını uzatıp kadının omzunun üstünden baktı. Kadınsa hep konuşuyordu. Ne diyorsa, çocuk bir kaç dakikada bir dönüp arkaya bakıyordu. Onun baktığı yerde park etmiş otomobille gri şapkalı adamın durduğunu Michel biliyordu. Özellikle fotoğrafın dışında bırakılmış gene de çocuğun gözlerinin ta içinde (bundan nasıl kuşumuz olabilir artık), kadının sözlerinde, kadının ellerinde, kadının bir başkasının yerini tutan varlığında. Adamın yaklaşıp durarak onlara baktığını gördüğüm zaman, eller cepte, hoşnutsuzlukla buyurganlık arası bir duruş, parkta oynayan köpeğini çağdırmaya gelmiş efendi... O zaman anladım, bu anlamaksa eğer, şimdi ne olacaktı, pazar günü ne olması gerekmişti, nelerin ol-

ması kaçınılmazdı o dakikada, tam benim burnumu kurulu düzene sokarak, kendim de bilmeden karıştığım, bu kişiler arasında geçeceklerin geçmesini önlediğim dakikada ne olması gerekiyorduydu şimdi olacak, kurgu gerçekleşecek, gereken sonuca bağlanacaktı.

Önceden kafamda canlandırıdığım şeyin korkunçluğu gerçektekinin yanında hiç kalıyordu. O kadın orada kendi başına değildi.

Okşayışları, önerileri, kışkırtmaları kendi doyumunu için değil; o dağınık saçlı küçük meleği oradan alıp götürerek onun korkusu ve coşkulu güzelliğiyle, cilveleşmek değildi amacı. Asıl patron orada beklemekteydi sinirli sırtışıyla, işin pişmiş olduğunu şimdiden biliyordu. Çiçeklerle kelepçelenmiş tutsakları alıp getirmek için cepheye öncü olarak kadın süren ilk erkek o değildi. Gerisi çocuk oyuncuğu, bekleyen araba, evlerden bir ev, içki, kışkırtıcı resimler, iş işten geçtikten sonra dökülen göz yaşları, cehennemde uyanış. Benimse elimden gelen hiçbir şey yoktu, hiçbir şey yapamayacaktım bu kez. Elimdeki tek güç bir fotoğraf olmuştu, orada, onların şimdi benden öç aldıkları, ne olup biteceğini açıkça gösterdikleri yerde çektiğim resim. Resim çekilmiş, süre dolmuş, zaman geçmişti; öyle uzaktık ki birbirimizden, o horlayıp hırpalayan eylem yapılmış bitmişti bile hiç kuşkusuz, gözyaşları çoktan akıtılmış... gerisi kestirmeceler ve üzüntüydü yalnızca. Durup dururken olayların akışı tersine dönmüştü, canlanmışlardı, hareket ediyorlardı, gelecekte neler yapacaklarına karar veriyorlardı, vermişlerdi bile. Bense bu yanda bir başka zamanın tutsağı, beşinci kattaki bir odada, onların kim olduklarını bilememek, o kadın, o adam, o çocuk, yalnızca fotoğraf makinemin merceği olarak kalmak, araya girebilme yeteneğinden yoksun, olduğu yerde duran, olduğu yere çakılı bir şey. Korkunç bir şeydi beni alaya almaları, her şeyi güçsüz gözümün önünde tasarlamaları, çünkü delikanlı gene o suratı unlu palyaçoğa bakıyordu ve ben onun evet diyeceğini çünkü yapılan önerinin paraya, göz boya-

malarına dayandığını bilip sineye çekmek zorundaydım. Kaç, diye bağıramazdım ona; ne de yeni bir fotoğrafla, salya ve parfüm çemberini kırabilen bu küçük, uysal uyarıyla kaçış yolunu açabilirdim artık. Her şey oracıkta, o dakikada çözümlenip sonuçlanacaktı. Gerçek sessizlikle ilişkisi olmayan uçsuz bucaksız bir sessizlik vardı. Her şeyi çekip uzatıyor, her şeyi pişirip koparıyordu. Çıglık kopardığımı sanıyorum; korkunç bir çıglık attım ve tam o dakikada onlara doğru ilerlemeye başlamış olduğumu gördüm, beş on santim, bir adım, bir adım daha, önde ağaç dallarını düzenli bir tempoyla sallıyordu, parmaklığın paslı bir köşesi fotoğraf karesinden dışarı fırlamıştı, kadının yüzü şaşırması gibi bana dönmüş, büyüyordu. Sonra da ben kadını gözden kaçırmaksızın biraz döndüm, demek istediğim, fotoğraf makinesi biraz döndü, adamın üstüne yürümeye başladım. Adam gözlerinin yerindeki o kara çukurlarla bana bakıyordu, hem şaşkın, hem öfkeli, beni havaya çivileme isteğiyle bana bakıyordu. O dakikada odak dışında iri bir kuşa benzer bir şey gözüme takıldı, tek bir kanat çırpışıyla resmin önünden geçip gitti. Odamın duvarına dayandım, içime mutluluk doldu, çünkü çocuk kaçmayı başarmıştı; gene odağı ayarlayarak onun kaçtığını, saçları rüzgârda uça uça seğirtip gittiğini, işte, en sonunda adadan dışarı kendini atıp küçük köprüden geçerek kente döndüğünü gördüm. İkinci kez onların elinden kaçmıştı, ikinci kez ben onun kaçmasını sağlıyor, onu o eski, sallantılı cennetine geri gönderiyordum. Soluk soluğa ötekilerin karşısına geçtim; başkaca yaklaşmanın gereği yoktu artık, oyunun sonu gelmişti. Fotoğraf karesinin acımasızca kestığı yerde kadının biraz omzu, belki biraz da saçı görünüyordu. Adamsa tam ortadaydı, ağzı yarı açık, içinde kapkara dilinin oynadığını seçebiliydiniz. Ellerini ağır ağır kaldırarak ileriye doğru uzattı, görüntü son derece netleşti bir an, derken adam boylu boyunca yığılarak tüm adayı, ağacı, güneşi kapadı. Gözlerimi yumdum, başka bir şey görmek istemiyordum artık, ellerimi yüzüme örttüm, aptallar gibi gözlerimden yaşlar boşandı.

Şimdi bir büyük beyaz bulut var, bütün bu günler boyunca, bu anlatımsız zaman boyunca hep var olduğu gibi. Söylenmesi gereken sözün gerisi hep bir buluttur, iki bulut ya da hiç bulutsuz bir günün uzun saatleri, odamın duvarına iğnelenmiş tertemiz, apaçık bir dikdörtgen.

Gözlerimi açıp da gözyaşlarımı parmaklarımla sildiğimde bunu gördüm: lekesiz gökyüzü, derken soldan bir bulut çıktı, geldi, ağır ağır süzülüp geçerek sağda yitip gitti. Derken bir bulut daha. Arada değişiklik olsun diye her şey pırsarıyor, her şey kocaman bir bulut olup çıkıyor ve durup dururken iri damlalarla yağmur boşanıyor. Uzun uzun fotoğrafın üstüne yağmur yağdığını görebiliyorsunuz, ters çevrilmiş bir ağlama gibi. Sonra santim santim kare ortaya çıkıyor gene, güneş mi açıyor ne, derken yeniden bulutlar sükun ediyor, ikişer ikişer, üçer üçer, arada da güvercinler ve birkaç kırlangıç.

(Türkçesi: Nihal Yeğınobalı)

ÇORAP ÇİZGİSİ

Cihat Burak

Hiç bu kadar güzel kadın bacağı gördün mü? diyorum kendi kendime içimden... Arkası dönük; mektup gişesinin önünde memurla konuşuyor. Kumlu gri pardösüsünün içinden iki son derece muntazam ve güzel bacak, sivri topuklu pabuçlarının üstünde vazo içindeki iki çiçek gibi yükseliyor. Ne içeri ne dışarı bir kaykılma, eğrilik yok, dümdüz; bilekleri ne öyle yarış atlarınınki kadar ince kuru ne de lobut gibi insanın midesine oturan cinsten; dümdüz, muntazam iki bacak. Çoraplarının çizgisi milimetresi milimetresine tam ortada; ne sağa, ne sola kaçmış. Gözlerimi alamıyorum. Mektubu attım, yüzünü dönse de görsem diye postanenin holünde aylak aylak dolaşıyorum, gişe memuruyla konuşması uzuyor, yabancı olacak herhalde.

Saçları, başındaki küçük takke gibi şapkasının kenarlarından kıvrır kıvrır çıkmış, boyu ortadan uzunca. Ama bacakları nefis!.. Kapıdan çıkan uzun boylu bir adam da döndü baktı. O da kadının bacaklarına bakıyor; kıskançlık gibi bir şey duydum. Olacak iş mi?.. Gişeye yaklaştım, yüzünü görmek istiyorum. Profili güzel, çok güzel değil ama güzel, ince bir yüzü var, genç değil, hatta olgun yaşta denebilir. Gözlerinin altı yorgunca, gri gözleri var. Teni mat beyaz, dudaklarını hafifçe boyamış. Yüzünde gezinen bakışı hissetti galiba; baktı, göz göze geldik, hemen başını çevirdi, işine daldı. Ne konuştuğunu duyamıyorum gişe memuruyla!.. Birtakım şeyler soruyor olmalı herhalde. Tekrar geriye açılıp bacaklarını seyrediyorum; dümdüz, muntazam; insanın etekliğinin altındaki baldırlarını öpesi geliyor. Ne biçimli şeyler. Zihnimde o bacakları yukarılara doğru tamam-lamaya çalışıyorum. Beli ince olmalı, öyle görünüyor. Kalçalarının arasında, bel kemiğinin başladığı yerde o gamzeyeye benzeyen iki çukuru görür gibi oluyorum!.. Çoraplarının koyu renkli bitimleri o tadına doyumaz jartiyerlerle tutturulmuş-tur, jartiyerleri ne renk acaba?.. Siyah olmalı herhalde, onlara şimdi fırından yeni çıkmış simit gibi insanın damağından aşağı harrr diye sular boşaltan teninin kokusu sinmiştir. Ne güzel eşyadır kadın çamaşırı; kombinezonu, sutyeni, daha ötesi be-risi; ne renk ve şekilde şeyler acaba bununkiler. Görmek için neler vermezdim şu anda.. Kombinezonu da siyahtır belki.. Güzel bacaklarının beyazlığını daha iyi meydana çıkarsın diye siyah kombinezon giymiştir muhakkak. Eteklerinde hafif bir dantel vardır, göğüsleri içinde iki güvercin gibi ne olduğunu bilmedikleri haberleri bekliyordur. Ama kadın geçkin; geçkin değilse bile genç değil, göğüsleri o kadar taze olamaz, gerda-nında cildi biraz kırıkmıştır. İşte gişeden ayrıldı, mektubu ku-tuya atacak. Yakasından göğsünü, gerdanını görmek için yan taraftan yaklaşıyorum, bana bakmıyor, fakat beni görüyor; muhakkak görüyor. Kadınların bakmadan gördüklerini, hisset-tiklerini bilirim ben. Dışarı çıkacağını anladığımdan ondan ev-

vel ben çıkıyorum; arkasından gitmemiş olmak için. Zira Bakanlık postanesi burası, avuç içi kadar yer, gişe memuru zaten aksi aksi bakıyor ya da bana öyle geliyor. Kapının önünde bekliyorum, gün ışığında göreyim diye, içerisi ne de olsa biraz loş. Dışarda hava ayaz, güneş var ama ayaz. Herhalde şimdi evine veya oteline gidince mantosunu, ayakkabılarını çıkaracak, belki de çırılçıplak soyunup aynada kendini seyredecek. Ne hakkın var diyorum kendi kendime, elin kadını aynanın önünde çırılçıplak soyup seyretmeye?.. Belki de evli. Sahi ellerine hiç dikkat etmedim, yüzüğü var mı acaba? Göremiyorum bir türlü. Bekliyorum, çıkmıyor, tekrar içeri giriyorum, mektup yazılan yerin önünde durmuş, elinde bir kâğıt dikkatle okuyor. Dikkat ediyorum, kâğıdın üst tarafında *Palas* kelimesi yazılı bir otel pusulası; matbû. Baştan aşağı dikkatle süzüyor. Yabancı herhalde kadın, parası bitti, yahut kaldığı otelin hesabı sandığından fazla çıktı, bir tanıdığına para göndermesi için mektup yazdı, döviz işleri içinde kim bilir ne sıkıntısı vardır diye düşünüyorum. O hiç farkında değil. Kâğıdı daha iyi görebilmek için gözlerinin hizasına kaldırmış, birtakım hesapların içine dalmış. Aklımdan onun beline kolumu dolayıp saçlarını koklamak geliyor. Ne kadar şaşırır kim bilir... Bağırır mı acaba?.. Bana tokat filan mı atar?.. Yoksa okşanan bir kedi gibi ronronlamaya mı başlar?.. On beş, on altı yaşlarındayken kimbilir ne âfetti?.. Çiçeğin balını kim aldı acaba?.. İki elim yakasında olsun namussuzun diyorum; içimde hakkı yenmişlerin isyanını duyuyorum... Belki de küçüklüğünde kibrit bacaklı sıska bir kızdı. Marlin Monroe da öyleymiş, okumuştum bir yerlerde. Yüzüne bakılmayacak kadar çirkindi belki de, sonra büyüdü, vücudu geliştikçe gizli güzellikler meydana çıkmaya başladı... İlk defa kiminle öpüştü acaba?.. Kaç yaşındayken oldu o iş? Merak ediyorum, o iş nasıl oldu? Sevgilisiyle mi yaptı o işi, yoksa kocasıyla mı?.. O mu aldı çiçeğin balını ilk önce?.. Belki de öküzün biriydi. O güzel bacakları saatlerce, günlerce sevip okşadı mı?.. Her taraflarından onlara baktı mı?.. Onların gergin derile-

ri üzerinde hafif hafif parmaklarını gezdirdi mi?.. Vücudunda bir ürperti dolaştırmıştır herhalde erkeğin parmaklarının cildine dokunuşu!.. Isırdı, tırmaladı mı?.. Ne yaptı acaba?.. Yanına yaklaşıp kolumu beline dolasam, saçlarını koklasam, sonra kendimi yere atıp bacaklarının, eteklerinin loşluğu içinde kayboluşlarını seyreteyim. Herhalde döverler beni. Bir temiz dayak atarlar, polis filan gelir; dört başı mamur bir rezalet çıkar!.. Bu kadın; bu genç olmayan bu kadın neden beni bu kadar çekti?.. Bacaklarının güzelliği yüzünden mi?.. Benden yaşlı muhakkak; otuz beşinde var. Ama neden çekici bu kadar?.. Nasıl oluyor da bu kadar güzel bacaklara sahip olabiliyor, onların sahibi kendisi çünkü, istese onlar onu cennete götürür?.. Gençliğinde bir bale grubunda filandı belki. Ama bacakları adaleli de değil. Son derece yumuşacık, ölçülü; şekli bozan hiçbir sertlik yok. Kuğunun boynu kadar yumuşacık cilt incecik çorabın altından görünüyor... Çoraplarının topukları koyu renk üçgenlerle bitiyor, bayılıyorum o üçgenlere!.. Evinden çıkarken çoraplarının çizgisini tam ortaya getirmek için kim bilir aynanın karşısında ne kadar uğraştı... Onu arkası aynaya dönük çorap çizgilerini düzeltirken görüyorum; ne güzel manzaradır o yarabbim!.. Çorap çizgileri sağa sola kaçmış kadınlardan nefret ederim. Neden dikkat etmezler acaba, eğri bir çorap çizgisinden daha kötü ne olabilir?.. Eğri bir bacak mı, belki; belki de değil... Çünkü bacağın eğri veya düz olması onun kendi elinde değil. Çorap çizgileri düzgün bir kadına karşı içimde hemen bir sevgi duyarım, onları ben göreyim diye düzeltti gibi gelir bana!.. Çorap çizgisi eğri kadınlara da kızarım, hem öyle kızarım ki dövmek, dayak atmak gelir içimden, mahsus yapıyorlar, beni kızdırmak, çileden çıkarmak için yapıyorlar zannederim... Bazıları da çizgisiz çorap giyerler... Onlara da kızarım. Güveniyorsanız kendinize çizgili çorap giyin derim içimden; bakalım tam ortaya getirebilecek misiniz çizgisini!.. Bununki tam ortada, ne sağa ne sola, bir milimetre bile kaçmamış. Yanına gidip teşekkür etsem, teşekkürlerimi *arzetsem* di-

yorum. Bana gösterdiği bu saygıdan, bu iyi kalpliliğinden ötürü bacaklarını ellerimle okşasam, baldırlarını, kalçalarını parmaklarımın ucuyla öpsem diyorum... O hiçbir şeyin farkında değil, elindeki pusulayı okuyor, bilmez ki, nereden bilecek, içimden geçenlerden haberi yok ki!..

BAYAN BIXBY ve ALBAY'IN KÜRKÜ

Roald Dahl

Amerika, kadınlara sonsuz olanaklar sunan bir ülkedir. Kadınlar, şimdiden, ulusun toplam gelirinin yüzde seksen beş kadarını ele geçirmiş bulunmaktadır. Boşanma, ayarlanması zahmetsiz, unutulması kolay, kârlı bir iş alanıdır günümüzde; gözünü para bürümüş dişiler, dilediklerince evlenip boşanabilmekte ve bu yoldan kazandıkları parayı astronomik rakamlara yükseltebilmektedirler. Kocanın ölümü de doyurucu ödüller getirdiğinden, bazı hanımlar daha fazla bu yöntemle bel bağlamaktadırlar. Bekleme döneminin fazla uzun sürmeyeceğini bilirler, fazla çalışma ve yüksek tansiyon adamcağızın yakasına er geç yapışacak, zavalılık, elinde amfitamin şişesi, öbür elinde yatıştırıcı haplarla çalışma masasına yığılacaktır.

Genç Amerikalı erkekler, kuşaklar boyu, bu ürkütücü boşanma ve ölüm şablonu karşısında asla yılgınlığa kapılmamışlardır. Boşanma oranları yükseldikçe, hevesleri daha bir bilenmektedir. Bu gençler, fareler gibi, daha ergenlik çağına erişmeden evlenmektedirler ve otuz altı yaşına vardıklarında çoğu, en az iki sabık zevcenin bakımıyla yükümlüdür. Bu hanımları alışageldikleri yaşam düzenine göre yaşatmak için erkeklerin köle gibi çalışmaları gerekmektedir, ki zaten tam anlamıyla köledirler. Ama yıllar sonra, zamansız bastıran orta yaş eşliğine vardıklarında, düş kırıklığına ve korkuya benzer bir duygu kaplar içlerini usuldan, akşamları kulüplerde ya da barlarda buluşma, viskilerini içip haplarını yutarak birbirlerini çeşitli öykülerle oyalama alışkanlığını kazanırlar.

Bu öykülerin ana teması asla değişmez. Her zaman üç başkişi vardır: koca, karısı ve alçak herif. Koca, dürüst, işine düşkün, iyi bir aile babasıdır. Karısıysa, uyanık, düzenbaz, bir erkek delisi ve söz konusu alçak herifle eninde sonunda bir dümen çevirmenin peşinde. Koca o kadar temiz yüreklidir ki, karısından kuşkulanan aklına bile gelmez. Kocanın geleceği karanlıktır. Zavalılık bir gün işin aslını öğrenebilecek midir? Yoksa yaşamı süresince boynuzlanacak mıdır? Evet, boynuzlanacaktır tabii. Ama durun bir dakika! Koca, hiç beklenmedik bir anda canavar karısının oyununu bozacak çünkü. Kadın bozuma uğramıştır işte, aptallaşmış, aşağılanmış, yenik düşmüştür. Barın çevresinde öyküye kulak veren erkekler hafifçe gülümserler, düş ürünü bu öyküden bir avuntu payı çıkarırlar.

Bu tür öyküler, mutsuz erkeğin hüsnü kuruntularıyla beslenen bu harika uydurmacalar, dilden dile dolaşmaktadır, ama çoğu, ağza alınmayacak kadar ahmakça, kâğıda geçirilemeyecek kadar düzeysizdir. Yine de içlerinden biri öbürlerine büyük bir fark atmaktadır, özellikle gerçek yaşamdan alınma bir öykü olduğu için. Dinginlik peşinde koşarken iki ya da üç ısırmış erkekler, pek tutarlar bu öyküyü, siz de onlardan biriyiseniz, hele öyküyü daha önce duymamışsanız, bayağı hoş-

nuza gidebilir gelişimi. Öykü "Bayan Bixby ile Albay'ın Kürk" diye bilinir ve aşağı yukarı şöyle geçer:

Bay ve Bayan Bixby, New York City'nin bir mahallesinde küçük bir katta oturuyorlardı. Bay Bixby, aylık geliri ortalama aşmayan bir diş doktoruydu. Bayan Bixby, ıslak dudaklı, iri, rı bir kadındı. Ayda bir kere, ama hep cuma ikindilerinde, Bayan Bixby, Pennsylvania Garı'ndan trene atlar, Baltimore'a ya da teyzesini yoklamaya giderdi. Geceyi teyzesinde geçirdikten sonra ertesi gün, kocasının akşam yemeğini yetiştirebileceği saatte New York'a, evine dönerdi. Bay Bixby, bu programı ailesiyle paylaşıyorlardı. Maude Teyze'nin Baltimore'da oturduğunu, karısının da bu yaşlı hanımı pek sevdiğini biliyordu, onlardan ayda bir buluşma hakkını esirgemesi düpedüz saçmaydı.

"Seninle birlikte gelmemi istemiyorsan git tabii," demişti Bay Bixby başlangıçta.

"Tabii ki istemiyorum sevgilim," demişti Bayan Bixby. "Senin teyzen değil ki o, benim teyzem."

Buraya kadar tamamdı.

Gelgelelim çok geçmeden, teyze özü, Bayan Bixby için genceceli bir yalan olmaya başladı. Alçak herif, Albay diye anılan bir beyin kimliğine bürünerek, çaktırmadan giriyordu öyküye ve kadın kahramanımız, zamanının daha büyük bölümünü Baltimore'da bu alçakla geçiriyordu. Çok zengindi Albay Kentin eteklerinde, sevimli bir evde oturuyordu. Çekinece kimsesi yoktu, ne karısı, ne ailesi, efendilerine bağlı, ağzı sık birkaç hizmetçi vardı, o kadar. Bayan Bixby'nin yokluğunda ata binerek, tilki avına çıkarak geçiriyordu günlerini.

Bayan Bixby ile Albay arasındaki bu tatlı ilişkiye yıllar gölge düşmedi. Öyle seyrek buluşuyorlardı ki -düşünürseniz- yılda on iki buluşma hiç de çok sayılmaz- birbirlerinden buluşmaları pek söz konusu değildi denebilir. Tam tersine, buluşmalar arasındaki uzun bekleme dönemi, yüreklerindeki sevgiyi daha da alevlendiriyor, her buluşma, coşkun, taptaze birleşme oluveriyordu.

Her keresinde, gara onu karşılamaya geldiğinde, "Haydin!" diye haykırırdı Albay. "İştahımı nasıl kabarttığını az kalsın unutuyormuşum, canım! Gel de ayaklarımız yere bassın artık!"

Böylece aradan sekiz yıl geçti.

Noel öncesiydi, Bayan Bixby Baltimore Garı'nda eve dönmek üzere New York trenini bekliyordu. Albay'dan demin ayrılmıştı ve bu buluşma en güzel buluşmaları olmuştu, tadı damagında kalmıştı. Zaten, özellikle son günlerde Albay'ın yanında keyfi hep yerinde oluyordu. Bu adam, ne yapıyor ediyor, Bayan Bixby'yi, tepeden tırnağa olağanüstü bir kadın, alışılmadık ustalıklar ve becerilerle donanmış büyüleyici bir kişilik olduğuna inandırıyor; evde bekleyen dişçi kocasıyla ilgisi yoktu, dişçi koca, bekleme odasında sessizce dergilere gömülüp sonsuza kadar beklemeye gün giymiş bir hasta gözüyle bakıyordu ona, arada bir, hele son zamanlarda binde bir girdiğinde o pembe parmaklarıyla hiç şaşmadan uyguladığı ince işkenceye katlanmasını bekliyordu yalnızca.

"Albay size bunu vermeme söyledi," dedi bir ses omuz başından. Döndüğünde, Albay'ın uşağını gördü, kara sarı, pörsük tenli bir cüceydi, elindeki kocaman, oldukça basık karton kutuyu uzatıyordu.

"Ne bu?" diye haykırdı Bayan Bixby eli ayağı birbirine dolaşarak. "Ne kocaman kutu bu böyle! İçinde ne var, Wilkins? Albay bir şey söyledi mi? Not yolladı mı bana?"

"Not yok efendim," dedi uşak ve uzaklaştı.

Trene biner binmez, kutuyu alıp kadınlar tuvaletine kapandı Bayan Bixby. Aman ne heyecanlıydı! Albay'dan bir Noel armağanı. Sicimi çözmeye davrandı.

"Bana kalırsa, şık bir giysi," dedi yüksek sesle. "Belki de iki tane. Ya da yığınla cicili bicili iç çamaşırı. Bakmayacağım. Yalnızca elimi sokup ne olduğunu anlamaya çalışacağım. Rengini kestirmeye çalışacağım, nasıl bir şey olduğunu. Ayrıca fiyatını."

Gözlerini sımsıkı yumup kutunun kapağını araladı. Bir elini içeri soktu. Üstteki ipek kâğıt geldi eline, hışırtıyı duydu. Bir

de zarfa ya da karta benzer bir şey vardı. Ona dokunmadı ipek kâğıdın altını yokladı telâşla, parmaklarını ince sarmaşık dalları gibi uzatarak.

"Tanrım!" diye haykırdı birden. "Olamaz!"

Gözlerini dört açarak kutudaki mantoya baktı. Sonra bir atılıştan kutusundan çıkardı onu. Kat kat açılan kürk, ipek kâğıda değerken nefis bir ses çıkarıyordu, sonunda havaya kaldı. rip boylu boyunca karşısında tuttuğunda, kürkün güzelliğinden soluğu kesildi.

Daha önce hiç böyle bir vizon görmemişti. Vizonda, değil mi? Tabii tabii. Ama asıl, rengi nefisti! Katışıksız bir siyah. Onu, siyah sanmıştı doğrusu; ama pencereye tuşup incelediğinde belli belirsiz bir mavi damar gördü siyahta, derin, dopdolu bir mavi kobalt mavisi. Çarçabuk etikete baktı. Şöyle yazıyordu yalnızca. YABANİ LABRADOR VİZONU. Başka hiçbir şey yoktu, nereden alındığını falan gösteren hiçbir şey. Bunu Albay akıl etmiştir, diye düşündü. İhtiyar tilki iz bırakmamaya özen göstermişti besbelli. Aferin. Ama bu kürk ne kadar ederdirdi acaba? Düşünemiyordu bile. Dört bin dolar mı, beş bin mi, altı bin mi? Herhalde daha fazla.

Gözlerini alamıyordu kürkten. Ama daha fazla bekleyemezdi. Üstündeki ucuz kırmızı paltoyu çıkarıp attı. Solukları hızlanmıştı ister istemez, gözleri iri iri açılmıştı. Tanrım, ne güzeldi kürkün bedenini sarmaladığını duymak! Hele iyice geriye kıvrılmış kapkalın, tok uçlarıyla o bol dökümlü kollar! Kürk kollarında hep dişi vizon kullanılır, geri kalan bölümdeyse erkek vizon demişti biri, ama kim? Joan Rutfiled olmalı; ama Joan, vizondan ne anlar, orası başka.

Görkemli siyah kürk, büyük bir uysallıkla oturmuştu bedene, ikinci bir deri gibi. Yaşasın! Ne garip bir duyguydu! Bayan Bixby aynaya baktı. İnanılmaz bir şeydi. Bütün kişiliği değişmişti ansızın, tepeden tırnağa hem de. Göz kamaştırıcıydı, parlaktı, zengindi, zekiymiş, karşı durulmaz bir kadındı, aynı anda hepsi idi. Ya bu duygunun verdiği güç! Bu kürkle canının

çektığı her yere gidebilirdi, herkes yaltaklanarak üşüşürdü çevresine. Sözcüklerle anlatılamazdı ki canım!

Bayan Bixby, hâlâ kutuda duran zarfa uzandı. Açtı zarfı, Albay'ın mektubunu çıkardı içinden:

"Bir keresinde vizonu çok sevdiğini söylemiştin, ben de sana bunu aldım işte. İyi cinstir, dediler. En içten dileklerimle sunduğum bir ayrılık armağanı olarak kabul et, lütfen. Kişisel nedenler yüzünden seninle bir daha görüşmeyeceğim. Hoşça kal, mutlu ol."

Hay Allah!

İşe bak!

Damdan düşer gibi, mutluluğun doruğundayken hem.

Albay yok artık demek.

Ne korkunç.

Onu nasıl özleyecekti.

Bayan Bixby, kürkün yumuşak, siyah tüylerini okşamaya başladı.

Sağ elinle verdiğini sol elinle...

Gülümsedi, mektubu buruşturup camdan dışarı atmak üzereydi ki kâğıdın arkasına bir şeyler çiziktirilmiş olduğunu farketti:

Not: Soranlara, o zarif, gönlü geniş teyzenin Noel armağanı olduğunu söylersin.

O anda Bayan Bixby'nin kaygan bir gülümsemeyle aralanmış dudakları lastik gibi büzülüverdi.

"Bu herif delirmiş düpedüz!" diye haykırdı. "Maude Teyze'de bu kadar para ne gezer? Bana asla böyle bir armağan veremez ki."

İyi, ama Maude Teyze etmemişse, kim armağan etmişti bunu?

Tanrım! Kürkü birdenbire karşısında görünce, bir an önce giyme telaşıyla bu önemli konuyu hepten unutmuştu.

Birkaç saat sonra New York'ta olacaktı. On dakika sonra da evinde, kocası onu karşılayacaktı, Cyril gibi köklerin, kesiciler, dişlerin, çürüklerin boğucu dünyasında kapalı kalan bir erkek bile, bir hafta sonundan altı bin dolarlık bir vizon kürkle dönüp kapıdan güle oynaya giren karısına birkaç soru sorardı er azından.

Aklımdan ne geçiyor biliyor musun, dedi kendi kendine. O allahın cezası Albay bunu bilerek yaptı gibime geliyor, sırf bana acı çektirmek için. Yoksa Maude Teyze'nin bunu alacak parası olmadığını bal gibi biliyordu. Kürkü evde saklayamayacağını biliyordu.

Gelgelelim şu anda kürkten ayrılmak ölüm gibi geliyordu Bayan Bixby'ye.

"Bu kürk benim olmalı!" dedi yüksek sesle. "Benim olmalı bu kürk! Benim olmalı!"

Peki canım. Kürk senin olacak. Yeter ki serinkanlılığı elden bırakma. Sakin ol ve düşünmeye başla. Sen zeki bir kadın değil misin? Daha önce de uyuttun onu. Herif, olaylara at gözlüğüyle bakıyor, biliyorsun. Öyleyse sakin ol, düşün. Daha çok zamanın var.

İki buçuk saat sonra Bayan Bixby Pennsylvania Garı'nda trenden indi, koşarak çıkış kapısına yöneldi. Eski kırmızı palatosunu giymişti yine, kutu kolundaydı. Bir arabaya el etti.

"Şoför bey," dedi, "buralarda bu saatte dükkânı kapatmış bir rehinci var mıdır acaba?"

Direksiyonun başındaki adam kaşlarını kaldırdı, dönüp ona baktı alayla.

"Altıncı Cadde'de sürüyle," dedi.

"Lütfen, gördüğünüz ilk dükkânda durun, olur mu?"

Arabaya atladı, oradan uzaklaştı.

Çok geçmeden araba, girişine üç pirinç top asılmış bir dükkânın önünde durdu.

"Bir dakika bekleyin burada," dedi Bayan Bixby şoföre, arabadan inip dükkâna daldı.

Tezgâhın üstünde dev bir kedi kıvrılmış, beyaz bir çanakta-ki balık kafalarını yiyordu. Bayan Bixby'ye ışıl ışıl sarı gözleriyle baktı, sonra dönüp yine yemeye koyuldu. Bayan Bixby, tezgâhın başında, kediden olabildiğince uzakta dikilip, birinin gelmesini beklerken kol saatlerini, pabuç tokalarını, mineli broşları, eski dürbünleri, kırık gözlükleri, takma dişleri gözden geçirdi. Neden hep dişlerini rehin bırakırlar, diye düşündü.

"Buyrun?" dedi tefeci, dükkânın arkasındaki karanlık bir bölmeden çıkarak.

"İyi akşamlar," dedi Bayan Bixby. Kutunun sicimini çözme-ye başladı. Adam, kedinin yanına gitti, onun sırtını okşadı uzun uzun, kedi balık kafalarını yemeyi sürdürdü.

"Benimki de ne sarsaklık değil mi?" dedi Bayan Bixby. "Durup dururken cüzdanımı düşürmüşüm, bugün de cumartesi, bütün bankalar pazartesiye kadar kapalı, ne yapıp yapıp hafta sonu için para bulmalıyım. Bu oldukça değerli bir kürk, ama karşılığında fazla para istemiyorum. Pazartesiye kadar idare etsin beni yeter. O gün gelir kürkü alırım."

Adam, ses çıkarmadan bekliyordu. Ama Bayan Bixby kürkü çıkarıp da boylu boyunca tezgâhın üstüne serince, kaşlarını kaldırdı birden, kediyi okşamayı bırakıp o yana seğırtti. Kürkü aldı, önüne tutup inceledi.

"Keşke bir saat ya da bir yüzük olsaydı üstümde," dedi Bayan Bixby, "onu verirdim. Ama bundan başka hiçbir şeyim yok şu anda." İnansın diye parmaklarını gösterdi adama.

"Yeni görünüyor," dedi adam, yumuşacık kürke parmakla-rını gömerek.

"Tabii yeni. Dedim ya, yalnızca pazartesiye kadar götürecek para gerek bana. Elli dolara ne dersiniz?"

"Elli dolar veririm."

"Değeri bunun yüz katı aslında, ama biliyorum ben gelene kadar kürküme özenle bakacağınızı."

Adam bir çekmeceye yürüdü, bir makbuz çıkarıp tezgâhın üstüne koydu. Makbuz, bavul saplarına ilâştirilen etiketleri an-dırıyordu. Tıpatıp aynı biçimde, aynı boyda, aynı cins kaba-kahverengi kâğıttandı. Koparıldığında parçalar birbirine tam-tutsun diye ortası zımbalıydı.

"Ad lütfen?" dedi adam.

"Ad yazmayalım. Adres de."

Adamın duraladığını, noktalı boşlukları dolduran kaleminin kalakaldığını fark etti Bayan Bixby.

"Adla adresi yazmanız şart değil, değil mi?"

Adam omuz silkti, başını salladı, kalem alt satıra indi.

"Vermemeyi uygun görüyorum da," dedi Bayan Bixby. "Ba-zı kişisel nedenlerden ötürü."

"O zaman bu makbuzu düşürmemeye bakın."

"Neden düşürecekmişim canım?"

"Biliyorsunuz, makbuzu bulan, buraya gelip rehin bırakılan eşyaya sahip çıkabilir."

"Evet, evet, biliyorum."

"Makbuz numarasının tutması bile yeterlidir."

"Biliyorum, evet."

"Eşyanın tanımı bölümüne ne yazmamı istiyorsunuz."

"Tanımlamasak da olur, sağolun. Gerekmez. Siz ödünç aldı-ğım miktarı yazın, o kadar."

Kalem yine duraladı, EŞYANIN CİNSİ yazısının karşısındaki noktalı bölümde gezindi.

"Bence eşyayı tanımlamanız daha doğru olur. Makbuzu sat-mak isterseniz, işinize yarar. Belli olmaz, bakarsınız, elden çı-karmak istersiniz."

"İstemem."

"Zorunda kalabilirsiniz. Sık başa gelen bir şey."

"Bakın," dedi Bayan Bixby. "Benim beş parasız kaldığımı sanıyorsanız, yanıyorsunuz. Cüzdanımı düşürdüm, hepsi bu. Anlaşıldı mı?"

"Öyleyse sizin dediğiniz gibi olsun," dedi adam. "Kürk sizin nasılsa."

O anda bir şey takıldı Bayan Bixby'nin kafasına. "Söyleyin bana," dedi. "Makbuzumda tanım bölümü boş bırakılırsa, döndüğümde bana kürkümü vereceğinizi, yerine başka bir şey kalamayacağınızı nereden bilebilirim?"

"Deftere geçiriyoruz."

"Ama benim elimde bir numara var yalnızca. Yani isteseniz, bir paçavra da tutuşturabilirsiniz elime, değil mi?"

"Tanım bölümünü doldurmak istiyor musunuz, istemiyor musunuz?" diye sordu adam.

"İstemiyorum. Size güveniyorum."

Adam, makbuzun iki parçasındaki EDERİ bölümünün karşısına "elli dolar" yazdıktan sonra makbuzu ortadan kopardı, alttaki parçayı tezgâhın üstüne itti. Ceketinin iç cebinden bir cüzdan çıkartarak beş tane on dolarlık aldı içinden. "Faiz, ayda yüzde üçtür," dedi.

"Peki, peki. Teşekkürler. Kürkümü iyi bakarsınız, değil mi?"

Adam başını salladı, soruyu cevaplamadı.

"Kutusuna yerleştireyim mi?"

"Yoo," dedi adam.

Bayan Bixby döndü, dükkândan çıktı, arabanın beklediği caddeye yürüdü. On dakika sonra evindeydi.

"Sevgilim," dedi eğilip kocasını öperken. "Özledin mi beni?"

Cyril Bixby gazetesini bıraktı, kolundaki saate baktı. "Altıyı on iki dakika geçiyor," dedi. "Geciktin biraz."

"Sorma. Şu trenler yok mu. Maude Teyze her zamanki gibi gözlerinden öpüyor. Bir kadeh atmaya can atıyorum, ne dersin?"

Dişçi koca, gazetesini düzgün bir dikdörtgen yapıp katladı, koltuğun koluna bıraktı. Ayağa kalkıp camlı dolaba doğru yürüdü. Karısı, odanın ortasında durmuş eldivenlerini çıkarıyor, onu tartarak ne kadar beklemesi gerektiğini kestirmeye çalışıyordu. Kocasının sırtı dönüktü, şişeden cin doldururken yüzünü içki ölçeğine iyice yaklaştırmış, bir hastasının ağzını incelemesi gibi iki büküm olmuştu.

Albay'dan sonra Bayan Bixby'nin gözüne hep böyle ufa tefecik görünmesi ne garipti. Albay iri yarıydı, kılıydı, yan sokuldun mu teni yaban turpu kokardı hafiften. Buncağı sipsinin tekiydi, kemik yığınıydı canım, bir de titizdi ki, solu hastalarına hoş gelsin diye ara sıra ağzına attığı nane şeker ri dışında hiçbir şey kokmazdı.

"Bak, vermut ölçmek için ne aldım," dedi Bay Bixby cam pü havaya kaldırarak. "Bununla milimi milimine karıştırıyorum içkileri."

"Ne akıllısın sevgilim."

Bu giyiniş biçimini değiştirmesi için kollarını sıvamalıydı dedi Bayan Bixby kendi kendine. Takım elbiseleri gülünçtü de öte. Doğru, bir zamanlar kendisi de sevmişti bu takımları yüksek klapalı, altı düğmeli Edward ceketleri, oysa şimdi gülünç geliyorlardı. Soba borusunu andıran daracık pantolonları da. Bu tür kılıklar, giyenden özel bir yüz isterdi, nerde Cyril'inde o yüz! Cyril'in suratı kemikli, uzundu, burnu dar, çene sivriydi, bedene iyice oturan eski moda giysiler giyince Sander Weller'in karikatürlerine benziyordu. Ola ki kendisi Be Brummel'e benzediğini sanıyordu. Kadın hastalarını karşılamak, beyaz gömleğinin düğmelerini iliklememeye, alttaki giyiye şöyle bir göz atmalarını sağlamaya çalıştığı ortadaydı; yoldan, onlara eski bir kurt olduğunu çitlatmak istiyordu. Ar Bayan Bixby yutmuyordu bu numaraları. O parlak tüyler hıyutturmamacaydı. Hiçbir anlamları yoktu. Yarısı dökülmüş tüyleriyle terasta salınan yaşlı bir tavuskuşunu hatırlatıyordu kocasının. Ya da kendi kendini dölleyen ahmak çiçekleri, kara hindibalar gibi. Kara hindiba çiçeğinin döllemesi, tohumlarının döllemesi, ralanmış düzenine hiç bağlı değildir ki, o parlak, sapsarı tapyapraklar, boşa harcanmış bir zamandır yalnızca, kof bir bükür, bir aldatmaca. Neydi biyologların kullandığı sözcük? Süksesüel. Kara hindiba da öyle işte. Ona bakarsan, su pirelerinin yaz kuluçkaları da öyle. Lewis Carroll'un kulağı çınlası diye düşündü; su pireleri, kara hindiba ve dişçiler.

"Teşekkür ederim canım," dedi martiniyi alırken, kucagında çantası sedire kuruldu. "Dün gece sen ne yaptın bakalım?"

"Yazıhanede kalıp birkaç kalıp döktüm. Ayrıca son günlerin faturalarını deftere geçtim."

"Aşkolsun Cyril, bence bu tür ıvır zıvır işleri başkalarına bırakmanın zamanı geldi de geçiyor. Sen çapta birinin yapacağı işler değil bunlar. Neden kalfaya bırakmıyorsun kalıp işini?"

"Ben yapmazsam içime sinmez. Döktüğüm kalıplarla övünürüm ben."

"Biliyorum canım, kusursuz kalıplar döküyorsun. Dünyada senin üstüne bir dişçi daha yoktur bu konuda. Ama kendini böyle yiyip bitirmeni istemiyorum. Peki, Pulteney denen kadın neden tutmuyor defterleri? Bir işi de bu değil mi?"

"Tutuyor canım. Ama fiyatları önce benim kararlaştırmam gerek. Hastalardan hangisinin zengin, hangisinin yoksul olduğunu bilemez ki."

"Bu martiniye diyecek yok," dedi Bayan Bixby kadehini sehpaye bırakarak. "Gerçekten nefis." Çantasını açarak mendilini çıkardı, sümkürecekmiş gibi yaptı. "Şuna bak!" diye haykırdı gözü sanki makbuza ilişince. "Sana göstermeyi unuttum! Demin buldum bunu, bindiğim arabanın koltuğunda. Üstünde bir numara var, belki de piyango bileti falandır diye düşündüm, atmadım."

Küçük kahverengi kâğıt parçasını kocasına uzattı; kocası parmaklarında evirip çevirerek, her açıdan bakarak uzun uzun inceledi kâğıdı, başa dert açabilecek bir dişi incelercesine.

"Bunun ne olduğunu biliyorsun, değil mi?" dedi yavaşça.

"Hayır canım, bilmiyorum."

"Bir rehin makbuzu bu."

"Ne dedin?"

"Rehincinin verdiği bir makbuz. Dükkânın adı ve adresi de şurada işte, Altıncı Cadde'de bir yerde."

"Yapma, bunu hiç beklemiyordum doğrusu, düş kırıklığına uğradım. Tam büyük çekilişe içimi hazırlamışken..."

"Düş kırıklığına uğraman için hiçbir neden yok," dedi Cyril Bixby. "Aslına bakarsan, çok eğlenceli olabilir."

"Nasıl eğlenceli canım?"

Cyril Bixby karısına rehin makbuzlarına ilişkin bütün ayrıntılı bilgileri verdi, makbuzu bulan kişinin rehin bırakılan eşya ya sahip çıkabileceğini özellikle vurguladı. Söylev bitene kadar ses çıkarmadan dinledi Bayan Bixby.

"Sence," dedi, "sahip çıkmaya değer bir şey midir bari?"

"Bence araştırmaya değer. Şuradaki elli dolar yazısını görüyor musun? Anlamı ne, biliyor musun?"

"Hayır canım, neymiş?"

"Rehin bırakılan eşyanın oldukça değerli olduğunu gösteriyor kesinlikle."

"Elli dolar ettiğini yani?"

"Beş yüz dolar ettiğini desek."

"Beş yüz mü!"

"Anlamıyor musun?" dedi kocası. "Bir tefeci sana gerçeğin değerini yüzde onundan fazla bir kuruş ödemez."

"Hay Allah! Hiç bilmiyordum."

"Bilmediğin bir sürü şey var, şekerim. Şimdi beni dinle. Eşya sahibinin adı ve adresi yazılmadığına göre..."

"Ama kimin olduğunu belirten bir şey vardır herhalde."

"Hiçbir şey yok. Sık rastlanan olaylardan. Bazı kimseler, rehinciye gittiklerinin bilinmesini istemezler. Utanırlar."

"Makbuz bizde kalabilir demek istiyorsun."

"Tabii. Artık bizim o."

"Benim yani," dedi Bayan Bixby sertçe. "Ben buldum."

"Ne farkı var şekerim? Önemli olan, ne zaman istersek elli doları bastırıp onu alabileceğimiz. Ne diyorsun bu işe?"

"Çok hoş!" diye haykırdı Bayan Bixby. "İnsanın yüreği ağzına geliyor, ne olduğunu bile bilmiyoruz daha, düşünsene. Her şey olabilir, değil mi Cyril? Akla ne gelirse!"

"Olabilir tabii ama bana sorarsan bir yüzük ya da bir saat olsa gerek."

"Ama ya gerçek bir servetse? *Gerçekten* antika bir şeyse, harika bir vazoya da ne bileyim bir Roma heykeli gibi."

"Ne olduğunu kestiremeyiz, şekerim. Bekleyip görmekten başka çaremiz yok."

"Ne müthiş bir şey! Ver şu makbuzu bana, pazartesi sabahı kalkar kalkmaz gidip öğreneyim."

"Ben gitsem daha iyi."

"Olmaz!" diye haykırdı Bayan Bixby. "Bu işi bana bırak."

"Doğru olmaz. İşe giderken ben uğrarım dükkâna."

"Ama makbuz *benim!* *Lütfen*, bana bırak bu işi Cyril! Neden bütün keyfi sen çıkartacakmışsın?"

"Sen bu rehincileri bilmezsin ki canım. Kandırabilirler seni kolaylıkla."

"Hiç de kandıramazlar, söz veriyorum sana. Ver makbuzumu lütfen."

"Ayrıca cebinde elli dolarının olması gerek," dedi Cyril Bixby gülümseyerek. "Eşyayı teslim etmeden önce elli doları nakit olarak ödemeni isterler."

"Var elli dolarım, yani galiba var o kadar."

"Yine de sen karışmasan işe daha iyi olur bence, darılma ama."

"Ama Cyril, *ben buldum* o makbuzu. Benim o. Ne olursa olsun benim sayılır, değil mi?"

"Tabii senin sayılır canım. Bu kadar sinirlenmene ne gerek var?"

"Sinirli değilim, heyecanlandım o kadar."

"Galiba yalnızca erkeklerin kullandığı bir şey olabileceği hiç aklına gelmedi, bir cep saati sözgelimi yada bir çift kol düğmesi. Rehincilere yalnız kadınlar başvurur diye bir kural yok biliyorsun."

"Öyle bir şeyse sana Noel armağanı olarak veririm," dedi Bayan Bixby yüce gönüllülükle. "Seve seve. Ama kadın eşyasıysa benim olacak. Anlaştık mı?"

"Akla çok yakın bir öneri. Almaya gittiğimde sen de gelse-ne benimle."

Bayan Bixby tam evet diyecekken dilini tutmayı başardı. Kocasının yanında bildik bir müşteri gibi karşılanması doğaldı.

"Yok canım," dedi yavaşça. "Gelmeyeyim ben. Evde kal sonucunu beklemek daha heyecanlı olacak. Bari ikimizin de işi ne yaramayacak bir şey çıkmasa."

"Bak bunda haklısın işte," dedi kocası. "Elli dolar etmediğini düşünürsem elimi sürmem tabii."

"Ama demin beş yüz dolar eder demiştin."

"Eder gibime geliyor. Merak etme."

"Ah Cyril, elim ayağın birbirine dolaşıyor! Ne heyecanlı değil mi?"

"Eğlenceli olduğu kesin," dedi Bay Bixby makbuzu yelek cebine atarak.

İple çekilen pazartesi sabahı sonunda geldi çatı, kahvaltıda sonra Bayan Bixby kocasını sokak kapısına kadar geçirdi. Paltosunu giymesine yardım etti.

"Kendini çok yorma sevgilim," dedi ona.

"Yormam peki."

"Altıda mı gelirsin?"

"Herhalde."

"Şu rehinciye uğrayacak zaman bulabilecek misin?" diye sordu.

"Hay Allah, unuttum gitti. Bir arabaya atlayıp önce orayı gideyim. Yolumun üstünde nasılsa."

"Makbuz yanında, değil mi? Düşürmüş olma da."

"Sanmam," dedi Bay Bixby cebini yoklayarak. "Burada."

"Yanında yeteri kadar para var mı?"

"Ucu ucuna."

"Bak sevgilim," dedi Bayan Bixby kocasına yaklaşıp zate düzgün bağlanmış boyunbağını düzelterek. "Güzel bir şeyse beğeneceğimi sandığın bir şey yani, işyerine gider gitmez bana telefon et, e mi?"

"İstiyorsan ederim tabii."

"Huyumu bilirsin, Cyril, nedense içimde senlik bir şeymiş gibi bir duygu var. Keşke öyle olsa."

"Çok cömertsin, sevgilim. Fırlamalıyım artık, gecikiyorum."

Bir saat kadar sonra telefon çaldığında, Bayan Bixby bir koda yetmişti, zilin ilk çalışı kesilmeden kapı telefonu.

"Aldım!" dedi Bay Bixby.

"Aldın ha! Ay Cyril, neymiş? Doğru dürüst bir şey mi bari?"

"Doğru dürüst ne demek!" diye haykırdı. "Olağanüstü bir şey! Bekle de gör. Bayılacaksın!"

"Neymiş, söylesene sevgilim? Hadi çabuk ol!"

"Şanslı bir kadınsın doğrusu."

"Bana göre bir şey öyleyse?"

"Tabii sana göre. Böyle bir şeyin elli dolarlık karşılığında rehlin bırakılmasını aklım almıyor. Her kimse, çıldırmış düpe düz."

"Cyril! Geveleyip durmasana! Heyecandan çatlıyorum."

"Görünce çıldıracaksın asıl."

"Ne peki?"

"Bir tahmin yürüt bakalım."

Bayan Bixby duraladı. Aman dikkatli ol, dedi kendi kendine. Şu anda çok dikkatli olmalısın.

"Bir gerdanlık," dedi.

"Bilemedin."

"Elmas bir yüzük."

"Daha yakınına bile gelemedin. Sana bir ipucu vereyim. Giyebileceğin bir şey."

"Giyebileceğim mi? Şapka gibi bir şey mi yani?"

"Hayır hayır, şapka değil," dedi Bay Bixby bir kahkaha atarak.

"Cyril, n'olursun! Neden söylemiyorsun?"

"Sürpriz olsun istiyorum da ondan. Akşam eve gelirken getiririm."

"Hayır, efendim! Olmaz! Çıkıp dosdoğru oraya geliyorum armağanımı almaya."

"Gelmesen daha iyi olur."

"Saçmalamasana sevgilim. Neden gelmeyecekmişim ki?"

"İşim başımdan aşkın da ondan. Sabah programımı altüst edeceksin. Zaten yarım saatlik bir gecikme var."

"Öyleyse öğle tatilinde gelirim. Olur mu?"

"Öğle tatili yapmayacağım. O kadar istiyorsan, bir buçukta gel, o saatte bir sandviç atıştıracağım. Hadi, hoşça kal."

Saat tam bir buçukta, Bayan Bixby, kocasının işyerindeydi, zili çalıyordu. Kocasını beyaz dişçi gömleğiyle kapıyı kendi açtı.

"Ah Cyril, öyle heyecanlıyım ki!"

"Tabii olacaksın. Ne kadar şanslı bir kadınsın, biliyor muydun?" Koridordan geçip muayene odasına girdiler.

"Siz öğle yemeğine çıkın isterseniz, Bayan Pulteney," dedi Bay Bixby, dişçi gereçlerini sterilizatöre yerleştiren yardımcısına. "Döndüğünüzde bitirirsiniz." Kızın çıkmasını bekledi, sonra giysilerini astığı dolaba doğru yürüdü, parmağını uzattı. "İşte şuracıkta," dedi. "Şimdi yum gözlerini bakalım."

Bayan Bixby denileni yaptı. Uzun bir soluk alarak tuttu so-luğunu, izleyen sessizlikte kocasının dolabının kapısını açtığı-nı duydu: Dolapta asılı giysiler arasından biri çıkarılırken, yu-muşacık bir hışırtı duyuldu.

"Hadi bakalım! Gözlerini açabilirsin artık."

"Yüreğim kaldırmıyor," dedi Bayan Bixby gülerek.

"Hadi canım. Azıcık arala gözlerini."

Utanarak, hafifçe kikirdeyerek bir gözünü azıcık açtı Bayan Bixby, karşısında durup havaya bir şey kaldıran beyaz göm-lekli adamın bulanık karaltısını görebilecek kadar.

"Vizon!" diye haykırdı Bay Bixby. "Sahici vizon!"

Tılsımlı sözcüğü duyar duymaz gözlerini hemen açtı ve ay-nı anda, kürkü kucaklamak için bir adım öne çıktı.

Ama kürk falan yoktu ortada. Kocasının elinden saçma sa-pan bir kürk parçası, bir atkı sarkıyordu.

"Gözlerin bayram etsin!" dedi Bay Bixby, kürk parçasını onun yüzüne doğru sallayarak.

Bayan Bixby, bir eliyle ağzını örttü, adımları geri geri gitti. Çılgılığı koyuvereceğim şimdi, dedi kendi kendine. Biliyorum. Bas bas bağıracağım.

"Neyin var sevgilim? Beğenmedin mi yoksa?" Bay Bixby kürkü sallamayı bıraktı, gözlerini karısına dikti, bir şey söylemesini bekledi.

"Beğenmez miyim," diye kekeledi. "Şey ben... Şey... çok güzel tabii... Çok beğendim."

"Bir an soluğun kesildi, değil mi?"

"Doğru kesildi."

"En iyi cinsi," dedi. "Rengi de çok güzel. Biliyor musun, şekerim, böyle bir şeyi bir mağazadan almaya kalksan en azından iki yüz ya da üç yüz dolar ödemen gerekirdi."

"Kuşkum yok."

Kürk iki parçaydı, iki tane daracık uyuz kürk; hayvanların kafaları yerinde duruyor, gözboşluklarına boncuklar yerleştirilmiş, küçücük patileri aşağı doğru sarkıyor. Biri, öbürünün kuyruğunu ağzına almış, ısıyor.

"Alsana," dedi kocası. "Dene bir bakalım." Eğildi, atkıyı karısının boynuna doladı, bir adım gerileyerek keyifle süzdü onu. "Mükemmel. Sana da pek yakıştı. Vizon, öyle herkesin harcı değildir."

"Değildir tabii."

"Sen en iyisi alışverişe çıkarken kullanma bunu, bizi milyoner sanırlar yoksa, iki kat para isterler."

"Unutmamaya çalışırım, Cyril."

"Korkarım başka bir Noel armağanı alamam sana artık. Zaten elli dolarlık bir armağan almayı hiç düşünmemiştim."

Döndü, musluğa giderek ellerini yıkamaya başladı. "Hadi, şimdi koş da şöyle güzel bir öğle yemeği ısmarla kendine. Seni ben götürmek isterdim, ama bizim ihtiyar Gorman bekleme odasında nicedir, protezinin ayağı kırılmış."

Bayan Bixby kapıya doğru yürüdü.

"Öldüreceğim o tefeciye," dedi kendi kendine, "şimdi doğrudan dükkâna gidip bu iğrenç atkıyı yüzüne çarpacağım, kürkümü geri vermeyi kabul etmezse de öldüreceğim onu."

"Sana bu gece gecikeceğimi söylemiş miydin?" dedi Cyril Bixby, bir yandan ellerini yıkarken.

"Hayır."

"Görünüşe bakılırsa sekiz buçuğu bulacak çıkmam en azından. Hatta dokuzu."

"Peki. Hoşça kal." Bayan Bixby kapıyı çarparak çıktı.

Aynı anda koridorda, sekreter Bayan Pulteney salınarak geçti önünden, yemeğe çıkıyordu.

"Ne nefis bir gün, değil mi?" dedi geçerken, ısıltı ısıltı bir gülümsemeyle. Seker gibi yürüyordu, çevresine hafif bir koku saçarak ve Albay'ın Bayan Bixby'ye armağan ettiği o güzelim siyah yah vizon kürkün içinde bir kraliçe gibiydi, gerçek bir kraliçe.

(Türkçesi: Tomris Uyar)

HÜR HAYVANAT BAHÇESİ

Charles Bukowski

BOKTAN işimi, odamı, (belki de) aklımı kaçırmama neden olan bir içki nöbetinden çıkmıştım. Geceyi parkta geçirmiştim. Günışığına karşı kusup beş dakika bekledikten sonra cebimdeki şarap şişesinin dibinde kalanı içtim. Amaçsızca şehirde dolaşmaya başladım. Yürürken olayların anlamını kavramaya başladığımı hisseder gibi oldum. Yanılıyordum tabii. Parkta uyumak insana yaramıyordu.

Bir süre yürüdüm. Açlıktan ölmenin ne kadar ilginç olacağını tasarlıyordum bir yandan. Yatıp ölümü bekleyebileceğim bir yere ihtiyacım vardı sadece. Topluma karşı kin duymuyordum. Onlardan biri olmadığım gerçeğini çoktan kabullenmiştim.

Şehir dışında buldum kendimi. Evler giderek seyreldi. Tarlalardan, küçük çiftliklerden geçiyordum. Hava sıcaktı, ceketimi çıkarıp koluma aldım, açlığım o kadar önemli değil ama kendimi hasta hissediyordum. Susamaya başladım. Ortalıkta sudan eser yoktu. Dün geceki düşüşümden yüzüm kanıyordu. Saçlarım darmadağınaktı. Susuzluktan ölmek, kolay ölüm listesinde girmez; bir bardak su istemeye karar verdim. İlk evi atladım. Soğuk bir görünümü vardı. Daha ilerde, üç katlı, geniş ve ağaçlı bir bahçesi olan bir evde karar kıldım. Kapiya yaklaşıca içeriden yoğun bir çiğ et ve sidik kokusu geldi burnuma. Ayrıca garip sesler duydum. Yine de evin bana sıcak gelen bir havası vardı. Zili çaldım.

Otuz yaşlarında bir kadın açtı kapıyı. Çok uzun, kızıl saçlı. Kahverengi gözleriyle bana baktı. Güzel kadındı. Dar bir koridorda ayağında çizmeler, açık pembe bir gömlek. Gözlerinde ne korku ne de endişe vardı.

“Evet?” dedi neredeyse tebessüm ederek.

“Susadım,” dedim. “Bir bardak su içebilir miyim?”

“İçeri gir,” dedi. Peşinden salona girdim.

Eski bir iskemleye iliştim. Suyu getirmeye mutfaka gitmiş. Öylece oturup beklerken, koridordan salona doğru bir şey koştuğunu duydum. Tam önümde bir daire çizdi, sonra durdu bana baktı. Bir orangutandı. Beni görünce sevinçle havalandı. Sıçramaya başladı. Birden kucığıma sıçrayıp, yüzünü yüzüme dayadı. Bir an gözlerini gözlerime dikti, sonra yüzünü geri çekti. Ceketimi kaplığı gibi yere atladı ve tuhaf sesler çıkararak koridordan koşup kayboldu.

Kadın mutfaktan dönüp suyu verdi.

“Adım Carol,” dedi.

“Benim Gordon,” dedim, “Ama artık önemi yok.”

“Neden?”

“Tükendim, bittim, anlıyor musun?”

“Alkol mü? Nedir?”

“Alkol,” dedim. “Bir de onlar.” Elimi duvarların ötesini imleyen bir şekilde sallayarak.

"Benim de *onlarla* başım dertte. Oldukça yalnız sayılırım."
"Bu koca evde yalnız mı yaşıyorsun?"
"Pek sayılmaz."
"Oh! Evet, o koca maymun ceketimi çaldı."
"Onun adı Bilbo. Kaçığın teki. Çok şekerdir."
"Ceketime ihtiyacım olacak bu akşam. Geceleri serin oluyor."
"Bu gece burda kalırsın, dinlenmeye ihtiyacın var."
"Dinlenirsem oyuna devam edebilirim. Gereksiz."
"Devam etmelisin bence. Açığı doğru ayarlarsan iyi oyundur."
"Sanmıyorum. Hem neden bana yardım edesin?"
"Ben de Bilbo gibi biraz kaçığım. Onlar öyle düşündü en azından. Üç ay tımarhanede kaldım."
"Atma," dedim.
"Atmıyorum," dedi. "İlk iş sana bir çorba kaynatacağım."
"Belediye," dedi daha sonra, "Beni çıkarmaya çalışıyorlar, mahkeme açtılar. Babam para bıraktı allahtan, savaşıyorum. Bana, hür hayvanat bahçesinin deli Carol'ı derler."
"Gazeteleri pek takip etmem. Hür hayvanat bahçesi mi?"
"Evet. Hayvanlara *âşığım*. İnsanlarla problemlerim var. Ama hayvanlarla gerçekten *bütünleşebilirim*. Bilemiyorum, gerçekten kaçığın biriyim belki de."
"Bence çok hoşsun."
"Gerçekten mi?"
"Gerçekten."
"İnsanlar benden korkuyorlar. Senin korkmadığına sevindim."
Kahverengi gözleri giderek büyüyordu. Konuştukça beraklaşıyorlardı.
"Kusura bakma, helaya gitmem lazım," dedim.
"Koridorun sonunda soldan ilk kapı."
"Tamam."
Koridorun sonunda sola döndüm. Kapı açıldı. Kalakaldım.

Duş perdesinin üstüne bir papağan tünemişti ve yerdeki kıl me boylu poslu bir kaplan uzanmıştı. Papağan oralı olmadı kaplan da sıkıntılı ve ilgisiz baktı. Hızla sola döndüm.

"Carol! Tanrı aşkına helada bir *kaplan* var."

"A, o mu? Miskin Joe. Zararsızdır."

"Bana bir kaplan bakarken nasıl işimi görürüm?"

"Aman gerzek sen de. Gel benimle."

Carol'ı takip ettim. Helaya girip kaplana, "Yürü miskin. Beyefendi senin yanında sıçamazmış. Onu yiyeyeğinden korkuyor," dedi.

Kaplan kılını bile kıpırdatmadı.

"Miskin! Bir daha tekrarlamayacağım. Üçe kadar sayıyorum. Yürü. Bir... iki... üç..."

Kaplan kılını kıpırdatmadı.

"Pekâlâ, *kendin* kaşındın."

Carol, kulağından tuttuğu gibi canavarı ayağa kaldırdı. Kendi tükürüp hırhıyordu. Ön dişlerini ve dilini gördüm. Carol tırmıyordu. Kaplanı dışarı çıkarıp, "Hadi bakalım, doğru odanala diye bağırdı.

Kaplan koridorun sonuna kadar yürüyüp yarım bir daire çizdi, sonra yere uzandı.

"*Miskin!* Odana dedim!"

Kaplan öyle baktı. Hareketsiz.

"Bu hergele iyice azıttı. Sert önlemler almam gerekiyor ama yapamıyorum. Çok seviyorum."

"Seviyor musun?"

"Tabii. Hayvanlarımın hepsini çok severim. Dinle, papağanı ne yapalım? Papağana tahammül edebilir misin?"

"Papağana katlanabilirim sanıyorum."

"Hadi öyleyse. İyi sıçmalar."

Kapıyı kapattı. Papağan gözlerini bana dikti, sonra, "Hadi öyleyse iyi sıçmalar," dedi. Sonra o sıçtı. Tam banyonun içine

O gece biraz daha konuştuk. Arada mideme iki öğün yemeliymişti. Rüyada mıydım, ölmüş müydüm, yoksa çıldırmış halim mi görüyordum, bilemiyordum.

Carol'ın her türden hayvanı vardı. Hepsi de evcilleştirilmişti. Hür bir hayvanat bahçesi.

Sıçma ve egzersiz saatleri vardı. Beşli altılı gruplar halinde dışarıya çıkarıyordu onları. Tilki, kurt, maymun, kaplan, panter, yılan; hayvanat bahçesine gitmişsinizdir işte. İşin tuhaf tarafı, hayvanlar kesinlikle birbirleriyle dalaşmıyorlardı. Karınlarının tok olması işe yarıyordu tabii. (Erzak faturası korkunçtu. Babalık sıkı para bırakmış olmalıydı.) Carol'ın sevgisi onları tatlı, sabit bir pasifliğe sokmuştu. Hayvanlar *hoşnuttular* anlayacağınız.

"Bak şunlara, Gordon. Ama gerçekten bak. İnsan nasıl sevmeyiz. *Kimildayışlarına* bak. Her biri ne kadar ayrı, ne kadar gerçek. İnsanlar gibi değiller. Kendi benliklerinde tatmin olmuşlar. Kaybolmamışlar. Asla çirkin değiller. Doğdukları gündeki kalite hâlâ var onlarda, doğdukları gün gibiler."

"Anlıyorum."

O gece uyku tutmadı. Elbiselerimi üstüme geçirip, yalın ayak salona yürüdüm. Görünmeden içeri bakabiliyordum. Donakaldım.

Carol sehpanın üstüne çırılçıplak yatmış, vücudunun alt kısmı aşağı sarkmıştı. Teninin ürpertici bir beyazlığı vardı. Hiç güneş görmemiş bir beyazlık. Dolgun göğüsleri özgür birer parçaydılar ve yükselme eylemini çağırıyorlardı. Göğüs uçları, çoğu kadınlarda olduğu gibi koyu renk değil pembe-kırmızı, alev gibi, ama daha pembe, neon. Tanrım, neon memeli kadın! Aynı renkteki dudakları rüyadaymış gibi aralanmış, *başı yana kaymış*, saçları kıvrılarak halıya dökülmüş. Teni *yağlanmış* hissini veriyordu. Diz, dirsek gibi hiçbir uç nokta yoktu sanki, yağ *düzgünlüğündeydi*. Dışarıya yönelen tek şey göğüs uçlarıydı ve vücuduna cinsini kestiremediğim bir yılan dolanmıştı. Yılanın çatallı dili göründü, sonra başı Carol'ın başının iki yanına yavaşça inip kalktı. Boynu kıvrık yılan doğrularak Carol'ın burnuna, ağzına, gözlerine baktı. Yüzünü içiyordu onun.

Odama geri döndüm. Ne talihli yılan diye düşündüm. Her kadını le kadın görmemiştim. *O gece zor uyudum.*

Sabah kahvaltısında Carol'a, "Hayvanlarına gerçekten âşık mısın galiba," dedim.

"Evet. Her birine," diye cevapladı.

Fazla konuşmadan kahvaltıyı sürdürdük. Carol daha da zelleşmişti. Pırıl pırıldı. Saçları canlıydı sanki. Her hareketinde sağa sola dalgalanıyor, pencereden giren güneş ışığı altında nefis renkler yansıtıyordu.

Gözleri iriydi. Korkusuz, şüphesiz, berrak, inanılmaz gökleri vardı. Her şeyi emiyor, her şeyi dışarı yansıtıyordu. İnsan hayvan karışımı bir şeydi o.

"Dinle," dedim. "O maymundan ceketimi alabilirsen yarı çıkmalıyım."

"Gitmeni istemiyorum," dedi.

"Beni hayvanat bahçene mi katmak istiyorsun?"

"Evet."

"Ama ben insanım, biliyorsun."

"Evet ama bozulmamışsın. Onlardan farklısın. Senin için hâlâ yüzen bir şeyler var. Onlar kaybolmuş, sertleşmiş. Sen kaybolmuşsun ama sertleşmemişsin. Bulunmaya ihtiyacın var."

"Diğer hayvanların gibi sevmek için biraz yaşlı değil yim?"

O gece yine uyku tutmadı. Salona gidip içeri baktım. Bu sefer Carol odanın ortasında duran siyah ceviz bir masaya yatmıştı. Bacakları ayrıktı ve ayak parmakları yere değiyordu. Bir elini ayağı arasında gezdirdi, sonra elini çekti. Elini çekerken pembe bir kan dalgası yayıldı. Pembelik en son çene arasında kısa bir süre durup kayboldu. Bacaklarının arasında dudaklarının hafifçe aralandığını gördüm.

Kaplan masanın etrafında ağır daireler çiziyordu. Sonra kaplan derek hızlanmaya başladı. Kuyruğunu sallayarak. Carol başını eğip çene inledi ve kaplan bacaklarının arasında durup arka bacaklarının üstüne dikilerek, pençelerini Carol'ın başının iki yanına

koydu. Giriş aralayarak koca organıyla vurmaya başladı. Geriye döndüm. Koridoru geçerken Carol'in haykırışını duydum.

Sabah hayvanlarla beraber bahçede yedik. Gümüş renkli bir tilki ile bir çakal geçti yanımdan. Bir kaşık patates salatası attım ağzıma. Yepyeni bir hayat başlıyordu. Belediye Carol'i yüksek tel kafesler örmeye zorlamıştı ama bahçe hayvanların rahatlıkla gezinebilecekleri kadar genişti. Yemekten sonra Carol çimlere uzanıp göğe baktı. Tekrar dirildiğimi hissettim. Genç bir adamdım sanki tekrar.

Carol bana baktı. "Gel buraya, yaşlı kaplan."

"Kaplan mı?"

"Evet, kaplanımsın benim. Sen öldüğünde çizgilerinden tanıyacaktı seni."

Carol'in yanına uzandım. Başını koluma yasladı. Yüzüne baktım. Dünya ve gökyüzü gözlerindeydi.

"Randolph Scott ile Humphrey Bogart karışımı bir şeysin sen," dedi.

Güldüm, "Matraksın," dedim.

Bakışıp durduk. Gözlerinin içine düşecekti gibi bir hisse kapılıyordum.

Elimle dudaklarına dokundum, öpüştük. Kendime çektim onu. Öbür elimi saçlarına daldırdım. Bir aşk öpüşmesiydi bu. Ama yine de sertleşmiştim. Vücudunu bir yılan gibi dolamıştı benimkine. Yanımdan bir tavus kuşu geçti. "Tanrım," dedim. "Tanrım, tanrım..." Tekrar öpüştük. Sonra söylenmeye başladı. "Ne yapıyorsun bana hergele, hergele..." Elimi tutup kutunun içine soktu. Kolları nemliydi. Hafifçe okşayıp parmağımı gezdirdim. Deli gibi öptü beni. "Hergele, hergele..." Birden geri çekildi.

"Çok hızlı gidiyoruz. Yavaşlamalıyız."

Doğrulduk. Elimini tutup çizgilerime baktı.

"Hayat çizgin bu," dedi. "Yenisin daha dünyada, hayat çizgine bak."

"Evet."

"Benimkine bak. Ben defalarca gelmişim dünyaya."

Carol ciddiye ve ben ona inandım. Ona inanmamak imkân sızdı. Elli metreden kaplan bize bakıyordu. Tek inanılabilecek şeydi benim için Carol. Saçları rüzgârda dalgalanıyordu. Sağıp öptüm. Yerlerde yuvarlandık.

"Kaplan, allahın belası, ağır ol dedim sana."

Biraz daha konuştuk. Anlattı. "Bak, nasıl anlatacağım biliyorum, sık gördüğüm bir rüya var. Dünya yorgun ve sonuna yaklaşmış. İnsanlar taşlaşmışlar. Kendilerinden yorulmuşlar. Ölüm dualarının kabul edilmesini bekliyorlar. Bu dünyanın masrafsız olacak yeni bir yaratık planlıyorum. Belki başka yerlerde başka insanlar da böyle bir canlı planlıyorlar. Bunlar birbirlerini bulup çoğalabilirler. Ama bu canlılar insandan daha üstün olmalı. İnsan dahil tüm canlıların en üstün yanlarını içine almaları gerek, geriye kalan son hayat parçasının içine yaşayabilmeliler... rüyalarım... rüyalarım... deli miyim sence?"

Bana bakıp güldü. "Deli Carol mıyım?"

"Bilemiyorum," dedim. "Bilmeme imkân yok."

O gece yine uyku tutmadı. Koridoru geçip salona doğru yürüdüm. Boncuk perdenin arasından baktım. Carol yalnızdı. Kanepeye uzanmıştı. Yakınında küçük bir lamba yanıyordu. Çıplaktı ve uykuda gibiydi. Boncukları aralayıp içeri girdim. Karşısındaki iskemleye oturdum. Lambanın ışığı vücudun üst kısmını aydınlatıyordu; alt kısmı gölgedeydi.

Soyunup ona doğru ilerledim. Kanepenin kenarına oturdum. Ona baktım. Gözlerini açtı, Carol gözlerini açıp beni görünce şaşırmadı. Ama gözlerinin kahverengiliği, açık ve derin olmasına rağmen, da, vurgusuz, anlamsız görünüyordu; sanki ben adıyla tanıdığım biri değilmişim de, kendi dışımda bir güçmüşüm gibi. Yine de kabullenme vardı bu gözlerde.

Lambanın ışığında saç gün ışığında gibiydi. Kahverenginin içinde kızılar parlıyordu. Ateş gibiydi saçları, ateş gibiydi Carol. Eğilip kulağının arkasından öptüm. Derin derin nefes aldım. Yukarıya doğru yükseldim, yalıyarak. Boynunu çığneme-

başladım. Uzanarak eliyle penisimi yerleştirdi. Ağzını ağzıma aldım. Penisimi tam boyuyla hareketsiz bir şekilde tuttum içinde. Kıvranıp, yalvarmaya başladı.

"Allahın belası... Yürü... Yürü!"

Hareket etmedim. Ayak parmaklarımı kanepenin koluna dayayıp, ittim kendimi itebildiğim kadar, sonra hiç kimildamadan üç kez sıçrattım penisimi. Kaslarıyla karşılık verdi. Birkaç kez daha tekrarladım. Oltama takılmış bir balık gibi çıpınıyordu. Vurmaya başladım. Bir süre sonra tırmanıyorduk -en mükemmel iletişim-, her şeyin ötesine yükseldik, tarihin, kendimizin, egonun, merhamet ve sinamanın, VAROLMANIN o doyumsuz coşkusunun dışında her şeyin.

Boşaldıktan sonra, penisim yumuşamadan, öylece kaldım içinde. Öptüm onu, ağzı gevşemişti, teslim olmuştu. Yarım saat kadar sarılıp yattık. Banyoya önce o girdi. Sonra ben. Kaplan yoktu o gece. Yaşlı kaplan bir yıldız gibi parlamıştı.

İlişkimiz devam etti, tinsel ve tensel. Ancak itiraf etmeliyim, Carol hayvanlarıyla beraberliğini sürdürüyordu. Aylar kolay bir mutluluk içinde geçip gitti. Derken Carol'ın hamile olduğunu fark ettim. Bir bardak su istemiştin, nereye varmıştık.

Bir gün erzak almak için şehre indik. Evi hep yaptığımız gibi kilitlemiştik. Tehlikeli ve vahşi hayvanlarımız varken hırsızlar bizi endişelendirmiyordu gerçi. Hayvanların ihtiyaçları her gün yollanıyordu ama kendi ihtiyaçlarımız için arada sırada şehre iniyorduk. Carol'ı herkes tanıyordu. Her yerde ona bakıyorlardı. Artık bana da bakmaya başlamışlardı. Carol'ın son oyuncagıydım onlar için.

Önce bir sinemaya gittik. Film kötüydü. Çıktığımızda yağmur serpiştiriyordu. Carol birkaç hamile elbisesi aldı ve geri kalan alışveriş için pazara gittik. Arabayı ağır ağır sürüyordum. Keyfimiz yerindeydi. Tatmin olmuş insanlardık. Elimizdeki bize yetiyordu, onlara ve onlara ait olan hiçbir şeye ihtiyacımız yoktu ve ne düşündüklerini de umursamıyorduk. Ama nefretlerini hissediyorduk. Onların gözünde yabancıydık. Hay-

vanlar tehlikeliydi ve biz hayvanlarla yaşıyorduk. Onların yamam tarzına karşıydık. Elbiselerimiz eskiydi. Saçım sakalı birbirine karışmıştı. Elli yaşına rağmen saçım hâlâ kıpkızıl. Carol'ın saçları kıkına iniyordu. Gülecek bir şeyler bulmak da güçlük çekmiyordu. İçten gülüyorduk. Anlayamıyorlardı. Pazarda da Carol'la şakalaşıyorduk. "Hey, baba, tuzu yakala, tuzu atıyorum. Yakala baba. Seni moruk pezevenk seni."

Aramızdaki insanların kafalarının üstünden fırlattı tuzu. Yaladım. Gülüştük. Elimdeki tuz paketine bakıp karşılık verdim.

"Seni orospu seni. Beni damar sertliğinden öldürmek mi istiyorsun. Hayır kızım, hayır. Bize iyotlu tuz lazım. Yakala tuzum, bebeğe de dikkat et, zavallı piç, ilerde yeterince hırpalanacak!"

Carol tuzu tekrar yakalayıp değiştirdi. Etrafımızdakilerin bakışları yeterliydi. Onlara kalırsa kendimizi rezil ediyorduk.

Nefis bir gün geçirmiştik. Film kötü çıkmıştı ama yine o günümüzü gün etmiştik. Biz kendi filmlerimizi çeviriyorduk. Yağmura bile sevinmiştik. Pencereleleri açıp ıslandık. Eve yağlaştığımızda Carol inledi. İçinde bir şey parçalanmışçasına inliyordu. Beti benzi atmıştı.

"Carol, neyin var?" Kendime çektim. "Nedir yavrum? Söy bana."

"Benim bir şeyim yok. Yaptıklarını hissediyorum. Biliyorum, yaptılar. Tanrım. Orosu çocukları. Canavarlar. Yaptıkları..."

"Neden söz ediyorsun?"

"Katliam. Evde. Her yerde cesetler."

"Bekle," dedim.

Kapının önünde gördüğüm ilk şey Bilbo oldu. Sol şakağından bir mermi girmişti. Kafası bir kan gölünün içindeydi. Ölmüştü. Öldürülmüştü. Yüzünde bir tebessüm vardı. Tebessümünde acı okunuyordu sanki. Ölümü bilmişti ve ölüm başlıktırlı bir şeydi, tuhaf, akıl etmediği bir şeydi, yüzündeki acı t-

bessüm bu bilgiyi yansıtıyordu. Eh, artık bu konuda benden daha bilgiliydi.

Miskin kaplanı en sevdiği yerde kıstırmışlardı. Helada. Kattiller korkmuş olmalıydılar, defalarca kurşunlamışlardı. Akıttığı kanın bir kısmı pıhtılaşmıştı. Gözleri kapalıydı ama ağzı her an hırlamaya hazır bir ifadede donmuş, harikulâde ön dişleri dışarı fırlamıştı. Olüsü bile yaşayan bir insandan daha heybetliydi. Papağan küvette yatıyordu. Tek mermi. Papağan banyonun deliğinin yanındaydı. Baş ve boynu gövdesinin altına kıvrılmış, tek kanadının üstüne yatmıştı, diğer kanadın tüyleri aralanıp açılmıştı, sanki o kanadı haykırmak istemiş de yapamamıştı.

Odaları gezdim, bir tek canlı komamışlardı. Ayı, kuzgun, kirpi, tilki... hepsini öldürmüşlerdi. Evde çit yoktu. Hiçbir şey kıpırdamıyordu. Yapılabilecek tek şey yoktu. Elimde yüklü bir gömme projesi vardı. Hayvanlar özgür varlıklar olmanın bedelini ödemişlerdi. Bizim için de.

Salonu ve yatak odasını elimden geldiğince temizleyip Carol'ı içeri aldım. Biz sinemadayken gelmiş olmalıydılar. Carol'a sarıldım. Tir tir titriyordu ama ağlamıyordu. Onu okşayıp bir şeyler söyledim. Arada sırada aniden yerinden fırlayıp haykırmıyordu. Aradan iki saat kadar geçtikten sonra ağlamaya başladı. Teskin ettim ve bir süre sonra uyudu. Yatağına yatırıp dışarı çıktım, bahçeye baktım. Allahtan geniş bir bahçeydi. Bir gecede hür hayvanat bahçesinden, hayvan mezarlığına dönüşecekti.

Onları gömmek iki günümü aldı. Ben çalışırken Carol pikapta ölüm marşları çalıyordu. Yüreklere paralardı. Ben kazıp cesetleri gömdüm, Carol isimleri yazdı. Fazla konuşmadan şarap içiyorduk. İnsanlar gelip tel örgülerin arkasından bizi seyrettiler. Yaşlılar, gençler, fotoğrafçılar, gazeteciler. İkinci günün akşamı son mezarı kapattım. Carol elimden küreği kapıp, tel örgüye doğru yürüdü. Fısıldaşarak geri çekildiler. Carol küreği tellere fırlattı. Kürek telleri delip üstlerine gelebilirmiş gibi eğilip, kaçıştılar.

"Mutlu olun! *Sevinin katiller!*" diye bağırdı Carol.

Eve girdik. Dışarda elli beş mezar vardı.

Birkaç hafta sonra Carol'a yeni bir hayvanat bahçesi latmayı teklif ettim. Bu kez bir de bekçi tutardık.

"Hayır," dedi. "Rüyalarım sıklaştı. Zaman geldi sanırım şeyin sonu geldi. Tam zamanıdır. İyi yetiştik."

Soru sormadım. Yeterince acı çekmişti. Doğum yakla Carol evlenmemizi istedi. Evlenmek onun için önemli d ama akrabası olmadığı için malikânenin bana kalmasını yordu. Doğum sırasında ölürse ve her şeyin sonunun g hakkındaki rüyaları gerçekleşmezse yani.

"Rüyalar bazen yanıltır ama benimki henüz aksamadı di.

Mezarlıkta sessiz bir düğün oldu. Şahit olarak sefilhan eski bir arkadaşımı getirttim. Yoldan geçenler bakıp d Düğün kısa sürdü. Arkadaşıma biraz para ve bir şişe şararip arabayla geri götürdüm. Yolda şaraptan fırtlarken s "Şişirdin kızı değil mi?"

"Evet öyle oldu, galiba."

"Başkaları mı vardı yoksa?"

"Evet."

"Kadın milleti böyledir. Bilemezsin. Sefilhanedeki ke rin yarısı bu yüzden orada."

"Ben alkol sanıyordum."

"Önce kadın, sonra alkol."

"Anlıyorum."

"Kadın milleti bu, bilinmez," dedi.

"Ben biliyordum!"

Pis pis baktı, dışarı çıktı.

Hastanede aşağıda bekledim. Olanlar ne kadar tuhaftı. haneden çıkıp bir evin kapısını çalmıştım ve güm! Aşk v Ama aşk acıyı bastırmıştı. Henüz bitmemişti ayrıca. Be sonuçlarını, at yarışlarını falan okudum. Pek etkilemedi. Carol'ın rüyası vardı. Ona inanıyordum ama rüyalarına pe

namıyordum. Rüyalar nasıl şeylerdi? Bilemiyordum. Carol'ın doktoru geldi ve bir hemşireyle konuştu. Yanlarına gittim.

"A... bay Jennings," dedi. "Karnızın sıhhati iyi, bebek e... erkek. 4 kilo 500 gram."

"Teşekkürler, doktor."

Asansörle yukarı çıkıp cam bölmeye gittim. Yüzlerce bebek ağlıyordu. Cam bölmenin gerisinden onları duyabiliyordum. Hiç durmaksızın. Sonu gelmeyen bir doğum ve ölüm meselesi. Yalnız gelir, yalnız gideriz. Çoğumuz yalnız, korkulu ve yarım yaşarız. Tarıfsız bir hüznü kapladı içimi birden. Ölüme mahkûm bu kadar hayat görmek. Bu yeni başlayan hayatçıların nefrete, sıkıntıya, aptallığa, deliliğe, korkuya, cinayete, hiçliğe dönüşeceklerini bilmek; yaşamda hiçlik, ölümden hiçlik.

Hemşireye ismimi verdim. İçeri girip bebeğimi buldu. Çocuğu tutarken gülümsüyordu. Sonsuz bir bağışlama vardı bu gülüşte. Başka türlü olamazdı. Bebeğe baktım. Tıbben bir imkânsızlıktı: bir kaplandı, ayıydı, yılandı ve insandı. Geyikti, çakıldı, vaşaktı ve insandı. Gözleri bana baktı ve beni bildi; ben de onu bildim. Dayanılacak şey değildi. İnsan ve insan ötesi, havyan ve hayvan ötesi. Bana baktı. Babası, babalarından biri, bir sürü babasından biri... Hastaneye güneş doldu ve bina sallanmaya başladı. Bebeklerin çığlıkları yükseldi ve önümden mor bir parıltı geçti. Hemşirelerin bağrısmaları arasında üç floresan lambası zincirlerinden kopup bebeklerin üstüne düştü. Hemşire elinde çocuğumu tutup gülümsedi. San Fransisko'ya ilk hidrojen bombası atılmıştı.

(Türkçesi: Avi Pardo)

YANILGI MI? Vüs'at O. Bener

Sizi tanımiyorum. Adınız dişicil biraz. O nedenle "Sayın Yazar ya da Bayan Yazar" diyemiyorum. Yazdıklarımı ciddiye almayan bir okurunuzum. Ne ki, "Tuzak" başlıyım yerindeyse erkeksiliğe özentili öykünüzün üzerinde ması gereken, oldukça sarsıcı, çapraşık örgülü bir anlatışın kanısına vardım. Öykünüzün son tümcesi yaşlı adamın çelişkisini, yenilgisini eleverir görünüyor. Çocuk daha rıcı, doğal hınzırca davranışını simgeler gibi. Gibi mi? E yın, elimde değil - yaşlı adamla sizi özdeşleştirmeyi yeğlediğini istediğiniz için belki, ya da yapay da olsa - dediği içtenlik bu yargıya ulaştırdı beni, övünme payı sınırlanmıyorsa kurgu da olsa, okurlar, belki yanılıdır an-

cileyin bir yargıyı benimseme yolunu tutarlar.

Öykünüzde, "Eşitliği sağlamalı, ne ona ne de kendime yandaş öğeler aramalıyım," dedirtmişsiniz yaşlı kahramanınıza. Bence olmamış. Kişiliği belirginleşmemiş, henüz yüze vurulmamış, salt güdülerine göre yönlendirildiği ileri sürülebilecek çocukla, olgun yaştaki bir adamı karşılaştırdırınca eşitlik sağlamaz, eşitlikten söz edilmesi olası değildir, düz mantık böyle buyurmaz mı? Gerçi bir yapıtta mantık aramak yanlıştır, diyebilirsiniz, ama sanırım imge gücü zayıf okurlarınızı kandıramazsınız.

Mektubumu, eleştirmeye kalkışan bir aceminin saçmalıkları, değerlendirmeleri sanmayın lütfen. Öykünüz beni, sözde daha gerçekçi bir konu bulmaya zorladı. Yaklaşık aynı yaşlarda iki genç, erişkin adamın başından geçtiği varsayılabilen bir ilişki başlangıcı tasarladım, daha doğrusu karmaşık olmayan, basit bir olay. Hemen gizlendiğimi, bu genç adamlardan birinin ben olduğumu düşünmeye başladınız, eminim. Görüyorsunuz, benim düştüğüm yanılgı, genellikle herkesin tutumu, aşağı yukarı aynı.

Her neyse, diyelim bu kişilerden biri benim. Öteki? O da gerçek sanılsın.

Bir arkadaş topluluğunda tanışılır. Öteki su yeşili gözlerinde zekâ pırıldayan, bilgi küpü bir kişi. Çarçabuk ötekine duyulan hayranlığın oluşturduğu bir yakınlık doğar aralarında. Ben, ayrımında olmadan ötekinin çekim alanına girer. Öteki bir başka ilde oturmaktadır. Mektuplaşmayı önerir. Gelen mektuplar pek kuşkucu olmayan beni bile tedirginlikle karışık duygulanımlara sürükler.

Öteki, yaşadığıyla çağırır dostunu ısrarla. Merak mı ağır basar, böylesi candan bir yaklaşımın onur verici olduğunu mu düşünür ben, sonunda çağrıyı kabul eder, kalkar gider.

Kapısında bir not: "Valizini komşuya bırak, fakülteye gel. Sınavım vardı erteleyemedim, kusura bakma."

Artık birinci tekil kişi ağzını kullanayım. Bozulurum. Yine

de dediğini uygulayım, buluşuruz. Açım. İşkembeciye götür beni. Oradan, tanıştırmak istediği dostlarının evlerine uğradıktan sonra geliriz ötekinin evine. Akşam yemeğini evinde yiyecekmişiz. Arkadaşları seçkin kişiler. Biri doktor, biri yazar, diğeri ressam. Annesinin hazırladığı yemekler iştah arttırıcı. İçkilerin de etkisiyle gece yarısına değin sürer sohbet. Dağılırız. Ben, ötekinin konukuyum, evinde kalacağımı Odama soruyorum. Gülümsüyor. "İki kişilik yatakta yatacağım. Başka yerimiz yok." Pijamalarımı giydim. Dişlerimi fırçaladım. Gösterdiği yatağa girdim. Az sonra o da geldi, girdi yatağa. İki kişilik yatağı neyimliyorum, yadırgamadım pek, bekâr odama konuk gelen arkadaşlarımdan kimileriyle hiç çekinmeden bir yatakta yatmışlığım var. Olağan karşılamış göründüm.

Dalacak gibiyken, ötekinin sıcaklığını duydum sırtımda. Kıldım. Ne yapmak istiyor bu adam? Döndüm, çakiştı suratımı. Hele ki anlayabildim! O kısacık an mı beni oyun oynanmış ya itti? Oyun mu oynadım? Öteki, kendini tanıyordu kuşkusuz ama beni? Edilgin bir izlenim mi bırakmıştımda üzerinde? Neden varabildi bu kaniya? Yoksa gerçekten gizli kalmış, açığa vurulmamış, çoğunluğun aykırı saydığı bir eğilim mi vardı yaratmıştımda? Ya da sonradan edinilmiş bir alışkanlık? Sorgulamaya başlayamadım. Seçiminde doğruluk payı olabilirdi, olabilmeydi? Kurcalamak mı istedi yumuşaklığımı, sonuç ne olurdu? Yetişme koşullarımı, güdülerimi gözden geçirmeyi istemiyordum. Çevremden, tanışlarımdan, çocukken ya da ergenlik çağımda bu tür bir davranışla karşılaştığımı anımsayamıyordum, anımsayamadım mı? Korkmuş kaçmış mıydım kendimden? Pek aptalca, sıradan fırsatçılığına, kobay yerine konulduğuma öfke de belirmiyordu içimde. Çenemi, burnumu, gözümü yokladım, okşadı mırıltıyla, "Sevgimi karşılayacak mısın?" Saçına sürdüm soğuk ellerimi, sustum, hafifçe güldüm daha. Olumlu yanıt saydı galiba, o da güldü. Oysa oynuyordum, oynamadığımı ayırmındaydım. Yine de nereye değin ileri gidebilirdim.

cek sorusunu sormadım kendime sanıyorum. Gecikebilirdim, gecikebilir miydim? Algıladığım oyun sürdü, sürmemeliydi herhalde. Al bastı yüzüme kendiliğinden, döndüm sırtımı birden. Durakladı. Yanıldığını kavramış mıydı acaba? Yüzsüzlüğe başvuracak mıydı yoksa? Ne kıt zekâlıymış meğer! Oysa, iki uygar insan gibi tartışabilirdik, yanılmadığını, eyleminde suçlu sayılamayacağını kanıtlamaya çalışırdı hiç değilse, çıkmazımızdan kurtulabilirdik! Kim bilir ola ki sezgisinde yanılmıyordu. Ama uyguladığı gülünç, sabırsız, azgın kedi yöntemi sürüklemişti onu başarısızlığa.

Hızla fırladım yataktan, giyindim, kaptım valizimi, sokak kapısına yöneldim. Arkamdan geldi. Kırğındı sesi, yine de umursamazdı. “Kendini incele, irdele, doğal say olanı, genel inanişâ aldırma.” Sertçe ittim göğsünden.

Yıllar devrildi üstümüze. Kimi zorunlu görüşmelerimiz olmadı değil, ama hiç yumuşamadık.

Hâlâ çözebilmiş değilim yapımı. Ne dersiniz Sayın Yazar, ben kimim? Haklı mıydı öteki? Haklı olması ya da olmaması pek mi önemli? Yöntem sorununun anlamsızlığını da unutmayalım.

Musa, öğle sıcağında hayvanlarını bayırda iri bir palamut ağacının gölgesine çekti. Kendi bayırdan az aşağıda kalan ru dereye indi. Dere kenarındaki söğütlerden birinin gölgeye uzandı. Uzandığı yerde, ayaklarının ucundan dereye varan keçi yolu dereyi geçiyor, derenin karşı yakasında yer yer nalılık bir bayıra tırmanıp gidiyordu.

Gözleri keçi yolundaydı Musa'nın. Sabahtan o yana tek başına oduna giden Gurbetçi Selman'ın karısı Şehnaz'ın dönüşünü bekliyordu.

Yöresinde ne gelen vardı ne giden. Tek ses işitilmiyordu. Arada bir sıcak göklerden bir leylek geçiyor; sığırcıklar, lütlük ruk sallayanlar, ötüşmeden, su içmek için, boş yere, kurumu-

renin çakıllarına konup havalanıyorlar; bazı bazı tepelerde bir atmaca kanatlarını gererek süzülüyor, sonra birden, nişanlandığı avının üstüne hızla inişe geçiyordu.

Dere boyunca uzayıp giden söğütler, zakkumlar, hayıtlarda yaprak kımıldamıyordu. Karşı bayırdaki iri kayalar, dere yatağındaki çakıllar, kumlar, ayna kırıkları gibi gözünü alıyordu bakacak olsa. Uzandığı söğüdün gölgesi bile sıcaktı altında.

Topraktan geçen sıcaklıkla kaynamaya başladığını duyuyordu her yanının. O sıcaklık, sanki kanının, gövdesinin bütün suyunu kaynatıyor, buharlaştırıyor, kollarını, bacaklarını, dudaklarını birer pistonmuş gibi aklından geçen bütün dişi şeylere doğru itiyordu.

Issızlık, sıcak, Şehnaz'ı beklerken büsbütün arttırıyordu Musa'nın sabırsızlığını. Sağ dirseği üstüne uzanmış, sırtı hafiften söğüdün gövdesine dayalı, elinin altında bulup bulup yolduğu otların, yaprakların saplarını dişleri arasında çiğneye çiğneye, Musa bir süre Şehnaz'ı, köyün öbür kadınlarını, kızlarını sıra sıra aklından geçirdi durdu. Evlenmeliydi artık! Bir kadını sarmadan daha da iki yanında boş tutacak, söz geçirecek gücü kalmamıştı kollarına. Ama evleninceye kadar hiç değilse bugün şu Şehnaz'ın gönlünü edebilse...

Derken karşı bayırdan göründü Şehnaz. Kollarını, iki yanından sıkı sıkıya bağladığı organlara geçirerek bir eşek yükü kuru çalıyı yüklenmiş, dereye doğru iniyordu. Beli bükük, başı önünde, iki kolu, çalı demetinin iki bağına birer kancayla tuturulmuş gibi, iki yanından sarka sarka, pırnallar, bodur ahlallar arasından dereye yaklaşıyordu işte. Az sonra derenin çukurunda karşı karşıya kalacaklardı.

Musa'nın yüreği hızlı hızlı çarpmaya başladı. Boğazı kuru-yuverdi birden. Elleri, avuçları, kolları bir harman yerinden tane çeken bir karınca ordusuydu sanki şimdi. Etlerinin her bir iğne ucu birinden ötekine karıncalar gibi koşup duruyordu.

Şehnaz'ın derenin çukuruna inmesini yutkuna yutkuna bekledi. Kadın, kuru çay yatağını aşıp, onun yönüne geçince aya-

ğa kalktı. Bekleyişindeki heyecanı gizlemeye çalışarak Şehnaz'ın yolu üstüne dikildi.

Bir şey demiş olmak için, "Bu sıcakta yorulmadın mı Şehnaz "Gelin?" dedi. "Gel şu gölgede az dinlen..."

Şehnaz, başını biraz doğrulttu, kaşlarının altından ona şöyle bir baktı, yanından geçip gitmek istedi:

"Yorgun değilim ben, çekil önümden..."

Musa'nın kuruyup duruyordu dudakları, boğazı. Şehnaz'ın önünü kesti:

"Sana nasıl yandığımı, önün ardın sıra dolandığımı bilmen mi ki? Otur şöyle yanıma da derdimi dinle..."

Şehnaz, yükünün altında doğrulabildiği kadar doğruldu, kaşlarını çatı:

"Sen benim neyim oluyon ki len? Benim Selman'ın karısı olduğumu bilmen mi? Benim dört yaşında oğlan anası olduğumu bilmen mi? Yolumu kesmekten utanmıyon mu? Benim oğlan büyüse de senin ananın yolunu kesse razı olun mu?"

Musa, "Dinle hele," diye soludu.

"Ne diye dinleyem ülen namussuz? Sen benim neyim oluyon ki ha? Kocam, yavuklum musun ki? Git işine hadi!"

Delikanlı bir adım daha attı.

Şehnaz, iki kolunu, kancalardan iki yana doğru savurdu. Musa'yı yana itmek, yolunu açmak istedi.

Musa, kendisine doğru uzanan bileklerinden yakalayiverdi onu. Bir iki adım boğuşur gibi oldular. Musa geriye doğru itti; Şehnaz, sırtındaki yükün ağırlığıyla, söğüdün altına arkası üstüne yığıldı kaldı.

Musa üstüne atıldı, dudaklarını, yanaklarını, boynunu, kulaklarının dibini öpmeye, durmadan, soluk almadan öpmeye başladı kadının. O, dudaklarını dudaklarından kurtarabildikçe "Gâvurun eniği it, kancık," diye küfrede küfrede, sırtını yumrukladı, kulaklarından, saçlarından yakalayıp asıldı Musa'nın. Boş yere Musa'yı üstünden uzaklaştırmak için çabaladı. Başa çıkamadı. İki eliyle iki yanında taş aradı, sırtındaki çalı demet-

tinin gerisindeki tarayı kavramaya çalıştı. Taş bulsa başını oyacak, tarasını alabilse ikiye biçecekti Musa'yı. Yükünün ağırlığından sağa sola kımldayamıyordu. Üstelik sağ kolunu belini dolamış, elini kolunu bastırırken bastırıyordu Musa. Sonunda dudaklarıyla dudaklarını, sol eliyle entarisini, şalvarı arasından bacaklarını, kalçalarını buldu Musa.

Dört yıldır, yılda yirmi gün, en çok bir ay bir arada yaşıyorlardı kocasıyla. Bir tarla, bir çift öküz ardında, para arttırırım diye gurbet gurbet dolaşıyordu Selman. Gencecik gelindi o da. Nasıl olduğunu anlamadan Musa'nın aklını başından alan sıcaklık uyuşturuverdi onun da elini kolunu. Havada kanat germiş, birden inişe geçen bir atmaca gördü. Kapadı gözlerini, sırtına batan çalıların acısını da duymaz oldu. Bıraktı Musa ne isterse yapsın...

Musa, az sonra kollarını çalıların bağlarından kurtardı, yeniden sardı kucakladı onu. Bu kez, kendisi kim? Musa kim? Neden burada böyle alt alta üst üsteler? Düşünemiyordu bile.

Bu baş dönmesi ne kadar sürdüyse sürdü. Musa'nın, az ötesinde doğrulmuş, sırtı kendisine dönük, külot pantolonun düğmelerini iliklediğini gördü. Her nereden çıkmış gelmişse Musa'nın köpeği üç adım ötesinde durmuş, bir ona bir Musa'ya bakıyordu. Köpeğin olanları gördüğü geçti aklından. Bakışları köpeğe takıldı. Dalgınlaştı. Köpeğin yüzü silindi, kayboldu önünden, yerini Selman'ın yorgun, yanık yüzü aldı. Selman'ın yüzü de silindi, dört yaşındaki oğlunun yüzü göründü önünde. Köpek, Selman, oğlu, hep durmuşlar, kendisine bakıyorlarmış gibisine geldi. Birdenbire, "Ah!" boşaldı içinden, eliyle yüzünü kapattı.

Musa rahatlamış bir yüzle ona döndü:

"Ne oldun?"

Şehnaz, karşılık vermedi hemen. Gözlerini köpekten ayırmadan az sonra mırıldandı:

"Rahatladın, beni rezil ettin ya, daha ne olsun!"

Musa yaklaştı, elini tutmak istedi. O, elini kaçırdı. "Ne var

ki? Ne oldu ki? Sen de ben de genciz, gençliğimize yazık, gün değil mi? Kim gördü? Kim duydu ki?" deyip duruyordu ya başında. Hiç karşılık vermeden dinledi dediklerini.

Sonunda hınçla, "Kov şu köpeği!" dedi.

Musa köpeği kovdu. Şehnaz kalktı, üstünün başının tozunu silkti. Pişmanlık, korku dolu bakışlarını hâlâ dil döken Musa'ya çevirdi:

"Övüne övüne önüne gelene yayarsın gayri..."

Musa yeminler etti: "Kur'an çarpsın ki, akşama sağ çıkmıyın ki, kancıktı, kahpeydi ki..." Kimseye tek söz etmeyecekti karşılaşmadan..

Bir rahatlık geldi üstüne Şehnaz'ın. Az önce köpeğin durduğu yere, Selman'ın, oğlunun yüzlerini gördüğü yere baktı. Kimseyi görmüyordu artık. Musa da umurunda değildi. Yabancı'nın biriydi alt yanı. "Gerçekten ne oldu? Ne yaptım ki?" diye düşündü. Suçlu duymuyordu kendini. Sıcakta, bir çeşmen önünde durmuş, biraz su içmiş, serinlemiş gibiydi sanki, hepsi o kadar! Ne Selman'ın ne oğlunun yerini almamıştı, almazdı az ötesinde duran erkek. Yüküne doğru yürüdü.

Musa, "Gene gelir misin? Yarın, olmazsa öbür gün geçer misin buradan?" dedi.

Şehnaz bakışlarını Musa'dan kaçırdı:

"İnan olsun, gençliğimin hayrını görmeyim ki sana tutkulu değilsem..."

Şehnaz, sırtını çalı demetine vererek çöktü:

"Daha başka lâf etme şimdicek! Bırak da gidem."

Kollarını iki yanındaki bağlara geçirerek çalı demedi omuzladı.

Musa, yüküyle yerden doğrulmasına yardım etti, köye giden bayırda iki buklüm uzaklaşırken bir süre ardından bakarak onun, sonra rahatlamış gövdesiyle söğüdün gölgesine uzandı.

UYUYAN GÜZELİN UÇAĞI

Gabriel Garcia Marquez

Güzeldi, vücudu esnek, yumuşak teni ekmek renginde, yeşil gözleri badem gibiydi, sırtına kadar upuzun, ince dümdüz siyah saçları, Endonezya'dan olabileceği gibi And dağlarından da olabilecek antik bir havası vardı. İnce bir zevkle giyinmişti: vaşak kürkünden bir ceket, çok hafif çiçek desenli saf ipekten bir bluz, ham ketenden bir pantolon ve begonvil renginde ince uzun ayakkabılar. "Ömrümde gördüğüm en güzel kadın," diye düşünmüştüm, Paris'in Charles de Gaulle havaalanında New York uçağına binmek üzere kuyrukta beklerken, bir dişi aslanın gizemli adımlarıyla geçip gittiğini gördüğümde. Yalnızca bir an süren bu doğaüstü görüntü, havaalanının giriş salonundaki kalabalığın arasında gözden kaybolmuştu.

Saat sabahın dokuzuydu. Bir gece önceden beri kar yağıyordu; trafik, kentin sokaklarında alışlagelenden daha yoğun, otoyolda ise çok daha yavaştı; yol kenarına dizilmiş kamyonlar, karın içinde dumanları tüten otomobiller görünüyordu. Oysa havaalanının salonunda ilkbahar yaşantısı sürüp gidiyordu.

Ben, on bir bavulunun ağırlığı için giriştiği tartışma neredeyse bir saat süren yaşlı bir Hollandalı kadının arkasında kayıt kuyruğunda bekliyordum. Artık tam sıkılmaya başladığım sırada, nefesimi kesen o bir anlık görüntüyle karşılaştım, öyle ki tartışmanın nasıl sonuçlandığını bilemedim ve sonunda görevli kız, dalgınlığımdan ötürü azarlayarak beni bulutlardan aşağı indirdi. Özür dilercesine, ilk görüşte âşık olmaya inanıp inanmadığını sordum ona. "Elbette," dedi. "İmkânsız olan ötekilerdir." Bilgisayarın ekranına bakmayı sürdürerek, hangi bölümden yer istediğimi sordu; sigara içilenden mi, içilmeyenden mi?

"Fark etmez," dedim kasıtlı olarak, "on bir bavulun yanında olmasın da."

Bakışlarını fosforlu ekrandan ayırmadan, profesyonel bir gülümsemeyle ne demek istediğimi anladığını belirtti.

"Bir numara seçin," dedi; "üç, dört ya da yedi."

"Dört."

Gülümsemesinde zafer kazanmış gibi bir parıltı belirdi.

"Burada çalıştığım on beş yıldan bu yana," dedi, "yediyi seçmeyen ilk kişisiniz."

Biniş kartıma koltuk numarasını yazdı ve o güzeli yeniden görene kadar beni avutacak üzüm rengi gözleriyle ilk kez bana bakarak, geri kalan kâğıtlarımla birlikte uzattı. Havaalanının az önce kapandığını ve uçuşların ertelendiğini ancak o zaman haber verdi bana.

"Ne zamana kadar?"

"Allah bilir," dedi aynı gülümsemeyle. "Radyo bu sabah ylin en yoğun kar yağışı olacağını duyurdu."

Yanılmıştı: yüzyılın en yoğun kar yağışıydı. Ama *first class* bekleme salonundaki ilkbahar öylesine gerçekti ki, vazolarda taze güller vardı, hoparlörden yayılan müzik bile bu atmosferi yaratanların amaçladıkları kadar hoş ve yatıştırıcı geliyordu kulağa. Birdenbire buranın tam o güzele göre bir sığınak olacağı geldi aklıma ve kendi cüretkârlığımdan ürpererek öteki salonlarda aradım onu. Ama oradakilerin çoğunluğu, gerçek yaşamdaki erkeklerdi, onlar İngilizce gazetelerini okurken karıları da, panoramik vitrayların içinden, karda hareketsiz kalmış uçakları, buzlar altındaki fabrikaları, Roissy'nin geniş tarlalarını seyrederek başkalarını düşünüyorlardı. Öğle üzeri bir tek boş yer kalmamıştı, sıcak öyle dayanılmaz olmuştu ki soluk alabilmek için kendimi dışarı attım.

Dışarıda şaşırtıcı bir manzara vardı. Her sınıftan insanı, bekleme salonlarını tıklım tıklım doldurmuş, boğucu sıcaklıktaki koridorlara ve hatta merdivenlere yerleşerek, yanlarında hayvanları, çocukları ve yolculuk eşyalarıyla yerlere uzanmışlardı. Havaalanının kentle olan bağlantısı da kesilmişti ve bu saydam plastik saray, fırtınada karaya oturmuş kocaman bir uzay kapsülünü andırıyordu. O güzelin de bu uysal insan yığınının arasında bir yerlerde olması gerektiği düşüncesini atamadım kafamdan ve bu fantezi, beklemek için yeni bir cesaretle doldurdu içimi.

Öğle yemeği saatinde, kendimizi kazazede gibi hisseder olmuştuk. Tıklım tıklım dolu yedi ayrı restoranın, kafeteryaların ve barların önündeki kuyruklar uzayıp gidiyordu ve aradan üç saat geçmeden ne yiyecek ne de içecek bir şey kaldığından hepsini kapamak zorunda kalmışlardı. Bir an için dünyadakilerin tümüymüş gibi görünen çocuklar, hep bir ağızdan ağlamaya koyulmuşlar, kalabalıktan bir koyun sürüsü kokusu yükselmeye başlamıştı. İçgüdülerle hareket edilecek zamandı. Bu kargaşanın ortasında bulabildiğim tek yiyecek, bir çocuk dükkanındaki son iki kap kaymaklı dondurma olmuştu. Yapacak işleri kalmayan garsonlar, iskemleleri masaların üzerlerine ko-

yarlarken, ben de tezgâhta oturmuş, dondurmaları yavaş yavaş yiyor, elimdeki son dondurma kabı ve son karton kaşıkları karşı aynadaki görüntüme bakarak o güzeli düşünüyordum.

Sabah saat on birde kalkması gereken New York uçağı, akşamın sekizinde kalktı. Sonunda uçağı binebildiğimde, *first class* yolcuları yerlerine oturmuşlardı bile, bir hostes beni de yerime götürdü. Soluğum kesilmişti. O gördüğüm güzel, yanındaki pencereye bitişik koltukta, yolculuğa alışık kimselerin kendinden emin tavırlarıyla yerine yerleşmeye çalışıyordu. "Günün birinde bunu yazacak olsam kimse inanmazdı," diye düşündüm. Yarım yamalak İngilizcemle belirsiz bir selam vermeye yeltendiysen de farkına varmadı.

Her bir eşyasını özenle yerli yerine koyarak, sanki uzun yıllar orada yaşayacakmışçasına koltuğuna yerleşmiş, sonunda oturduğu yer her şeyin el altında olduğu ideal bir ev kadar rahat hat bir hal almıştı. O bununla uğraşırken, kabin memuru, hoş geldiniz şampanyalarımızı getirdi. Ona ikram etmek üzere bir kadeh aldım, ama hemen de pişman oldum. Çünkü yalnızca bir bardak su istemiş, önce anlaşılmaz bir Fransızcayla, sonra da birazcık daha kolay anlaşılır bir İngilizceyle, kabin memuruna, uçuş sırasında hiçbir nedenle kendisini uyandırmamasını söylemişti. Kalın ve ılık sesinde, oryantal bir hüznün sezilirdi.

Suyunu getirdiklerinde, büyükanne sandıklarına benzeyen köşeleri bakır perçinli bir tuvalet çantasını dizlerinin üzerine koyup açtı ve çeşitli renklerde hapların bulunduğu bir kutudan yaldızlı iki pastil çıkardı. Bütün hareketlerini, sanki doğduğundan beri kendisi için öngörülmemiş hiçbir şey yokmuş gibi yöntemli ve sakin bir tavırla yapıyordu. Son olarak duvarın penceresinin perdesini indirdi, koltuğu sonuna kadar yatırdı, ayak kabalarını çıkarmadan battaniyeyi beline kadar çekti, uykusuna ku maskesini taktı, koltuğa bana sırtını dönecek biçimde içine de yan olarak uzandı ve New York'a kadar bitmek bilmeyen sekiz saat ve fazladan on iki dakika süren uçuş boyunca, hi-

ara vermeden, hiç iç geçirmeden, pozisyonunda en küçük bir değişiklik yapmadan uyudu.

Yoğun bir yolculuk olmuştu. Doğada güzel bir kadından daha güzel bir şey olamayacağını düşünmüşümdür hep, bu yüzden yanımda uyumakta olan o peri masalından çıkma yaratığın büyüünden bir an bile kurtulamadım. Kabin memuru, uçak havalanır havalanmaz ortadan kaybolmuş, onun yerini, güzeli uyandırıp ona bir tuvalet çantası ve müzik dinlemek için kulaklıklar vermeye kalkışan kartezyen* bir hostes almıştı. Güzelin, kabin memuruna yapmış olduğu uyarıyı ona tekrarlardım, ama hostes, akşam yemeği de yemek istemediğini onun kendi ağzından duymakta ısrar ediyordu. Kabin memuru, bunu ona doğrulamak zorunda kalmış, yine de, üzerinde uyandırılmaması yazılı küçük kartonu uyuyan güzel boynuna asmadı diye, hostes bana söylenmişti.

Uyanık olsaydı ona neler söyleyebileceğimi aklımdan geçirek, akşam yemeğimi tek başıma yedim. Öylesine kıpırdamadan uyuyordu ki, bir an geldi, aldığı hapların uyumak için değil de ölmek için oldukları kuşkusuna kapıldım. Kadehimi her dolduruşta ona doğru kaldırıyordum.

“Sağlığına güzelim.”

Yemek bitince ışıkları söndürdüler, hiç kimse için olmayan bir film koydular ve biz ikimiz dünyanın yarıkaranlığında başbaşa kaldık. Yüzyılın en büyük fırtınası geçmişti, Atlantik'te gece uçsuz bucaksız ve berraktı, uçak yıldızların arasında hareketsiz gibi görünüyordu. O zaman onu saatler boyu karış karış seyrettim ve algılayabildiğim tek hayat belirtisi, suyun üzerindeki bulutlar gibi alnından geçmekte olan rüyaların gölgele-ri oldu. Boynunda öyle ince bir zincir vardı ki altın rengi teninin üzerinde neredeyse görünmüyordu, küpe deliği bulunmayan kusursuz kulakları, sağlıklı olduğunu gösteren pespembe tırnakları vardı, bir de sol elinde düz bir yüzük. Yirmi yaşın-

*) Kartezyen: Dekartçı, Descartes'in akılcılık felsefesi yanlısı. (çev.)

dan fazla göstermediğinden, bunun bir alyans değil, geçici bir nişan yüzüğü olduğu düşüncesiyle avuttum kendimi. “Uyudun mu? Uyumak seni bilmek senin, kuşkusuz, güvenlikte, insanın kendini bilmek kakağı sadık bir nehir yatağı gibi soylu, elim kolum bağılyke öylesine yakınımnda,” diye düşündüm, Gerardo Diego'nun u- taca sonesini şampanyanın üzerindeki köpüklere bakıp tekr- layarak. Sonra koltuğumu onunkinin hizasına indirdim, bir- rimize iki kişilik bir yataktakinden daha yakın yatıyorduk. S- lüğünün sıcaklığı, sesininkiyle aynıydı, yalnızca güzelliğin ke- di kokusu olabilecek hafif bir buhar yayılıyordu teninden. İn- nılmaz geliyordu bana: Bir önceki ilkbaharda, Yasunari Kaw- bata'nın güzel bir romanını okumuştum; kentin en güzel kız- rını uyuşturucuyla kendilerinden geçmiş bir halde çırlıçıl- yatarlarken seyredip, kendileri de geceyi aynı yatakta aşk a- ları içinde kıvrılarak geçirmek için çok büyük paralar ödey- Kyoto'lu yaşlı burjuvaları anlatıyordu. Onları ne uyandırab- yorlar, ne de onlara dokunabiliyorlardı; buna kalkışmıyorlar- bile, çünkü asıl zevk onları uyurken görmektir. O geceyi güz- lün rüyasıyla uykusuz geçirirken, yaşlılıkta tadılan bu ince ze- ki yalnızca anlamakla kalmamış, onu dolu dolu yaşamıştım c- “Kimin aklına gelirdi,” dedim kendi kendime, özsaygı- şampanyanın etkisiyle incinmiş olarak, “bu kadar yüksek- yaşlı bir Japon olacağım.”

Şampanyaya ve filmin sessizce yanıp sönen ışıklarına yer- düşerek birkaç saat uyuduğumu sanıyorum, sonra başım ağ- dan çatlayarak uyandım. Tuvalet gittim. İki koltuk arkame- on bir bavullu yaşlı kadın, bacaklarını biçimsizce açarak kol- ga yayılmış yatıyor, savaş alanında unutulmuş bir ölüyü an- rıyordu. Renkli boncuklardan boyun zinciriyle okuma göz- gü, koridorun ortasında yerde duruyordu, onu yerden kald- mamanın alçakça mutluluğunu tattım bir an için.

Şampanyanın fazlalıklarını üzerimden attıktan sonra, ay- da kendi kendimi aşağılık ve çirkin bir görüntüyle yakalam- aşk acılarının bu kadar korkunç olabileceğine şaşmıştım.

sonra uçak inişe geçmiş, olabildiğince düzeldikten sonra hızla uçuşmasını sürdürüyordu. Yerlerimize dönmemiz uyarısı yanı-
mıştı. Güzeli yalnızca Tanrı'nın kâbuslarının uyandırabileceği
ve korkudan kurtulmak için benim kollarıma sığınacağı haya-
liyle koşarak döndüm yerime. O telaş içinde Hollandalının
gözlüğüne basmama ramak kalmıştı, öyle olsaydı da pek sevi-
necektim. Ama birdenbire, dört numaralı koltuğu benden ön-
ce seçmediğine şükrederek geri döndüm, gözlüğü yerden alıp
kucığına koydum.

Güzelin uykusu hiçbir şeyden etkilenmiyordu. Uçak düz-
gün uçuşa geçtiğinde, onu herhangi bir bahaneyle tutup sars-
mamak için kendimi zor tuttum, çünkü uçuşun bu son saatin-
de tek istediğim, özgürlüğümü, hatta belki de gençliğimi yeni-
den kazanabilmem için, öfkeli de olsa onu uyanık görmektir.
Ama yapamadım. "Allah kahretsin!" dedim kendi kendime, ha-
yıflanarak. "Neden Boğa burcunda doğmadım sanki!" İniş uya-
rıları yandığı anda kendiliğinden uyanmıştı, sanki bir gül bah-
çesinde uyumuşçasına güzel ve canlıydı. Uçaklarda yan yana
oturanların, tıpkı uzun süredir evli olanlar gibi, uyandıkların-
da birbirlerine iyi günler dilemediklerini ancak o zaman fark
ettim. O da bir şey demedi. Uyku maskesini çıkardı, ıslıl ıslıl
gözlerini açtı, koltuğunu düzeltti, battaniyeyi bir yana attı,
kendi ağırlığıyla düzelen gür saçlarını salladı, tuvalet çantası-
nı yeniden dizlerinin üzerine koydu, çabucak hafif bir makyaj
yaptı; bütün bunlar bana bakmasına gerek kalmadan kapı açıl-
ana kadar sürmüştü. O zaman vaşak ceketini giydi, net bir La-
tin Amerika İspanyolcasıyla âdet yerini bulsun diye bir özer
dileyerek neredeyse üzerimden atladı ve bir veda sözü söyle-
meden, hiç değilse mutlu gecemiz için onca yaptığımı bir te-
şekkür bile etmeden, çekip gitti, New York'un cangılında bu-
güne kadar bir daha görünmemek üzere gözden kayboldu.

(Türkçesi: İnci Kut)

BÜYÜK BİR OTELDE AŞK

Demir Özlü

Beni aradığında şaşırdım doğrusu. Telefondaydı. Göz-
önüne geldi: kara, düz saçlı, güzel bir kadındı. Buraya ge-
ni bilmiyordum. Öğleden sonra telefonla beni aradı. İçim
mediğim garip bir sıcaklık kapladı.

Akşamüzeri, kaldırımın üzerine yayılmış, üzeri ter-
kaplı kahvede buluştuk. Kahvenin bitkilerle kaplı ön y-
yakındı oturduğumuz masa.

"Ara sıra geliyorum," dedi. "Birkaç gün tatil yapıp g-
rum."

Bir iki ay, kente pek de uzak olmayan bir askeri birlik
tutuklu kalmıştım. Kış yaklaştığı için, hava ikide bir bozd-
dan, her gün tutuklu bulundurulduğumuz bodrum kat

bahçeye çıkıp hava alamıyorduk. Haftada birkaç gün havalandırılmaya çıkarılabiliyorduk ancak. Güneş olduğu zaman -sonbaharın uzak güneşi- çimlere üzerine basarak yürüyüş yapıyor, bazen de top oynuyorduk. Cumartesi günleri ziyaretçiler geliyorlardı. O cumartesilerden birinde, öteki ziyaretçilerle birlikte görmeye gelmişti beni. Ummadığım bir ziyaretçi.

“Çıkalı ne kadar oldu?” dedi.

“On beş gün,” dedim. “O zaman görüşebilmemize çok sevinmiştim. İşin duygusallığı var.”

Ben ikinci kadehi ısmarladığımda, “Sen de içersin değil mi?” dedim. Onu beklerken tüketivermişim birinci kadehi.

"Bana çok içirme. İçkiye alışık değilim."

Gene de bir kadeh içtik birlikte.

Umulmadık güzellikler günün birinde gelir bulur insanı, eğer özgürse bilinç, su gibi akıp gidiyorsa, ya da bir tarla kuşu gibi uçuyorsa boy atmış ekinlerin üzerinde. Bazen bakarsınız, küçük bir ikinci kat penceresi görürsünüz: ince, uzun bir pencere. Saçları kapkara bir çocuk sokağa, sonra da size bakmaktadır. Lâcivert askılı bir etek giymiştir, bluzu beyazdır. Meyve yiyordur. Ardında, evin küçük mutfağının tezgâhları üzerinde tabaklarla, yiyecekler görünür. Günün başka bir saatinde, lacivert askılı çocuğu göremezsiniz orada... Babası, sırtında bir atlet, ütü masasının üzerinde, yaz sıcaklığında ütü yapıyordur.

Genç duldu. Çok genç yaşta evlenmiş, kocasından boşanmış, ikinci defa gene kocasıyla evlenmişti. Yıllarca başka bir ülkede yaşamışlardı. Birbirleriyle iki defa evlenmeleri, kocasıyla aralarındaki, bütün kafa anlaşmazlıklarına karşın süren cinsel aşkı deyimliyordu. Daha yaz başında, bir deniz kıyısı lokantasında tanıştığımızda anlamıştım bunu.

Deniz kıyısında bir sıra lokantalar mahallesiydi. Koyu aydınlık yaz gecesi içinde birçok insan oturuyordu. Camlı kapıyı açıp içeri girerken, hemen bizi tanıştıran kız arkadaşının yanında yüzüne karşı söyleyivermiştim:

"İyi yatıp kalkmış bir kadın bu."

“Ne diyor?” demişti.

"Hiç."

"Söyleyebilirsin."

“İyi yatıp kalmış bir kadın,” diyor.

Üçümüz o sırada lokantanın iç bölümüne geçiyorduk. Ön anlamamıştı, anlayınca güldü.

Bu yatıp kalkma sözcüklerini yabancı dilde söylemişti çünkü, ilk anda fazla ürkütücü olmasın diye düşünerek.

Sonradan gelmişti kız. Bir lokantada daha önceden gelmiştim, oturuyor, aydınlık gecenin içinde rakımızı içiyorduk. O, lokantaya yakın büyük bir oteldeki bilimsel bir toplantıdan, iki hafta önce kek arkadaşıyla çıkıp bize katılmıştı. Saçları düz, karaydı. İnce bir şının arkasına toplamıştı. Derisi esmer bir matlıktaydı. Koyu siyah rengini adlandıramadığım, ama depderin olduğunu gördüğüm gözleri şaşırtıcıydı. Uygun bir biçimi vardı, bacakları dolgun, beyazıydı.

Şimdi yaz ayları geçmiş, günler kış mevsimine doğru yaklaşıyor. Sonbaharda iki ay kadar tutuklu kalmıştım. Şimdi serbestim. Pek soğuğa vurmamış, diri havanın içinde serbestim işte. Ağaçlar daha, yapraklarını iyice dökmemiş, çiçeklikler küçük ağaçlar, caddeler, kaldırımlar hepsi bir arada, resimdeki gibi durgun işte.

Kahvenin karşısına düşen, caddelerden birindeki küçük kantarlardan birine gittik. Doğrusu, birkaç ay önce tanıştığım da kıza karşı, yalın bir açık saçıklıkla davranmıştım ama, şimdi öyle davranamıyordum. Baş başaydık çünkü, kendisi gırtlakla konuşmuştu, uzun süredir görüşmemiş gibiydik, o hapishane ziyaretinde ağırbaşlı bir hava içinde geçmişti, asıl önemlisi, kısa sürede olsa tutuklu kalmak, bana belli belirsiz bir ağırlık vermiş malıydı; övünmüyorum, kendimden dolayı değil, içinde yaşadığım nan yaşamadan, hayatın akışından ötürü.

Bu biraz toprağın altına gömülü lokantada, o içkiye fa-
alışkın olmadığını söylediği için yemekle birkaç bardak kır-
zı şarap içtik, daha çok yemek yedik.

"Biliyor musun?" dedi. "Serbest bir kadını ben. Cinsel alanda hiçbir önyargım yok..."

Başıma ne geleceğini bilmiyordum daha. Sorunun ağırlığına mı dalmalıydım, yoksa hafife mi almalıydım. Şaşkındım.

"Çok iyi," dedim. Ama bir öğretmen tavrı da takınmamaya çalıştım.

"Ama insan gene de herkesle yatamıyor, beğendiği insanla yatmak istiyor."

Bu beğenmek sözünün, gözüne kestirmek anlamına geldiğini biliyordum ama, gene de karşılık veremedim.

"Sen beğendiğim birisisin. Ama öyle sanıyorum ki senle yalnız kalacağımız bir yerin yok."

Doğrusu ne beğenilecek birisi olduğuma inanırım, ne de çeki bir yanıma olduğuna. Bu sevgili kızla da, bugün, ilk olarak baş başa yemek yerken de inanmıyordum böylesi niteliklerimin olduğuna. Buluşmadan önce de yalnız kalacağımız bir yere gideceğimizi aklıma getirmiyordum. "Belki bir gece kulübüne gideriz," diyordum, "Dostluğumuzda bir adım daha ileri atarız", "Yemekten sonra bir yerde konyak içeriz belki"... "Belki vakit çok geç olursa, evine gitmekte çok geç kalırsa..." diye düşünüyordum.

Cebim para doluydu.

"Her yer benim evim bu kentte," dedim, âdeta sevinçten bağırarak, "Haydi, çıkalım burdan."

Hemen ilk rastladığımız otomobili çevirip, yakındaki büyük otellerden birisinin kapısına dayandım.

Çok büyük bir oteldi... Bir çarşıya ya da bir küçük kenti andırıyordu. Geniş caddeleri vardı sanki, dükkânları, şadırvanları, barları, yokuş aşağı inen yolları, ara sokakları... Yüksek bir katta bir oda verdiler bize. Gene genişçe sokaklara, sonra gene dar sokaklara saptık. Üç yol ağzı bir yerdeydi oda.

"Bir telefon etmeliyim," dedi.

"Odadan edersin."

"Dur, odaya girmeden önce burda var."

Karşıda, mutfağa benzer bir yerin yanında kiler gibi bir yer vardı. Gerçekten, duvarda asılı büyük bir telefon görülyordu. Bu kilere ya da depoya yakın koridorda, otelde çalıştıkları anlaşılan bir kadınla birkaç erkek duruyorlardı. Erkeklerin hepsi otelde çalışan kişilere benzemiyorlardı. Anlaşılan, tutuklanmalarını sürdüğünden ünlü kişilerin de geldiği otele, sivil polisler yerleştirmişlerdi.

"Bu akşam beni beklemeyin," dedi telefonda.

Odaya girdik. Geniş, rahat bir yerdi. Karanlığın içinde ben soyunduk. Alaca bir ışık vuruyordu, daha doğrusu, karanlıkdaki sırtların sayısız ışıklarıydı vuran.

"Dur," dedi bana. "Bir dakika. Banyoya gireceğim."

Bir an sonra geldi. Bütünüyle çıplaktı. Yatağın pencere kenarına yakın bölümüne uzandı. Karanlık ağır basan. Ama caddesi genişti. Işıklar pırıl pırıldı.

Üzerine doğru uzandım. Onu öpmek için eğildim.

"Öpüşmeyi boşver," dedi. "Öpüşmeyi sevmiyorum. İçeride kalırsan gir hemen."

Şaşkındım. Yorgun değildim. Birdenbire olmuştu. Sırtıma dokunmuş, oldukça ağır bir yük varmış gibi duyuyordum kendimi... Kendimi yitirmemiştim. Çok şeyim vardı birikmiş. Çok şey anlatmak, çok şey konuşmak, ona sokulmak, esmer, yapışıcı derisini tatmak, ellerimle dokunmak istiyordum. O kendinden geçen gibiydi, apaçıktı. Beni yaşarken ayakta tutan, beni yaratan, beni kendimden hoşnut kılan, beni kendimden nefrete sürükleyen, belirsiz, küçük, kendime özgü bir yanıma varsa onu yaratan gizli güçlere, hayatın öz sularına sığındım. Gerçekten yanıltmadılar beni, başarısız kılmadılar.

Başarılıydım artık, daha doğrusu başarının ilk adımı atmıştı. Ötesi kendiliğinden gelirdi. Bu arada kendime daha çok sahip olur, daha iyi olurum.

"Oh... çok güzel. İçimdesin, değil mi?"

"Evet. Duymuyor musun?"

"Duyuyorum. Çok güzel... Çok güzel bir şey bu... Bitecek misin? Bitmelisin... Beni düşünme."

"Daha bitmeyeceğim," dedim.

"Çok güzel bir şey bu. Kocam da böyleydi. Uzun süren bir şey. Çok güzel bu."

Bir süre derin derin soludu. Sonra rahatladı. Hareketsiz kaldı.

"Sen devam et," dedi.

Çırpındım. Sertliğimi sürdürdüm. Sonra ben de sonucuna vardım, o garip akışın.

"Biliyor musun, çok bencilim," dedi.

"Nasıl bencilsin!"

"Bittikten sonra, sadece kendimi düşünürüm. Uykum gelir üstelik."

"Ama yeni başlamış sayılırız. Çok beğeniyorum seni. Çok sevişmek istiyorum."

"Çok bencilim."

Yan yana uzandık. Kendi dünyalarımıza kaymış gibi.

Birkaç ay tutukluluk hiçbir şey demek değildir. Serbest kalı hiçbir kadınla yatmamıştım daha. Bu bir şeydir. Serbest kalmak bir şeydir. İçeride bıraktıklarını, kaynaştığın insanları, arkadaşları düşünmek bir şeydir.

Işıklar belli belirsiz tavana vuruyordu. Ben de içeride bıraktığım arkadaşlarımı düşünüyordum. İdamı istenen doktoru -hiçbir zaman idam edilemeyeceğini bilsem de-, genç deniz subaylarını, ilk aşklarını daha yaşamamış arkadaşlarımı, kızlardan ilk mektuplarını alan, ilk aşk mektupları tutukevine gelen genç arkadaşlarımı. Bahçede beraber volta attığımız Sami'yi... İdamı istenen Abaoğlu'nu, ötekilerini...

"Ne düşünüyorsun?"

"Arkadaşlarımı."

"Demek iyi bir durumda değilsin. Uyumuyor, onları düşünüyorsun."

Uyur gibi olduk. Bir süre geçti. Uyuyamadım. Kalktı. Gene

banyoya gidecek sandım. Gece ilerlemişti, daha sessizdi. Koltuğun üzerine yığıldığı giysilerinin bulunduğu yere gitti, çanta sını karıştırdığını fark ediyordum. Bacaklarının arasını ovaladı. Sonra gene geldi, yattı.

"N'aptın?"

"Krem sürdüm. Ben yatarım, sen istediğin gibi devam edersin bilirsin."

Bu büyük otele, başka bir kadınla daha gelmiştim. O istemişti. Zengin bir kızdı, çok pahalı olan oda kirasını da o ödemişti. Bu odadan daha büyük, öte yanda, köşeye rastlayan çok büyük bir odada kalmıştık. İki ayrı, birbirinden uzak yatak vardı. Yukarıda yemek yemiş, sonra aşağıya, تنها bir amerikan bara inmiş, konyak içmiştik.

O zaman, tutuklanmadan önce, yaz mevsimiydi. Sonbahar yaklaşıyordu. Sabah olunca, geniş pencerelerinden baktırı odanın. Kumral, ince bir kızdı.

"Arabam duruyor, Çalınmamış," dedi geniş alana bakıp.

"Hani nerede, göremiyorum?"

"İleride bak, şu uçta."

Tutuklanınca beni görmeye geldi. Birinci kattaki odada kalmıştık. Yaşlı bir avukat dostumu da beraberinde getirmişti. Yaşlı dostum iyice neşeli biriydi.

"Ankara'da, senin için konuşmaya gittim birliğe," dedi.

"Ne dediler?"

"Askeri makamlara başvurmuşlar zaten. Onlar senin için iyi konuşmamış."

"Ne demişler?"

"Ajandır o," demişler.

"Ne ajanıymışım?"

Güldü.

"Herhalde sigorta ajanı," dedi.

Kız ikinci gelişinde, gözleri yaşlıydı.

"Neyin var?" diye sordum.

"Evleniyorum," dedi.

Aşağıya inince genç subay arkadaşlarıma, kızımın evlenmek üzere olduğunu anlattım. Pek neşelendiler.

"Abinin sevgilisi evleniyormuş," dediler.

Sonra serbest kaldım. On beş gün kadar geçti aradan. Evlenen kızın arkadaşıydı. Buldu beni. Param vardı. Büyük bir kentte olduğumu biliyordum. Güzel, iyice güzel bir kadındı. Gövdesi kadın ölçüleri içinde en uygunlarından biriydi.. Esmer bir derisi vardı. Büyük bir kentteydim. Yattığım yerden, karşı yamaçların da, karşı kıyının da ışıklarını görebiliyordum. Oda çok yüksek tavanlı değildi. Işıkları görebiliyordum. Evine telefon etmişti. Burdaki evine. Bütün büyük kentleri düşünüyordum. Doktoru. Teğmen Ayhan'ı. Uzun boylu Abaoğlu'nu. Sami'yi. Voleybol alanının ordaki yürüyüşlerimizi. Ponponlu başlıklarımızı... Güneş vuran arka alanı. Banyoya giderken, tompsonlarıyla sıralanan askerleri... Nöbet tutan askerleri. Yağmuru. Tavana yakın pencerede gidip gelen bulutları. Hava-yı. Sonbaharın sonunu. Gece gelen yağmuru. Uzanan, uzayacak yılları. Denizi. Deniz dalgalarını. Avukat Necdet'i. Tutukevinin kapısından bizi minibüsle almaya gelen ailesini. Nebil'in evinde içtiğim iki kadeh konyayı, Altan'ı... onları... tümünü... onların yaşamaya olan inançlarını.

BİR DELİNİN ÖYKÜSÜ

Woody Allen

Delilik göreceli bir kavramdır. Hangimizin gerçekten deli olduğunu kim kesin olarak bilebilir? Central Park'ta üzerimde güve yenikli giysiler, yüzümde bir ameliyat maskesi, devrimci sloganlar atıp, isterik isterik gülererek dolaşırken, bu yaptıklarımın o kadar da mantık dışı olduğundan bugün bile emin değilim. Çünkü, sevgili okurum, ben her zaman, herkesin "New York sokak çılgını" dediği, o çöp tenekelerini eşeleyip alışveriş çantasını ip parçaları ve şişe kapaklarıyla dolduran tiplerden biri değildim. Hayır, ben bir zamanlar, yukarı Doğu Yakası'nda oturan, kahverengi bir Mercedes'le şehirde caka satan, üzerimde çeşit çeşit gözalıci Ralph Laureen tüvitlerimle çok başarılı bir doktordum. Benim, yani üstün zekâsı ve amansız

ters el vuruşlarıyla böbürlenene ve bir zamanlar tiyatro açılışlarında, Sardi'nin Yeri'nde, Lincoln Merkezi'nde, Hamptonlar'da sık sık rastlanan bir yüz olan Dr. Ossip Parkis'in, şimdi bazen sırt çantam ve fırıldak şapkamla, yüzümde bir karış sakal Broadway'den aşağı tekerlekli patenle kaydığımı inanmak ne kadar zor.

Bu onurlu yerden düşmeme neden olan ölümcül çelişki şuydu. Çok önem verdiğim bir kadınla birlikte yaşıyordum; alımlı, hoş bir kişiliği ve zekâsı olan, bilgili, şakadan anlayan, beraber vakit geçirmenin tam bir zevk olduğu bir kadın. Ama (bunun için Kader'e lanet ediyorum) beni cinsel açıdan heyecanlandırmıyordu. Bu yüzden, her gece Tiffany Schmeederer adlı bir fotomodelle buluşmak için kente sıvışıyordum; insanın kanını donduran dünya görüşü, her gözeneğinden yayılan erotik ışıltıyla ters orantılı bir kadın. Kuşkusuz, sevgili okurum, "bitmek tükenmek bilmeyen bir beden" deyişini duymuşsunuzdur. İşte, Tiffany'nin bedeni yalnız bitip tükenmemekle kalmıyor, beş dakikalık bir kahve molası bile vermiyordu. Saten gibi bir ten, aslan yelesi gibi kestane saçlar, uzun, sütun gibi bacaklar ve ellerinizi herhangi bir yanında gezdirmenin Cyclone'a binmeye benzediği öylesine kıvrak bir beden. Bu, tabii ki, aynı evi paylaştığım, zekâ parıltıları saçan, hatta derinlikli Olive Chomsky'nin fizyonomik açıdan hantal biri olduğu anlamına gelmiyor. Hiç değil. Aslında, büyüleyici ve akıllı entelektüellerin, kabaca söylemek gerekirse, kadın kılığında mekaniklerin sahip olduğu özelliklerin hepsini kendinde toplayan güzel bir kadındı Olive. Belki de bu durum, belli bir açıdan üzerine ışık düştüğünde, sözle anlatılmaz biçimde Rifka Teyzemi andırmasından ileri geliyordu. Olive gerçekte annemin kızkardeşine benzediğinden değil. (Bu arada, Rifka'nın görünüşü, Eskenazi folklorundaki Golem adlı karakterinki gibidir.) Sadece göz çevresinde belli belirsiz bir benzerlikti bu, o da gölgeler gerektiği gibi düşerse. Belki bu bir ensest tabusu, belki de Tiffany Schmeederer'inki gibi bir yüz ve beden ancak bir-

kaç milyon yılda bir geldiği.ve genellikle bir buz çağı veya dünyanın yanarak yok olmasının habercisi olduğu içindi. Burda önemli olan, iki kadının da en iyi yönlerine gereksinmemiş olmasıydı.

İlk önce Olive'le karşılaştım. Ama bu sonsuz bir ilişki zincirinden sonra oldu, eşlerimin hep geride özleyeceğim bir şeyler bıraktıkları ilişkiler. İlk karım akıllıydı ama şakacılıktan nasibini almamıştı. Marx Kardeşler'den Zeppo'nun daha komik olduğuna inanırdı. İkinci karım güzeldi, ama gerçek tutkudan yoksundu. Bir keresinde, hatırlıyorum, sevişirken, tuhaf bir göz yanılsaması olmuş ve bir an için sanki hareket ediyormuş gibi görünmüştü. Üç ay birlikte yaşadığım Sharon Pflug çok düşmancaydı. Whitney Weisglass fazla hoşgörülüydü. Şen biddul olan Pipa Mondale ise Laurel ve Hardy biçimindeki mumları savunmak gibi ölümcül bir yanılgıya düştü.

İyi niyetli arkadaşlar önceden tanışmadığım kadınlarla arkadaşları kesilmeyen randevular ayarladılar, hepsi de mutlaka ve mutlaka H.P. Lovecraft'ın saflarından. Umutsuzluk içinde karışıklık verdiğim *New York Kitap Eleştirileri*'ndeki ilanlar da boş gitti: çünkü, "otuzundaki kadın yazar" altmışında çıktı, "Bac ve Beowulf'tan hoşlanan liseli kız" Grendel'e benziyordu, "Bac Area eşcinseli" de iki taraflı istekleriyle pek uyuşmadığını söyledi. Bu, ara sıra karşıma bir fıstık çıkmadı demek değil tabii: yani, şehvetli, akıllı, etkileyici yanları ve alımlı tavırları olan güzel bir kadın. Ama, Tevrat'tan veya Mısırlıların *Ölüleri Kitabı*'ndan kalma dedem yaşında kurallara uyarak bu kez d onlar beni reddetti. Böylece dünyanın en mutsuz erkeği haline geldim. Dıştan bakıldığında iyi bir yaşam için gerekli her nimete sahiptim. Ama, içten içe, umutsuzca, beni her yönüyle doyuracak bir sevgi arıyordum.

Yalnızlık içinde geçen geceler beni kusursuzluğun estetiği değerlerini incelemeye itti: Hyman Amcamın aptallığı dışında doğada gerçekten "kusursuz" bir şey var mıydı? Ben kimdim de kusursuzluk arıyordum? Ben, bin bir kusurumla. Kusurlar

mın bir listesini yaptım, ama 1) Bazen şapkasını unuttur'dan ileri gidemedim.

"Anlamlı bir ilişkisi" olan bir tanıdığım var mıydı? Annem ve babam kırk yıldan fazla beraber oturmuşlardı, ama sadece inat yüzünden. Hastane'den Doktor Greenglass, "nazik olduğu için" Feta peynirine benzeyen bir kadınla evlendi. İris Mer-man, üçlü eyalet alanında oy vermek için kaybolan herkesle kırıştırdı. Hiç kimsenin ilişkisi aslında mutlu değildi. Çok geçmeden karabasanlar görmeye başladım.

Düşümde bir bekârlar barına girdim ve bir gezici sekreter çetesinin saldırısına uğradım. Bana bıçak savurup, Queens ilçesi üzerine güzel şeyler söylemeye zorladılar. Ruh doktorum uzlaşmamı önerdi. Hahamım, "Dur, otur artık," dedi, "Bayan Blitzstein gibi bir kadına ne dersin? Çok güzel olmayabilir ama kenar mahalleye kaçak yiyecek sokup çıkarmakta ve ateşli silah kullanmakta üstüne yoktur." Asıl istediği bir kahvede garsonluk yapmak olan bir aktrisle tanıştım, ilk başta umut ver-diyse de, kısa bir yemek boyunca söylediğim her şeye, "İşte, bu harika," karşılığını verince iş değişti. Sonra bir akşam, hastanede geçen yorucu bir günün sonunda biraz gevşemek için yalnız başıma bir Stravinsky konserine gittim. Arada Chomsky'yle tanıştım ve yaşantım değişiverdi.

Eğitim görmüş, Eliot'dan ezbere şiir okuyan, tenis oynayan ve piyanoda Bach'ın "İki Kısım Buluşlar"ını çalabilen inatçı Olive Chomsky. Ayrıca, "Aman tanrım," gibi şeyler söylemeyen, Pucci ya da Gucci marka hiçbir şey giymeyen, country müzik ve radyo saatlerini dinlemeyen Olive Chomsky. Ve her nasılsa ağza alınmayacak şeyleri anında yapmaya, hatta başlatmaya her zaman istekli olan Olive Chomsky. Onunla ne neşeli aylar geçirdik, ta ki cinsel dürtüm (*Guinness Rekorder Kitabı*'na geçmiştir sanırım) sönene dek. Konserler, filmler, yemekler, hafta sonları, Pogo'dan Rig-Veda'ya kadar her şey üzerine bitmek tükenmek bilmeyen harika tartışmalar. Bir tek gaf bile yapmadı. Sadece sezgi. Bir de zekâ. Ve tabii hak eden her

hedefe gösterilen yeter derecede düşmanlık: politikalara, televizyona, estetik yüz ameliyatlarına, konut tasarımlarının mimarisine, erkeklerin tatil günü giysilerine, film kurslarına ve konuşmaya "esasında" sözüyle başlayan insanlara. Ah, serse-ri bir güneş ışınının bu anlatılmaz yüz çizgilerini ortaya çıkarıp Rifka Teyze'nin duygusuz görüntüsünü aklıma getirdiği güne lanet olsun! Ayrıca, Soho'da bir çatı katı partisinde, türünün ilk örneği olan erotik Tiffany Schmeederer'in, ekose yünden soket çorabını çekerken bana, çizgi filmlerdeki farelerinkine benzeyen bir sesle, "Ne burcusun?" diye sorduğu güne de lanet olsun! Masallarda kurt haline gelen insanlar gibi yüzümde hissedilir biçimde kıl ve dişler çıkarken, kendimi, bir aydın olarak ilgi duyduğum alanlarla, alfa dalgaları ve İrlanda mitolojisindeki cinlerin altın bulma yetenekleri gibi önemli sorunlarla yarıştıran astroloji konusunda kısa bir tartışmayla onu hoşnut etmek zorunda hissettim.

Saatler sonra, bikini iç çamaşırlarının son parçası da ayak bileklerinden sessizce yere kayarken, mumsu bir eriyiş aşamasına gelip anlatılmaz bir biçimde Hollanda Ulusal Marşı'na daldım. Uçan Walleda'lar gibi sevişmeye koyulduk. Ve böylece başladı.

Olive'e tanıklar. Tiffany'yle gizli buluşmalar. Şehvetimi başka yerde giderirken sevdiğim kadına bahane bulmalar. Doku-nuşu, kıpırdayışı, kafatasımın bir frizbi gibi yerinden fırlayıp boşlukta bir uçan daire gibi dolanmasına neden olan boş, küçük bir yoyoyla giderdiğim şehvetim. Düşlerimin kadınına olan sorumluluğumdan, Emil Jannings'in *Mavi Melek*'te yaşadığına benzer bedensel bir saplantı uğruna vazgeçiyordum. Bir keresinde hastaymışım gibi yapıp, Olive'i bir Brahms senfonisine annesiyle gönderdim; bütün bunlar da, televizyonda "İşte Hayatınız"ı seyretmek için -çünkü "Johnny Cash çıkacak!"mış- uğramamda direktan şehvetli tanrıçamın geri zekâlık kaptislerini doyurmak için. Ama yine de, program boyunca oturarak görevimi yaptıktan sonra, reostaları kısıp libidomu

Neptün gezegenine göndererek beni ödüllendirdi. Başka bir zaman, Olive'e sakın sakın gazete almaya gittiğimi söyledim, sonra Tiffany'nin evine kadar yedi blok koştum, asansöre bindim, ama şans bu ya, lanet olası asansör bozuldu kaldı. Kafe-se kapatılmış bir puma gibi katlar arasında indim çıktım, alevlenen isteklerimi dindiremeden, daha kötüsü, eve uygun bir saatte dönemedim. Sonunda bir itfaiyeci tarafından kurtarıldım ve isteri krizleri arasında Olive için, başrolde ben, iki soyguncu ve Loch Ness canavarı olan bir masal uydurdum.

Allah'tan, şans bu kez benden yanaydı, çünkü eve döndüğümde uyuyordu. Olive, doğuştan içinde olan iyiliği yüzünden, onu başka bir kadınla aldatabileceğimi düşünmüyordu bile; bedensel ilişkilerimiz giderek azaldığı için de, dayanıklılığımı en azından kısmen onu tatmin edecek biçimde idareli kullanıyordum. İçimde atamadığım bir suçluluk duygusu, çok çalışmaktan yorulduğuma dair inanılması güç tanıklar buluyordum, o da bunları bir meleğin saf dilliliğiyle kabul ediyordu. Aslında, bütün bu işkence, aylar geçtikçe beni biraz daha çöktürüyordu. Giderek, Edvard Munch'ın "Çığlık"ındaki tipe daha çok benzemeye başladım.

İçinde bulunduğum bu çıkmaza acıyın, sevgili okurlarım! Bu, belki de çağdaşlarımızın çoğunu üzen çıldırtıcı belaya acıyın. Karşı cinsin tek bir üyesinde gerekenen şeylerin tümünü hiç bulamamak. Bir yanda, uzlaşmanın ağzı açık bekleyen ateşli uçurumu. Öte yanda, insanın moralini bozan, insanı sinirlendiren aşk oyunları. Fransızlar haklı mıydı? İnsanın hem karısı hem de metresi olması, böylece, iki tarafa karşıladıkları gereksinme oranında sorumluluk duyulması? Böyle bir düzenlemeyi Olive'e önersem, sağolsun anlayışlı olduğu için, İngiliz şemsiyesinin üzerinde kazığa sokulup işimin bitmesi olasılığının çok yüksek olduğunu biliyordum. Giderek bitkinleştim, umutsuzluğa kapıldım, hatta intiharı bile düşündüm. Kafama bir tabanca dayadım, ama son anda sinirlerim boşaldı ve havaya ateş ettim. Mermi tavanı delip geçerek üst kattaki Bayan

Fitelson'ın doğruca kitaplığına fırlayıp, tatil günleri bitene orada tünemesine neden oldu.

Sonra bir gece her şey aydınlandı. Birden beynimde, LSD'nin yaratabileceği bir aydınlıkla, izleyeceğim yol belledi. Olive'i Elgin'de bir Bela Lugosi filmine götürmüştüm. Önemli sahnede, deli bir bilim adamı olan Lugosi, ikisi de elektrik fırtınası süresince ameliyat masalarına bağlanmıştı. Şanssız bir kurbanının beynini bir gorilinkiyle değiştiriyordu. Eğer böyle bir şey, kurgu dünyasında bir senarist tarafından tasarlanabiliyorsa, benim gibi yetenekli bir cerrah, gerçeğe ulaşmada, aynı şeyi pekâlâ başarabilirdi.

Eee, sevgili okurum, sizi halk zihnietinin kolay kolay yamayacağı oldukça teknik ayrıntılarla sıkımayacağım. Sadece şu kadarını söyleyeyim ki, karanlık ve fırtınalı bir gecede, silüet (birinin bedeni erkeklerin arabalarını kaldırıma çıkarmak için kullanıldıkları) iki bayıltılmış kadını Beşinci Çilek Caddesi'ndeki kullanılmayan bir ameliyat odasına tıkıştırırken, bir rüldü. Orada, gökte sivri uçlu şimşekler çatırdarken, o zaman dek yalnızca selüloid hayal dünyasında -o da, günün birinde de boru bükme aletini sanat başyapıtına çevirecek olan Macar aktörü tarafından- gerçekleştirilmiş bir ameliyat yapıldı.

Sonuç? Tiffany Schmeederer, akli şimdi Olive Chomsky'den daha az gösterişli bedeninde, kendini cinsel bir nesne olmaktan netinden kurtulmuş buldu. Darwin'in öğrettiği gibi, çok zeki bir meden keskin bir zekâ geliştirdi ve Hannah Arendt'inki kadar güçlü olmasa da, bu zekâ, onun astrolojinin saçmalığının farkına varıp mutlu bir evlilik yapmasına neden oldu. Olive Chomsky'ye, ben çevremdekilerin gıptayla baktıkları biri haline geldim. Bir kere, birdenbire, öteki üstün niteliklerinin yanı sıra kozmik bir topografinin sahibi ve sonra da karım oldu. Tek terslik şu ki, Olive'le geçen ve Binbirgece Masalları'ndakinin tıpatıp benzeri olan birkaç olağanüstü aydan sonra, anlatılmaz biçimde bu düşsel kadından sıkılmaya başladım ve onun yerine, Jean Zapruder adlı, tahta gibi çocuksu bedeni ve Alabam

sanı yüreğimi yerinden fırlatan bir hostese karşı büyük bir tutkuyu kapıldım. İşte, iş bu aşamaya gelmişken hastanedeki görevimden istifa ettim, fırladık şapkamı ve sırt çantamı takıp Broadway'den aşağı tekerlekli patenle kaymaya başladım.

(Türkçesi: İrma Dolanoğlu)

KÖTÜ

Ferit Edgü

Gittim, kapıyı çaldım. O açtı kapıyı. Şaşkın. Gülümsemeyi çalıştı. Dudağının kenarıyla gözü arasındaki deri oynadı. Baktım: derisinden, etinden içeri, damarlarından içeri; baktım, baktım, baktım. O anda yayılmaya başlayan, büyüyen istek dalgasına, gözlerimden içeri girip tüm deliklerinden (sanki) baktım. Ayakta—

“Yeni mi geldin?” dedi.

“Evet,” dedim.

“Bugün?”

“Evet,” dedim.

“Hemen bize mi geliyorsun?”

“Evet,” dedim.

Ayakkabılarımı çıkardım. Taştan döşemeye, döşemenin ü-

tündeki kilime bastım. O yanımdaydı. Soluyuşunun kaldırıp indirdiği göğüsleri koluma değiyordu. Sıcaklığı. Başımı çevirdim: dudakları. Dudakları sarkık, mor, yarı aralıktı. Bakışları yüzümde dolaşıyordu. Omuzlarımdan tuttu, kendine çekti (beni) boynumdan, sonra da dudaklarımdan öptü. Elimi göğsüne götürdüm. Sıcak bir kumlukta dibe doğru kayıyordu parmaklarım. Derinlerde. Değdi dibe. Katı. İtti elimi. Bakışlarını çekti üstümden. Ben de. Duvarlara baktım. Biraz da sıkıntıyla. Soluk, mavi, çivit mavisi duvarlara - loşluğu yaratan; penceresiz.

"Duvarların gerisinde ne var?"

Duvarların gerisinde...

Başımı yavaştan yukarı kaldırıp, gözlerimi tavana dikip ona bakmadan sordum:

"Duvarların gerisinde ne var?"

"Annem," dedi. "annem hasta," dedi. "Yukarıda yatıyor. Çık bir bak istersen."

"Gebersin," dedim.

"Gebersin de biz de kurtulalım," dedi.

Merdivene yürüdüm. Çıktım. Sofayı geçtim. Sofadan geçerken pencereden eğilip, bahçeye baktım. Çocukları bahçedeydi. Oynuyorlardı. Kızının etekleri kısa, ince, sapsarı; kılsız bacakları görünüyordu. Oğlanın kafasında bir oturak vardı... Sağa sola komutlar veriyordu. Akasyaların altında çocuk oyunu, benim oyunum, evlilik oyunu, askerlikte terhis, bağlanmayla kaçma, ölümle yaşam, sıklamayla gemilere-binip-alıp-başını-gitme oyunları, sonra dönüp yatma oyunları, iğreti yaşama oyunları ve doğru dürüst yaşamındakiler...

Pis, mide bulandırıcı bir şeydi bu; leş gibi. Bu odanın kokusu. Hani suları çekilmiş, kurumuş dere yataklarına derisi soyulmuş beygir ölülerini atarlar, yazın güneşinde kokar o, leştir o; işte böyle bir kokusu vardı odanın. Kusmuklu. Boklu. Yatağa yaklaşırken kusar gibi oldum.

Hırıl hırıl solurken sapsarıydı yüzü. "Ölecek." Gözlerini aralayınca.

"Geçmiş olsun," dedim. "Geber."

"İnledi. "Ölecek," bir şeyler mırıldandı. Anlamadım. miş miydi beni?"

"Öleceğim," dedi. Hırıltı. Ağzını açar açmaz odanın da maz kokusu daha bir artıyordu.

"Öl," dedim (içimden). "Öl. Geber. Hepiniz. Geberiniz, yaşayan leşleri yeryüzünün."

Dilini gösterdi. Arkamı döndüm. Önümde sırları dökü bir ayna vardı. Aynada gördüm: acı sarı. Pörtük pörtük.

"Bu kız bana bakmıyor," dedi. Hırıltı. "Ölmemi istiyor mu bana," dedi aynada. Hırıltı.

"Evet," dedim. Sonra: "Ben kendisiyle konuşurum."

Çekti yüzünü aynadan.

Gittim, karşısındaki mindere oturdum. Kapının aralığı sofanın penceresine dayanmış onu gördüm. Bacakları. kalçaları. Odaya baktı bir an. Göz göze geldik. Kalktım.

"Ben gideyim artık," dedim yataktakine.

"Nereye?" dedi. İnilti.

Akan şeyleri... Akacak... "Şöyle bir," dedim. Sonunu (taklara, diri, özlemli yataklara, birbirini özlemiş etlere, boşalmak için, şey yapmaya...) getiremedim.

"Gene gel," dedi. Hırıltı.

Başka bir şeyler daha söyledi ardımdan. Hırıltı. O boşlukta eridi sesi... İyice tıkamıştım (artık) kulaklarını seslere. Sofaya çıkınca, hemen yanına yaklaşip ellerimi, itip kalçalarına götürdüm. Kara yün giysisi yitti tutuşları tında, etine değdi (sanki) doğruca elim.

"Hayır, hayır." Döndü: "Hayır, hayır."

"Hayır, hayır ve evet, evet," dedim. Kendime çektim.

"Görecekler," dedi.

"Kimseler yok," dedim. Tam karşımdaki kapıyı (yata sının kapısını) açarak, "Kimseler yok," dedim. Kısık.

Çıplaklığımı özlemişim. Çıplak etin sıcaklığını. Kapıyı tım. Köşedeki mindere oturduk. Sessizdik. Bakışlarını

duvarlarda, tavanda dolaştırıyordu. Utangaç (mıydı?). Bakmıyordu benden yana. Yüzüne, dudaklarına (titreyen) gözlerine, alnına, saçlarına bakıyordum. Başını çevirdi. Üstüne eğildim. Bakışları ürkek. Ürkekliğinin altında bedeninde (gittikçe) yayılan istek. Belirgin. Et yanmakta. Titriyor. Soluğu kesik. İki dudağı da belirsiz aralıklarla oynuyor. Yüzünü ellerim arasına aldım. Sıcak. Benim yinim de. Başımdan aşağı kaynar sular akıyor (gibiymiş); alıp beni götüren, göğsümde kaynayan, taşan, akan bir şeyler. Öptüm. İlk usuldan. Sonra gene. Dudaklarından, boynundan, kulaklarının ardından. Sıcaklığımız birbirine karıştı. Devinim: Devinim. Sonra soyunma. Sonra gene devinim. Çıplaklığımızın. Minderden yere, halının üstüne düştük. Konuşmaya çabalıyordu (niçin?): Evet evet evet evet yap yap yap çıkar kar kar kar evet evet evet evet...

Ben,

denizlerim var benim diyerek, dalgalı denizlerim diyerek gidiyordum, sandalda, ya da yüzerek, ılık bir denizde, fırtınalara karşı, dalgalara karşı, çırpınarak, gidiyordum, ılık bir denize, ılık, gidiyordum, giderek ılık gide—

Tıkanıyorum diye düşündüm. Eridim artık. Artık gitmeyeceğim. Artık yeter. Artık bu sonuncu. Burda kalacağım. Olduğum yerde. Olduğum gibi. Öyle.

“Bırakma,” dedi. Tırnakları etimin içinde, ağzımın mağarasında dolaşırken diş dili, “Bırakma dedi, iyice sar, bırakma, rakma, uzun uzun sev, kalkma, acıyor, dur, öyle, bırakma, rakma, dur öy, hhhkk, du... du... hhhkkk... hıkkıkk...”

Yeniden başlayan alçalıp yükselme, git-gel, devinim, yenden.

.....

Başımda birisi bağırıyordu. Usulca dönüp baktım: Kocas. Ne dediğini duymuyordum. Kapıyı vurdu çıktı. Biraz sonra daha büyük bir kalabalığın sesi. Altımdaki hiçbirini duymuyordu. (Belki çoktan uyumuştum.) Benimse aldığım yoktu. Ter içindeydim. Yorgundum. Başımda bağırma arttı. Kocas,

çevremizde birikenlere bizi gösteriyor, bağıra çağıra birer anlatıyordu. Kalabalığın arasında, ölüm döşeginden ka gelmiş anasını da gördüm. O, altımdaki duymuyordu o. Yende zünde biz ikimiz. Açık kapıdan insanlar doluyordu odaya. öldüreceklerini, yarı belimize kadar toprağa gömüp taş cıklarını söylüyorlardı. Gözlerimi kapıyor, kulaklarımı tık duymamaya çalışıyordum bağırışları. Ama başaramıyord. Arada bir hafifçe başımı geriye kanırıp bakıyordum onlara söylediklerini pek anlayamıyordum: hep bir ağızdan konuyorlardı. O yeniden kımıldamaya başlamıştı ki altımda, mırın, imamın da geldiğini gördüm. Her kafadan bir ses çıkı olmalıydı. Bir ara kalabalık yarıldı, yeni gelene yol açılan kısa boylu, bıyıklı bir adamdı. Bize ayrılmanızı söyledi. Adaki devinimini arttırıyordu. Belli ki olup bitenlerden hi hiç haberi yoktu. Nicedir dünyanın dışındaydı (ya da içine Yeni gelen, kısa boylu, bıyıklı adam sesini yükselttikçe yü tip, kimi hecelerin üstüne basa basa sürdürüyordu konuş sını. Duyuyor musunuz söylediklerimi? dedi. Ayağımla, h işaretini yaptım. Siz kendiniz ayrılmazsanız, biz sizi ayırm yolunu biliriz, dedi. Yanında bir yığın polis, bir yığın bekç yığın da polis görevlisi vardı. Hepsi selâm çakıp, bir ağız “Peki, vali bey,” dediler. “Emredersiniz.” Ama o (altımd duymuyordu bunları. Başımı terli yüzüne doğru eğdim. de, sanki odada hiç kimse yokmuş gibi, onun devinimine dım. Alçalıp yükselmelerimiz içinde yitti sesler. Yeniden miz. Yalnız ikimiz. İkimiz biz.

Nice sonra, devinim bitip, o karanlık dipsiz boşlukta bğumda kendimi korkunç bir acıyla irkildim. Kollarımdan cıklarımından yakalamışlar, onun üstünden almaya çalışıyo dı beni. Kalabalık artmıştı. En önde itfaiye genel müdürü, cı, yargıçlar, devlet adamları, din adamları ve yabancı d temsilcileri vardı (sanıyorum). Bir ara sesler kesildi. Bu sizliğin içinde gür bir ses çınladı. Tutuşlar gevşedi, tekr kesildi. Ses, “Yasa adına ayrılmanızı buyuruyorum,” diye

Bu, işleri bakanının sesi olmalıydı. Ne buyuruyordu? Niçin buyuruyordu? Kimin adına buyuruyordu? Ben bunları düşünürken, o altımdan başını kaldırmış, terli yüzünü yüzüme değdirerek, "N'oluyor," diye inledi. "Geldiler," dedim. "Kim?" dedi. "Onlar," dedim. "Ne istiyorlar?" dedi. "Bilmiyorum," dedim. "Bir şey adına ayrılmanızı..." Sözümü bitirmeden, yavrum, kınalı saçlarını geriye atıp, yarı beline değin doğruldu ve onların üstüne doğru bütün gücüyle "ELİ-ELİ LAMA SABAKTANI-" diye bağırdı. Bu sözler üstüne, oda bir anda boşaldı, yeniden yapayalnız kaldık. Kadınsılığının ve yalnızlığının cinselliğiyle uzanırken altıma, cayır cayır yanmakta olan dudaklarının arasından, "Sözcükleri bilmek, güçlerine inanmak ve onları yerli yerinde kullanmak gerek," dedi.

Ondan aldığım tek değerli dersin bu olduğunu söyleyebilir miyim?

DOKUNMAK

Ahmet Cemal

*"Bu horlanmış cehennem
gençliğinin bahçesinden kopan"*

Hazır değildim. O dokunuşu hiç beklemiyordum.

Aslında bir ucuz kahramandım o gün için.

Kendi dört duvarının arasına çekilip, insanları bir yaşamaya hazır olmayışlarından, her şeyi erteleme alışkanlıklarından ötürü suçlamak kolay iş.

Bunu ben de çok yaptım.

Ama o dokunuşa hazır değildim.

*"Bilmem hazır mıydın dün gece / dizelerde soluk kalıyordu,
tı, nicedir / bir tükenmişlik. / Bana ilk sarıldığında Paris'te
şümde, / Helena, tek başına da kurtarabilirdi Troya'yı.
man / destansız kalacaktık belki de; / yol / tarih öncesi
dün geceye uzanmayacaktı."*

Yoksa ben değil miydin bu dizeleri yazmış olan?

Şiir.

Yaşanamamışlığın cehennemi.

Bir gece treniydi. Biraz kestiriyordum.

İkili koltukta, koridor tarafındaydım.

Dokunmayla uyandım.

Ne zamandan beri uyumakta olduğumu, ya da trenin nereye geldiğini, kalkıştan beri ne kadar geçtiğini hiç merak etmedim.

Koluma dokunuşu.

Uyku ile uyanıklık arasındaki ilk köprü.

Hangisi önceydi?

Gözlerimi açışım mı, yoksa dokunuşu mu?

Anımsamıyorum.

Böyle bir dokunmadan öncesi yoksa, anımsama da yoktur.

Geçebilmesi için uyanmam gerekiyordu.

Ama kımıldayamıyordum.

Sanki bir kıyıda'ydık.

Onun gösterdiği sularda demirlemiştim.

Sağ kolumu saran parmaklar.

"Çok özür dilerim..."

Tam önümde, ayakta duruyordu. Görmek için başımı kaldırmak zorundaydım.

Bakışları bana inmişti.

Yangın, parmaklarıyla başlamıştı.

Bir tutkunun vurgunu.

Hep böyle abartılır mı?

Ama daha önce, kaç kez...

Böyle her dokunmayla mı?

Hep yeniden başlar.

İnanmıyorum.

Hepsine inandım.

İnsan dayanamaz.

Küller biter mi?

Uçup dağılır.

Başka yangınlar çıkar.

Onu bir daha hiç görmedim.

Oysa adak adayabilirdim bir kez daha görmek için.

Bir daha bana dokunmayacaktı.

Karşımda durmayacaktı.

Yeryüzünde herhangi bir yoldan geçebilmek için ben yardım istemeyecekti.

Yolu böyle bir ten yangınına belki de hiç düşmeyecekti.

Rüzgâr yoksulu sularımda bir beden fırtınası.

Azgın bir lodos.

Yelkenlerimi indirmekte geç kalırsam, tek başına kıyıya ran, yine ben olacağım.

Utandırılmış zamanların onun bakışlarıyla bir kez daha bo lan bekâreti.

Hem yumuşacık ve sıcak, hem de öldüresiye hoyrat bir kunma.

Ama yine de...

Ama yine de, isteseydi... isteseydi eğer... bütün bunları meme karşın, isteseydi eğer, kendimi adak mumlarıyla almazdım.

Ten günahlarını bağışlatmak uğruna yakılan pişmanlık süleriyle oyalanmak yerine, onda tutuşturduğu parmaklar dikedim.

Tam karşımda, ayakta'ydı.

Soluk soluğa gözlerine tırmanıyordum.

Güzellikti.

Parmakları demir atmıştı.

Ama sarılmayacaktı.

Dokunulamayan kusursuz güzellik, idamdır.

Kalmayacaktı.

Kalsaydı da, nasıl anlatabilirdim?

Çoğunlukla neden yaşandığını ve arada sırada birilerinin neden idama gönüllü gittiklerini nasıl anlatırdım?

Ve sonra, anlamadığında, bunca eskitilmişlik içersinde onu bu yüzden nasıl suçlardım?

Çıkartmadığımız günahlarımızın bile elimizden zorla alındığı ve bütün gerçek güzelliklerden günahtır diye boşuna esirgendiğimiz bir dünyada, anlamasını nasıl beklerdim?

Gecelere karşı bizi cansız melekleriyle uyarmışlardı. O gecelerdeki idamlara gönüllüydük.

Oysa dokunmasını bilen eller, yalnızca gece vakitlerinde uzanır.

Bedenlerimizi hırçın bir sevecenlikle hazzın işkencesinden geçiren eller.

Anlamadılar.

Bitmeyen bağışlama vaatleriyle, bizi hep erdemlerin zincirlerine vurdular.

Bakışları yağıyordu.

Güneş yanığı bir gülümseme vardı yüzünde.

Dua zamanıydı.

Oysa tren, acımasızdı.

Sarsıntısız alıyordu virajları.

Bedenlerimiz birbirine savrulmuyordu.

Parmaklarının çıkardığı yangının içine düşemiyordu.

Elbet bilemezdi o an şeytana tapıtığını.

Kimi zaman masum bir maskenin ardından bakışları hançerini çeken ve sonra kusursuz bir güzelliğin önünde çöktürüp dua ettiren ve tapılan bir beden uğruna kendini gılamının doyumsuz zevkini tattıran şeytana tapıtığını mezdi.

Bizler, günahlarına birbirlerinin bakışlarıyla pay biçme bunun için hiçbir Tanrı'yı gereksinmiyorduk.

Şeytandan başka kim olabilirdi?

Ötekiler, günah korkularıyla yeryüzü günlerimize kılınçlardı.

Kendi zaaflarımızdan cennetler yaratabileceğimizi anlamadık.

Kazıkların dibine binlerce yalan yığıp, bedenlerimizi ateşle attılar.

Öğrettikleriyle, bizlere hiçbir kıyımın hesabının sorulmadığı yeryüzü cehennemlerinin kapılarını açtılar.

Onların insan olduğumuzda bizleri hiç tanımayan tanrıya hep borçlu kaldık.

Umutsuzluk tapınaklarının o kara yüzlü bekçileri, bizi sürekli insan olmamızı istediler.

Sırf güzellik uğruna sevmenin hangi kutsal kitapta geçmediğini sayıldığını ise hiç açıklamadılar.

Sarıldığımız bedenlerde tapılası olanı her aradığımızı bizleri kendi karatörelerinin ilençlerinde boğdular.

Kurbanlar, yalnızca onların tanrılarına adandığında sızdırdı.

Sen, şimdi parmaklarıyla bedenimi tutuşturan, ama dokunuşla bileklerinden yukarıya, gençliğine uzansan da şılmamışın korkunç tedirginliğiyle belki anında kaçıp giden olan Sen, anlamalısın ki, elbette şeytana tapılmalı!

Aslında bu dokunma, bu tek dokunuş seni tekrar yitirtti oturtabilirdi.

Kim bilir ne zaman kalmış olduğumuz bir yerden başlarca-
sına.

Çünkü ancak bir bakışın tanrısı seçtiğimizin kulluğuyladı-
r ki, bin sevabı kısacık bir hazzın sonsuzluğunda harca-
yıp insan kesiliriz.

Ötekiler mi?

Hani hep: "Ne derler?" diye düşündüklerimiz...

Sonsuz yaşamı önce firavunların bu dünyayı yadsıyan
mumyalarında aradılar ve beden beden dolaştırdıkları ruhları
büyük köleliklere adayarak, kum tapınaklarının yıkıntılarına
hapsettiler.

Yeryüzü görkemlerinden arta kalan ne varsa, mezar hırsız-
larına kaptırdılar.

Hiç yaşamamış olmayı ölümsüzlük sandılar.

Bedenlerini dinlemeyi günah sayarken, büyük göçlerde
hep insana yabancı tanrılara kulluk ettiler.

Bu gece, hemen buracıkta, bir zamanlar "Neredeydin?"
sözcüğüyle başlamış bir şeyleri sırf bu dokunma yüzünden de-
vam ettirebilmeliydik.

Ama hayır.

Parmaklar çözülecek.

Yangını da alıp gideceksin.

Bu yolculuktan da geriye sadece küller kalacak.

ZİRVEDE AŞK

Ernest Brunner

Milly'nin üzerinde fazla bir şey yoktu.

Kenarları katlanarak dikilmiş öyle bir kombinezon
Evet, evet! Yıkarken özen gösterilmesi gereken cinsten; o
askılarının arasında ince bir işleme vardı. Sanki göğsünd
tişip çıkmış gibiydi. Öyle küçük beyaz çiçekler ki Os
Stockholm'un Swedenborg Sokağı'ndan Ossian Stalhoff, ç
lerin kızın teninden mi çıktığını sormak istedi ama, onunla
li birçok şeyde olduğu gibi, bu da yerini daha ileri gider
lemlere bıraktı.

Epey eskiden, öğleden sonra sıcaklığın yatışmasıyla
de Pampelonne'un yeniden güneş düşkünleriyle dolmaya
ladığı gün, Milly, daha Ossian'ın kim olduğunu bilmiyordu

"Doğru olamaz," demişti kız gülmekten kırılarak Ossian'ın adını duyunca. Ossian o sırada, güneşliği katlamakla meşguldü.

"Kimsenin adı Ossian olamaz!"

"Bal gibi olur! Hem de Ossiannilsson," demişti Ossian ve kızın üzerine gölgesini düşürmüştü bilerek.

"Kim dedin?"

"Ossiannilsson! Kelt'lerin efsane kahramanının adı. Dağda doğan, uçurumun yamacından insan ırkına bakan. İnsanların nasıl savaşmış birbirlerini öldürdüklerini gören. Onun da adı Ossian'dı."

"Hadil!"

"Hıı. Peki sen? Kaç yaşındasın? Yirmi bir, değil mi?" diye tahminde bulundu ve kuma uzandı.

Güneş battıktan sonra rastlantı eseri Place des Lices'de karşılaştılar. Çınarların altında oturmuşlardı. Park kanepesinde güzel bir akşam üstüydü. "Boule" oynayan koca burunlu adamları izlemek zevkliydi.

Kurşun toplardan biri oturduğu sıranın altına yuvarlanıp gelene dek, Milly'ye bu duyguyu vermişti oyun.

Çünkü Milly topu almak için kanapenin altına, o mini minicik eteğiyle eğilince, Ossian, orada, içerde, kenarları ipek işlemeli küçücük külote görmüştü. Tangamsı bir küçüklükte, ipekten bir külottu gördüğü. Kenarları son derece içerden kesiliyordu. Onun arkadan gördüğü yalnızca kumaş değil, kızın en gizli yeriydi de.

Evet! Külötun ağı, kızın cinsel dudaklarını ayırarak, incecik bir ip gibi gerilmişti.

Bir saniye. Bir saniyecik, diye düşündü Ossian, o akşam yataktaki yatarak gördüğü şeyi düşünürken.

Belki, topun sahibi de benzeri bir şey görmüştü; çünkü Milly ansızın, kafası şişkin ve kırmızı bir top gibi olan bir yaratıkla göz göze gelmişti. Tepesindeki bask tipi bir kep olan yaratık.

"Abartıyorsun! Adam sadece topunu geri almak istedi," demişti Ossian, kızın adamın aç bakışlarından korkarak Rue de la

Ponche Caddesi boyunca hızlı hızlı limana doğru gitti. rünce.

"Abartıyor muyum?"

"Evet!"

"Adamın boynunu görmedin mi? Ve gözleri ta dışarıya diye eliyle göstermişti Milly.

"Evet, evet. Beslenme biçimindendir. Yeterince iyiyordur. Bütün Fransızlar..."

"Ya o titreyip duran gözkapakları?..."

Ossian, Milly'ye yetişti, onu yanına çekti:

"... Ya o hafif nemli ten," dedi şakadan. Sonra kızın na fısıldadı: "Hisset! Nasıl kıpırdıyor parmaklar, dudaklar..."

Ve işte bu, fazlaydı.

Kızın dayanabileceğinden fazlaydı.

Kız adımlarını hızlandırdı ama, Ossian yetişip geçti.

Önündeyken de adımlarını yavaşlatarak geri geri gitti. Elleriyle kulaklarını kapamış olan Milly, Pipes de Cognac'ın pipo satıcısının önünde durmak zorunda kaldı.

Her yer insan kaynıyordu ama kızın artık umurunda değildi. Hiçbir şey; içinde günlerdir biriktirdiklerini söylemek için başka hiçbir şey düşünmüyordu. Erkek milletinden aradığını bulmuştu.

Saint-Tropez'de geçirdiği üç gün süresince asılınmış, çimdiklenmekten ve bakışlardan bıkmış usanmıştı. Hep aynı cılcık çıkmış oyun! Ve işte, şimdi de bir tavlama oyunu daha çıkmıştı karşısına. Bir İsveçli domuz düşkünü Milly'nin bir gençlik ve güzellik deposu olduğunu, onu boşalttığına alışveriş yapabileceğini sanıyorsa, havasını alırdı.

"Bir şey mi yaptım?" diye sordu Ossian ısrarla. Kırmızı hali olduğu ve durumu anlamadığı belli olduğu için kızın olurlarına bıraktı. Hiç değilse, kendi kendine durumun bir anlamı vermesinin yapmaya karar verdi. "Her şeyi sakince ve akılcı olarak gözden geçireceğim," dedi içinden.

Aynen. Öyleyse bir gülcük olsun verebilirdi, d

Evet. Ne önemi vardı ki? Gülümsedi. Hatta, sandığının iki katı güldü. Çünkü içinde doğan garip bir duygu, kızın bedeninin derinliklerinde var olduğunu hissettirmişti ansızın.

Her neyse, Swedenborg Sokağı'ndan şu Ossian, hoş çocuktuktu. Bedeni biçimliydi. Kızcağızın hakkını yerken bir ara kollarını havaya kaldırmış, yukarı çıkan tişörtünün altında kıllı göğsü gözükmişti.

Soru, Milly'nin şimdi çekip gideceği mi, yoksa bir adım daha mı atacağıydı. Bar de l'Etoile'e giderken Ossian, Milly'yi asla bir kadın olarak düşünmediğini ileri sürünce, soruya cevap bulmayı erteledi. Öyle mi? Hayır.

Belki yirminin altındaki yaşlarında başka türlü düşünürdü Ossian. O zaman durum da başkaydı. O zamanlar öğrenci odasını, çıplak kadın resimleriyle süslerdi. Stockholm'de, Aix-en-Provence'de ve Floransa'da. Hatta bâkirelik gibi çok hassas bir eşya bile, çok değerliydi.

Hiç kuşkusuz! Öyleydi. Her yerde karmaşanın ve dağınık yaşamın kızgın izleri vardı.

Şimdi ise yirmi beşini geride bırakmıştı. Stockholm'de düzenli olarak çıktığı biri vardı: Katrin. Ona sadıktı Ossian Stalhoff. Namus sözü! Yani Milly'nin kaygılanmasına gerek yoktu. Eğer deyişi hoşgörürse, onun, "gizli olağanüstülükleri"yle ilgilenmek istemiyordu. Hiç kuşkusuz çok güzel bir kızdı. Hem de nasıl! Hele şu şey üzerindeyken. Her neyse... Ha, evet. Kolsuz ve yalnızca şeyini örtebilen dev bir çoraba benzeyen tişörtü içinde. Nasıl bir erkek olduğunu anlattıktan sonra lafı dolaştırmadan söylemek için en kolay yanıydı. Her gün ayrı kalıba girmeyen biriydi.

Sonra, Bar de l'Etoile'de ikinci *pastisini* yudumlarken ve Port Amenage'da yelkenlilerin birbirleriyle sürtünürcesine süzülüşlerine bakarken Milly, ne yapacağını düşünüyordu. Bar halkı onu rahatsız ediyordu. Adaletli gövdelerini sergileyen plaj erkekleri, ona rahat soluk aldırılmamak için sanki para alıyorlardı. Artık daha fazla Riviera numaralarını kaldıracak hali yoktu. Jigolo numaraları filan.

Milly, Casanova'sız bir gün istiyordu.

Yardım, hızır gibi yetişti: Ossian! Nasıl tehlikesiz bir işverili olduğunu kanıtlayacaktı. Kollarını göğsünün üzerinde kavuturarak, Transports du Var'a gitmeyi önermişti.

Neden olmasın? Le Tholonet'ye otobüs; Mont Saintre Victoire'in etekleri boyunca yürüyerek Bouquet köyüne gidilecekti. Oradan da, kuzey patikasını izleyerek, zirveye çıkılacaktı. Hiç

Mont Sainte Victoire'in zirvesine!

Denildiği gibi, Milly'nin üzerinde fazla bir şey yoktu.

Bluz sanılmamasına yetecek kadar uzun olan ipek bir korbinezon.

İnsanın çıplak gözle baktığı zaman gördüğü giysilerden değil; di bu; bakınca, giysinin saklamaya çalıştığı yerler görülüyordu.

Böyle düşündü Ossian. Kendine, bu kılığın dağa tırmanmaya yerine, genç kız fotoğraflarını içeren bir albüme uygun olup olmadığını sordu.

Yine de Milly'nin neye kalkıştığını bildiği, omuz çantasındaki kalın ayakkabıları ve kazağı kastederek, Ossian'ın koluma dokunmasıyla belli oldu. Mont Sainte Victoire, güneş kıyısı en yüksek dağıydı. Otobüse bindiği zaman ayağında olan sandaletlerden daha dayanıklı ayakkabı gerektirdiği ortadaydı.

Route des Plages boyunca uzanan palmyelerden, çiçekli çalılardan, üstü güllerle kaplı geçitlerden ve doğanın rimliliğini haykıran düzlüklerden geçiyorlardı. Meşe ormanının orada, Brignoles'yi geçtikten sonra, bir gün önce azıcık gindiği konuya dönme gereği duydu.

Ossian, biraz kendi kişiliğinden söz etmek istiyordu.

Milly dışarıyı seyretmek amacıyla pencere kenarına oturduğu için -örneğin önünden geçilen bir evi, çiçekleri-ne zaman başını pencereye çevirse, onu, yani onun bedenini görmek runda kalıyordu.

Kız yol üzerinde olduğu için, Ossian'ın gözleri ayrıntıla takılmadan edemiyordu. En azından bunu ona böyle söylemisterdi. En iyisi, kendi kız arkadaşı Katrin'e bağlılık sözü ver

ğini Milly'ye söylemiş olduğunu düşünerek, açık davranarak buluşlarını ona anlatmaktı.

Yine de ortada belirli bir risk vardı. Çünkü duygu denilen şey, böyle tahrik olunmuş durumlarda, nereden gelip nereye gittiğini belli etmez. Duygu, akıldan çok farklıdır.

Akil, ne istediğini bilirdi. Bu, gayet derli toplu bir kavramdı. Yani Milly, bacaklarını koltuğun üzerinde böyle toplayıp şöyle aralamışken, elini yavaşça uzatıp, bacakları boyunca yuvarı kaydırmayı, eteğin altındaki o bildik yolda ilerlemeyi düşünmüştü ama, yalnızca o kadar. Daha önceki yıllarda olsaydı, düş değil gerçek olurdu hepsi. İşte bunu bilsin istiyordu.

Ossian bunları düşünüp, dürüstlüğünü kanıtlayacak yeni örnekler ararken, Milly pencereden dışarı bakıyordu.

Arazinin deniz düzeyinden yukarıda olduğunu kanıtlayan okalıptus ve fıstık ağaçlarının hızla artıyor olmasına karşın Milly, kendi kafasındaki kırdı yolculuk ediyordu. Kiremit kırması çamurlu toprak, sarp kireç kayalıkları değildi gördükleri.

Ossian'ın düşlerine girmişti bile. İçinden geçen ilk istekli duyguları, yolculuk heyecanına vermişti önceleri. Şimdi otobüs tırmandıkça gördüğü tepelerle kavşaklar, kafasının içindeki etli çıkıntılar, yumuşak kıvrımlar ve boşalmalar gibiydi.

Ossian, gırgır bir tipti; bu kadarını anlamıştı. "Kişilik" ve "güvenilirlik"! Eğer ısrar ederse böyle, kendi bilirdi!

Milly, konunun ne olduğunu biliyordu. Ossian'ın, öyle Stockholm'deki Katrin'e filan bağlı kalma diye bir niyeti yoktu. İstedığı, hiç çaktırmadan, şöyle adım adım, özgürlükten özgürlüğe atlamaktı. Yani birazcık kızı ısındırmak.

Sabah daha ilerlememişti. Bulutlu değildi tam anlamıyla ama, hafif pusluydu hava. Çok sıcak olacaktı birazdan.

Milly kollarını gerdi ve bedenindeki son uyku kalıntısından da gerinerek kurtuldu. Omuzlarını dikleştirdi, karnını içine çekti.

Ardından donup kaldı! Ellerini ensesinde kavuşturmuş olarak hiç kıpırdamadan oturmayı sürdürdü. Onu donduran şey, Ossian'ın ağzından çıkan sözlerdi. Acaba yanlış mı işitiyordu?

Hayır, olamaz! Bu adamın bir yerlerinde bir vidası kesgevmişti! Gülmekten başka bir şey gelmiyordu Milly'nin elinden; çünkü bu Ossian Stalhoff denen tip, benzeri az gömlür çatlaklardan biriydi.

Adam ellerini göğsünde kavuşturmuş oturuyor ve Milly'nin ellerinin "doğru yerleri" bulmasına yardımcı olup olamayacağını soruyordu! Kız gerindiği zaman Ossian'ın gözleri önünde öyle bir manzara çizmişti ki Ossian, kavuşturmuş olduğu ellerini ayırarak, Milly'nin kombinezon gibi etekliğinin altından sokmuştu.

Böyle bir soru sormasında bir sakınca yoktu, değil mi? Her kafasında yarattığı görüntüye göre, kızın göğüslerinin arasından girmiş, aşağılara doğru inmişti bile. Milly'den istediği tek şey, ellerinin şimdi bedeninin neresinde olduğunu tahmin etmesiydi. Hatta gözlerini kapatırsa, bunu daha kolay başağabilirdi. Milly sordu:

"Ne dedin?"

"Gözlerimizi yumalım. Yalnızca bir oyun bu. Ben gözlerimi kapıyorum; sen de öyle yapıyorsun. Sonra ellerimin neredediğini tahmin ediyorsun. Örneğin, aşağı mı inmekte, karda mı oyalanıyorlar... Onları bulunca da ne yapmaktaduklarını tahmin edeceksin."

Ve ansızın içinde belirip hızla artan istek!

Bütün bunlar, doğanın ona karşı kurduğu bir komplo değildi miydi; yoksa içinde doğan gizli bir istek su yüzüne çıkmıyordu mı? Soruların cevabını bilmiyordu Milly. Güvensiz duygusu, onu Ossian'ın önünde soluk soluğa bırakıyordu. Oyuna katılacak mıydı?

Cevap vermekte gecikti. Böyle acele etmeyerek, olayın gelişini izlemeyi yeğlemişti.

Sonra, en korktuğu şey oldu:

Ossian'ın parmakları... Onların oldukları noktayı bulmuştu Milly. Bakışlarını yalnızca bir saniye için yere indirmiş ve parmak uçlarını, şişe camı gibi sertleşmiş göğüs uçlarının üzerinde hissetmişti.

"Namus sözü veriyorum sana! Bak, kollarımı kavuşturmuş oturuyorum. İyi bak! Hiç laf anlamam!" dedi Ossian. "Konuşma yok; oyunun kuralı böyle. Yalnızca gözlerini yum. Hadi bakalım! Bul ellerimi!"

Ossian bir yandan gülüyor, öte yandan bu oyunun eski bir oyun olduğuna kızı inandırmaya çalışıyordu.

Milly, derin bir soluk aldı, başını çevirip pencereden dışarı bakmaya başladı.

"İstemiyor musun? Zorunlu değilsin. Eğer istemiyorsan..."

Ossian, biraz daha kendinden söz etme gereği duydu. Eğer Milly merak ettiyse, evet, hep böyle açık sözlüydü. Kadın bedeninden söz ederken, örneğin... Aristo'nun dürüstlükten söz ettiği zaman olduğu gibi, çok rahat ve açık sözlüydü.

Açık sözlü olmak istiyordu, açığa vurucu değil.

Eğer elini genç kızın baldırlarını okşayarak karnına doğru kaydırırsa ve çukurlaştırdığı avuçlarını onun dik göğüslerinin önüne, şöyle göğüs uçlarına hafifçe dokunup geri çekmekten fazla değmeden getirdiyse, bunları, onunla fazla samimi olmak amacıyla yapmamıştı. Olduğu gibi söylüyordu her şeyi, hepsi bu! Ayrıca, gözlerini yummak zorunda değildi. Yani, istemiyorsa. Hi?..

Milly onaylamadı, ama adamın ellerini kafasının içindeki dünyada eteğinin altına sokmasını engelleyemeyeceğini de bilmekteydi.

Bunu nasıl başaracaktı ki?

İstemeyerek, ama kendi kendine bir oyunun içine girmişti işte...

Damarlarında akan kanın ısındığını, bedeninin tüm üyeleri ne çekici bir sıcaklık yaydığını hissediyordu. Sanki oksijeni boşaltılmış bir odada, elektrik iyonlarıyla dolu buharları çekiyordu akciğerlerine.

Kaygıyla gözlerini yumdu.

Hem de nasıl oradaydı o! Gözlerini kapattığı anda, oradaydı adamın parmakları...

Birden Ossian'ın elini, külotunun ortasında hissetti. Bir gayret gösterip bacaklarını sıkıştırdı. Aynı anda, yapayalnız bir parmağın, derinliklere ulaşmaya çalıştığı belirginleşti.

Bunları gayet açık olarak hissediyordu Milly. Parmağın nısılleri geri çalıştığını, kaydığını, hepsini... Ama teslim olmaya razı değildi. Ossian onu dilediği yere çekip götüremeyecekti.

Otobüsün koltuğunda kendini kasarak toparlandı. İçinde "Hayır, reddediyorum!" dediğini duydu. Aynı anda Ossian yarı doğru olarak, le Tholonet hakkında bir şey söylemişti. Gerçekten de, le Tholonet'ye yaklaşıyorlardı.

Ve dağ, oradaydı.

Yolun yarısını tırmanarak geçmişken, o ana dek olduğu kadar çok daha etkili bir şekilde, Akdeniz ikliminin egemen olduğu bir bölgede bulunduklarının bilincine vardılar. Allah bu da, çaresizliğin son noktasına ulaşmış olmalıydı. Yapıtı üzerinde ter dökmüş, her defasında yeni bir girişimde bulunmuş Gücünün son noktasına dek, renklerin etkileyici tonlarında ödülen vermeden derinlik duygusunu yaratmak için çaba göstermiş olmalıydı. Bakışların yöneldiği her yerde ışık yansımaları, görülen şeylerin daha doğru izlenimini veriyordu; çünki göze ilk kez gelen görüntü önce bir resimken, sonra koca bir dünyaya dönüşüyordu. Öyle bir dünya ki, her şeklin dengeli bir başka şekil oluşturuyor ve orada her şeyin özgün bir yeri bulunuyordu.

Trace Noire, kara patika, patikaların en sarıydı. Mavi yeşilli ve kırmızısı da vardı yoksa. Kara patikayı seçen, en kırılgan ama en dik yolu seçmiş oluyordu.

Önce, yamaç dibindeki ılımlı eğilim; sonra, tepeye doğru derek dikleşen yokuş. Yukarı çıktıkça toprak çakıllanıyor ellerin yardımına, yukardan düşmüş kaya parçaları, ağaç kolları geliyordu. Az sonra, çalıları geçtikten sonra, dağın bütün heybetiyle gözüküyordu bir boşluğa ulaştılar.

Tırmanma açısından fazla bir gayret gerekmemişti doğrusu. Tutunması kolaydı. Dağın dış yüzündeki çatlaklar, zaman

la genişlemiş gibiydi. Oraya buraya, çimen ve çiçekler serpiştirilmiş benziyordu.

İşte bu tür dinlenme yerlerinden birinde Milly, üçüncü kez dinlenme gereğini duydu.

Bir girintinin üzerindeki çatıya benzer çıkıntıya, dağa çivilenmiş bir zincirin yardımıyla tırmanmışlardı. Ossian, şu anda uzandığı yerden, geride bıraktıkları patikayı ve le Tholonet'ye giden yol boyunca yerleşmiş kulübeleri görüyordu.

Milly kızmıştı. Terliyordu. Sırtını kayaya dayamış, bir yandan yok gibi entarisinin içine üflüyor, bir yandan düşüncelerini, Ossian'ın açık sözlülüğüyle götürdüğü konulardan başkalarına toparlamaya çalışıyordu. Ona karşı direnme arzusu artarken; tutunabilmek için, düşgücünün oynadığı oyunların gölgelerinden daha sağlam temeller aramaya başlamıştı.

İsteğin iki habercisinden hangisine uyacaktı?

Ossian'ın mavi gözleri, onu akılcılığın tüm kurallarını bozmaya yöneltti. Öyle ya, ortama uysa da uymasa da, içinden geçen dışavurmuyor muydu? İnsanları birer toplumsal varlık yapan ahlâk çerçevesinin içinde değildi belli ki...

Girişimlerinde hayvansal bir yan vardı; bu yanı, Milly'nin içinde, daha önce barındırdığını bilmediği bir yanı azdırıyordu.

Milly birden daha mı özgürce düşünmeye başlamıştı, yoksa dolduruşa mı geliyordu?

Cevabını bilmiyordu.

Aynı şekilde, bugüne dek onu yönlendirecek çeşitli önyargılar edinmesine neden olan yaşam biçimini sürdürmek mi istediğini; yoksa, içinde geçenlere kendini gözleri kapalı olarak koyvermeyi mi yeğlediğini de bilmiyordu.

Ossian, onun güzel olduğu görüşündeydi. Eee, n'olmuş yani? Güzel işte. Çok güzel. Ve çok seksi. Herkes öyle diyordu.

Tırmanırken Ossian, Milly'nin arkasından geldiği için, kızın cinsel organını görmüştü. İkinci kez, demişti, cinsel organ sözcüğünü kullanmadan. Ortasında koyu kırmızı bir yarık olan "tüyü iki şeftali dilimi" demişti.

Neden olmasın? Kızın giydiği ipek külot, floresan saydaydı ve o adım attıkça aralara giriyordu. Kız da aynı hissetmekteydi. Külot ağının incecik bir ipe dönüştüğünü "dudakların" ipi aralarına alışını.

Ossian'ın gördüğü buydu. Onun sözleri görüntüyü cisimleştiriyordu. Ossian, havaya, sise ve düşüncelerinin dumanı ile tutulabilirlik sağlıyordu. İnanılır gibi değil, diye düşünürdü Milly. Düşünce, her organa sahip bir beden gibi somutlaşırdı. Cinsel organını adam şeftali dilimlerine benzetince cükler cisimleşerek bir dil haline geliyor ve cinsel organın narlarından klitorisine dek yalayarak dolaşıyor, istekle yutulan tutuşan yarıktan içeri hızla girip çıkıyordu.

Ardından akılcılığı ağır bastı. Milly aklını başına alacaktı. Kendi kendine teslim olmama sözü vermişti. Bu tür genel ilkeyi korumak güç değildi. "Bosgec"ti bunun adı. Bosgec!

Basit ve kesin.

Güneş yükseliyordu. Renklerin tonları hızla yok oluyor. Gölgeler yerini ışığa bırakıyordu. Ara tonlar yoktu artık; renklerin tam bir zıtlık içindeydi.

Provence işte bu, diye düşündü Milly. Sonra kaygıyla resine baktı. Ne var ki Ossian, geziye çıktıklarından beri ilk kez ortami kolaylaştırıcı bir şey yapmıştı: Milly, yalnızdı.

Genç kız bir ara soluk almak için durunca o tırmanmış, on metre yukarıdaki düzlüğe gelmişti. Oradan dağın zirvesini gördüğünü bildirmekte hiç gecikmemişti.

Yarım saat daha... O zaman zirveye ulaşacaklar, dağın tarafındaki denizi kıyı boyunca görebileceklerdi.

Provence, diye aklından bir kez daha geçirdi düşünceleri toparlamak için yeniden çaba gösterirken; portakalları, limonlarıyla denize bakan bu toprak... derken biraz zorlanarak ağza kalktı... Irmaklar boyunca akıp giden dut ağaçları, zeytinler, köpüklü bembeyaz, Galler ülkesi, şarkıcıların anavatanı temiz yürekli insanların... İçgüdü, düşgücü, onu çaresiz bırakıyordu böylesine umutsuz bir şekilde...

Bunları aklından geçirdikten sonra, içindekilere karşı ortaya koyduğu direnişin çok zayıf olduğunu anladı. Kararları konusundaki savaşın sonu belli olmuştu.

Aklını başına alma düşüncesi arttıkça, içindeki istek de artıyordu. Akılcılığın her türlü yalanına baskın çıkan istek, Milly tirmanmaya yeniden başlayınca, bedeninin her gizli köşesinde benzerini yaşamadığı derecede kendini hissettiriyordu.

Ne yapacaktı? İçindeki ateşi söndürecek miydi?

Bir çıkıntının ardında durakladı. Adımı havada kalacak şekilde ansızın... Dizginleyemediği bir istekle, elini boynuna götürdü. Ardından aşağı, eze eze göğüslerine ve dokunduğu anda depreme tutulmuşçasına titreyen karnının üzerine. Sonra ansızın... külotunun içine. Orada parmağını frenledi, giderek gerginleşerek yay biçimini alıncaya dek.

Milly bunu daha önce de yapmıştı. Parmakla. O küçük küçük deri parçası, kabarmış olarak, klitorisin üzerindeki yumuşak yuvasında bekliyordu. Parmağınla doğru oraya! Oraya ve okşamaya, Milly!

Bütün bedenini bir istek dalgası sardı. Ansızın yay gibi eğildi, başı arkaya düştü ve parmağı, hayvansal duygular fırlayıp cinsel organını nabızla atan kanla doldurana dek, tam üzerinde, dokunmadan dolaştı.

Doğru oraya! Hadi, çekinme! Bırak parmağını tiril tiril titreyerek o noktaya konsun! Konsun ki o köpüklü kaynağı, birkaç saniye içinde başlatsın! Fırtına koptuğu gibi bitecek! Kopar zincirlerini, hadi!

Bedeni böyle bağıırıyordu, ama bu tür hücumları kesmeyi o ana dek başarmış olan sağduyunun kalan son parçaları, daha fazlasının gelmesini bekliyordu. Milly'den ne istiyordu acaba? Hepsini mi?

Milly elini hızla çekti; ısıarak titremesini durdurmaya çalıştı. Ardından Ossian'ın nerede olduğunu görmek için çevresine bakmaya başladı.

"Efendim? Ha, yok bir şey!" diye bağırdı Milly, "yolu pek bulamıyorum da."

Bu cevabı Ossian'ın ona seslenerek, aşağıda neyle meşgul olduğunu sorması üzerine vermişti.

"Galiba yoruldu," diye sürdürdü Ossian. "Basamak gibi yerden çık, gel; bekliyorum."

Tırmanma, giderek daha yorucu oluyordu. Tur organizatörünün broşüründeki "hafif dağ yürüyüşü", zaman zaman düpedüz dağcılık sporuna dönmüştü. En azından, kalan son bölümünde Ossian ona yardım ederken Milly böyle düşünüyordu. Güneydeki vadiler, sıcağın buharlaşmaya başlayan kırağını arasında, parlak raylar gibi gözüküyordu. Kuzeyde ufku, sarı çizgilerle görkemli Alpler çiziyordu.

Ossian'ın kendisine sorarsanız, doğuştan doğa adamıydı. Gözlerinin önüne serilmiş manzarayı anlatma gereksinimi duyuyordu. Örneğin, bir tortu arazisiyle vadi arasındaki fark neydi? Bu sorunun cevabını Ossian verebiliyordu. Peki, ağaç kuşağından sonra yukarda ne vardı? Çalı kuşağı! Daha yukarda da bulut gibi ayakotular. Onları, zirveye geldiğinde Milly de görecekti. Kendisi orada 1985'te bulunmuştu. Anlatmamı istemişti miydi? İskoç Laura'yla. Sevişmek için ideal donanımdaydı Laura. O da dağa, aynen Milly'ninki gibi, yok, onunkilerin yarısından fazla kadar giysilerle çıkmıştı. Eğer böyle söylemesine izin veriyorsa. Azıcık dantel, bir çift omuzdan askı. Haaa!... Bu denli çıldırtıcı değildi, kuşkusuz. Ve üstelik, epey güçlü de. En azından işin başında. Titre meraklı bir bākire gibi. Sonra kolaylaşmıştı. Ossian bir kahkaha attı: Zirveye ulaşmak, dedi, pasaport almak gibi oldu. Milly anlıyorsa yani. Ayrıca, şöyle uygun bir yerine bir çimdik atmak da değildi demek istediği. Dikilip durma orada, Laura, davran biraz! Görecektin nasıl harekete geçtiğini! Kaniyla kendini kızım, hadi gel! Eğer Milly durumları çabuk anlıyorsa, diyeceği... Göster bakalım, dışardan belli olan yaşam gücünün, yalan bilgi taşıyan levhalardan ibaret olmadığını. Hadi içeri, hadi! En alttaki tüylerin oraya! Çimenlere sıkı sıkıya tutun... ben bir yandan... İskoçyalı Laura, hamlelerine titreyerek karşılık verirken.

Bir kez daha gülmek zorundaydı Ossian. Milly bir görseydi o manzarayı. Zirvede ortam tam uygundu. Bir odaya girercesine. İlk basamak geride gayet uygun bir oda. Çevredeki arazileri, etrafa fırlatılmış giysiler gibi görüyordu insan. Bazen küçük bir bulut, gardiropdaki askılar gibi hafif hafif kıpırdıyor, ufuktaki Alp tepeleri, sararmış camdan deniz fenerleri gibi gözüküyordu.

Ayrıca epey kızmıştı Ossian; bunun farkına vardı. Laura'nın öyküsünü hatırladığı için. "Titr düşkününü bâkire!" Hem de nasıl! Üstelik, öyle dar olmaktan epey uzaktı kız. Ossian'ı oldukça geniş bir yerde barındırmıştı. Önce askılardan birini başparmağıyla işaretparmağı arasına alarak aşağı kaydırıldı. Önce sağdakini, sonra soldakini. Sıra külotu gelince, diz çöktü. Milly hoşgörürse külotu, diliyle indirecekti. Olur, olur; hiç meraklanma! Sonra Laura, derler ya, "çıplak bir melek gibi!" ayakta durmuş ve Ossian, kızın kokteyl kirazını emmişti. İçindeki duygusal ayaklanmanın sorumlusu, işte bu anılardı. Doğru, aradan bir yıl geçmişti ama... Şu anda olanlar, tarihin yinelenmesiydi.

Ne var ki, ortada farklı bir durum vardı. Milly anlamıştı mutlak. Açık oynuyordu. Gizlisi saklısı olmadan.

Şurası açıktı ki Milly, Ossian'a çok çekici geliyordu. Bu gerçeği neden gizleyecekti ki? Laura'yı anlatırken Milly'yi istemeye başlamış olduğunu... Erotik bir benzeyiş.

"Fena halde tahrik oldum!" diye bağırdı Ossian ve Milly'den dönüp bakmasını istedi. Dışardan gözüküp gözükmediğine. "Elimde çünkü," diye ekledi.

"Cebimdeki delik sayesinde!..."

Rüzgârın en zayıf, sıcaklığın en şiddetli olduğu saatte Milly ve Ossian, Mont Saint Victoria'nın zirvesine ulaştı.

Milly düzlük bir yere, ağaç kabuklarının üzerindeki sararmış çimenlere oturdu. Önce, manzaradan gözleri kamaşıyor-muş gibi yaptı. Yaptığı bir işaretle, bu panoramanın çabalarının bir armağan olduğunu anlatmak istedi.

Bir süre sonra Ossian ona ne halde olduğunu sordu. Milly'nin soluk alışındaki hız, azalır gibi değildi çünkü.

Milly suçu sıcakta buldu, ama biraz sonra ilginç bir şey du: Onun hesabına, bir karar verildi. Karar, Milly için son rece yüksek bir yerden çıktı.

Gayet başına buyruk bu makam, genç kıza, kendini almayı bırakmasını söyledi. İşte bu nedenle Milly, ağzından sorunun çıktığını duydu:

"Ben mi nasılım? Sorun, benim değil, senin nasıl olduğun."

"Ben mi? N'oldu yani?" Ossian, sorunun kendisi için çok yararlı olduğunu anladığından, cevabını uzata uzata keyfini kartarak veriyordu.

"Bir sorunun vardı ya... Hani 'duygusal ayaklanma' gibi."

"Dayanamıyorum, merak etme. İnsanın şeyinin kalkma hı var, değil mi?"

"O derecede mi?"

Ossian şortunu elleriyle sıkıştırdı. Ortaya bir kabarıklık çıkmıştı. Kumaşın altından olduğu gibi belli oluyordu. Bacaklarının arasında, beline dek.

Milly, bu manzara karşısında iç çekti. Zor durumda olduğu belli oluyordu, imdat arar gibi. Sonra dirsekleri üzerinde doğruldu, hafifçe geriye kaydıldı ve bacaklarını araladı. Kombinasyon gibi entarisinin etekleri, kasıklarına dek açıktı.

"Gün boyu ders verdin," dedi yutkunarak. Böylelikle belli etmenin değerini öğrenmiş oldum. Ne istediğini belli etmenin değerini.

"Tahrik mi oldun?" diye sordu Ossian. "Demek istediğin mi?"

"Evet, öyle; ancak sorun, senin kendi kendinin en kötü örencisi olup olmadığın."

"Nasıl yani?"

"Sadakat sözünden n'aber? Katrin'e verdiğin..."

Milly bacaklarını topladı, yarı yatar şekilde iki çıkıntıya topküstü koydu. Ardından külotunun ağını eliyle iplik gibi burdu.

İşte, orası ortada. İstek içinde, aşağıdan yukarı, sağdan sola. Kolları ve tepedeki buklesi. İpislak.

Milly bacaklarının arasını Ossian'a yaklaştırdı. Sağ işaret parmağıyla ipe dönmüş ağı kenara çekti. Gizemli bir kıvrımla, pespembe et günüşiğine çıktı.

"Vay be!" dedi Ossian.

"Görüyor musun şimdi, ha?"

"Evet," diye cevapladı. Binbir adıyla birlikte. "Zafer narası" denilen şeyi. Ossian, kemerinin tokasını çözdü, Milly'nin önünde diz çöktü. "Gizli maden", "gizemli nişan tahtası", "aşkın laboratuvarı"...

"Ya söz n'olacak?"

Milly, parmaklarını orasında dolaştırmaya başladı. Önce bir devir. Sonra bir daha. Yakut kırmızısı kaynağın derinliklerinde beliren ıslaklık parlamaya başlamıştı.

Ossian pınarı hemen gördü. Hatta duydu bile. Milly'nin bedeninin derinliklerinden gelen ses, Ossian'ın organını şiddetle titretmeyi başardıktan sonra kayboldu.

Şimdi artık onun da Milly gibi dirsekleri üzerinde doğrulup, kaykılması gerekiyordu. Bu durumda, Milly'ninkiyle kendisi-ninki arasında bir metreden az bir mesafe kalacaktı. Milly'nin iki yana yatmış "horoz ibiğinden", ikiye katlanmış gibi duran ibiğinden. "Nefis kaynaktan", "maymuncuktan". Hah ha! Dimdik organını eliyle yakalayıp salladı.

"Söz," diye hatırlattı Milly. "Verdiğin söz n'olacak?"

"Söz mü? Katrin'e verdiğim mi? Sözümde durmamazlık etmiyorum ki?!"

"Dayanabilecek misin?"

"Evet..."

"Nasıl yani?"

"Ben yalnızca ayağa kalkıyorum," dedi Ossian gülerek. "Sonra sana doğru bir adım atıyorum. Önce beni bir güzel emeceksin; sonra da içine girebilmem için bacaklarını aralayacaksın..."

"Ya sonra?"

Milly elini, cinsel organına uzattı. Apışarasını saran elinin işaret parmağı, dudakların örttüğü deliğin girişini buldu.

"Sonra mı? Sonra karşısında yavaş yavaş kıpırdayarak nu, kenarlarına sürtüyorum." Ossian artık doğrulmuş veğa kalkmıştı. Cinsel organının önderisi, kendiliğinden ge kaymış ve tepesini meydana çıkartmıştı.

"Tepesine dokunmanı istiyorum," dedi.

"Öyle mi?"

"Sertliğini hissetmeni istiyorum. Ne kadar sert olduğunu biliyor musun?"

"Hayır."

"Kestane gibi sert. Ayrıca, aynı parlaklıkta. Kabuğunu aralayarak içinin neye benzediğini gösteren bir kestane gibiyim."

"Ben dokunduktan sonra n'olacak?"

Milly parmaklarını şakırdattı. Cinsel organının dudakları parmakla ayırdı; pembe derinliği cömertçe Ossian'ın gözüne serdi.

"Ben dokunduktan sonra n'olacak?" diye sorusunu yineledi.

"O zaman ben biraz daha içeri gireceğim."

"Biraz daha mı?"

"Yarisına dek. Sonra yine dışarı. Bir süre, yarı yoldaki şeyleri boşaltır gibi böyle yapacağım."

"Sonra, sonra..."

"Sonra sen hepsini istediğin zaman, ileri doğru bir hareket yapacağım, ama sert değil. İki yanının ne denli ıslanmış olduğunu anlayacak kadar. Ardından, biraz daha sert, biraz daha hızlı, biraz daha..."

Milly dudaklarını ısırdı. Dişlerinin arasında soludu.

"Gel artık!" dedi, "Ossian, gel artık!"

Milly'nin karın kasları bir gevşiyor, bir sertleşiyordu. Mırmır artık kıvrır kıvrır kıvranıyordu. Yuvarlak kalçalarını, kaba etlerini çimenden biraz kaldırıyordu, ardından yine yere oturtuyordu. Ossian ise, sancak tutar gibi penisini tutuyor, sağa sola sallıyordu. Hareketleri giderek sertleşmişti.

"Gel artık," diye yalvardı Milly.

"Geliyorum," dedi Ossian, "şimdi geliyorum." Ne var ki kollarından kalkmıyordu.

Milly'yi yarı sevecen, yarı sert nasıl altında ezeceğini, onu savaş meydanına çevireceğini anlatmayı sürdürdü. Kanalı ge-
cip, körfeze giriyorum, diye bağırdı.

Milly ise, çimenlerin üzerinde kıçüstü kıvrınmayı sürdürü-
yordu. Ossian'ın ateşli sözcükleri, cinsel organını bir emiyor,
bir bırakıyordu. Sözcüklerin dili, sertleşmiş ve parlamakta
olan klitorisinde dolaşıyordu. Milly soluk soluğa ve ter için-
deyken gözlerini kapadı; açtığında Ossian'ın penisinin tokmak
sertliğinde ve değmekte olduğunu hissetti, gördü.

Milly çok kısa bir süre dayandı. Penis, Milly'nin kaynağının
ağızındaydı. Sonunda kaynak, onu içeri aldı. Dudaklar da kısa
bir süre içeri uzandı, ama yalnızca kısa bir süre. Sıra, daha ka-
lın kısımlardaydı. İçerde bir yere dayanıp kaldı. O zaman
Milly, alışkan bir hareketle yardıma yetişti ve Ossian, kızın en
derin yerine yerleşti.

O anda Milly, Ossian'ın mı sadakat sözünü bozduğunu,
yoksa içindeki ateşin kendisine bir oyun mu oynamakta oldu-
ğunu bilmiyordu. Bildiği, içinde taş gibi sert bir penisin oldu-
ğu ve sahibinin yürek atışlarını ona iletmişti. Birisi, hızla gi-
rip çıkıyor, Milly'nin altında toprağı titretiyordu. Sonra kapıp
koyverdi kendini; ağzından çıkan haykırış, ne sözcük taşıyor-
du, ne de müziğe benziyordu. Öyle bir bağırdı ki gökkubbe, te-
pelerin üzerine iri alçı parçalarına benzer kar taneleri gibi par-
çalanarak yere indi. Her şey bembeyaz oldu.

Milly bunları yaşarken Ossian kendini geri çekti ve geldiği-
ni bağırdı.

Ossian, gençliğini; biraz erotik meditasyon, biraz da yaşa-
ma gücüyle kanıtlarken, verdiği sözü de bozmamış olmanın
sevinciyle geldiğini bağıırıyordu. Görüş açısının daralıp geniş-
lediğini ve ufkun, bir yukarı bir aşağı oynadığını haykırdı. Bir
şey vardı olan.

Ardından dağ, üzerindikilerin ateşine uyarcasına, sarsıldı.

(Türkçesi: Gürhan Uçkan)

Tersyüz edilmiş ceketinin cebinde bir şeyler arayan
bir yandan da çevresindeki köpeklerle konuşuyordu.
ağacının altındaki adama yaklaşan delikanlı, gece kala
bir yer olup olmadığını sordu. Ucuz olacaktı; tercihen
göl. Adam bir süre ak saçlarını karıştırdı. Biraz kafa
akıllı bir öneride bulunacağa benziyordu. Sonunda yü-
le aydınlandı, bastonuyla havada kıvrım kıvrım bir y
rek, yolu gösterdi. Dağın tepesine doğru kıvrıla kıvrı
yolu tırmanacaktı. Peki, ne kadar? Yaşlı adam, başpar
işaret parmağıyla ölçtü; birkaç santim, fazla değil. Köy
uzak değil yani. Vardığını nasıl anlayacaktı? Adam bu
vada bir haç çizdi. Bir çeşit manastır mıydı gideceği y

lı adam başıyla onayladı, bir kez daha aynı yönü bastonuyla gösterdi.

Beş dakika sonra, ufak tefek yaşlı bir rahibenin ardından gidiyordu. Kadın arada bir dönüp bakıyor, anahtarlığını şingirdatıyordu. Manastırda değil, ona bağlı bir pavyonda kalacaktı. Rahibe kapıyı açıp, delikanlıyı içeri aldı. Eşikten atladıktan sonra içeriye baktı. Duvarlar soğuktu. Kaba tahtadan oluşan döşemenin eskiliği gayet belirgindi. Bir köşeye uzun saplı bir süpürge dayalıydı. Tavanda çıplak bir ampul asılıydı. Az ilerdeki tozlu pencereye, dışardaki incir ağacının açık yeşilimsi izi vuruyordu. Duvardaki aralıktan, yandaki eczaneye benzer oda görünüyordu. Burada tek bir mobilya vardı: Bir tabure. Bir de lavabo.

Çantasını yere koyup rahibeye yaklaştı. Kadın, anahtarlığından seçtiği bir anahtarı ona verdi. Delikanlı teşekkür edip uzaklaşırken, kadın, dinle anlamında bir işaretle onu durdurdu. Kadın delikanlıya dimdik bakarak, aynı yerde bu gece birinin daha uyuması gerektiğini ve ona saygı göstereceğini umduğunu söyledi. Kalacak kişi, bir kadındı çünkü. Bunu derken kadının yüzü, delikanlıya her konuda güvendiğini gösterir gibiydi. Rahibe, delikanlının verdiği cevaptan pek hoşnut değil gibi gözüküyordu ama, gülümsedikten sonra manastıra doğru uzaklaşarak gözden kayboldu.

Rahibenin son açıklamasının verdiği şaşkınlıkla anahtarı cebine koydu ve köye gitti. Odada bulunduğu boş şarap şişesini yanına almıştı. Köşedeki bakkala girip şişeyi uzattı. Şarap fıçısı kadar şişman olan adam şişeyi aldı ve derhal fıçının musluğuna dayayarak doldurdu. Delikanlı, peynir tekerleklerinin olduğu köşeye gidip, en eskisinden bir dilim kestirdi. Aynı sokaktaki fırıncıdan bir de ekmek aldıktan sonra, köy meydanında bir kaldırım kahvesine gidip oturdu. Saat akşam yediyi geçtiği halde hâlâ sıcaktı. Bastia'dan buraya yaptığı o sarsıntılı tren yolculuğuna karşın, kendini yorgun hissetmiyordu. Aman Tanrım! Serüven dediğin buydu işte! Önce, kesin kalkış saatle-

ri olmayan, ama dağların dar yollarına sapacak gücü bul-
trenle yol almak... Ardından, nefis Korsika kırlarının kır-
kahverengi manzarası. Ve şimdi de, bir pastis* ve Gaulo-
ile Corte adlı küçük köyde oturup, bir manastırda tanı-
bir kadınla geçireceği geceyi beklemek... Evvelallah! Sil-
yudum alıp, çevresindekilere gözattı. Sağdan soldan
Fransızca geliyordu ama çoğunluk, adanın kendi dilini kon-
yordu. O dilden de pek anlamıyordu doğrusu. Herkes
çaydı ve birbirini tanıyora benziyordu. Paris'te Korsika
asilzadeyle tanışmış, adamın sülalesinin hafif kaçık öykü-
dinlemişti. Babası, yabancılara karşı acımasız tavrıyla ta-
yordu. Kendisi için, sıkıştığı durumlarda Korsikalı oldu-
söyleyerek kurtulması önerisi geçerliydi. Ama bu kahvede
şey, kırsal kesime özgü rahatlık ve sakinlik içindeydi. Bir
yere gitmek için arabaya gereksinme duyarsa, ilk gördüğü
mobili ödünç alabiliyordu. Eğer otomobilin sahibinin
dönmesi için vasıtasına gereksinmesi olursa, o da bir baş-
nın arabasını alıp gidiyordu. Otomobillerin kontak anahtarı
üzerlerindeydi. Anlaşılan, otomobil hırsızlığı pek yaygın
di buralarda.

Kaygılanmaya başladı.

Kahvenin içindeki amerikanbarın öbür ucunda bir kadın
kiliyordu. Onu gözünün önüne, çırılçıplak ve koca popos-
vada getirdiği zaman aklına, odayı belki de bu kadınla pay-
cağı geldi. Tozlu tahta döşemede çırılçıplak yuvarlandık-
düşündü. Yok, hayır! Bu kadın olamazdı. Öyleyse kim ol-
tı? Ufak tefek, trenle dolaşan bir kızcağız mı? Ya da altmış
larında elma yanaklı, turp gibi bir Amerikalı mı? Hani şu
teryan olup dağa filan tırmanan tiplerden... Gözünün önüne
ki sahnelerin sayısı hızla artmaya başlamıştı. Bir çırpıda
attı tümünü. Ayrıca, deneyimleri ona bu tür hayallerin
tizimle ilgili tüm umutların aldatıcı olduğu zamanlarda g-

*) Yaygın bir Fransız içkisi. (ç.n.)

**) Ünlü Fransız sigarası. (ç.n.)

tüğünü göstermişti. Gerçek fırsatlar, kişinin aklından seksin hiç geçmediği zamanlar belirirlerdi; hemen hemen hiç geçmediği zamanlar yani...

Bir işe yaramadı. Gece tanımadığı bir kadınla aynı odada kalacak olması, hayal zincirini başlatmıştı bir kez. Talihine güvenmemesi, doğru dürüst birine rastlayacağına inanamaması, içindeki tatsız sezi onun acı çekmesine, sıkılmasına yetiyordu.

Yakışıklıydı. Bunu biliyordu. Genellikle kadınları etkilerdi. Ne var ki sanki bir büyü vardı son bir aydır. Hiçbir kadının ilgisini çekmeyi başaramadığı gibi, otostop yaptığı son bir ay süresince yalnızca erkeklerin beğenisini kazanmıştı: Bir kamyon şoförü, bir garson ve bir de futbolcu ona yaklaşmak istemişti. Kuşkusuz bu trajikomik durum onu etkilemişti ama, böyle bir şeyin aklının ucundan geçmediği de ortadaydı.

Şimdi artık memleketine dönmek üzereydi. Bir kadınla tek bir gece birlikte olamadan geri dönmek!.. Boşuna hayal kurduğu belliydi. Onu bekleyen, içi dışı kuru, horlayan bir kenar mahalle kadınıydı. Ha; bir de sert, tahta döşeme. Üstelik yasak bölgede!

Aklına, peşine takılıp gizliden gözetlediği bir arkadaşı geldi. Birlikte adadaydılar. Arkadaşı bir kadın bulmuş, baş başa kalabilecekleri bir köşe aramaya başlamıştı. Arkalarından gitti. Sonunda, tepelik bir yerde, dışardan içerisi pek gözükmeyen bir mezarlık buldular. Hemen bir çalının arkasına gizlendi. Az sonra ikisi de, pantolonlarını indirmiş olarak ve yerde yuvarlanarak çalının hemen önüne geldiler. Arkadaşı kızı, dev bir mermer mezarın üzerine yatırdı. Kızcağız pantolonunu rulo yapıp başının altına koymak istediğini söylediye de arkadaşı, giysiye bir fırlatışta birkaç metre uzağa attı. Neredeyse şok geçirircesine arkadaşının, kızın içinde kolayca girişini gördü. Bu arada, kızın altındaki çimenleri de yoluyordu. Kız gözlerini yummuş, göğüslerini okşuyordu kendi kendisinin. Bir ara doğrulmak istedi ama arkadaşı, güçlü kollarıyla kızı yere bastırdı. Mezarda yatan fabrikanın eski müdürünün adı, kızın sırtına,

aynada yansır gibi geçti. Kız o adı günlerce sırtında taşıyaptı. Arkadaşı ise o sırada yüksek sesle, "Aman Allahım, niha sevişiyorum!" diye bağııyordu.

Bazen her şey çok basittir. Yeni bir pastis aldı ve saatin olduğunu sordu. Dokuzu geçiyordu. Birazdan kalkması gerekiyordu. Gözlerini yumunca, o küçük, soğuk odayı gördü. Hâlâ sıcaktı ama, ürperdi. Evet, bazen çok kolaydı. Bazen dama bile gerek yoktu. Sımsıcak bir plajda birlikte yürüdükten sonra kadınla iki sözcük etmesi, kadının konuşmasını yarıda kesmesi yeterli olabiliyordu. Çoğu kez öyle değildi kuşkusuz. Bu kez hiçbir şey değildi.

Başını öne uzatıp, barda yalnız bir kadın var mı diye baktı. Hiç kuşkusuz, yoktu. O zaman, çok az sayıda kadının yalnızca bir tane çıkacak denli atak ya da inatçı olduğu ve bu avuç içi kadar odada bunlardan birine rastlama şansının, sıfırdan yükselmeye başladığı kafasına dank etti. Öyleyse geriye, kala kala yaşlı teyze kalıyordu. Her neyse, gayet güzel geçinip gidecekti kuşkusuz. Belki o da kendisi kadar açtı ve şu anda oda önündeki taraçada, içinde sosis ve ciğer ezmesi olan yağlı ekmekler vardı. Açmış, geceyi birlikte geçireceği adamın ne mene bir merak duğunu merak ediyordu. Çünkü yaşlı bir kadının bu vakit teneke de aylak aylak dolaşması düşünülemezdi. Her ne kadar akşam güneşinde giderek güzelleşen manastır silueti ve yürüdüğü iki yandaki tepeciklerden yankısı gelen, yukarı doğru kıvrılarak yükselen patikalar oyalanmak için aklını çeliyor olsa da Yorgun olmadığı halde, daha fazla oyalanmaya gerek yoktu düşündü. Garsonun ilk geçişinde hesabını ödedi, torbaları toplayıp dışarı çıktı.

Manastıra yaklaştıkça nabız atışları hızlanıyordu. Yan yandaki duvara yönelip penceredeki ışığı görünce epey heyecanlandı. Köşeye çöküverdi. Çevresinde bulunan birkaç tavuk tel kısırmaya başladı ama neyse ki ses çıkarmadılar. Yan bina ile küme arasında küçük bir bahçe helası gördü. Belli ki hela, binaya ait değildi. Hela, oturma halkası olmayan, dibi çatlak bir klozet ile

kaç tahta parçası ve bir fırtına daha atlatamayacak halde derme çatma bir çatıdan oluşuyordu. Hele gerçek bir sifonun olması akıl almaz bir şeydi. İpi çekip sifonun çalışır halde olup olmadığını görmek istedi ama kendini son anda durdurdu. Derdi neydi yahu? El yordamıyla şarap şişesini buldu, ağzına dikip birkaç yudum şarap içti. Ardından derin bir soluk aldı, gözlerini yumdu ve yüreğindeki telaşın azalışının tadını almaya başladı.

Yavaşça odanın kapısını tıkırdattı. Hemen bir kıpırdama duyuldu içerden. Bir an için bir kadın sesinin, "Buyrun, girin," diyeceğini ya da kapının açılacağını düşündü. Ancak hiçbir şey olmadı. İçeride derin bir sessizlik vardı. Elini kapının tokmağına koydu, yavaşça bastırdı. Hafif bir gıcırdamayla kapı açıldı.

Odanın ortasında bir rahibe vardı. Dizüstü çökmüş, dua ediyordu. Sırtı kapıya dönüktü. Oldukça küçük yapıydı; fazla yaşlıya benzemiyordu. En azından, şu andaki hali, daha iyi bir saptamada bulunmasına elvermiyordu.

Daha ne kadar orada çöküp dua edecekti acaba? Ya kendisi; daha ne kadar kapıda dikilip köyün delisi gibi bakacaktı? Büyük bir düş kırıklığına uğramıştı. Gülme ile ağlama arasında kararsızdı. Tabutuna çakılan son çivi buydu gerçekten. Gidip geceyi dışardaki tavuklarla birlikte geçirebilirdi. Yoksa en iyisi, ilk bulduğu trene binip memleketine doğru çekip gitmek miydi, hemen ertesi gün? Bir kez daha baktı rahibeye. Bu denli küçük ve narin! Ansızın, son bir ayın giderilmemiş özlemi ve yürekliliği ağırbastı ve kadının yanına dizüstü çöktü. Rahibe giysileri, başörtüsü, kadının hemen her yerini gizliyordu. Görebildiği, küçük, güzel bir burunla, hafifçe titremekte olan bir çift dolgun dudaktı. Bugüne dek rahibeleri; hep çocuksu, tombul yanaklı, açık mavi gözlü ve belli belirsiz kaşlı, heyecanlı masumlüğün karışımı olarak düşünmüştü. Ne var ki kafasındaki görüntü, şu anda gördüğüyle çakışmıyordu. Yanındaki rahibenin hatları keskindi ve apayrı bir mesaj veriyordu. Üstelik,

o kapıyı tıklatır tıklatmaz içerde bir şeyleri yerleştirmenedenle, pek derin dalmış olamazdı duaya. Oyleyse yere, onu böyle bulsun diye atmıştı. Böyle bulunması yordu herhalde. Bu da, kendisinin onun yanındaki şu alılgının tümüyle bilincinde olduğunu gösteriyordu.

Koluna, elini yavaşça dokundurdu.

Kadın irkildi, iri kahverengi gözlerini ona çevirdi. Birine başı sonu belirsiz sözler ettiler. Ne var ki, bu odada şı daha olsa, yine bu kıza yanaşırdı. Yaşamayı kolaylaştıran bir duygu saçar gibiydi. Kahveleri yabancılarla tıklım tıklım dolu, telefon kabineleri kırık dökük ve insana yolunu kazandıran gibi hissini veren bir kentte, bütün gün dolaştıktan sonra eski bir dostu görmüş gibi oldu. İşte, karşısındaydı kızın yüzü; insana birçok şey anlatma isteği veren, anlattırarak Döşemede oturup, yaban domuzu avı gibi, oğlanın hakkında hiçbir şey bilmediği şeyleri tartışmaya başladılar. Hiçbir yoktu konunun. Konuşmayı sürdürürken, yanında getirilen yemekleri ve şarabı çıkardı. O zaman aklına tabure gelince pa olarak kullanmak için, alıp getirdi.

Döndüğü zaman, kızın yüzünü geniş bir gülümsemeyle karşıladı. Sanki çok uzun süredir yok olmuş, kızın kaygılanması açmıştı. Bardakları taburenin üzerine koyup şarap döktü. Kız başını iki yana salladı.

"Şarap istemiyor musun?"

"Hayır. Bambaşka bir şey istiyorum."

"Ne istiyorsun?"

"Hammm, su!"

Ve kahkahayı patlattı kız. Kız bardağını alıp, yan odadan getirmek için ayağa kalkarken, bir hareketle onu durdurdu.

"Sen değil," dedi kız, "sen çok ağır hareket ediyorsun."

Bir zıplayışta ayağa kalktı ardından. Oğlan atılıp kızın bileğini yakaladı:

"Otur"

"Şimdi ne var?"

"Sana tanıdığım bir rahibeden söz edecektim."

"Neden?"

Kızın kulağına kendi adını fısıldadı. Bir an için başındaki örtüyü çıkartmasını istemeyi düşündü ama, vazgeçti. Kızın bunu istemeyeceğini sanıyordu. Kıza sokulup, uzun süre kalınca, öteki biraz yana çekilirken eliyle oğlanı hafifçe itti.

"Hani bir şey anlatacaktın?"

"Ha, evet. Tanıdığım bir rahibe vardı, hiç değilse biraz tanıdığım. Şaraba hayır demezdi; buldukça epey içerdi."

"Yok canım!"

"İnan olsun!"

Oğlanın hafif işletildiğinin farkına varmaması kızı güldürdü. Oğlan, bu tür takılınmasına kızmadığını, o rahibeyle hiç karşılaşmadığı halde neye benzediğini ve onu zaman zaman elinde bir şarap kadehiyle görenlerin sözlerine dayanarak konuştuğunu söyledi. Her ne kadar rahibenin kız kardeşiyle birkaç kez birlikte şarap içmişlerse de... Ablasına pek benzemezdi üstelik...

"Tamam, tamam," dedi kızcağız, "senin için bir ayrıcalık yapacağım ki bir rahibenin şarap içtiğini göresin!.."

Şaraptan küçük bir yudum aldı. Üst dudağında kısa bir süreye kalan damlayı diliyle hemen yok etti. Küçük diliyle emiverdi. Bunu gören oğlanın aklına bir süredir sormayı düşündüğü soru geldi:

"Neden burada da, içerde, manastırda yatmıyorsun?"

"İçerde yer yok, ayrıca, burayı yeğliyorum."

Gülümsedi. Oğlandan daha genç olamazdı. Gerçekten böyle sine genç rahibe olunur muydu? En azından, o hiç görmemişti.

"Biraz daha şarap al."

Uslu kızlara yakışır şekilde, denileni yaptı. Küçük, derli toplu bir ağız. İlk yudumdan sonra yine yaladı dudaklarını dilinin ucuyla ve özenle.

"Neden rahibe oldun?"

"İçime bir şeyler doğdu."

"Uzun zaman önce mi?"

"Hayır!"

"Belli oluyor. Tavırların bir rahibeninkine pek benziyor."

Tam yerine oturtmuştu! Kız birden ne yapacağını şaşırarak elini kadehine attı. Oğlan ise durumdan yararlanarak kızın saçlarını hafifçe okşadı.

"Çok güzelsin. Yazık ki başörtünü çıkartma olanağın saçlarını görmek isterdim."

"Sen de güzelsin."

Kızın yanağını hızlıca bir kez daha okşadı. Sonra konuştu.

"Belki sen bu durumu bir çeşit sınaama olarak değerlendire yorsundur; benim günah yaptıran güçler tarafından senin gibi yola sürüklemem için gönderildiğimi düşünüyorsundur."

Kafasından geçenleri okumuş gibi geçinen delikanlıyı cıvıltı almaya çalışan kız, başarılı olamadı. Öyle bir kakhaha ağzından biraz şarap püskürmesine engel olamadı. Birlikte geleceği birinin uzun süredir özlemine duyduğu belli oluyordu.

"Şu başörtünü çıkartamaz mısın? Rahibelerin uyuyacak zaman başlarını açtıklarını ve uzun saçlarını yastığa yattıklarını biliyorum."

"Saçımın uzun olduğunu nereden biliyorsun?"

"Bilmiyorum."

Kız dudağını ısırdı. Ardından bir kez daha güldü, kıkırdadı. Gülmek günah değildi belli ki...

"İki lokma bir şey yiyelim mi?"

"Ben aç değilim."

Oğlan şaraptan bir yudum alıp biraz daha yanaştı kızın kadehiyle. Ekmekten bir parça kopardı, yanındakine hızlı bakışlar atarak yemeye başladı. Geri çekilmemişti. Derin bir soluk almıştı. Nızca. Toz ve duvardaki kirecin kokusu, yerini yavaş yavaş başka bir kokuya bırakmaya başladı: şarap, ter ve kadın kokusu. O an gerekli şey, sakın olmaktı. Oysa delikanlı sakınmıyordu. Bu durumda geriye kalan, dağıtmak ve sonuçlandırmaktı. Eğer kız ondan kendisini rahat bırakıp, gidi-

ceyi başka bir yerde geçirmesini isterse, uyacaktı. Ama içinde bir ses, gecenin öyle geçmeyeceğini söylüyordu.

“Güzel olduğumu söyledin...”

“Evet, şöyle biraz çekingen. Bilmiyormuşsun gibi.”

“Senin bilmen bana yeter.”

Şimdi kızın bir şey söylemesi gerekiyordu artık. Ne var ki hiç sesini çıkarmadı. Onun yerine, ellerini birbirine kavuşturdu. Ellerini kavuşturmuş olarak yanında oturan bir rahibeyi istediğini anlatmaktan başka yapabileceği bir şey yoktu. İşte bu nedenle yapacağını yaptı oğlan. Elini yıldırım gibi başörtünün altına soktu, arkaya topuz yapılmış ama çözülmeye başlamış olan kahverengi saçları ortaya çıktı. Artık karşısında bir rahibe yoktu; bir kadın vardı ve o kadını fena halde istiyordu!

“Demek öyle! Hadi, yardım et bakalım örtüyü geri takma.”

“Asla! Böyle çok daha güzelsin.”

Delikanlı bu cevabı verdikten sonra başörtüyü hızla yakaladı, katladığı gibi cebine koydu. Kız bir an için elini uzatmaya kalkıştı ama, sonra kendini budala durumuna düşürülmüş hissederek, havada duralayan kolunu dizlerinin üzerine indirdi.

“Senin rahibelere hiç saygın yok mu?”

Yine o sözcük! Bu küçük rahibe ondan odayı paylaşacağı kadına saygı göstermesini istiyordu. Gösteriyordu ya! Tepeden tırnağa sevgi doluydu ve bunun gereğini yapmak için çıldırıyordu.

Kızın saçlarına baktı. Hafif dalgalıydı. Cesaret edip parmaklarını dolaştırırsa, sarmaş dolaş olduğunu anlayacağından emindi. Parmaklarını tarak gibi yapsa, teller dolaşırdı hemen.

Kız gergin bir yüzle bakıyordu. Delikanlının kafası hâlâ karmakarışıktı. Bir yandan gözüpekliliğinden ötürü kendini kınıyor ve başörtüyü okşaya okşaya çıkaracağı zamanı beklemediği için üzülüyor; bir yandan da belki de her şey için çok geç olmadığını düşünerek gizli bir umuda sarılıyordu.

“Haklısın. Bir budalalık ettim, özür dilerim. Hemen geri örteceğim.”

“Ben örterim...”

“Hayır. Benden istemiştin zaten.”

Kızın önünde dizüstü dikildi ve başörtüsünü yukarı kaldırdı. Ne var ki durum, suda boğulmakta olan birinden tutunmuş gibi batmayan şeyi bırakmasını istemek gibiydi. Başörtü parmakları arasından kayıp düştü. Kızı kendine çekti.

Karşı koymamıştı. Bir mucize gerçekleşiyordu. Şarabın etkisiyle kafasını darmadağın eden birçok düşünce dibe çöktü; cin gibiydi şimdi.

Bıçak ucu gibi sivri ve keskin iki gözbebeği, solgun bir ayağın düşsel bir yavaşlıkla görüş sahasından çıktı ve az sonra, yavaşça açık olarak kendi ağzının hemen önünde yeniden belirdi. Dudakları, oğlanınki gibi kupkuruydu. Gözlerini kapattı, kolunu kızın beline doladı ve kuru dudakları bir kez, iki kez, bir kez öpmeye başladı. Hafif öpücüklerdi bunlar ama aralarında ki elektriğin kesilmeden dolaşmasına yeterliydi. Sonunda elleri buluştu. Önce birbirlerine dokunur halde kalmakla yetindiler. Sonra sarmaş dolaş oldular. Şimdi artık kızın bedeni hissetmeye başlamıştı. Göğüslerine dokundu. Yavaş yavaş hibe giysilerini indirmekten başka yapacak şey kalmıyordu. Aynı anda ayağa kalktılar. Bir yandan öpüşürken, bir yandan da kızı soyuyordu. Giysiler yerde bir yığın oluşturunca, elleri, hiç umulmadık bir şekilde kendini ona açmaya karar verdi. Bu küçük yaratığın bedeninde dolaştırmaya başladı: Bembeyaz yaz göğüslerinde, venüs tepesi yumuşacık bir tüy örtüsü kaplı olan cinsel organının dışında ve bütün bedende. Ama beden! İpek gibiydi. Ah bir yatak olacaktı ki şimdi!... Yok ama, canı çıksın! Olan, tozlu bir tahta döşemeydi.

Bir saniye sonra kızın üzerinde ve içindeydi. Kızgın gülmeleri altında kalmış kayalık benzeri ateş gibiydi vajinası. Son derece sertleşmiş olan cinsel organını o da aynı ateşte yanana cıvıltı kıpırdatmadan orada tuttu. Yok hayır, hemen yarı yolda bırakmamak için orayı biraz serinletmek gerekiyordu. Bunun da yolu vardı. İstemeyerek kendini geri çekti, ayağa kalktı ve

dan, üzerini boşalttığı taburenin üzerine karınüstü uzanmasını istedi. Kızın yumuşacık karnının, taburenin üzerindeki nispeten yumuşak bölüme gelmesine özen gösterdi. Karşısına çıkan manzara, tanık olduğu değişim gözlerini kamaştırdı. Biraz önce gördüğü gül tomurcuğu açılıp pembe bir gül oluvermişti! Fazla düşünmeden, iki parmağını şaraba batırdı ve kızın gül yaprağı gibi duran altdudaklarını boyamaya başladı. Şarap damlaları kırmızı çiğ taneleri gibi yayılıverdi. Az sonra orta parmağı, hiçbir engelle karşılaşmadan tümüyle kızın içerisinde dolaşabiliyordu. Ne zamanki kızı hafif ve derin derin bir inleme gelmeye başladı, o zaman anladı kızın o ana dek çit çıkarmadan öylece yarı yatar halde beklediğini. Parmağını çıkardı, ağzını o görkemli gülün üzerine dayadı. Şarap ve kızın kendi özsuyla ilaç gibi geldi! Sanki genç rahibenin kendi şarabı, köydeki dev bir fıçıda yıllanmış ve ilk kez onun dudaklarına sunulmuştu. İçti. Dibi yoktu. Serinlik de. En azından orada, içerde. Az önce alaşağı ettiği kurbanının üzerinden başını kaldırıp çevresine bakan bir vahşi hayvan gibi ağzını geri çekip doğruldu, kızın çınlıplak bedenine, uzun saçlarına, o güzel yüzüne baktı. Yeter artık, diye düşündü. Ağzı kızın sıvısıyla yapış yapıştı. Sıra ona gelecekti şimdi. Dizüstü dururken hızla kendine çekti kızı. Tabureyi geri itti ve kızın göğüslerini avuçlarının içine aldı. Dolgun ve ağır oldukarı halde dimdiktiler. Kızın kollarının nasıl titrediğini gördü, ama göğüslerini bir türlü bırakamıyordu. Onları sonsuza dek tutmak, sertleşmiş uçlarını avuçlarına sürtmek ve kızın zevkle ileri geri kıpırdanışını izlemek istiyordu. Ama olmadı. Tavandaki ışık gözlerini kamaştırdı. Kızın ileri geri hareket etmesi kesilmedi. Dur artık, diyecekti, demek istemedi. Kızın bütün bedeni tek bir noktada birleşmiş, onu bastırıyor gibiydi. Çok geçti artık. Son ayın biriktirdiği depo, zevkten ağlamakla gülmek arasında bir inlemeyle boşaldı, boşaldı, boşaldı...

Kızın sevecen bakışlarını asla unutmayacaktı. Göğüslerini onun ıslak bedenine özenle sürüşünü, eğilip kulak memesini

hafifçe ısıtırak öpüşünü, saçlarını okşayışını, kulağını yalayışını ve onu yavaşça yere yatırışını... Kıza baktı. Kız bu şekli bakmayı sürdürürse, daha ne kadar dayanabileceğini bilmiyordu. Gerçek çıplaklık buydu: Birbirine her şeyi gösteren iki y...

Şimdi şarapla yıkanma süresi erkeğe gelmişti. Kız onun göğsünü okşarken, o da kızın saçlarına parmaklarını dolandırttı. Ağzında garip tatlımsı bir tad vardı. Kulağına derinlerden bir yerden Arap müziği geliyordu. Sanki insanı bilinçsiz bir şekilde kaldırıp oynatan bir müzik. Genç kızı kollarını havaya kaldırıp ağır ağır oynatırken kendi eksenini etrafında dönerek dans ediyormuş gibi görüyordu. Onu kucağına alıp, bir çocuk gibi göğsünün üzerinden geçirir gibi. Müzik kesildiğinde kız tam onun üzerine kapanmak üzereydi. İçinde beliren anlaşılması güç bir duygu, kızı elleriyle durdurmasına neden oldu. Yavaşça geri çekildi. Evet, kızın bâkire olmaması üzerine fazla kafa patlamamıştı. Belli ki içine doğmadan önce başından şu ya da bu şeyler geçmişti. Olurdu böyle şeyler. Ancak, kızın bu denli hınzır, şeli ve becerikli olmasını anlamak kolay değildi. Ansızın, kızın sınamak için büyük bir istek belirdi içinde. Karşısında, bacaklarını iki yana ayırmış, çınlıplak oturan genç kıza, yerini kaptığı rahibe giysilerini uzattı.

"Hayır! Daha fazla yapamam," dedi. "Rahibesin sen. Saygı duymam gerek."

"Yok canım, nerde... Rahibe olmadığımı anlıyorsun herhalde."

Kız bir kahkaha attı. Karşısındaki erkeğin kafası uzun süredir ilk kez bu denli karışmıştı. Durumun kendisini daha gerilettiğini, içinde paramparça taşıdığı bir şeyleri birleştirdiğini düşündü. Bu duygudan kurtulması olağanüstü güç olacaktı ve anılar, bu kıza layık olduğu değeri vermekte yeterli olmamıştı.

"Ne demek istiyorsun?"

"Genellikle böyle yaparım. Manastırlarda gecelerim. Ben ma bir şey gelmesin diye bana bir de giysi ödünç verirler."

Şaşkınlıkla baktı genç kıza. Dediği akıl alır gibi değildi ama, gerçeği söylediğine de kuşkusu yoktu. Genç kız, güzelim bedeni çırılçıplak, her uzvu istekle titreyerek karşısında oturuyor ve erkeğin sevişmeye yeniden başlamasını bekliyordu. Yanında tortop duran kara giysilerle hiçbir ilgisi olmadığını söylüyordu. Oğlan, rahibeyi geri getirmek istiyordu oysa:

"Bunları giysen iyi olur. Yoksa başına ne gelir, belli olmaz."

Kız yalvaran bakışlarını oğlana dikti. Bir başka sefere de anlatılabilecek komik bir şey işitmişe benziyordu bakışları. Oğlan, gülümsemesine karşılık vermedi. Sonunda durumun ciddiyetini anlayan genç kız sordu:

"Devam etmek istemiyor musun?"

"Giysilerini giymeden soruna cevap veremem."

Genç kız giyinmeye başlar gibi yaptı ama durdu. Onun yerine bir dizi yerdeyken ötekini havaya kaldırdı. En gizli yeri ortaya çıkınca.

"Suç sende!" dedi.

Başladı parmağını en duyarlı noktasının çevresinde dolaştırmaya.

Korkunç bir kıskırtma vardı ortada. Ne var ki delikanlı, kendini tuttu:

"Çek elini," dedi.

Kız denileni yaptı ama, çok kısa bir süre. Oğlanı ele veren bir yerini görünce, kendi kendisini okşamaya devam etti. Giderrek hızlanıyor, solukları sıklaşıyordu. Az sonra orgazma erecek ve ardından, onu yarı yolda bırakan bu erkeği unutacaktı. Suç sende dememiş miydi? Cezasını çekecekti kerata!.

Kızın bakışlarının uzaklarda bir yerde kayboluşunu görmek, gözbebeklerinin minicik oluşunu izlemek nefis bir duyuydu. Ancak daha nefisi, ileri atılıp kızın parmağını o duyarlı noktadan çekmekti.

Kızın toparlanması, soluk alışlarını normale indirmesi biraz zaman aldı. Erkeğinin yeniden onunla olmaya karar vermesinin yarattığı mutluluk ağır basmaya başladı.

Oğlan kızın eteğini düzeltti ve dimdik penisini kumaşa meye başladı.

"Şimdi yeniden rahibesin."

"Nasıl istersen. Ne yapmamı istiyorsun?"

"Gerçeği söylemeni. Rahibe olduğunu..."

"Ama canım anlattım ya..."

"Evet, ama yalandı hepsi. Yalan söylemek kötü bir şey bilmiyor musun?"

Kızdan cevap gelmedi. Onu harekete geçirmek için, penisini biraz daha bastırdı. Ucu, tam yerine denk geldi. Kız da oğlanı kendine çekmek için bir hamle yaptı. Boşuna. Ötekilerince geri çekilmişti bile.

"Söyle şimdi!"

"Neyi?"

"Rahibe olduğunu."

Kız son kez direndi. Ne var ki, anlamıştı durumu. Kızın yöntemiyle küçük bir oyun oynamıştı karşısındaki delikanlı. Şimdi ise roller değişmişti. Şimdi oyun kurma sırası ötekilerdeydi. Sonunda, teslim oldu. Oynasın bakalım, diye düşünüyordu. Üstelik içinde, küçük bir umut ışığı bile belirdi. Belki delikanlının oyunu, o denli budalaca değildi. Değilse, zevkle katılacaktı lirdi oyuna.

"Ben rahibeyim."

"Bir daha söyle!"

"Ben rahibeyim."

"İçine bir şey olduğunu söyle!"

"İçime bir şey oldu."

"Bu yüzden yaşamını Tanrı'ya adamaya karar verdin."

"Evet, karar verdim. Amaan, neden söyleyeceğim bunu?"

"Yalan söylediğin için. Bunu da söyle."

"Yalan söyledim."

"Peki, bir rahibe ne yapar?"

"Bilmiyorum."

Kızcağıza böyle işkence yapmak onu utandırıyordu, ama durum öylesine iç gıcıklayıcıydı ki, bırakamıyordu. İstek dolu genç kız, onunla her dilediği şeyi yapmaya hazırdı. O ise oturmuş zavalhıyı üzüyordu. Ama ne çare!.. Öte yandan, bu oyunu fazla uzatamayacağını da bilincindeydi. Kız onun ne halde olduğunu eninde sonunda keşfedecek ve o zaman intikam alma şansını elde edecekti.

"Ben biliyorum ama," dedi kıza kararlı bir sesle. "Rahibe dediğin, diz çöküp dua eder."

"Eee?"

"Yap öyleyse!"

Söz dinleyerek çömeldi, başını eğdi ve ellerini birbirine kavuşturdu.

"Alnın yere değecek!"

Değdirdi.

"Dizlerini bitıştır!"

Bitiştirdi.

"Benim duyacağım kadar yüksek sesle dua et şimdi!"

"Tek bir dua bilmem ben."

"Yalan atma yine! Yalvar gitsin işte..."

Denileni yapmaya başladı kız. Hiçbir dua böylesine iç parçalayıcı olarak söylenmemiştir. Oğlan kızın arkasına çömeldi, eteğinin uçlarını ağır ağır yukarı kaldırmaya başladı. Ayak bileklerinden yakaladı, bacaklarını ayırdı. Kızın zevkle inlediğini duydu. Ya da iç mi geçirmişti? Fazla mı ağır davranıyordu yoksa? Çünkü kızcağız sevişmek için ondan çok daha uzun süre beklemişti ve henüz bir kez olsun doyuma ulaşamamıştı. Tamam, tamam! Fazla beklemeyecekti. Ama birazcık daha. Kızın kalçaları, baldırları öylesine güzeldi ki, azıcık daha bakmamak haksızlık olurdu. Bunu böyle söylese miydi acaba? Onun yeri ne, ayak bileğinden dizkapağının içine dek öperek gezindi.

Kız duayı kesti, soluğunu da tutup heyecanla beklemeye başladı.

"Devam et! Aralıksız dua etmen gerek."

Kız denileni yaptı yine. Eteği tümüyle belinin üzerine ran oğlan, iki eliyle kızın baldırlarının o incemsi kalın cinsini en güzel yerini okşamaya, sıvazlamaya başladı. Kız derin iç çekmelerini biraz daha araladı.

"Hayır!"

Daha fazlasına gerek yoktu. Dizlerini yeniden bitiştirdi. Kızcağız. Delikanlı, kendisinin de artık patlama noktasına yaklaşmış olduğunu hissetti. Kızın poposunu engelsiz görmek için çıldırmıştı.

"Az sonra küçük poponu açacağım, ona göre."

"Eeevet, yahu, hadi, hadi!"

"Onun yerine yalvarmak mı isterdin?"

"Ne dersen..."

"Sen duanı sürdür."

Oğlan, nerede olduklarını unutmamıştı. O sıksa teyzesini ayı açıp gelebilirdi. Her ne kadar göreceği manzara, manzaradan farklıydı. Tarihinde görülmemiş olacaksa da, en iyisi fazla oyalanmamaktı.

Genç kız, bir şey olmamasının verdiği sabırsızlıkla eteğinin altında ileri geri sallanmaya başladı. Az sonra patlayacağı besbelli. Kızı elleriyle sıkı sıkıya tuttu.

"Birazdan," dedi.

Eteğin, ısrarla düşüp kızın poposunu kapatan uçlarını yukarı fırlattı. Gördüğü manzara göz kamaştırıcıydı...

Önce küçük bir kirpi yavrusu gibi tüy yumağı geliyordu. Sonra dından, içine kapanık bir güle dönüşmüş olan cinsel cinsinden. Onun üzerinde, soluk kırmızı bir nokta...

Ne olabilirdi bu acaba? Bir incelemekte yarar vardı. Kızcağız, epeydir aylıklık yapmış olan diline düşüyordu. Kızın bu ayı sürdürdüğünü duyuyordu zaman zaman. Sanki inanılmaz bir ağzından çıkanlara. Amaç buydu ya, ister inansın ister. Bilimsel çabaları, nefis ve küçük bir mağarayı keşfettiği kadarıydı. Az sonra, dilinin ağzından dışına çıkarabildiği kadarıydı.

Dilini yuvarlaklaştırdı ve ucunu, o soluk kırmızı noktaya dokundurdu. Acaba biraz uğraşsa bu nokta azıcık genişler miydi? Bilimsel çabaları, nefis ve küçük bir mağarayı keşfettiği kadarıydı. Az sonra, dilinin ağzından dışına çıkarabildiği kadarıydı.

müyle bu mağaraya sığınmıştı. Mağaranın duvarları tatlıydı. Dilini dolaştırmaya başladı. Acaba kız dayanabilecek miydi?

Dayanamadı. Duayı kestiği gibi arkasını, oğlanın yüzüne fena halde bastırmaya başladı. Soluk alışları çılgınlaşmıştı.

Elleriyle kızı sıkı sıkıya yakaladı, kıpırdamasını engelledi:

"Duayı kesmeyeceksin," dedi. "Kesersen, ben de keserim."

Kız başıyla onayladı. Ne var ki çıkardığı ses, çok az duyuluyordu. Ne dediği pek belli olmuyordu. Duanın ne başını hatırlıyordu, ne de sonunu; burası açıktı. Açıktı. Ama olsun. Yine de... Sesi onu deli ediyordu. Cinsel organı sertlikten patlayacak hale gelmişti. Girecek uygun bir yer arıyordu.

Genç kız, "Günahlarımızı affet..." dedi ve oğlan, arkadan girdi...

Artık dua filan etmiyordu. Zaten kızın sesini kestiğini fark etmemişti. Kızın, ağzında kilisenin sözleri varken orgazma erişmesi özlemi, artık geride kalmıştı. Bu tozlu odada, ne Tanrı'ya yer vardı, ne de kara giysilere...

Kızın üzerinde komik bir halde duran elbiseyi çıkarttı, top top edip yastık olarak başının altına koydu. Bir kez daha, sevişmenin en basit pozisyonuyla onu aldı. Kız sırtüstü yatıyor, erkeğini bacaklarının arasında hapsediyordu. Delikanlı, sırtını ince bir buz tabakasının kapladığını hissetti. Sanki kızın güzel yüzü de florasın ışığı gibi ince bir huzmeyle aydınlanıyordu. Birbirlerine sıkı sıkıya sarıldılar. Öpüştüler. Hiç kıpırdamadan, kenetli olarak durdular. Kuru dudaklarını birbirlerine sürttüler. Artık geri dönüş olmadığını ikisi de biliyordu.

Genç kız oğlandan birkaç saniye önce geldi.

Kıpırdamadan, tatlı bir acının ve yorgunluğun, bedenlerinin her hücresini kaplamasını yaşadılar. Tatlı rahatlık, bu bomboş ve tozlu odayı bile doldurmuştu. Kızın, çok zor duyulan bir inleyişle mutluluk gözyaşları döktüğünü gördü. Geriye kalan, gülümseyişinin üzerinde ince bir sel gibi akan gözyaşlarıydı...

(Türkçesi: Gürhan Uçkan)

SON KİTAPIMIN TANITIM KOKTEYLİ

Küçük İskender

"Çıkan son kitabınız muhteşem!" dedi elli yaşlarında l kadın; etekliği göğüslerini örtebilecek kadar kısaydı. "Naif, muşak bir üslubunuz var!"

"İyi!" dedim. "Kıçınızı silerken canınızı acıtmaz."

"Dobralığınızla hayranım!"

"Umutlanmanızı istemem. Sizinle yatmayı düşünmüyorum. Zaten penisim bir iş anlaşması için yurtdışında!"

Az alkollü cin toniğini yudumladı:

"Espri yeteneğiniz de olağanüstü!"

Olağan güzellikte bir servis elemanı, boşalmış kadehimi

"Hemen yenisini getir!" dedim. "Bazı içkiler aralıksız içilir. Bazı kadınlar aralıksız..."

"Fantezi kurar mısınız hiç?!" diyerek lafımı kesti kokana.

"Fantezi kurmam. Planlar ve hemen hayata geçiririm."

"Hayata geçirmek?! Türkçenin elastikiyetinden yararlanıyorsunuz.."

"İç çamaşırlarımdan söz açıldığında don lastiği bir dil kullanmam menfaaım icabı!. Siz sormadan cevaplayayım: Hayır, boxerım siyah değil! Ve üstünde desen yok!"

"Önüme adımı yazdırmama ne dersiniz?"

"İlk âdet kanamanızda haber verin. Yanımda tüy kalemimi de getiririm. Hokkaya batırır batırır, yazarız!"

"Ses tonunuz çok tahrik edici!"

"Aramızdaki boşluğa gitgide bir vajina sıvısı doluyor. Bilmem, farkında mısınız?!"

"O sıvıda yüzme bilmeyen çok çocuk boğuldu!"

"İğrençsiniz. Kimseye acımam, spermelerime acırım!"

"Sizden hamile kalmak isterdim!"

"Henüz meni boşaltan bir vibratör icat edilmedi, hanımefendi!"

Kadın, kahkahasını rahat atsın diye sağa sola bakındım. Kalabalıktı. Kimse beni tanıımıyordu. Ben sanki herkesi tanıyordum. Servis elemanının getirdiği votkalı neskafe aldım. Başımı çevirdiğimde kadın hâlâ gülüyordu. Ağzı ardına kadar açtı ve vişne çürüğü ruju dişlerine bulaşmıştı. Sarhoştı.

"Küçük diliniz sarkmış. Fazla oral seks yapmayın!" dedim.

Koluma girdi:

"Kitabınızı nerede imzalamak isterdiniz?!"

Eline dokundum:

"Kitabımın cildi biraz yıpranmış. Çok okunmuşa benziyor."

"Klasikler eskimez!"

Kokteyl salonundan çıktık; votkalı neskafe kadehim hâlâ yanımdaydı.

Otoparka doğru yürürken, "Sağol!" dedim. "Beni o insanlardan kurtardın. Ama umarım araban vardır."

Evet, benim de pek matah biri olmadığım kesin. Yapmacık

gülüşler arasında kendime yazacak bir hikâye ararım. Bire şehrin en lüks semtine doğru giden bir BMW Madonna dinlemeye başladıysam ve gittiğim yerde bındaki içki şişeleri hoş sohbet çocuklar çıkacaksa benim de matah biri olmadığım kesin. Varsın bir kere, de yazarı değil, kitabı kutlasınlar! Benim kitaplarımı ni savunmayı zaten bilirler.

"Hey! Bebek! Bu ağzıyla osuran kadını dinlemeyi miyiz?!"

TEŞEKKÜRLER SEVGİLİM

Yücel Balku

*"Aşkın müşkül işi
bilgimizin havsalasından hariçtir."*

(Hafız-ı Şirazi)

Sevgilim o benim. Yanaklarında pastel tozu bir pembelik, göğüslerini titreterek her güldüğünde meftun oluyorum. Işık o, ateş; beş yıldır çevresinde dönüyorum. Beş yıldır, içime baktığım her an kendimi onun pembe yanaklarına, kiraz dudaklarına, simsiyah saçlarına ve endamına ibadet ederken görüyorum. Aşkımдан haberdar olduğunu biliyorum ama beni evine kabul edeli iki yıl olmasına rağmen aşkımı ima etmeme bile izin vermiyor. Defalarca, gizlice tuttuğum günlüğümü ve hepsi de "Sevgilime" ithafıyla başlayan şiirlerimi okurken yakaladım onu. Sanki suçlu olan benmişim gibi huysuzlanıyor, en azından

üç gün boyunca hayatı zehir ediyor bana. Hele böyle suç yakalanınca yatağa kapanıp ince ince bir ağlayışı var ki, i oyuyor. Söz dilimin üstünde bir tutam küle dönüşüyor, ren göç ediyor, koku sessiz bir darbeyle düşürülüyor tahtın Kokusuz, kül rengi güller teselli etmiyor onu; ansızın, gör bir kazaya kurban gitmiş billûr bir kâse olmak, zavallı par rımdan bir kolye dizmek istiyorum, gözyaşlarının ağır ç süzüldüğü boynunda bir özveri anıtı saysın diye. Olmazsa başımı gitmek, beynimi alkole ve intihar kokteyllerine y mak istiyorum. Alıp başımı gidemiyorum. Yanıyorum.

Evinde onunla beraber yaşamamı niye kabul ettiğini b yorum. Üniversiteyi bitirmiştım, işsizdim. O, son sınıfa de ediyordu. Durmaksızın çevresinde olduğum, okuyup anı da ne kadar duyarlı olduğumu görüp beni sevsin diye şiir mi sunduğum ve onun kâğıda şöyle bir bakıp duygusuzca rinlediği; sinemaya gidip seyrettiğimiz yetmişli yılların filmlerinde, gözünden bir damla yaş süzülünce benim de a masına ağladığım ve sırf bana eziyet olsun diye şehrin dükkânlarında kimsenin duymadığı bir markadan ruj ara ama biraz daha birlikte olalım diye o dışarıda beklerken g ğim kozmetikçiye her ihtimale karşı uyduruk bir adres so ğum günlerden bir gün, yolda yürürken döndü ve sordu: den gidip onun evine yerleşmiyordum ki?

Niye yerleşmeyecektim ki? İçimde gergin bir umut, ki telaşlar ve elimde valizim, âdeta koşarak gittim ve bana terdiği odaya yerleştim. Onun odasına değil, bitişigindeki ya. Artık onun kokusunu hissederek, pembe yanaklarına b rak yazabilecektim şiirlerimi. İlk günler rüya gibiydi: Sab a rı, üstünde ipek bir sabahlık, yakasından taşmaya meyill ğüslerini saklamaya pek de yeltenmeden ortalıkta dolanı ruyordu. Yine de bir tuhaflık var gibiydi. Masada karşı oturuyor ama tuzluğu ya da sürahiyi istemek dışında ko muyordu. Bazen, yemek yerken ya da gazetenin bulmaca çözerken beni inceleyen bakışlarını hissediyordum.

Pazar sabahları sallanan sandalyesini pencerenin önüne alır, saatlerce yarı çıplak güneşlenirdi. İç çamaşırları dışında çıplak olan bedeninde ışık ve gölge hınzırca saklambaç oynardı. Bir şeyler almak bahanesiyle ikide bir odaya girer, göz ucuyla onu izlerdim. Gün ışığıyla kızılbaşan ipeksi ayva tüyleri birer kargı olur, yüreğime saplanırdı. O, bin bir bahaneyle çevresinde gezindiğimi ve ciğerci kedisi gibi yalanıp durduğumu bilirdi, biliyorum. Bazen okuduğu kitaptan başını kaldırıp hınzırca bakar, gülerdi. Sinirli olduğu günlerde ise öfkeyle çıkışırdı: Anlamsız suratımla ortalıkta dolaşıp duracağıma neden gidip kendi işime bakmıyordum? Kös kös çıkar, kendi işime bakmaya giderdim.

Evine yerleştiğimin ikinci ayında bir sabah okula gitmek için kapıdan çıkarken ortalığı temizlememi ve akşam için yemek yapmamı söyledi. Sessizce itaat ettim: Ortalığı süpürdüm, çiçeklere su verdim, yemek yaptım. İsteğini ertesi gün ve daha sonraki günler de tekrarladı. Sınavları varmış, çok yoğunmuş ve zaten ben de bütün gün evde oturup şiir filan yazmaktan başka ne yapıyormuşum ki! Sesimi çıkarmadan her istediğini yaptım. Ev işlerini yapıyor, vakit kaybedip okulundan olmasın diye faturalarını yatırıyor, telefonlarına bakıp gelen mesajları telefon masasının üzerindeki küçük pembe kâğıtlara not ediyor ve daima dağınık bıraktığı kitaplarını düzenliyorum. Akşamları eve dönüp sofraya oturduğunda gözlerinde yaptıklarım karşısında bir teşekkür ifadesi, bir sıcaklık aradım boş yere. Geceleri kulağımı duvara dayayarak soluğunu duymaya çalıştım. Odama gelmesini, beni sevdiğini söylemesini, yatağıma girip beni usul öpücüklere boğmasını diledim. Hatasını anlamasını ve aşkımın değerini bilmesini bekledim. Ama onu eve kadar getiren delikanlılardan esirgemediği öpücükleri ve gülücükleri kapının dışında bırakarak giriyordu eve ve sanki perde aralığından onları izlediğimden eminmiş gibi âdeti iğrenerek bakıyordu yüzüme. Gelişinde birkaç dakika sonra da bir bahaneyle nefretini açığa vuruyordu: “Şu anlamsız suratınla ortalıkta dolaşıp durma da sofrayı hazırla.”

Sabahları emirler yağdırarak çekip gitmesi yetmiyormuş bi bir gece de yanında yabancı bir erkekle çıkageldi. Yerinini yediler ve benimle hiç konuşmadan odaya çekildiler. Rejimde dayanılmaz bir sancı, odama gidip yatağına uzan ben de. Sonra seslerini duydum: Onun işveli mırıltılarını keğın hayvanı hırıltılarını. Sarılmadan didişmeye, sonuğuşmaya geçtiklerini yatağıın gıcirtılarından anladım. Sbiraz sonra, bir rahatlama, bir kopuş, bir ünlem ifadesi ihanet cümlesi: “Teşekkürler, sevgilim! Teşekkürler!”

Sonraki günlerde hiçbir şey olmamış gibi davranarak şeyi daha dayanılmaz hale getirdi. Yüzünde giderek dalıret bir gülümseme, üstünde dantelalı iç çamaşırları, lvarlığını hiçe sayarak sallanan koltuğına kurulup bilmealfabelerle yazılmış garip kitaplar okuyordu. Kırk yılın baıbir söz söyleyecek olsa âmir ses tonuna, bakışlarının baıbağıya bakma halini katıp söylüyordu. Hele eve yeni erkıle çıkageldiğinde, zaman iç geçiriyor, su donuyor, bensezın görüntüsüz kalıyordum. Damarlarıma gizlice öfke, s ve zaaf sırınga eden şeytanlar yetinmiyor, bir de şenlik yakıyorlardı sinir uçlarımda. Izdırıp, hain bir vurgu, tuhtanım oluyordu hayata. Duvarın ötesinden o hayvanı s her duyduğumda etim eriyordu. Tıpkı, ikide bir yüzümü lamsızlığını yüzüme vurduğunda olduğu gibi.

Yüzümün neden anlamsız olduğunu bilmiyordum aı söylüyordu ya, anlamsız yüzümü de alıp mutfağına gidiyoalelacele. Yüzümü neden anlamsız bulduğunu ise eve gelkadaşlarıyla sohbetlerini gizlice dinleyerek ve kitaplarızenleyerek, bazen de gizlice okuyarak geçirdiğim, onun cAllah'ın günü aynı suçlamayı yönelttiğı iki uzun aydan öğrendim: Benim küçük sevgilim her türlü mistik öğrözellikle de Kabala, Hurufilik ve falla yakından ilgileniy Yurtdışına çıkan arkadaşlarıyla Kabala kitapları ve Çin kımaları getiriyor, sahaflarda kimsenin bilmediğı gizli ilim

zayice falına ve hurufiliğe dair kitaplar arıyor ve bulduğu kitapları anlaşılmaz bir açıklıkla okuyordu.

Dindar biri değildi. Hurufî hiç heğildi. Ama Çin fallarından, Kabala'dan ve Zayice'den ve ebced hesabından çıkardığı sonuçlara romantik bir liseli kızın gazete fallarına inandığından daha fazla inandığına da kuşku yoktu. Bu yüzden, yüzümün anlamsızlığını eften püften bahanelerle yüzüme vurmasına şaşırmadım. Gerçekten de ben, elif'ten çok titrekçe yazılmış bir lam'ı anımsatan eğri burnum, zarif bir çift dal olmak yerine kaba saba iki cim'i andıran kulaklarım, alıncatımda birleştikleri için herhangi bir harfi çağrıştırmaktan aciz, kalın doğulu kaşlarım; biçimsiz ağızım ve çökmüş yanaklarımla onun anlamlı sayabileceği bir yüze sahip olmaktan uzaktım. Doğum günüm iyiye işaret etmiyordu. Hayal gücünü zorlayarak yüzümde bulabileceği birkaç harfin karşılığı olan rakamların toplamı da öyle. Ebced hesabında yerim yoktu, sıfırdım. Gizlice adıma açtığını öğrendiğim Zayice falında, adımı oluşturan harflerin rakamları toplamı onun adıninkinden azdı: Ben mağlûp sayıldım, mağlûbiyete mahkûm olandım. Kendini imkânsız bir sevdaya kaptıran her kişi hükmen mağlûptur, ben kendimi imkânsız bir sevdaya kaptırmıştım. Ne onun peşin hükümlerini değiştirebilirdim, ne de bana apaçık bir kader bahşeden kahrolası yüzümü.

O, sebebini bildiğimden habersiz, yüzüme bir böceğe bakar gibi bakıp beni yanından kaçırmaya devam ederken, duygu dünyamdaki zelzeleden, ateşin ortasına atılmış akrep gibi kendini zehirleyen beynimden, gün be gün büyüyen öfkemden, hatta belki aşkımdan bile habersizdi. Bense çekip gitmek, kendimi öldürmek, onu parçalayıp parçalarını öpüp koklamak arasında bir kararsızlıkla gündelik hizmetime devam ediyordum. Çaresizdim.

Çareyi, biraz kendime gelirim diye gittiğim memleketimde buldum. Bir gece dokuz yaşındaki küçük kardeşimi zehirlenme şüphesiyle hastaneye kaldırdık. Doktor, kardeşimin yöre-

de "pamuk yoldaşı" adı verilen bir bitkinin tohumlarından olduğunu, bu bitkinin susam tanesinden ayırt edilemeyen tohumunun kas ve sinir sistemi üzerinde etkili olduğunu, Allah'ın çocuğun az tohum yediğini, yoksa ölebileceğini anlattı. Susam ha kadar hastanede yatağına bağlanmış kardeşimi izledim. Baha doğru o üzüntü içinde bile beynimde bir şimşek çaktı.

Birkaç gün sonra kıra çıkıp o bitkiyi aradım. Gün boyu bir avuç kadar tohum toplayarak eve döndüm ve kendimi tohum bay olarak kullandığım deneylere giriştim: Önce tohumu birkaç tanesini çiğneyip yuttum. Sonucu bir bilim adamı tohumluğiliyle deftere kaydettikten sonra miktarı biraz daha arttırdım ve sonra biraz daha. Deneylerimin sayısı arttıkça tohumun toz haline getirilince daha etkili olduğunu, çay ve kahve zeri içeceklerle ya da yemeklere katıldığında belirgin bir tada da kokuyla kendini ele vermediğini ve az bir miktarının hastanasyona sebep olmasına rağmen insanın gerçek hayattaki yaşamı kopmadığını öğrendim. Son olarak, fazla miktarda tozu suya karıştırdıktan sonra yakalayıp kafese tikiğim kocaman fareye yedirdim. Farenin on sekiz dakika sonra kasılarak ölüğünü defterime kaydederken kararımı vermiştim bile. Vay kaybetmeden aşkımy ve nefretimi ta yüreğimde hissediyşehre, ona döndüm.

Eve vardığımda çıkmak üzereydi. Onca ayrılıktan sonra duruma üzülmem gerekirken bu kez sevindim. Bir arkadaşım gideceğini ancak akşama dönebileceğini, ortalığı temizlemeyi ve akşam için yemek yapmamı buyurdu ve çekip gitti. Hoşdine bile demeyişini, bir tatlı söz söylememesini kafaya takıyacak kadar sevinç içindeydim. Böylece hazırlıklarımı tamamlayacak kadar vaktim olacaktı.

Akşam yemeğinden sonra her zaman oturduğu koltuğa oturdu ve her zaman olduğu gibi kahve istedi. İki fincan kahve hazırladım. Onunkini verdikten sonra kendi fincanımı o koltuktan tam karşısındaki koltuğun yanındaki sehpaye bıraktım ve valet bahanesiyle odadan çıktım. Birkaç dakika sonra dö-

gümde kahvesini bitirmişti bile. Artık nefretimi çıkmazdan kurtaracak çözüme çok yakındım. Kahvenin içine kattığım toz etkisini gösteriyordu. Kasları gevşiyor, göz bebekleri büyüyor ve kullandığım miktara göre altı dakika sürecek geçici felç başlıyordu. Gözlerinde anlamsız bir bakışla koltuğa yığılıp kalmıştı. Onu kollarından koltuğun arkasındaki kalorifer peteklerine bağladım, sonra da üzerindeki kolları çıkardım. Elbisesini çıkarırken biraz direnir gibi oldu. Birkaç dakika daha bekledim ve sutyenini çıkardım. Göğüsleri sınırlarından kurtulduklarına sevinmiş gibi bir an titrediler ve durdular. Geceler boyu düşlediğim gibiydiler: Küçük, karadut uçlarından şehvetin görünmez buğusunu yayan memeler. Üzerinde, iki dudağın arasından şımarıkça sıkışmış kocaman bir dil resmi bulunan külotunu çıkardığımda ise onun bulunduğu her mekânda olan o müphem koku aşikâr oldu? Kadınlığının kokusu. Geriye, kalorifer peteğine doğru gerilmiş kollarının dikleştirdiği memeleri, mecalsizce iki yana ayrılmış bacaklarıyla tezat oluşturuyordu. Ayağa kalktım ve soyundum. Gözlerindeki dehşeti görünceye kadar soyundum. Kendi halinden mi, benden mi, yoksa dikilmiş erkekliğimden mi korktuğunu bilemem ama gözlerinde dehşet vardı. Koltuğa oturdum, soğumuş kahvemi bir yudumda içtim ve kendimi tavandan tabana kadar inen kalorifer borusuna kelepçeledim.

Her şey şu an içinde ya da birazdan olacaklar için. İşte, kahveme kattığım toz etkisini göstermeye başlıyor. Etimde engel olamadığım titremeler ve bilincimde tatlı bir kayma. Fazla doz çok geçmeden durumlarımızı eşitleyecek. Bacaklarımı oynatmadığımı hissediyorum. O, geçici felçten çıktı, gözlerinde şeytanî kıvılcımlar, deliler gibi kahkahalar atıyor. Birazdan gülmesi kesilip algılarımız bilinen ölçülerin ötesine geçince, görüntünün, rengin ve kokunun başka boyutları olduğunu keşfedecek: Ben onun terinin, kadınlığının ve koltuk altının kokusunu alırken, o da benim bu zamana değin hiç bilmediği kokularımı alacak; uzayan kollarımıza ve bacaklarımıza belki şaşıracak,

ama çıplaklık, kokular ve dikilmiş erkekliğim bacak arasına goncanın arsızca açılıp çiğ tanelerini şehvete meze duyduğunu aşikâr kılınca, oramin da bacaklarımız gibi uzanma mutlaka hayıflanacak. Vücutlarımızın kasılıp gevşeyen zincirlerinden boşanmış aklımızın delice renkleri, kolları isimleri ve her şeyi sayıklaması sırasında bir an, belki o durmaksızın sayıkladığı isimlerden birinin karşısında yüze pek güzel yakıştığını, üstelik yeni isminin galibiyeti ret ettiğini görecektir. Kaslarımızı yönetemediğimiz için üzerimize ve haliya işlediğimizde, utancın ve gururun bizi terk ettiğini ve bu kahrolası duyguların aşka nasıl engel olduğunu anlayacak. Ve belki çarpılıp düzelen, bir şeytanın melegsiz yüzleri arasındaki tüm suretlere, tüm anlamsızlıklara bürünen yüzümün belli bir andaki suretini derin anlamına ansızın âşık olacak. Onun yüzü de kaç kez pılacak, kaç kez düzelecek, masum bir bâkireyle müptelâ orospu arasındaki tüm suretlere bürünecek ama ben, ben, bu suretlerin hepsini hiç ayırt etmeden seveceğim. receği yüzlerce yüzden sadece birkaçına âşık olacak, ben deki isimlerden ancak birkaçını uygun görecektir, ama ben re ben, onu tüm suretler, tüm isimler altında sevdim ve ceğim. Şehvetin bizi fethettiği o kaçınılmaz anda ise ne bir yüz olacak yüzüm, ne müjdeli bir isim olacak ismim. man benim küçük sevgilim kopmuş, gevşemiş bir sesle vmuş bir kedi minnettarlığıyla mırıldanacak, hayır, hayır. "Teşekkürler, sevgilim. Teşekkürler."

PALTO

Süreyya Evren

"Joseph K.'yı birisi ihbar etmiş olmalıydı, çünkü kötü bir şey yapmamış olmasına karşın bir sabah tutuklandı."

Franz Kafka, Dava romanının ilk cümlesi

AKAKI'NIN PALTO'YU SIPARIŞ EDİŞİ

– bir maço uvertür –

Akaki Akakiyeviç yoluna devam etti. Kapı, şimdi onun aralık bulduğundan biraz daha açıktı. Eski haline getirmeyi düşündüyse de, vazgeçti. Kadife sessizliği umursayarak. (Kaddafi sen bir kahramansın!) Girişte solda, Petroviç'in karısı "serbest kadın" "Alman hatun" balık kızartıyor, ortalığı kokuya boğuyor. Akaki Akakiyeviç usulca başını mutfağın dumanına uzatıyor. Kadın işine dalmış siluet halinde / gelenin farkına varmamıştı.

Akaki kısık sesle ama sesi dumanı aşsın için fısıldamadan, -Selam.

Dönen Alman hatun gülümsemeyle ve elleri pis, üstü başı kokulu -dudaklarını uzatarak, kısa bir dudak öpücüğü. O da kısık sesle,

-Sen git bi bak. İğneye iplik geçirmeye çalışıyordu biraz önce.

Akaki terzinin oda-atölyesine yönelir. Geniş, boyasız tahta masanın üstünde, terzi alışkanlığıyla yalınayak, Türk bi bağdaş kurmuş oturuyordu. Akaki Akakiyeviç'in gözü h zamanki gibi Petroviç'in ayaklarının birindeki eğri büğrü b parmağa takıldı. Kan tepesine sıçradı. Sinirlerini bozuyor bu parmak. Arabesk desenli bir ağaç kütüğünü andıran biçim siz, kalın bir tırnak vardı bu parmakta.

Alman hatunun yanına, mutfağa döndü.

-Uyuyor.

-Çabuk olalım.

Elini uzatıp Akaki'nin yanağını okşadı hafif. Bu, Fransız da Rus usulüne benzemeyen safkan Alman bir okşamaydı.

-Arkadan gel. Mutfakta en makbulü bu biliyorsun.

Petroviç'in başparmağını gördükten sonra başarısız bir vişme denemesi arifesinde olduğuna hükmeden Akaki, di bu hoyrat kullanımından ve yanağındaki temastan tahrik muşluğuyla; elleri tezgâhtaki, sadece eteğini yukarı kaldırm Alman hatunun külötünü kendi elleriyle indirdi. Önce eliy parmaklarıyla yokladı, belki deliğin orada olduğundan em olmak istiyordu, ya da birazdan olacakları haber vermeye çalışıyordu kık deliğine. Hâlâ kararsızlığa düşmeye hazır gibi o ran aletini deliğe yerleştirip kasıklarını bastırdı. O girer g mez, tipik bir zincirlemeyle, Alman hatunun bedeni tepki v di, kalçasından ensesine ve ağzına varan bu tepki, boynund kollarına ellerine geçti ve ellerinden de tezgâha ulaştı, tezg hın hemen ilerisindeki baca deliğinde vakit geçirmekte ol bir hamam böceği kendisine kadar ulaşan o "ilk sokuşt elektrigin" etkisiyle yerinden fırladı ve duvarda gezinme başladı tam Akaki'nin gözü önünde. Boşalmayı geciktirec ama zevki de azaltmayacak bir ritm yakalama uğraşında Akaki hamam böceğinin tempolu adım atışlarını izledi.

-Şu baca... kullanılmıyor galiba?

-Yoo... kullanılıyor.

Aynı bu kış deliğinin şu anda kullanılıyor olması gibi, diye düşünmekten kendini alamadı Akaki ve kasığındaki normalde aldırmayacağı, ama şimdi bir şekilde sanki bir böcek dolaşıyormuş hissi veren kaşınımlar, kaygı yayarak ritmini bozdu. Hızlanıp yüklendi. De o yüklenince hatun ağırlığını sol bacağına verip sağ bacağına kaldırdı ve arkadan Akaki'ye doladı. İşte şimdi bir ucu baca deliği, öbür ucu kış deliği olan bir borunun içinde seks ritminde ilerleyen bir hamam böceğinden kaçarken bir kadın bacağına yakalanmış gibiydi. Bir bok sentezi olacaktı hepsi, korkarım. Gelmesi yaklaştı, sperm-ışık göründü ufukta, toplarının çarpmalarını hissetmez oldu ve hatundan çok hoşlandığını düşünerek boşalmaya başladı, boş/baş/beş borudan çıkıyordu işte. Boşalmayı bitirip titreşimler dinmiş, sırtına yüklenip ellerini hatunun göğüslerinde dolaştırıyordu sevgiyle. Hatun, biraz yorgun;

-Ben,,, ben Petroviç'im!

Demez mi. Git gide küçülen ve büzülen penis şimdi olduğundan da şaşkın duruyordu.

KİŞİLER (1. BÖLÜM)

Akaki Akakiyeviç Çarikov; bir dairedede çalışan bir memur. Daire pek çok daireden biri, memur da pek çok memurdur. Hangi dairedede çalıştığını sormuştum ama tam net bir cevap veremeyen yerine ağzında yıllanmış bir 7. Derece memur olduğunu gevelemekle yetindi. Bu yükselmemiş memur tiplerinden şurdan burdan tanıyorsunuz. Okuduğunuz fiction'larda bir kahraman olmasa bile bu kravatlı alt-kahramanların da fiction'ların vazgeçilmez öğelerinden olduklarını duymuşsunuzdur. Bunların içinde bir 'devlet süngeri' vardır ve bu sünger tüm nitelikleri emer. (Eski-yazar daha sonra bu süngeri iki parçaya böler: 'devlet pisliği' sıvı bir şekilde damlar.) Gençken göze çarpan, alımlı, uzunboylu, gür saçlı, sağlıklı, güçlü, adamdı; memuriyete girer girmez flûlaştı, çözünlüğü düştü, boyu kısaldı, saçları alnına doğru seyrekleşti, yanaklarının yanında birer derin çizgi, ince kırışıklıklar belirdi. Memur talığı sayılan hemoroidin verdiği sarılığa yakalandı. Aynı gün Akaki'nin kişiliğini de kurutmuştu; ağzı var dili yok, arkadaşlarının alay ve nüktelerini karşılıksız bırakan bir adamcağızdı. Soyadlarının neden Çarikov olduğunu kendileri de bilmiyorlardı. Soyadı inkılabı sırasında işi başından aşkın bir nüfus memurunun bir hatası olarak sözediyorlar. Gerçekten Akaki'nin üzerinde bu soyadından daha büyük ağırlıklar vardı. Akaki'nin çalıştığı dairedede şamar oğlanı muamelesi görüyordu. Hiç kim onu saymazdı, sinek kadar önem verilmeyen aşağılık bir memur lükattı. Ona karşı herkes kaba, herkes acımasız, herkes cıydı. Data kopyalamaktan başka işi olmayan Akaki

Ya da

[illegible]

Akaki paltoyu mutlaka satın almak istiyordu. Akaki mutlaka yeni bir palto almak istiyordu. Palto alabilecek parayı nasıl toplarlardı? Genel müdürün Akaki'ye kırk değil de altmış ruble ikramiye vermesinin neden neydi? Bu 20 ruble cömertliği nereden geliyordu? Bizim bildiğimiz gerçek şu: Akaki MUHBİRDİ. Genel müdüre memur arkadaşlarından birini ihbar etmiş ve bu 20 ruble farkı kapmıştı. Akaki, tacizcilerinden birini değil, kendisine arka çıkan ve Akaki'nin sözlerinde "sizin kardeşinizim ben..." anlamı bulan daireye yeni girmiş genç memur Nikolay'ı ihbar etmişti. Bu memur hakkında hemen bir soruşturma açıldı ve görevden uzaklaştırıldı. Daha sonra evinden alınıp kaybedildi ve cesedi kimsesizler mezarlığında arandı. Çarlık ordusunun Moskova garnizonunun arka bahçesine gömüldüğü iddia edildi, bir inşaatın temeline atıldığı iddia edildi, bir fabrikanın asit kuyusuna atıldığı iddia edildi, bir bota konup Petersburg açıklarında bombalanıp batırıldığı iddia edildi. Fakat bu yerlerde aranamadı, hep kimsesizler mezarlığında arandı. Genç memurun cesedinin arandığı günlerde Akaki de pal-

Akakiyeviç bir zamandan beri, ne kadar hızlı yürüse, daireye ne kadar çabuk gelse, sırtıyla omuzlarının haşlanmış gibi sızladığını duyuyordu. Sonunda bunun olsa olsa hayli eskimiş paltosundan olabileceğini düşündü. Akaki Akakiyeviç bir zamandan beri, ne kadar hızlı yürüse, daireye ne kadar çabuk gelse, sırtıyla omuzlarının haşlanmış gibi sızladığını duyuyordu. Sonunda bunun olsa olsa hayli eskimiş paltosundan olabileceğini düşündü. Akaki Akakiyeviç bir zamandan beri, ne kadar hızlı yürüse, daireye ne kadar çabuk gelse, sırtıyla omuzlarının haşlanmış gibi sızladığını duyuyordu. Sonunda bunun olsa olsa hayli eskimiş paltosundan olabileceğini düşündü.

tosunun provalarını s
yordu. Palto tamaml
mamlanmaz dairede
alan Akaki'nin keyfi yer
Muhbirin kendisi olduğu
se bilmiyor sanıyordu. A
çekte bütün daire anlam
nevrayı. Fakat Akaki dair
diğinde korkudan herke
ki'yle iyi geçinme yarışın
Akaki'ye sürekli ihbarla
lunması için ek maaş ba
söyleniyordu. Akaki ise
saygı ve yaltakçılık da
paltodan kaynaklandığını
nüyor ve iyice gömülü
paltoya. Memurlar da A
ihbarlarından korunmak
yaranmak isterisiyle A
paltosu şerefine bir part
lediler. Akaki'nin umutla
sızca artıyordu.

Akaki Akakiyevič bir zamandan beri, ne kadar hızlı yürüse, daireye ne kadar çabuk gelse, sırtıyla omuzlarının haşlanmış gibi sızladığını duyuyordu. Sonunda bunun olsa olsa hayli eskimiş paltosundan olabileceğini düşündü. Akaki Akakiyevič bir zamandan beri, ne kadar hızlı yürüse, daireye ne kadar çabuk gelse, sırtıyla omuzlarının haşlanmış gibi sızladığını duyuyordu. Sonunda bunun olsa olsa hayli eskimiş palto-

Palto geldikten sonra hatunun tümüyle kontrolüne ve istediği müddetçekeceğine emindi. Dairenin birinin evlenmek için kızkardeşini veya kuzenini mesine an meselesi gözünü yordu. Bu akşamki partilerden biriyle tanışırdı. Kimbilir. Hiçbir şey olmayan parti dönüşü o hep gitmediği kötü yerlere gidip işini bitirdikten sonra pa-

sundan olabileceğini düşündü. Akaki Akakiyeviç bir zamandan beri, ne kadar hızlı yürüse, daireye ne kadar çabuk gelse, sırtıyla omuzlarının haşlanmış gibi sızladığını duyuyordu. Sonunda bunun olsa olsa hayli eskimiş paltosundan olabileceğini düşündü. Akaki Akakiyeviç bir zamandan beri, ne kadar hızlı yürüse, daireye ne kadar çabuk gelse, sırtıyla omuzlarının haşlanmış gibi sızladığını duyuyordu. Sonunda bunun olsa olsa hayli eskimiş paltosundan olabileceğini düşündü. Akaki Akakiyeviç bir zamandan beri, ne kadar hızlı yürüse, daireye ne kadar çabuk gelse, sırtıyla omuzlarının haşlanmış gibi sızladığını duyuyordu. Sonunda bunun olsa olsa hayli eskimiş paltosundan olabileceğini düşündü. Akaki Akakiyeviç bir zamandan beri, ne kadar hızlı yürüse, daireye ne kadar çabuk gelse, sırtıyla omuzlarının haşlanmış gibi sızladığını duyuyordu. Sonunda bunun olsa olsa hayli eskimiş paltosundan olabileceğini düşündü. Akaki Akakiyeviç bir zamandan beri, ne kadar hızlı yürüse, daireye ne kadar çabuk gelse, sırtıyla omuzlarının haşlanmış gibi sızladığını duyuyordu. Sonunda bunun olsa olsa hayli eskimiş paltosundan olabileceğini düşündü.

tosundan gururla çıkaracaktı. Ancak işler bir miktar ters gitti. Partide alışkın olmadığı kadar hızlı içen Akaki, evlenme tekliflerini falan bekleyemeden kötü kadınların yolunu tutmaya karar vererek partiden ayrıldı. Yolda yalnız yürüyen kadıncağızın tekini epey bir takip etti. Fırsat bulunca teşhirci sapıklar gibi kadının önüne geçip aniden paltosunu açtı ve güldü. Gerçi paltonun içinde çıplak bir beden yoktu ama o kendini çıplak sanıyordu galiba. Neyse, kadını hiçbir fantezisine ikna edemeyen üstelik izini de kaybeden Akaki, evlere doğru adımlarını hızlandırdı. Ancak o da ne? İki palabıyıklı, kuvvetli adam Akaki'yi durdurdular, paltosunu çıkarıp aldılar, bu da eksik olmasın deyip gözüne bir yumruk oturttular ve uzaklaştılar. Palto çalınmıştı. Paltoyu çalanlar muhbir Akaki'ye gününü göstermek isteyen iki sendikalı memurdu. İhbar edilmekten korktukları falan da yoktu hani. Battı balık yan gider. Su testisi su yolunda kırılır. Atın ölümü arpadan olsun. 1 Mayıs afişlerindeki klasik-işçiler gibi sert bakışlı adamlardı bunlar. Fakat paraya da ihtiyaçları vardı bu arada. Paltoyu götürüp Akaki'nin gitmek isteyip de gidemediği mahalledeki pezolardan birine sattılar. Akaki ise günlerini acıyla

Akaki Akakiyeviç bir zamandan beri, ne kadar hızlı yürüse, daireye ne kadar çabuk gelse, sırtıyla omuzlarının haşlanmış gibi sızladığını duyuyordu. Sonunda bunun olsa olsa hayli eskimiş paltosundan olabileceğini düşündü. Akaki Akakiyeviç bir zamandan beri, ne kadar hızlı yürüse, daireye ne kadar çabuk gelse, sırtıyla omuzlarının haşlanmış gibi sızladığını duyuyordu. Sonunda bunun olsa olsa hayli eskimiş paltosundan olabileceğini düşündü. Akaki Akakiyeviç bir zamandan beri, ne kadar hızlı yürüse, daireye ne kadar çabuk gelse, sırtıyla omuzlarının haşlanmış gibi sızladığını duyuyordu. Sonunda bunun olsa olsa hayli eskimiş paltosundan olabileceğini düşündü. Akaki Akakiyeviç bir zamandan beri, ne kadar hızlı yürüse, daireye ne kadar çabuk gelse, sırtıyla omuzlarının haşlanmış gibi sızladığını duyuyordu. Sonunda bunun olsa olsa hayli eskimiş paltosundan olabileceğini düşündü.

çarpınarak geçiriyor, o gerçektir senin bu başkomiser sürekli daha üst düzey bir den yardım istiyordu.

Talihsiz Akaki! Bu ülkedeki bu bunca hizmete karşın onun için bir paltoyu bulmak acizdi. İçinde bulunduğu hâlede uğramışlık duygusuyla da bir önemli kişinin huzuruna çıkma cüreti gösterdi. "Önemi" Akaki'yi çok sert karşıladılar gibi binlerce muhbir ve zekâlı 7. Derecenin 7. piçleri, rek huzurundan kovdu. Akaki nalaştı, eve kendini zor attı. Çıkışta, berbat bir nöbete muştı. Paltodan ümidi keşmiş, başlamıştı artık. Palto krizden yenilgisinden sonra kimsesiz bar edemezdi. Hatta kendisi bar edilebilirdi çok açık. Suzluğa kapıldı. Ve bir şişen hırpası alıp hayata veda etti, gitti ni yumdu.

AKAKI'NIN PALTOSUNU TESLİM ALIŞI

Paltoyu teslim aldığı günün, Akaki Akakiyeviç'in hayatındaki en önemli günü olduğu yüzde yüz. Sabah, tam daireye saatinde kapısı çalındı. Gelen Petroviç'ti. Paltonun hazır olduğunu haber vermeye gelmişti. Doğrusu işi zamanında ye

mişti Petroviç; soğuklar iyice bastırmış daha da azacağa benziyordu. Paltonun tamamlandığını haber veren Petroviç'te o gün bütün anlamıyla soylu bir terzi hali vardı. Akaki Akakiyeviç onun yüzünde o günkü gibi manalı, azametli bir ifadeyi hiç görmemişti. Tornistanla tamir işleri yapanlarla yeni elbise diken terziler arasındaki fark o anda belli olmuştu.

Petroviç, paltonun hazır bir şekilde onu evde beklediğini, gidip Alman hatundan alabileceğini, ancak kendisinin dışarda işleri olduğunu ve bir ödeme yapması gerektiğini, şu son 12 rubleyi de şimdi ona verirse iyi olacağını söyledi.

Sevinç içindeki Akaki 12 doları hemen çıkartıp Petroviç'e verdi. Petroviç 12 ruble yerine 12 dolar almanın doğurduğu eğilmeli selamlarla, iyi günler dileyip uzaklaştı. Akaki, paltonun ilk mükafatını Alman hatundan hemen alma ümidiyle, artık bir şekilde Petroviç'in de veznede oturduğunu düşünerek daha rahat, terzi ocağına yollandı. Kapı yine aralıktı ama Akaki belirgin bir sabırsızlıkla zili de çaldı. Alman hatunun "buyrun," sesi duyuldu. Hatun mutfakta değildi bu kez, terzinin oda-atelyesindeki geniş, boyasız tahta masanın üstünde, Petroviç gibi yalınayak, Türk usulü bağdaş kurmuş oturuyordu.

Palto, kocaman tertemiz bir bohçaya sarılmış hatunun kucagında duruyordu. Gözgöze geldiler. Akaki kollarını uzattı. Hatun kıpırdamadan "hemen mi almak istiyorsun?" diye sorunca başını salladı Akaki olumlayarak.

-Öyleyse önce ayağımı öp. Ayağımı öpersen hemen veririm, dedi hatun. Akaki bakışlarını kaydırınca hatunun güzel ayaklarını farkettiler. Eh, Alman hatunun yüzü ve vücudu güzellik açısından fakirceydi ama ayakları basbayağı güzeldi doğrusu. Hatta düşündükçe tek güzel yeri ayak bilekleri ve ayakları diyebilirdi. Eğilip bu lezzetli ayaklardan bir öpücük aldı, hatun başparmağını da deyince, başparmağını da öptü ve biraz da emdi. Doğruldu. Hatun söz verdiği gibi paltoyu Akaki'ye uzattı. Ve Akaki bohçayı açıp yüce paltosuna dokunmaya başlamışken şöyle dedi:

-Ben,, ben Petroviç'im!

Ve ayak başparmağını birkaç kez kıpırdattı bir büyü gibi.

KİŞİLER (2. BÖLÜM)

Petroviç; bir derebeyinin kölesiyken kısaca Grigor anılırdı. Azat edildikten ve bayram günleri meyhaneye maya başladıktan sonra adı "Petroviç"e döndü. Sık sık s gezdiği ve içki parası ihtiyacıyla kıvrandığı için karısının sında pek bir saygınlığı yoktu. 1) Örneğin Petroviç çak olduğu zamanlarda müşterilerden çok az para alır, üzeri teşekkürler yağdırırdı. Ancak sonra karısı işe karışıp, nın sarhoş haliyle kestiği parayı az bulur, sızlanırdı. Böyrumlarda müşteri, Alman hatunun eline ufak bir bahşış sarak meseleyi hallederdi. 2) Petroviç mesleğine değerd i. Akaki'nin eski püskü paltosunu tamir etmeyi redded ni bir palto dikilmesinin gerekliliğini savunma konusund terdiği kararlılıktan gurur duyuyordu. Akaki'nin yeni pa nu tamamladıktan sonra iki adım gerileyip eserine bak görmeliydiniz onu. Ama esas karşılaşma geceleyin ya Akaki'den aldığı 12 dolarla kötü evlerin yolunu tutan Pet gece karanlığında Akaki'yi farkettiler. Akaki onu farketme heybetli paltosuyla gururla yürüyordu, çalımından y yaklaşılmaz gibiydi hani. Petroviç bir apartman duvarına sindi ve eserine bir de bu açıdan bakmanın keyfini çıkardı tonun görkemini kendi çocuğunu izler gibi gururla izliy Derken iki adam belirdi. Akaki'yi döverek paltosunu aldı uzaklaştılar. Muhibre cezasını verdikleri için kendilerini rur duyuyorlardı. Petroviç durduğu yerde titriyordu; tar duğu manzara sanki bir elmas kaçırlır gibi, eseri olan nın elden ele geçtiğini gösteriyordu. Ruhunu şeytana sat bi paltoyu Akaki'ye satmıştı ve işte şimdi, ruhu bir şeyta öbürüne, dolaşıyordu kentte.

SORULAR

–Sizce Alman hatunun Akaki'ye karşı davranışındaki motivasyonu neydi?

–Bu “Ben,,,ben Petroviç'im!” tribini nasıl yorumladınız?

–Alman hatunun bir geçmişi olsa sizce bu geçmişte neler olurdu?

–Bugüne dek hiç muhbirlik yaptınız mı?

KİŞİLER (3. BÖLÜM)

Alman hatun; terzi Petroviç'in karısı. Hakkında fazla bir bilgi yok. Kocasının sarhoşluk hallerini “gözü bozuk iblisin zıkkımlandığı zaman” diye tanımlıyor. Hiç çocuk doğurmamış gibi geliyor bana. Onu düşünürken hep göğüslerini hayal etmeye çalışıyorum. Bazıları Almanya'da üç veya dört çocuğu olduğunu iddia ediyorlar. Bilemiyorum. Acaba hiç birini ihbar etmiş midir? Bir şey sormadım bu kez, düşünüyorum sadece.

Karolina İvanovna; Akaki'yi makamından kovan “önemli kişi”nin metresi. Galiba aslı Alman. (Neden ablalarda hep bir Almanlık var bu hikayede...) “Önemli kişi”nin kentin öbür ucunda kurduğu evde yaşıyor. “Önemli kişi” ona doğru giderken, yolda, hayallerin en çekicileri, en tatlıları aklından geçiyor. En çekici, en tatlı hayalle Karolina İvanovna arasında doğrudan bir bağlantı var yani. Şu sahne geliyor aklıma: Akaki Akakiyeviç paltosunun şerefine verilen partiye giderken, üzerinde yeni paltosuyla, bir keşfe çıkmış gibiydi. Birkaç yıldır geceleri sokağa çıkmayan Akaki Akakiyeviç merakla çevreyi seyrederek yürüyordu. Bir aralık ılık ılık bir vitrinin önünde durdu, gözleri güzel bir kadın tablosuna takıldı. Resimde ayakkabısını çıkararak kadın oldukça düzgün bacağına cömertçe açmış, gelene geçene seyrettiriyordu. Arkasında, odasının kapısından

favorili, alt dudağında ufak İspanyol sakalı buluna başını uzatmış bakıyordu kadına...Bu sahnedeki karolina İvanovna'yı, arkasındaki adamın da onun metresi ettiğini farzedelim. Soru şu: Alman asıllı metres Karolina İspanyol sakallı metresi, İspanyol asıllı mıdır yoksa mı? Ya da şöyle soralım; bu resimde Akaki'yi heyecanlandıran şey nedir? Kadının güzel bacağı ve ayağı mı, gösterdiği ‘cömertliği’ mi, metresinin-metresi, ötekini-ötekisiyle sorusuzca: o ana dek bu resimdeki nesnelerden birisi üzerindeki orgazm sigarası izmaritli kül tablası dışında başka bir nesnenin, paltonun torpiliyle, artık bu işin için, ilişkinin, bu döngünün bir parçasıydı. Her şey dahil olursa olsun, ki fena bir yerinden de dahil olabilir, dahil olmuştu işte, içindeydi. Şöyle bir sahne: önümüzdeki önemli kişi” arkasında Karolina İvanovna, arkasında Akaki İvanovna, arkasında metresin metresi, hepsi ayakta, arka arkaya duruyorlar, eller öndekinin omuzunda, çuf çuf yaparak tırtıllı şuşturunuyorlar. Saadet. Saadetti, bacağına cömertçe

Akakinin daire arkadaşları; Ahmet ile Mehmet. A

Akaki'nin yanına gidip dalga geçen daire arkadaşları; Mustafa. Ya-Mustafa.

Akaki'nin yanına gidip dalga geçen daire arkadaşları; Memil.

Akaki'yi koruyan yeni memur Nikolay; daireye yeni gelen genç memur Nikolay İvanovski, ilk günlerde öbürleri gibi Akaki'ye takılıyordu. Fakat birden durdu, bıçak sapını içini bir şey yaktı, gözünde her şey bir anda değişti. Bilinçlenmeye inanır mısınız, yıldırım aşka olmasa da de tanıştığı seçkin saydığı gençlerden soğudu, garibet, onu o çevreden çekti. Uzun zaman, en neşeli cümlede bile gözünün önüne birdenbire ufak tefek, alnı

kamburlaşmış memur Akaki geliyor, içe işleyen "bırakın beni, niye uğraşıyorsunuz benimle?" deyişi kulağında çınliyordu. "Sizin kardeşinizim ben..." anlamı buluyordu bu sözlerde. Çeşitli vesilelerle Akaki'den yana çıkmış, arkadaşlarına tepkisini belli etmekten kaçınmamıştı. Daha sonra Akaki tarafından ihbar edildi. Sorgulaması sürerken karakolun beşinci katından kendini aşağı atarak intihar etti(?). Gerçekten de, insanın içinden "sizin kardeşinizim ben..." ifadesini geçirmesi, böyle bir cümleyi kurması ve düşünmesi, hele birilerine affetmesi, her zaman tehlikelidir. Bu, bugün de, hâlâ, alabildiğine, böyledir.

Genel müdür; çok düğmeli, çok kravatlı bir adam.

Masa amirlerinin birinci yardımcısı; çok imzalı az düşünceli bir adam.

"Önemli Kişi" önemli kişi yada namı diğer nüfuzlu kişi, ek-selansları, hatta Stefan Varlamoviç. Öykünün en önemli kişilerinden. Öyküdeki önemi tartışılmaz, çünkü sonuçta Akaki Akakiyeviç'i ölüme yollayan odur. Reddedici ve yadısiyıcı tavrıyla Akaki'yi öldürmüştür. Yoksayarak yoketmesiyle ünlüdür, öyküdeki katillerin en üst rütbelisidir, cinaî şebekenin beyin takımındadır, ancak bu konumu fantastik gelişmeler karşısında fazla bir işe yaramaz.

FANTASTİK GELİŞMELER

Kentte ağızdan ağıza birtakım garip söylentiler gezinmeye başlar. Geceleri Kalinkin köprüsünde ve dolaylarında memur kılıklı bir ölü dolaşmakta, karşılaştığı kimselerin adına sanına aldırmadan paltolarını çalmaktadır. Zamanla meşhur hortlak-ğın bizim Akaki Akakiyeviç olduğu herkesin bildiği bir gerçek halini aldı. Sokakta soğuktan titreşip hastalananların sayısı bilinmiyordu. Ancak hortlak-Akaki, karşılaştığı insanların palto-

larını, hiç karşılıksız gasp ediyor da sayılmazdı doğrusu. Çürkü bir palto çalmadan önce mutlaka bir ihbarda bulunuyordu. Her paltosunu çaldığına çevresindeki insanlarla ilgili bir bilgı sızdırıyordu, bir anlamda paltoları ihbarlarla satın alıyordu ya da değiştiriyordu, takas ediyordu diyelim.

Kentte kaybolan paltolarla beraber pek çok şey kayboldu. Çiftler ayrılıyor, arkadaşlıklar bozuluyor, herkes güne tedirgin başlıyor, geceleri vicdanı rahatsız uyuyordu, tutuklananlar sürülenler, işten atılanlar, işkence görenler, sakatlananlar, cinayetler, soğuktan ölenler çığ gibi büyüyordu. Palto yok ama ihbar çok... Kent darmadağın olmuştu, fiili ve tinsel dengesi yitip gitmişti. Hortlak-Akaki'den herkes korkuyordu, ama yine de bir ihbar duyma ümidiyle Kalinkin köprüsünden geçmeye ve paltolarını kaptırmayı göze alıyorlardı. Hatta pek çok kişi "ben başkasına ihbar edilmeden başkası bana ihbar edilsin" telaşı da sarmıştı.

Ancak hortlak-Akaki'nin öncelikli hedefi kendi paltosunu ulaşabilmektir. Ne kadar beklediyse de kendi paltosunun yenisahibi bir türlü köprüden geçmedi. Halbuki paltoyu ucuza kapatan pezo, neredeyse hiç üzerinden çıkartmıyordu. Ve geceleri, bazen iki bazen üç kadınla, çıplak bedeninin üzerinde bir palto olduğu halde sevişmeyi de âdet edinmişti bu arada. Kime niyet kime kismet! Yine de, Akaki'nin kulağına gittiyse, sevinmiştir diye düşünüyorum.

"Önemli kişi"nin, ihbarlar fırtınasından sonra sonu ne oldu bilmiyorum. Başına pek çok şey gelmiş olabilir gibi geliyor. Yalnız hortlak-Akaki'nin, bir gece, kendi paltosunu bulmaktan ümidi kesince çaldığı paltoları da sürükleyerek kenti terkettiğini duydum.

Şimdi hangi kentte olduğu, maalesef bilinmiyor.

KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ

Köle-efendi diyalektiği; Akaki'nin paltoyla ilişkisini anlatır. Akaki paltoyu sipariş ederken bütün dünyaya hükmetmek üzere gibidir, bunun arzusunu taşır, dünyada efendiliğe adım atmak üzeredir. O kesinlikle dominant-Akaki olacaktır artık. Palto eline geçtikten sonra ise Akaki sürekli ve hızla akışın kölesi olur. Tüm kontrolü yitirir ve köleleşme sürecinden çıkamaz. Ama, öldükten sonra...

Aşk; Alman hatunun gönlündedir ya da yoktur. Akaki önce yükselir, efendileşir (sipariş), sonra köleleşir (teslim alma ve sonrası). Bu noktada Alman hatunun “Ben, ben, Petroviç’im”leri, kocasını, Akaki’ye karşı, hiyerarşici seksist bir bakışa göre, önce köleleştirir (kıç deliği), sonra efendileştirir (ayakparmağı). Ama kendisi, aynı bakışı izlersek, kocasını köleleştirirken onu köleleştiren olduğu için efendidir (sipariş, kıç deliği). Ve onun kıç deliği kocasının kıç deliği üzerinde hâkimdir. Ama kendisi efendileşip ayakparmağını öptürürken kocasının efendileşmesine hizmet ettiği için köleleşmiştir. Kocasının iğrenç ayak parmağı, bu momentte, Alman hatunun güzel ayak parmağına hakimdir. Dolayısıyla, Alman hatun, tümüyle kendi iradesiyle, Akaki’nin efendileştiği özel durumda efendileşir ve Akaki’nin köleleştiği durumda köleleşir. Akaki bilinçsizce ve hep efendi olmak hırsıyla bu denkleme düşerken, Alman hatun Akaki’nin yazgısını bilerek paylaşır –O, olayların böyle sonuçlanacağını *biliyordu*. Akaki efendiyken o da efendi, Akaki köleyken o da köle olur. Ve Akaki’nin tümüyle seksist zihninin de farkında olduğu için, bunu seksist bir kurguyla yapar. Çünkü Akaki’nin de niyetini okumasını ve *aşkını anlamasını* istemektedir. Petroviç’i, kocasını da, tümüyle ötekileştirerek, bunların, kader ortaklarının (Akaki ve Alman hatun), karşı-kaderine yerleştirir. “Petroviç’i değil seni seviyorum ve yazgım Petroviç’le tam zıt seninle tam ortak, ortak olacak ve onu ben, bile bile ortak yaptım.”

Peki Akaki bu aşkı ne şekilde algılamış, nasıl yanıtlamış?

Dönüşüm; Akaki'nin hallerini anlatır. Zavallı-Akaki palto fikrinin yaşamına girmesiyle ilk dönüşümü geçirir. li-Akaki amaçsızın tekiyken, onun şimdi bir amacı, h zusu vardır: o Paltoisteyen-Akaki'dir. Erk'e giden bu kekçe atılan Akaki, ilk işi olarak iyi'yi, zavallı-Akaki'ye olan'ı ihbar eder, böylece hem erk'e karşı kötü olanı önce genelde iyi olarak andığımız) düşman bellediği yönde çekinmeksizin açıkça en tartışmasız eyleme hazır olduğunu belli eder ve geçer, hem de eski kimli li-Akaki'nin tek dostunu yok ederek eski kimliğinin gelmesini engeller: o şimdi muhbir-Akaki'dir. Sonr umduğu gibi gelişir: paltosuna kavuşur, gururla, palto olur. Petroviç'e son 12 doları ödediği andan itibaren kimliğin büyüüne kapılan Akaki, bu üst-kimliğin altın kimliğin gezindiğini bilmez. Altta gezinen, parantez (paltoluamayanılğan-Akaki)'dir. Yanılgandır, çünkü A tutunu okuyamaz, muhbir-Akaki'den korkan memurlar lu-Akaki'den çekindiklerini zanneder ve muhbirliğin verilen davetin aslında paltolu-Akaki'den çok paltoyu aldığını görmez, ki o da muhbirliğinaldırttığı palto'dur bir somut sonucudur. Ve Akaki paltuyla geçirdiği ilk bu yeni iktidarını nasıl kullanacağı konusunda tümüyle beceriksiz ve hayalcidir. Küçükhesapları paltonun er da küçük kalmakta ve işe yaramamaktadır. Geçersiz v tirler. İşte bu yanılgan alt-kimliğin kendisini sürükledi lar yüzünden paltolu-Akaki paltosunuyitiren-Akaki ol sunuyitiren-Akaki de zavallıdır ama zavallı-Akaki'den daha zor bir kimliktir bu Akaki için. Başedemez. Anca le yitirmeden önce Akaki çırpınır. Önemli kişinin m dek çıkar. Zavallı-Akaki'nin asla kalkışamayacağı bu c muhbir-Akaki'nin belleklerdeki ve kayıtlardaki yerine güvenden beslenir ve paltolu-Akaki'nin kısa zamanda

genel ve boş güvene dayanır. Nitekim çabaları boşa çıkar ve Akaki'nin paltoyu yitirmekle başlayan çöküş dönemi tümüyle yitirmekle sonuçlanır. Artık o ölü-Akaki'dir. Fakat fantastik gelişmeler, ölü Akaki'yi, bir süre sonra, hortlak-Akaki olarak geri getirir. Hortlak-Akaki eski ve yaşamış Akaki'lerin bir bireşi mi gibidir. Onda hepsi bulunur. Zavallıdır (çaresizce bir köprüde çok istediği paltosunu bekler, kendisi pezonun mekanına gidip yakasına yapışıp paltoyu geri alamaz), muhbirdir (hem de sürekli ve hep sonuca giden, ona erk -palto- kazandıran ihbarlar yapmaktadır), kudretlidir (bütün kenti titretmiş, alt üst ve paltosuz etmiştir).

Çekirge bulutu; ihbarla gelen paltoların toplu görünümü. Çekirgelerden oluşan, dev, istilacı bir çekirge sürüsü gökyüzünde ilerlerken, bir çekirge bulutu gibi görünür. Aynı hortlak-Akaki'nin topladığı ve kentten ayrılırken beraberinde götürdüğü paltolar gibi.

"katı olan herşey buharlaşıyor"; hortlak-Akaki döneminde kentin aldığı hâl. Ama baş aşağı bir Marx-Berman heykeli. Komünist Manifesto'dan: *"Bütün sabit ve donup kalmış ilişkiler, barındırdıkları saygın fikirler ve düşüncelerle birlikte süpürülür gider; yeni oluşmuş bütün ilişkiler de daha kemikleşmeden eskir gider. Katı olan her şey eriyip gider havaya, kutsal olan herşey dünyevileşir ve nihayet insanlar hayatlarını kuşatan gerçek koşullarla ve diğer insanlarla yüzleşmek zorunda kalırlar."*

Simurg; otuzpalto.

Gurur; paltoların astarına dikilen nazar boncuğu.

Palto; "Hortlak, bekçiyi kaçırdıktan sonra Obuhovski köprüsüne doğru yollanmış ve gecenin karanlığında yok oluvermiş."

S

YAZARLAR

GIOVANNI BOCCACCIO

1313 yılında Paris'te doğdu. Rahiplerin dünyasını anlatan ero öykülerden oluşan *Decameron* adlı yapıtıyla tanındı, Petrarca. birlikte Rönesans hümanizminin temellerini attı ve konuşma dilinde yazılan edebiyatı Antik Çağın klasik yapıtlarının düzeyine ve numuna yükseltti. Boccaccio, 21 Aralık 1375'te Toscana'da öldü.

MARQUIS DE SADE

2 Haziran 1740'ta Paris'te doğdu. Yapıtlarıyla sadizm terimini adını veren yazar, bütün güdülerin suç işlemeye yol açsa da gücr bırakılmasını savundu. 2 Aralık 1814'te öldü.

GUY DE MAUPASSANT

5 Ağustos 1850'de Fransa'da doğdu. Doğalcılık akımına bağlı olarak yazdığı roman ve öykülerle tanındı. 6 Temmuz 1883'te Paris'te öldü.

HENRY MILLER

1891 yılında ABD, New York'ta doğdu. 1931-1938 yılları arasında Paris'te yaşadı. Cinselliği olanca açıklığı ile anlatma tutumu nedeniyle kitapları ABD'de altmışlı yıllara kadar basılamadı. 1980 yılında öldü.

F. SCOT FITZGERALD

24 Eylül 1886'da ABD, Minnesota'da doğdu. Amerika'da 1920-1930 arası yaşanan *caz çağı*'nın simge yazarıdır. Yazdığı roman ve öykülerde bu çağı yansıtan Fitzgerald, 1940'ta Hollywood'da öldü.

ALBERTO MORAVIA

28 Kasım 1907'de Roma'da doğdu. Hayatını gazetecilik yaparak kazandı. Öykü ve romanlarında yabancılaşma ve cinsellik temalarını işledi. Burjuva toplumunu eleştirdi. 1990'da öldü.

JULIO CORTAZAR

24 Ağustos 1914'te Brüksel'de doğdu. Arjantin asıllı olan yazar orta okul öğretmenliği ve çevirmenlik yaptı. Peron hükümetinin uygulamalarından ötürü Paris'e yerleşti. Son yıllarında kendini insan hakları davasına adadı. 12 Şubat 1984'te Paris'te öldü.

CIHAT BURAK

1915'te İstanbul'da doğdu. İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü'nü bitirdi. Bir süre çeşitli resmi kurumlarda ve mimarlık bürolarında çalıştı. 1961'de Paris'e gitti ve burada kendini tamamen resme verdi. Yazdığı öyküler ilgiyle karşılandı. 1995 yılında öldü.

ROALD DAHL

1916 yılında İngiltere'de Norveçli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Eğitimini İngiltere'de tamamladı. İkinci Dünya Savaşı sırasında RAF savaş uçaklarında pilotluk yaparken başından aldığı bir darbe sonucu ordudan ayrıldı ve yazmaya başladı. 1990 yılında öldü.

CHARLES BUKOWSKI

1920 yılında Almanya'da doğdu. İki yaşındayken ailesiyle birlikte ABD, Los Angeles'e göç etti. Okulunu yarıda bırakarak hayatını kazanmak için çeşitli ayak işlerinde çalışmaya başladığı sırada yazarlık adına da ilk ürünlerini de verdi. Otobiyografik ağırlıklı şiir ve öyküleri ile tanındı. 1994'te ABD'de öldü.

VÜSAT O. BENER

1922 yılında Samsun'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Anadolu'nun çeşitli yörelerinde yaptı. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğrenim gördü. Yeni anlatım biçimleri deneyerek kurduğu yapıtlarında varoluşçu felsefenin yansımaları görülür.

NECATİ CUMALI

1921'de Florina'da doğdu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nı bitirdikten sonra memurluk ve avukatlık yaptı. Yapıtlarında, özellikle Urla, İzmir çevresindeki yaşama ilişkin gözlemlerini, kendi yaşamından da kesitler katarak işledi. 2001 yılında İstanbul'da öldü.

GABRIEL GARCIA MARQUEZ

1928 yılında Kolombiya'da doğdu. Büyükannesi ve teyzelerini yanında büyüdü. Roman yazmaya başlamadan önce bir süre gazetecilik yaptı. Büyülü gerçeklikle işlediği romanlarıyla 1982'de Nobel Edebiyat Ödülü'ne değer bulundu.

DEMİR ÖZLÜ

1935 yılında İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğrenim gördü. Avukatlık yaptı. Bir süre İsveç'te yaşad. Yazar, öykü ve romanlarında yabancılaşma, yalnızlık, içsel çatışmalar gibi temaları işledi. Öykülerinin yapısını varoluşçu ve gerçeküstücü öğelerle oluşturdu.

WOODY ALLEN

1 Aralık 1935'te ABD, Brooklyn'de doğdu. Yönetmen ve oyuncu olarak birçok filme imza attı. İronik üslubuyla çağımız insan ilişkilerini alaya aldı.

FERİT EDGÜ

1936 yılında İstanbul'da doğdu. İstanbul Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü'nde başladığı eğitimini Paris'te sürdürdü. Yapıtlarında genellikle cinsel saplantıları, yozlaşmaları, bireyin ve toplumun yaşadığı bulantıyı işledi.

AHMET CEMAL

1942'de doğdu. Sankt George Avusturya Lisesi'ni bitirdi. İstanbul Avusturya Kültür Ofisi'nde basın danışmanı olarak çalıştı. Çeşitli

üniversitelerde dersler verdi. Daha çok insan ilişkilerinin örselenmeye açık boyutlarını ve örtbas edilen yanlarını öyküleştirdi.

ERNEST BRUNNER

1950 yılında Stocholm'de doğdu. İsveç yazınının orta kuşak temsilcilerinden sayılan yazar, öykü ve şiir alanında birçok ürün verdi.

JON HENRIK SWAHN

1959 yılında Lunđ'da doğdu. Roman ve öykü dalında ürünler verdi. Yapıtlarının Fransa, Danimarka ve Polonya'da da okunması, İsveç'te "en uluslararası yazar" seçilmesine neden oldu.

KÜÇÜK İSKENDER

28 Mayıs 1964 tarihinde İstanbul'da doğdu. Kabataş Erkek Lisesini bitirdikten sonra beş yıl tıp, üç yıl da sosyoloji öğrenimi gördü. Yapıtlarında ikili ilişkilere yönelik değer yargılarını sorgularken, özellikle cinselliği kurcalayan gizemli yolculuklara çıktı.

YÜCEL BALKU

1969'da Iğdır'da doğdu. Bursa Uludağ Üniversitesi İ.İ.B.F. Bölümü'nü bitirdi. 2000 yılında ilk kitabı *Sükut Ayyuka Çıkar*'ı yayınladı. Günümüz yaşayışını masalsi bir anlatımla öyküleştirdi.

SÜREYYA EVREN

1972'de İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Polonya Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde okuyor. Yapıtlarında postmodern insanı ve ilişkileri yansıttı.